

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
สภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

ประธาน (นายสมบัติ ดำรงชัยวงศ์) : ครบองค์ประชุมแล้วครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ขออนุญาตเรียนที่ประชุม
อย่างนี้ครับว่าเมื่อวานนี้ท่านประธานเทียนฉายได้เชิญคณะกรรมการไปประชุม แล้วก็แจ้ง
แนวทางของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลความเห็นและข้อเสนอแนะส่งให้กับ
คณะกรรมการยกร่าง ท่านอลงกรณ์ถ้าผมพูดอะไรไม่ครบ ท่านช่วยเสริมหน่อยนะครับ
เพราะท่านดูแลอยู่ตรงนั้น แนวทางของการจัดทำข้อเสนอแนะนี้คือให้กรรมการแต่ละชุดจัดทำ
ความเห็นตามแบบฟอร์ม มีแบบฟอร์มกำหนดไว้แล้ว ทางท่านกรรมการติดตามและให้
ข้อเสนอแนะเป็นคนจัดทำแบบฟอร์ม แล้วก็จะมีแบบฟอร์มอย่างนี้ซึ่งฝ่ายเลขานุการจะเป็นคน
จัดทำ ก็จะบอกหมดเลยนะครับ ประเด็นที่เราพูดกันก็จะต้องทำให้เป็นไปตามแบบฟอร์มของเขา
ก็คือว่าประเด็นที่เสนอให้บรรจุในร่างรัฐธรรมนูญมีประเด็นอะไรบ้าง เอาแผ่นละประเด็น ๆ
และมีคำอธิบาย แล้วก็ก็มีเหตุผล เพราะฉะนั้นที่เราประชุมไปแล้วแต่ละประเด็นก็ต้องใส่แบบฟอร์ม
นี้ เสร็จแล้วก็ต้องมีแบบฟอร์มอีก เขาบอกให้แยกอีก แบบที่ ๑ ประเด็นข้อคิดเห็น
หรือข้อเสนอแนะที่ควรอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญที่ตรงกันหรือคล้ายกัน ๒. ประเด็นหรือข้อคิดเห็น
หรือข้อเสนอแนะที่ควรอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญที่ซ้ำซ้อนกัน มันมีบางอันอาจจะซ้ำซ้อนกับกลุ่มอื่น
อะไรอย่างนี้ อย่างเช่นเราพูดถึงเรื่ององค์กรอิสระคือ ป.ป.ช. ก็อาจจะไปซ้ำซ้อนกับของกรรมการ
ชุดการต่อต้านการปราบปรามการคอร์รัปชันอย่างนี้มันอาจจะไปซ้ำซ้อนได้นะครับ แล้วก็ประเด็น
ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของกรรมการที่ไม่น่าจะอยู่ในโครงร่างการพิจารณารัฐธรรมนูญ
แต่รวมไว้เพื่อเสนอองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เห็นไหมครับ
มันจะมีประเด็นบางอย่าง มันไม่ต้องอยู่ในรัฐธรรมนูญหรอก แต่มันน่าจะไปปรับปรุงอะไรนะ
อย่างนี้เขาก็ให้เราจัดทำเป็นระเบียบอย่างนี้นะครับ ทีนี้ก็เอาไปเสนอให้กับกรรมการ

ซึ่งมีท่านไพโรจน์เป็นประธานอยู่ เราจะต้องเสนอให้เสร็จภายในวันที่ ๑๐ ของเราวางแผนไว้ วันที่ ๘ วันที่ ๘ เราจะเสนอแล้วนะครับ แล้วก็หลังจากนั้นวันที่ ๑๑ วันที่ ๑๒ วันที่ ๑๓ ทางกรรมการติดตามท่านก็จะจัดตรวจสอบระบบให้เรียบร้อย เสร็จแล้วก็จะมีการประชุม วันที่ ๑๕ วันที่ ๑๖ วันที่ ๑๗ สปช. ใหญ่เลย ๓ วัน แล้วก็ในการประชุมกรรมการติดตามชุดของท่านไพโรจน์ ท่านจะเป็นคนรวบรวมความเห็นของกรรมการแต่ละชุดเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลย ข้อตกลงเป็นอย่างนั้นนะ ท่านจะเสนอเอง เราไม่ต้องเสนอ หลังจากนั้นอาจจะให้มีการอภิปราย ที่นี้การอภิปรายท่านประธานบอกจะไปดูว่าจะให้อภิปรายกันได้กรรมการชุดละกี่นาที แล้วก็พวกเราใครจะอภิปรายเราก็ต้องตกลงกันไว้ แล้วทำเป็นรายชื่อให้ท่านไปเพื่อจะได้ไม่ไปแย้งกัน ใครประสงค์จะอภิปรายอะไร แต่ว่าข้อมูลจะไม่มีการไปลงมติว่าอันนี้เอาไม่เอาไม่ใช่ออย่างนั้น สมมติว่าชุดแต่ละชุดของเราไปความเห็นส่วนใหญ่เสียงข้างมากกว่าอย่างนี้ เสียงข้างน้อยว่าอย่างนี้ ก็ต้องใส่ไปทั้ง ๒ อัน แล้วอภิปรายเสร็จอะไรเสร็จก็ต้องส่งไปทั้ง ๒ อัน ไปที่กรรมการยกร่าง รัฐธรรมนูญ จะไม่มีการไปลงมติว่าเอาอันไหน ไม่เอาอันไหนนะครับ ยกตัวอย่าง ผมตามงานของ อนุ. ของกรรมการยกร่าง เช่น เรื่องของรูปแบบของ ครม. อย่างนี้ ๑. เขาบอกแบบเดิม ส.ส. เป็นผู้เลือก ๒. เลือกโดยตรง เขาใส่ไว้ ๒ อันนะครับ อนุ. ของเขาเองเขาก็ยังไม่ได้ไป Final อะไร หมายความว่าที่ประชุมมีความคิดเห็นแบบนั้นเขาก็ใส่แบบนี้เป็นอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้น ความเห็นของเรานั้นก็จะเข้าไปแบบนี้ ไม่มีการตัด ที่ประชุมพูดกันชัดเจน ท่านประธานพูดชัดเจนว่าไม่มีการตัดความเห็น ก็ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการยกร่าง ท่านจะไปว่าอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น แล้วท่านจะแจ้งให้ทราบนะครับว่าคณะกรรมการแต่ละชุดจะได้สักกี่นาที แล้วเราก็จะมาจัดกัน เราก็จะต้องมาประชุมปรึกษาหารือกันว่าเราจะจัดอย่างไร ใครต้องการจะพูดอะไรอย่างนี้นะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องของการนำเสนอความเห็นแล้วก็จะจบ เพราะว่าวันที่ ๑๕ วันที่ ๑๖ วันที่ ๑๗ เสร็จแล้ววันที่ ๑๘ สปช. ก็จะเสนอให้กรรมการยกร่าง อันนี้ก็หมดงานช่วงแรกของเราแล้ว ที่นี้พอหมดงานช่วงแรกของเรา ช่วงต่อไปผมก็จะปรึกษาคณะกรรมการทุกท่านถึงการทำงาน ประจำปีที่เหลือเราจะทำอะไร อย่างไรบ้าง เพราะเรายังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นเพิ่มเติมอีก ระหว่างทาง เพราะว่าเราจะส่งผ่านคณะของท่านไพโรจน์ มีความเห็นอะไรเราก็ทำเพิ่มไป แล้วรายละเอียดหลายเรื่องที่เราค้างอยู่ในรายละเอียดนะครับ เรายังไม่ได้ทำรายละเอียด เราก็ทำรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อจะทำให้เขาเข้าใจว่าที่เราคุยกันไปมีอะไรบ้าง อะไรอย่างนี้ เราก็ส่งเพิ่มเติมได้นะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องของการทำงานให้เสร็จสิ้น เรื่องการให้ข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญภายใน ๖๐ วัน อันนี้เป็นหน้าที่ของกรรมการทุกชุดนะ ครับ อันนี้ก็ต้องจบแบบนี้แหละครับ ที่นี้อีกส่วนหนึ่งที่ทางที่ประชุมได้แจ้งมา เขาบอกว่ามีเรื่อง Quick win ปฏิรูปเร็ว เขาบอกอย่างนั้นนะ แปลตรงตัวเลยนะ Quick win ว่าแต่ละชุดไปคิดมาจะมีอะไร ที่เราคิดว่าทำได้เร็ว ๆ อย่างนี้ เช่นเป็น Idea อะไร แล้วก็อาจจะทำเป็นร่างไปเลย แล้วก็ไปเสนอ ที่นี้ถ้าเสนอไปทาง สปช. ก็จะไปดูว่ามันจะเป็นอะไรที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชนนะ ที่เร็ว ๆ ประชาชนจะได้รู้สึกว่ารวดแล้ว ยังไม่ได้อะไรเลยอะไรอย่างนี้นะครับ มันจะมีอะไรบ้าง ท่านอาจารย์บรรศักดิ์ท่านเตรียมไว้ ๕ เรื่องใหญ่ ๆ น่าสนใจมาก นะท่านอลงกรณ์นะ ที่ท่าน เตรียมไว้ ๕ เรื่องใหญ่ ๆ ฟังแล้วก็ น่าสนใจมาก ซึ่งถ้าเสนอออกมาก็ น่าจะเป็นประโยชน์กับ ประชาชนเยอะทีเดียว แล้วส่วนของเราเราก็ต้องมาคิดกัน ที่นี้ท่านก็ไปดูก็แล้วกัน อันนี้เป็นโจทย์ว่า Quick win เราจะทำอะไรบ้าง ท่านอลงกรณ์เสริมหน่อยได้ไหม Quick win

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เรียนท่านประธานครับ เรื่อง Quick win ที่ท่านประธาน เที่ยนฉายบัญญัติศัพท์ว่าการปฏิรูปเร็วมันเป็นผลมาจากการประชุมแม่น้ำ ๕ สายเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน โดยที่ทางท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้ฝากการบ้านในแนวทางว่าอันแรกทำทันที ทำทันที หมายความว่าในส่วน สปช. หรือว่าแม่น้ำส่วนที่เหลือสามารถจะเสนอเรื่องที่เราเห็นว่าควรต้องปฏิรูป โดยเร็วทันทีได้เลย ในส่วนนี้ท่านประธานเที่ยนฉายก็เลยมีการประชุมกรรมการกลุ่มยุทธศาสตร์ แล้วก็ได้รายงานผลในที่ประชุมเมื่อวานนี้ ในส่วนของ Quick win เผิดูผมได้เตรียมความพร้อม เมื่อสัปดาห์ที่แล้วก็เชิญเลขานุการของทุกคณะกรรมการ ทั้งประจำสภาและวิสามัญเพื่อที่จะเป็น ฟันเฟืองไม่เป็นทางการในการที่จะทำให้ระบบการประสาน การสื่อสารเป็นไปทั้งบนลงล่าง ล่างขึ้นบน แล้วก็การทำงานของเราก็ให้เร็วขึ้น ก็ได้พูดถึงเรื่องของ Quick win ซึ่งเป็นนโยบาย ในส่วนแม่น้ำ ๕ สาย แล้วก็ในส่วนของท่านประธาน สปช. ของเรานะครับ จากนั้นในแต่ละคณะ สามารถที่จะเสนอแล้วก็หารือกันภายในเอง จะใช้ในส่วนของอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะเสนอ Quick win มากี่ได้ แล้วก็ประชุมคณะกรรมการชุดใหญ่อย่างปฏิรูปการเมือง โดยในส่วนนี้ ท่านประธานก็ตั้งใจว่าเนื่องจากความคาดหวังของสังคมค่อนข้างสูง ก็มีความตั้งใจว่าหลังจาก กลางเดือนนี้แล้ว คือเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจสำคัญคือเรื่องรัฐธรรมนูญ สปช. ควรจะต้องมีเรื่อง Quick win ออกไปเป็นระยะ ๆ นะครับ แล้วก็ขณะเดียวกันในแต่ละคณะซึ่งตอนนี้เข้าใจว่า หลายอนุกรรมการของแต่ละคณะเริ่มประชุมสัปดาห์นี้แล้วหลังจากที่เสร็จภารกิจ เรื่องรัฐธรรมนูญนะครับ ดังนั้นในส่วนของปฏิรูปการเมืองก็สามารถที่จะมอบหมายให้แต่ละอนุ.

ไปพิจารณาแล้วก็นำเสนอ อาจจะอนุ. ละ ๑ เรื่องที่เห็นว่าสำคัญแล้วก็นำเข้าสู่ที่ประชุม แล้วท่านประธานก็นำเสนอให้ท่านประธานเขียนฉาย เรามีเวลาไม่มากนักแต่เราก็ทำงานอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพนะครับ เพราะฉะนั้นในเรื่อง Quick win แต่ละเรื่องได้กำหนดว่า หลังจากที่ได้รับเรื่องจากทางแต่ละคณะแล้ว หรือว่าท่านประธานได้รับจากภายนอกมาก็ตามก็จะส่งมอบมาให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เราควรใช้เวลาตรงนั้นไม่ควรเกิน ๑๐ วัน หมายถึง กระบวนการ ๑๐ วันนี่จะเป็นกระบวนการภายในของเราเพื่อทำเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ แล้วก็ท่านประธานก็ได้แถลงในนาม สปช. ต่ไป

ประเด็นที่หลายคนประชุมแล้วหวังโยว่าบางเรื่องเป็นเรื่องการแก้ไขกฎหมาย ไม่ใช่ประเด็นของเรา ประเด็นของเราคือการนำเสนอออกไป เสร็จแล้วท่านประธานก็จะส่งเรื่อง Quick win จะส่งเข้า คสช. ครม. หรือว่า สนช. ก็แล้วแต่ แต่ว่าที่เป็นการปฏิรูปเร็ว จะสำเร็จได้จะส่งไป คสช. และ ครม. นะครับ โดย คสช. มีอำนาจตาม มาตรา ๔๔ สามารถออกกฎหมายด้วยตัวเองได้ สามารถแก้ไขกฎหมาย เพราะว่าถ้าต้องไปกระบวนการทาง สนช. หรือไป ครม. ก็คือส่งกฎหมาย ส่งให้หน่วยงานแสดงความคิดเห็นว่าจะวนกลับมาี่มันหลายเดือน อันนั้นเป็นกระบวนการปฏิรูปแบบยั่งยืนคือตามพิมพ์เขียวของเรา แต่ว่า Quick win จะต้องใช้กระบวนการที่เรียกว่าเป็น Fast track เป็นทางลัด ในส่วนนี้ก็ได้อคิดกันว่าเวลาเราพิจารณานี้ ข้อกังวลส่วนใหญ่ของเรา นะครับท่านประธานก็คือเกรงว่าคิดเรื่องนี้แล้วทำไม่ได้ ทำช้า ตรงนั้นไม่ต้องกังวล อะไรที่คิดว่าควรจะต้องปฏิรูปเดี๋ยวนี้เสนอได้เลย ส่วนกระบวนการอื่นนี่ในส่วนท่านประธานและทีมงานกรรมการยุทธศาสตร์อะไรต่าง ๆ นี้ก็จะหาวิธีในการนำเสนอ แล้วก็วิธีของความเป็นไปได้โดยเร็ว นะครับ

ประธาน : ขอบคุณท่านรองกรณครับ นั่นก็เป็นเรื่อง Quick win นะครับ ซึ่งหลังจากเราเสร็จภารกิจเบื้องต้นก็จะประชุมปรึกษาหารือกัน ฝากท่านอนุ. ทุกชุดนะครับ ของการบ้านที่ค้างไว้ว่าเรามีแต่ประเด็นและยังไม่มีรายละเอียด อันนี้อนุ. ทุกชุดต้องไปทำรายละเอียดมา แล้วเสร็จแล้วเราก็จะเสนอให้คณะอนุกรรมการติดตามเอาเพิ่มเติมไปให้กับคณะกรรมการยกร่าง เขาจะได้มีรายละเอียดเพิ่มเติมว่าความเห็นที่เราเสนอไปก่อนมันจะมีรายละเอียดอะไรบ้าง อันนั้นอันที่ ๑ นะครับ อันที่ ๒ ก็เรื่อง Quick win ก็จะพูดคุยกัน และอันที่ ๓ ก็ดูว่าวิธีการการทำงานของเราจะเป็นอย่างไร อันนี้ก็เป็นที่เราจะทำต่อไปนะครับ อันนั้นก็เป็นเรื่องแจ้งเพื่อทราบถึงเรื่องการไปร่วมประชุม นะครับ

วันนี้เรื่องการประชุม เดิมเมื่อวานคุยกันว่าเอาเรื่ององค์กรอิสระมาก่อนเพื่อที่จะได้เสร็จเร็วขึ้นอะไรอย่างนี้ แต่ว่าผมได้รับแจ้งว่าวันนี้ต้องไปพบอาจารย์บรรศักดิ์ซึ่งผมว่าสักบ่าย ๓ โมงครึ่ง ก็เลยคิดว่าเพื่อให้การทำงานเราไม่สะดุดก็เลยจะขอเอาเรื่องโครงสร้างการเมืองก่อน และเพื่อตอนนั้นผมไปแล้วไม่เสร็จจะขอให้ท่านรองประธานดิเรกช่วยเป็นประธานดูเรื่ององค์กรอิสระ วันนี้อยากให้จบนะครับ เพราะถ้าจบวันนี้พรุ่งนี้ผมก็จะขอให้ประธานและเลขาธิการของอนุ. ทั้ง ๔ ชุดปรับประเด็นต่าง ๆ ที่เราได้พูดคุยกันแล้ว แล้วลงในแบบฟอร์มที่เขาได้กำหนดไว้ เพราะเราต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยเพื่อจะเตรียมพร้อมเสนอในวันที่ ๘ เพราะฉะนั้นถ้าเรามีเวลาวันที่ ๓ วันที่ ๔ ทำให้เรียบร้อยก็จะส่งให้พวกเราตรวจสอบอีกรอบหนึ่งว่าหลังจากทำแล้วเป็นอย่างนี้ ให้ทางกรรมการช่วยตรวจสอบหน่อย แล้วถ้าใครยังมีความเห็นอะไรก็จะได้ออกมาได้ อย่างนี้ครับเพื่อจะให้รอบคอบที่สุดเราก็จะมีเวลา ฝ่ายเลขาธิการของเราเขาจะได้มีเวลาหายใจนิดหน่อย ถ้าเราทำแล้วก็กระชั้นชิดหมดเขาก็จะกระหืดกระหอบเหมือนกันครับ แล้วงานก็จะไม่เรียบร้อยได้ เพราะฉะนั้นวันนี้ก็จะเป็นธงว่าจะพยายามเอาให้เสร็จ โอเค แล้วก็พรุ่งนี้จะขอให้ประธานแล้วก็เลขาธิการของอนุ. ทุกชุดเลยช่วยกันตรวจสอบสิ่งที่เราได้พูดกันไว้ ทีนี้จะฝากนิดหนึ่ง ประธานกับเลขาธิการนะครับว่าในการตรวจสอบประเด็นปฏิรูปให้เน้นว่ามันปฏิรูปอะไร ถ้ามันเขียนลอย ๆ ไว้มันจะไม่เห็นประเด็นสำคัญที่ต้องการปฏิรูป เมื่อวานพอดีเห็นฝ่ายเลขาธิการที่ทำให้โฆษกแถลงเมื่อวานมันจะมีเรื่องพรรคการเมืองพูดลอย ๆ มาสั้น ๆ มันก็เลยดูแล้วนี่จะปฏิรูปอะไร คนอ่านแล้วก็ไม่รู้ว่าจะปฏิรูปอะไรอย่างนี้นะครับ มันควรจะต้องเขียนประเด็นเรื่องการปฏิรูปให้มันชัดจะได้รู้ว่ามันมีการปฏิรูปอะไรอย่างนี้ครับ โอเคครับ ถ้าอย่างนั้นก็จะขออนุญาตเริ่มการประชุมครับ

ระเปียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม เรียบอกไปแล้วว่าเลื่อนกันไปก่อนว่าคราวหน้าถึงจะมาพูดกันนะครับ

ก็จะไปเรื่องโครงสร้างทางการเมือง ซึ่งทางอาจารย์นิรันดร์เป็นเลขาธิการของชุดนี้เดี๋ยวท่านจะเป็นคนนำเสนอ ก่อนนำเสนอผมขออนุญาตสรุปให้นิดหนึ่ง บางท่านอาจจะยังไม่ได้อ่านนะครับ มีท่านอาจารย์ชัยอนันต์ก็ต้องขอบคุณท่านมาก ท่านป่วย ท่านไม่สามารถมาได้ แต่ก็ส่งความเห็นมา ซึ่งในความเห็นของท่านที่ส่งมาได้แจ้งให้ทางอนุ. ทุกท่านแล้วนะครับ ที่ท่านเสนอความเห็นมา ของท่านเสนอความเห็นมาเป็นการประยุกต์รูปแบบแบ่งแยกอำนาจ แต่ยังคงถือว่าเป็นโครงสร้างของระบบรัฐสภา ท่านก็เสนอให้มีการเลือก Campiness list เป็นเลือก

คณะรัฐมนตรีทั้งชุดโดยไม่ได้ระบุชื่อ เท่าที่ผมถามท่าน ท่านก็บอกเป็นชื่อคณะรัฐมนตรี แล้วก็ให้คณะรัฐมนตรีที่ได้รับเลือกมาเลือกนายกรัฐมนตรีภายหลังแบบนั้นในความคิดของท่าน เหตุผลของท่านก็คือจะทำให้ประชาชนรู้ว่าใครจะมาเป็นผู้บริหารประเทศ ไม่ใช่ประชาชนเลือก ส.ส. ส.ส. เลือกนายกรัฐมนตรี แล้วก็ประชาชนไม่รู้เลยว่าใครจะมาเป็นคณะรัฐมนตรี ท่านก็บอกตรงนั้นมันก็เลยทำให้ฝ่ายการเมืองไปทำอะไรก็ได้ ซึ่งประชาชนก็ไม่มีอำนาจแล้วละ อันนี้เป็นความเห็นในส่วนของท่านในเรื่องของ Campiness list นะครับ ที่นี้ท่านก็อธิบายเพิ่มเติมนะครับ ท่านมีคำอธิบายเหมือนกันเพราะว่าท่านฟังคำวิพากษ์วิจารณ์มานะครับ ท่านก็บอกเหตุผลเรื่องของการซื้อสิทธิขายเสียงมันเป็นอีกประเด็นปัญหาหนึ่ง ท่านลองดูนะครับ ท่านก็ชี้แจงมาว่ามันเป็นอีกประเด็นปัญหาหนึ่ง ซึ่งไม่ว่าวิธีไหนก็คงมีการซื้อสิทธิขายเสียง มันจะไปจัดการอย่างไรว่ากันอีกทีหนึ่ง แต่ที่แตกต่างก็คือประชาชนจะรู้ก่อนว่าใครจะมาเป็นผู้บริหารประเทศอะไรอย่างนี้ อันนี้คือความเห็นของท่านที่ท่านเสนอมา ส่วนเรื่องฝ่ายนิติบัญญัติ ท่านพูด ส.ส. ท่านให้หลักการว่าปัญหาของเรามันเป็นปัญหาที่นักการเมือง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่านักการเมืองไม่ดีเอาเข้ามามาก็ไม่ดี ถ้ามีนักการเมืองน้อยก็จะดี ท่านก็เลยบอกให้มีเลือก ส.ส. เป็น ๕ เขตใหญ่เลยนะทั้งประเทศนะครับ ไม่เอาเขตเดียว ไม่เอาเขต ๓ คน ไม่เอาเขตจังหวัด จะเอาเขตกลุ่มจังหวัดแบบนั้นเลย อันนี้ก็เป็นความเห็นของท่านนะครับ อันนี้ก็ได้เรียนท่านแล้วว่าจะแจ้งให้ทางกรรมาธิการทุกท่านได้ทราบ เพราะท่านไม่สบายยังอุตส่าห์คิดแล้วก็เขียนส่งมาให้เรา อันนั้นก็เห็นนะครับ

ส่วนเรื่องของอนุกรรมการในเรื่องของโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระนี้ก็ได้ปรึกษาหารือ ได้มีการวิเคราะห์สาเหตุปัญหาความจำเป็นต่าง ๆ ว่ามันมีความจำเป็นอะไรต้องปฏิรูป การปฏิรูปน่าจะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ได้บ้าง ถ้ามันแก้ไขปัญหาอะไรไม่ได้มันก็ไม่ใช่ว่าการปฏิรูปอะไรอย่างนั้นนะ ถ้าทุกอย่างเหมือนเดิมหมดอะไรอย่างนี้มันก็จะไม่ใช่ว่าการปฏิรูปเพราะฉะนั้นอันนี้ก็เห็นแนวคิดที่ทางคณะกรรมการได้มีการอธิบายกัน และมีการให้ข้อมูลเปรียบเทียบเรื่องของระบอบประชาธิปไตยมันมีโครงสร้างหลัก ๆ ที่เขาใช้กันอยู่เป็นสากล ๓ โครงสร้างเป็นอย่างไร แบบไหน แต่ละท่านถ้าสนใจก็ลองไปดู อันนั้นเป็นข้อมูลเชิงวิชาการแล้วก็ที่ประชุมก็ได้ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วก็มีการขอยุติออกมาในการเลือก เพราะฉะนั้นเดี่ยวเราจะมีการเสนอ ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ก็คือเรื่องของฝ่ายบริหารเป็นอย่างไร ส่วนที่ ๒ ก็ฝ่ายนิติบัญญัติว่าเป็นอย่างไร ซึ่งท่านอาจารย์นิรันดร์ในฐานะเลขานุการจะเป็นผู้นำเสนอ

แต่ผมมองดูทุกท่านในวันนี้แล้วส่วนใหญ่จะเป็นชุดที่อยู่ในอนุ. เพราะฉะนั้นก็จะมีน้อย จริง ๆ แล้ว
อยากจะให้ท่านที่ไม่ได้อยู่ในอนุ. ชุดนี้นะ เพราะท่านมีคำถามอะไรก็จะได้มาถามทำความเข้าใจ
ทำความเข้าใจกัน แต่ว่าในนี้ดูจะมีน้อยก็เลยจะกลายเป็นคนที่เคยพูดกันแล้วมาเป็นส่วนใหญ่
ท่านที่ไม่ได้อยู่ในอนุ. ชุดนี้ด้วยมีความเห็นอะไรก็เต็มทีนะครับ เพราะว่าที่ประชุมเราตกลงกัน
ไว้แล้ว เราไม่มีมติ เราเพียงแต่จะเป็นบอกว่าคุณเห็นของส่วนใหญ่ว่าอย่างไร ความเห็นของ
ส่วนน้อยว่าอย่างไร อันนี้เราก็จะราบรื่น ซึ่งประชุมออกมาแล้วก็จะราบรื่น เพราะแม้กระทั่ง
อนุ. ของกรรมการยกเว้นเขาก็ออกแบบอย่างนี้แหละ เขาก็ไม่ได้ข้อยุติอะไร แล้วสุดท้าย
คณะกรรมการยกเว้นเขาจะว่าอย่างไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เราก็ฟรีสำหรับเรื่องความคิดเห็น
ขอเชิญท่านอาจารย์นิรันดร์ครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ขอบคุณท่านประธานครับ ต่อไปก็จะเป็นการนำเสนอ
รายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องของการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระ ที่จริง
คณะกรรมการชุดนี้มีหลายคนที่เป็นกรรมการยกเว้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นท่านไพฑูริย์ ท่านประชา
ท่านชูชัย รู้สึกเป็นกรรมการยกเว้นทั้งนั้นเลย แต่ว่าเสียดายว่าวันนี้มันตรงกันกับวันที่
คณะกรรมการยกเว้นเขาประชุมอยู่ด้วยช่วงเช้า ถ้าคนเหล่านี้มาด้วยก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
แต่ถ้าไม่เป็นไรเราก็จะนำเสนอไป แล้วก็ที่จริงแล้วคณะอนุกรรมการชุดนี้ถือว่าเป็นที่สนใจ
ของพี่น้องประชาชน เป็นที่สนใจของสื่อมวลชนมากกว่าคณะกรรมการการเมืองโดยเฉพาะชุดนี้
ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างในเรื่องของการเมืองของประเทศ อาจจะมีหน้าตาออกมาอย่างไร
จะเป็นอย่างไร จะเป็นแบบไหน ปัญหาวิกฤตทางการเมืองก็มาจาก ๒-๓ เรื่องที่เราจะพูดต่อไป
นี้แหละครับ เป็นปัญหาใหญ่ในเมือง ซึ่งถ้าเราสามารถจะเสนอแนวคิดในการที่จะปฏิรูป
การเมืองของเราแล้วก็น่าจะเป็นประโยชน์ แล้วก็คิดว่าวันนี้หลังจากที่ประเด็นในเรื่องของ
โครงสร้างทางการเมืองเสร็จน่าจะเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน แต่ว่ามันไม่ใช่ที่สุดของความเห็น
คงจะต้องผ่านคณะกรรมการยกเว้นอีกครั้งหนึ่ง

ประเด็นแรก การเลือกตั้งคณะรัฐมนตรีจากประชาชนโดยตรง อยู่ที่หน้า ๒ นะครับ
คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอก็คือให้ประชาชนเลือกตั้งคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยให้
ผู้สมัครระบุชื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทั้งคณะตามที่กฎหมายกำหนด ผู้สมัครคณะรัฐมนตรี
ต้องเสนอชื่อโดยพรรคการเมืองที่มีสมาชิกพรรคตามที่กฎหมายกำหนด หากปรากฏว่าการเลือก

คณะรัฐมนตรีรอบแรกไม่มีผู้สมัครคณะใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
ให้นำคณะที่ได้รับคะแนนอันดับ ๑ และอันดับ ๒ มาเลือกตั้งใหม่ภายในเวลาที่กำหนด

หลักการและเหตุผล

๑. การเลือกตั้งคณะรัฐมนตรีโดยตรงเป็นการประยุกต์หลักการแบ่งแยกอำนาจ
มาใช้เพื่อส่งเสริมระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติให้มี
ความเข้มแข็ง

๒. การกำหนดให้ประชาชนเลือกตั้งคณะรัฐมนตรีโดยตรง จะเป็นการสะท้อน
เจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ว่าต้องการให้ผู้ใดเป็นผู้นำและเป็นผู้บริหารประเทศ
และเมื่อการเลือกตั้งเสร็จประชาชนจะรู้ทันทีว่าผู้ใดจะเป็นผู้นำและผู้บริหารประเทศ ไม่ต้องรอให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ ส.ส. เป็นผู้เลือกในภายหลัง

๓. การเลือกตามหลักการเดิมที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรี
จะได้คนที่ดีต่อเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่มาจากการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม
และโปร่งใส การให้อำนาจสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ที่มาจากการซื้อเสียง ขायเสียง
เป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรี เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันระบอบอย่างรุนแรง
เพราะนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ค้ำอำนาจ
ของตนเอง

๔. การให้ประชาชนเลือกคณะรัฐมนตรีโดยตรงนั้นทั้งคณะต่างจากการให้
ประชาชนเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง คือประชาชนจะรู้ว่าใครจะได้เป็นนายกรัฐมนตรี
แล้วจะรู้ว่าใครที่จะเป็นรัฐมนตรี ถ้าประชาชนเห็นว่ารัฐมนตรีที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อนั้น
ไม่เหมาะสมก็อาจจะตัดสินใจไม่เลือก ดังนั้นชัยชนะของผู้สมัครจึงเป็นชัยชนะของคณะรัฐมนตรี
ทั้งคณะ ไม่ใช่เพราะผู้สมัครนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว ประการสำคัญจะป้องกันไม่ให้ผู้ที่เป็น
นายกรัฐมนตรีเหิมเกริมว่าประชาชนเลือกตนเองคนเดียวครับ อันนี้ก็ประเด็นหนึ่งนะครับ
ที่นี้ประเด็นเรื่องที่ ๒ ที่คาบเกี่ยวกับเดี๋ยวก่อนว่าอีกทีก็แล้วกันเรื่องของรัฐบาลรักษาการครับ

ประธาน : เชิญความเห็นที่ประชุม ขอเชิญครับ เชิญท่านอลงกรณ์ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : กราบเรียนท่านประธานครับ ก็รู้สึกเป็นการปฏิรูป
ที่น่าสนใจมาก เป็นรูปแบบใหม่ ประเด็นเรื่องสำคัญในระบบของเราก็คือการถ่วงดุล

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๑/๙

และตรวจสอบจะทำอย่างไร ความสัมพันธ์ระหว่างสภากับคณะรัฐมนตรีเพราะว่าที่มาเรา
เปลี่ยนแปลง

ประการที่ ๒ ก็คือว่าในการตรวจสอบคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีมีคำอธิบาย
เพิ่มเติมอย่างไรในบทบาทของรัฐสภาและองค์กรอิสระ

ประธาน : อันที่ ๒ อะไรรนะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : การตรวจสอบครับ จากเดิมเราเคยมีระบบอภิปราย
ไม่ไว้วางใจ เป็นความเชื่อมโยงระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งกันและกัน นายกรัฐมนตรี
มีอำนาจในการยุบสภา อันนี้เป็นระบบรัฐสภาที่เราเคยใช้มาตลอดนะครับ ภายใต้ระบบที่เลือกตั้ง
คณะรัฐมนตรีโดยตรงและมีการนำเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทั้งคณะให้ประชาชนเลือก
กระบวนการในการถ่วงดุลตรวจสอบของภายในระบบรัฐสภาจะเป็นอย่างไร รวมไปถึงองค์กรอิสระ
ในกรณีเรื่อง Impeachment นะครับ อยากทราบคำอธิบาย แล้วก็สนใจนะครับที่เสนอมานี้
มันก็ตอบโจทย์หลายเรื่องที่เป็นปัญหาในอดีตเหมือนกัน

ประธาน : มีใครที่จะอธิบายชี้แจงครับ ท่านชาลีพอตอบได้ไหม ท่านดำรงค์
เชิญครับ

นายดำรงค์ พิเดช : กราบเรียนท่านประธานครับ เมื่อกี้ท่านอลงกรณ์พูดว่า
เลือกรัฐมนตรี ความจริงไม่ได้เลือกนะแค่เสนอชื่อ ประชาชนก็เลือกเหมือนปกติทั่วไปเสนอชื่อ
ระบบการตรวจสอบก็เหมือนเดิม เพียงแต่ว่าประชาชนรับทราบว่าใครจะมาเป็นรัฐมนตรีอะไร
ล่วงหน้า ที่เราจะกันเพราะว่าตกตายในบ่อกึ่งอะไรต่าง ๆ ที่ไปเอาเสียโน่นนี่มาเป็นอะไรอย่างนี้
ป้องกันอย่างนี้ ระบบการตรวจสอบผมว่าไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงไปว่ากันอีกเรื่องหนึ่ง แต่อันนี้เป็น
เรื่องพื้นฐานว่าพรรคของคุณจะเอาใครมาเป็นรัฐมนตรีอะไรบ้าง แล้วที่ผ่านมาเราไม่รู้ เลือกตั้งแล้ว
ยังไม่รู้ อยู่ ๆ ไม่เคยลง มาจากไหน เมาแก่บริษัทมาเป็นอะไรอย่างนี้ ผมว่าเรื่องนี้ไม่น่าจะมีปัญหา
ระบบการตรวจสอบ ระบบอะไรไปว่ากันอีกเรื่อง ก็เหมือนเดิมทุกอย่าง เพียงแต่จะให้ประชาชน
ได้รับรู้ ในอดีตที่ผ่านมาไม่รับรู้ก่อนเป็นรัฐมนตรีแค่นั้นครับ

ประธาน : ท่านชาลีเชิญครับ

นายชาลี เจริญสุข : เรียนท่านประธานที่เคารพ แล้วก็ท่านอนุกรรมการ
ผม ชาลี เจริญสุข นะครับ คือในส่วนนี้ก็เป็นข้อกังวลนะครับว่าฝ่ายบริหารว่ามันจะหลงอำนาจ
หรือเปล่า แล้วใครจะมาดูแลอยู่ไหม ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ที่นี้ในข้อกังวลตรงนี้ผมก็พยายาม

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๑/๑๐

คิดว่าท่านประธานต้องไปนำเสนอ ท่านประธานต้องพูดถึงเรื่ององค์กรที่จะตรวจสอบ ผมว่า
องค์กรเดียวไม่พอในการที่จะตรวจสอบ เราจะเสนอบอกว่าองค์กรที่จะมาตรวจสอบฝ่ายบริหาร
ไม่ให้เหิมเกริมในกรณีใช้อำนาจเกิน ตรงนี้เป็นหัวใจที่จะให้คนที่เป็นกรรมการยก
เขาค่อยตามเรา ทีนี้ผมเอง ผมต้องบอกว่าต้องอยู่ที่กรรมการแล้วว่าเราจะเสนอองค์กรไหนที่จะ
มาช่วยกันตรวจสอบให้ฝ่ายบริหารไม่ให้เหิมเกริม และจริง ๆ แล้วความสำคัญของฝ่ายบริหารเดิมที่
สภาเดี่ยวนั้นจะยึดโยงกัน คือคนที่จะไปเป็นฝ่ายบริหารจึงต้องมาเรียนรู้ในฝ่ายนิติบัญญัติก่อน
จริง ๆ ช่องทางตรงนี้นั้นขาดหายไป ก็คือใครจะมาเป็นฝ่ายบริหารต้องมาเรียนรู้ว่าจะออกกฎหมาย
อะไรก่อน มาเป็น ส.ส. ก่อนพูดง่าย ๆ ก่อนที่จะไปเป็นฝ่ายบริหาร วันนี้เราเห็นภาพแล้วว่ก็เป็น
เรื่องอันตรายเหมือนกันว่าอยู่ ๆ ใครก็ไม่รู้จับขึ้นมาบอกเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นรัฐมนตรี แต่ไม่
ให้ความสำคัญกับฝ่ายนิติบัญญัติเลย ฝ่ายตรวจสอบเลยมันก็เป็นปัญหา แต่ทีนี้ยึดโยงครับ ต้องยึดโยง
ท่านประธานครับว่าองค์กรที่จะมาตรวจสอบแทนฝ่ายนิติบัญญัติ สมมุติจะครับในอนาคต
จะเป็นใคร แล้วก็ต้องให้ฝ่ายบริหารนี้เขารับรู้รับทราบว่าการเคารพสิทธิในการบริหาร แล้วก็
ให้ความสำคัญกับฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งจะจะมีการ Check balance กันได้ ผมว่าจิตสำนึกไม่พอครับ
ก็ฝากท่านประธานตรงนี้ไว้เพิ่มเติมครับ

ประธาน : ท่านสุธรรม เชิญครับ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

พรเทพ ๒/๑

นายสุธรรม ลิ่มสุวรรณเกษม : ขอเรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับ คณะอนุกรรมการที่พิจารณาเรื่องนี้ก็พยายามจะหาข้อเสนอที่จะทำเรื่องปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองให้เห็นเป็นรูปธรรมว่าปัญหาที่ผ่านมาเรามีระบบการปกครองของเราแบบรัฐสภา ที่ผ่านมาก็มีปัญหาหลักๆ กันเรื่อยมาถ้าคราวนี้จะปฏิรูปมันควรจะปฏิรูประดับโครงสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เราควรสร้างนวัตกรรมทางการเมืองขึ้นมาใหม่ ๆ ประชาชนรับทราบท่านประธานก็นำเสนอรูปแบบการปกครองของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฝรั่งเศส อเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ยกตัวอย่างมาให้ที่ประชุมอนุกรรมการได้พิจารณาถึงข้อดีข้อเสียต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ สุดท้ายที่ประชุมของอนุกรรมาธิการก็สนใจรูปแบบการเลือกตั้ง คือแบบข้อเสนอที่ท่านประธานนำเสนอเป็นตัวอย่างมีหลายรูปแบบจนกระทั่งมีรูปแบบถึงเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง ดังนั้นผมก็เป็นคนหนึ่งที่ทำให้ความเห็นว่าการที่จะเสนอรูปแบบเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรงอาจจะไม่สอดคล้องกับระบบการเมืองหรือว่าทัศนคติทางการเมืองของคนในประเทศไทย เพราะว่าอาจจะยึดโยงกับสถาบันพระมหากษัตริย์และอาจจะถูกทำให้เกิดความคิดเห็นในการบิดเบือนโจมตีและเราก็อาจจะไม่ได้มีนวัตกรรมทางการเมืองใหม่ ๆ เกิดขึ้นได้ ผมก็เลยเสนอว่าถ้าอย่างนั้นควรจะให้เลือกคณะรัฐมนตรีโดยตรงไปพร้อมกันเลย เพื่อจะได้เห็นว่าไม่ได้เลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการเลือกทั้งคณะ อันนี้จะเป็นรูปแบบทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทยเป็นลักษณะการแบ่งแยกอำนาจ ความชัดเจนในเรื่องแบ่งแยกอำนาจกับระบบรัฐสภามันก็มีที่มาที่ไปแตกต่างกัน สิ่งที่ท่านอลงกรณ์เป็นห่วงก็คือว่าเรื่องการถ่วงดุลตรวจสอบ อันนี้พวกเราก็พิจารณากันมาพอสมควร แล้วก็อยู่ในเรื่องถัดไปจากเรื่องนี้ และถ้าเราเห็นด้วยที่จะให้มีการเลือกนายกและคณะรัฐมนตรีโดยตรงเราก็ต้องมาช่วยกันวางกลไก วางระบบเพื่อให้สอดคล้อง อันดับแรกเราต้องเห็นพ้องต้องกันก่อนว่าเราจะเห็นชอบกับการเลือกคณะรัฐมนตรีโดยตรงไหม ถ้าเราเห็นด้วยเราก็มาช่วยกันออกแบบอุดช่องโหว่หรือปัญหาต่าง ๆ ที่คิดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ต้องออกแบบอย่างไรให้เหมาะสม อันนี้ขอให้ที่ประชุมได้พิจารณาก็แล้วกันครับ

ประธาน : ท่านเลขาธิการitudiวัลจน์ขอความเห็นก่อน เชิญครับ

พลโท ฐิติวัลจน์ กำลั้งเอก (เลขานุการ) : ขอบคุณครับ ผม พลโท ฐิติวัลจน์ นะครับ เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับสมาชิกผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ จริง ๆ แล้วก็ไม่มี ๒๕๑๗ อะไรก็เคยพูดกันเรื่อยมาแต่ยังไม่มีใครที่จะเสนอให้ทำมาท่านช่วยอยู่ข้าง ๆ ก็คงจะเข้าใจว่าไม่ใช่เรื่องที่ไม่เคยเสนอเลย ทีนี้มาตีใจว่าความสัมพันธ์จะเป็นอย่างไร ก็อยากจะเรียนว่าเมื่อเลือกเข้ามาแล้ว

เป็น Cabinet นี่นะครับก็ยังมีในสภานิติบัญญัติก็ยังมีความเห็นได้ยังอภิปรายได้ อีกประการหนึ่ง การถ่วงดุลจะเกิดจากกรรมการที่อยู่ในสภาถ้าเห็นว่ารัฐบาลที่เลือกโดยตรงมาแล้วทำผิด กรรมการดังกล่าวก็จะเสนอศาล ศาลฎีกาคดีนักการเมืองโดยอาจจะต้องออกแบบให้มีอัยการอิสระขึ้นมาโดยเฉพาะเรื่องนี้มันก็จะเป็นการถ่วงดุลที่มีผลรุนแรงต่อตัวคณะรัฐมนตรีที่ได้รับเลือกมาถึงอาจจะพิพากษาให้รุนแรงได้รับโทษอะไรต่าง ๆ อันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่ง ส่วนเรื่องที่เราเห็นด้วยหรือไม่ก็เห็นด้วยไม่เห็นด้วยผมว่ามันเป็นสี่สัณเฑาะว์คิดว่ามันเป็นเรื่องที่จะต้องเห็นด้วยทุกส่วน บางคนก็ไม่เห็นด้วย บางคนก็เห็นด้วยในเรื่องเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง ผมขอเรียนแค่นี้ก่อนครับ

ประธาน : เดี่ยวขอท่านวรวิทย์ก่อนนะครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ขอบคุณครับท่านประธาน ก่อนอื่นผมเห็นด้วยและผมไม่ได้เป็นอนุกรรมการชุดนี้นะครับ แต่ว่ามีหลายจุดในเอกสารนี้ทั้งคำถามไว้เยอะและเกรงว่ามันจะลาม เช่น คณะรัฐมนตรีที่เลือกเป็นทีมเป็นคณะมีทั้งหมดกี่คน แล้วถ้าเกิดเลือกพอดีสมมุติว่า ๓๖ คน เกิดตายระว่างนั้นทำอย่างไร คนที่อยู่ข้างนอกจะเข้าไปได้ไหมครับ นั่นประเด็นที่ ๑ วาระในนี้ก็ไม่มีความจะได้สัก ๔ ปีหรืออะไรน่าจะเขียนไว้หน่อย เลือกก็คนตัวสำรองก็คน ตัวจริงก็คน มีวาระอยู่เท่าไร การพ้นจากตำแหน่งเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้างจะได้มองเห็นตั้งแต่ต้นจนจบคนจะได้ไม่ระแวง ผมเห็นด้วยเพราะว่าการเลือก ส.ส. แบบอังกฤษหรือสภา Classic เสียงข้างมากเป็นคนที่ตั้งรัฐบาล ฉะนั้นเสียงข้างมากไม่มีทางที่จะไปล้มรัฐบาลตัวเองยกเว้นจะขัดแย้งกันในเรื่องผลประโยชน์ มันก็จะเป็นอย่างนี้มาตลอด แต่ถ้าแบ่งคนละฝ่ายประเด็นสำคัญหนึ่งที่ยังห่วงอยู่คือเราจะเลือกพร้อมกันกับ ส.ส. หรือไม่ ถ้าเลือกพร้อมกันการซื้อเสียงจะกลายเป็นซื้อรัฐบาล ไม่ใช่ซื้อ ส.ส. อันนี้ก็อยากจะให้ท่านประธานเป็นข้อสังเกตไว้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์ครับ ฟังพลเอก สุรินทร์นิดหนึ่งนะครับ เชิญครับ

พลเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์ : ผม พลเอก สุรินทร์ กรรมการ ถ้ามองในฐานะที่เป็นคนที่ไม่ได้อยู่ในอนุกรรมการคณะนี้ จริง ๆ เห็นด้วยแต่อยากขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมคือเรื่องของการระบุว่ารัฐมนตรีเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง พอดีคณะอื่นก็มีการพูดถึงว่าผู้สมัครมีทั้งอิสระและจำกัดพรรค ในความหมายของอนุกรรมการนี้หมายถึงว่ามีนัยสำคัญก็คือผู้สมัครต้องสังกัดพรรคโดยปริยายถูกต้องไหมครับ เพราะว่าถ้าดูแล้วและจะให้เป็นผู้สมัครอิสระสามารถดำเนินการตามนี้ได้หรือไม่อย่างไรก็ขอทราบอธิบายละเอียดนิดหนึ่งครับ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์ถามต่อครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขอบคุณในคำอธิบายครับชัดเจนดี ขณะเดียวกันมีอีกประเด็นหนึ่งคือว่าในกรณีที่คุณรัฐมนตรีที่ได้รับเลือกโดยตรงกับเสียงข้างมากในสภาอยู่คนละพรรค ซึ่งเหมือนสหรัฐอเมริกาขณะนี้ คือระบบแบ่งแยกอำนาจฝ่ายบริหารก็มาโดยตรง แต่ปรากฏว่าพรรคของประธานาธิบดีก็กับฝ่ายแพ้และเสียงข้างมากในรัฐสภากลายเป็นปัญหาจนกระทั่งมีปัญหาไปถึงตัว พ.ร.บ. งบประมาณ เป็น Date lock ถึงขั้นจะไม่มีเงินจ่ายเงินเดือน กับ ๒. กฎหมายสำคัญ ๆ โดยบล็อกหมดเลย ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการบริหารราชการแผ่นดิน ตรงนี้จะต้องไปออกแบบเพื่อตอบโจทย์เหล่านี้ด้วยในทางบริหาร ก็อยากทราบว่าแนวคิดตรงนี้เราได้มีการพิจารณาในชั้นอนุอย่างไร

ประธาน : ให้ท่านกรรมการที่อยู่ในอนุเดี่ยวช่วยตอบนะครับ เรียนท่านไพฑูริย์ นิดหนึ่งพอดีท่านเพิ่งเข้ามา เมื่อสักครู่อจารย์นิรันดร์ได้เสนอความเห็นของอนุโครงสร้างว่าได้ดู ปัญหาต่าง ๆ ของการเมืองไทยที่มีอยู่ แล้วก็ดูสิว่าปัญหานี้จะแก้ไขได้อย่างไรบ้างจากการศึกษาก็เห็นว่าน่าจะประยุกต์หลักการแบ่งแยกอำนาจมาใช้แล้วก็โดยให้มีการแยกอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติแล้วให้ประชาชนเลือกคณะรัฐมนตรีโดยตรง ที่พูดนี้ชัดมีความแตกต่าง เหตุผลสะท้อนเจตนาของประชาชนอะไรต่าง ๆ มีอาจารย์ไชยอนันต์ไม่ทราบท่านไพฑูริย์ได้อ่านความเห็นของอาจารย์ไชยอนันต์บ้างไหมพอดีท่านเสนอมาแล้วใกล้เคียงกัน อาจารย์ไชยอนันต์ ท่านใช้คำว่า Cabinet list เหมือนกัน แล้วของท่านเสนอมาที่เมื่อสักครู่ท่านถามว่ามาแล้วตายหรือจะออกอย่างไรอาจารย์ไชยอนันต์เสนอ ๕๐ คนเลยเป็นบัญชีรายชื่อ ถ้าจะแต่งตั้งต้องแต่งตั้งในนี้ แล้วก็ถ้าจะเปลี่ยนก็ต้องเปลี่ยนในนี้ นี่เป็นความเห็นของอาจารย์ไชยอนันต์ ที่เขียนไว้ในนี้ที่ประชุมก็บอกว่าให้มันมีจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด ถ้ากฎหมายกำหนดว่าให้มีรัฐมนตรีได้กี่คนก็แบบนั้น หรือที่ประชุมบอกว่ามันต้องเผื่อแบบอาจารย์ไชยอนันต์เลยนะ ตรงนั้นก็ถือว่าเป็นข้อยืดหยุ่น หลักการสำคัญคือเลือกฝ่ายบริหารก่อน รายละเอียดสามารถปรับปรุงได้ วาระที่พูดกันก็คงเป็น ๔ ปีเท่ากัน เท่ากับฝ่ายนิติบัญญัติคือฝ่ายละ ๔ ปีเหมือนกันแบบนั้น เชิญครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : นิดเดียวครับ เลือกตั้งพร้อมกัน ส.ส. ไหมครับ

ประธาน : เท่าที่พูดมาเบื้องต้นก็เสนอให้เลือกตั้งพร้อมกัน เพราะเหตุผลที่บอกว่า ถ้าเลือกตั้งไม่พร้อมกันพอรู้ว่าใครเป็นนายกก็ไปเลือกตั้งสภาไป พรรคนั้นชนะเลย มันมีโอกาสคล้าย ๆ มันจะ Halo effect คล้าย ๆ กับพรรคนี้เป็นรัฐบาลแล้วนะเพราะฉะนั้น ส.ส. ที่อยู่

ในพรรคที่ชนะจะได้เปรียบอะไรแบบนี้ เป็นต้น นี่ที่ประชุมได้คุยกัน ท่านอาจารย์ของท่านไพบูลย์
นิดหนึ่งครับ โอเคท่านไพบูลย์ เชิญครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม ไพบูลย์ นิติตะวัน ในฐานะ
กรรมการ ขออนุญาตขอบคุณที่ท่านประธานได้เกริ่นนำให้ทราบก่อน ก็เรียนว่าในฐานะเป็นผู้ที่
อยู่ในช่วงเวลาที่ผ่านมาเห็นความล้มเหลวของระบบในการที่นายกรัฐมนตรีที่มีที่มาอย่างที่ผ่านมา
นั้น ประเทศชาติล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง แล้วก็ในส่วนของผมมีความเห็นว่าการที่ที่มาของ
นายกรัฐมนตรีถ้ายังคงไว้โดยให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรีนั้นไม่มีทางที่จะ
แก้ปัญหาประเทศได้ก็ยงวนอยู่อย่างนั้น โดยเฉพาะในการที่ถ้าให้เฉพาะสภาผู้แทนราษฎรเป็น
ผู้เลือกไม่ว่าจะเปลี่ยนวิธีเลือกตั้งเป็นแบบไหนก็ตาม เขตใหญ่ เขตเล็ก เยอรมัน ออสเตรียหรือ
อะไรก็ช่าง Party list มากหรือน้อยอะไรอย่างนี้ไปไม่รอดทั้งนั้นครับ ดังนั้นผมจึงเห็นว่าระบบเดิมที่
ผ่านมานั้นไม่ได้ผลแน่นอนต้องเปลี่ยนแปลง นี่คือความคิดเห็นที่เป็นหลักในความคิดเห็นของผม
ขออนุญาตรบกวนเวลาอภิปราย

ในส่วนที่ ๒ ผมเห็นด้วยว่าจะต้องเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในเรื่องการนำเสนอเรื่อง
คณะรัฐมนตรีเลือกโดยตรงจากประชาชนหรือจะเป็นนายกรัฐมนตรีก็ตาม เราก็เถียงกันเพียงแต่
ป้องกันถูกเรียกว่าเป็นระบบประธานาธิบดี แต่ผมก็เห็นว่าไม่ว่าจะเลือกโดยวิธีไหนสุดท้ายเราก็
ขอให้พระองค์ท่านเป็นผู้โปรดเกล้าฯ มันก็จบอยู่แล้วไม่ใช่ว่าเลือกแล้วไปดำรงตำแหน่งเลย
มันไม่ใช่ ดังนั้นก็ต้องมีกระบวนการที่ให้ประธานอาจจะรัฐสภานำชื่อขึ้นทูลเกล้าฯ ก็ไม่มีปัญหา
ผมไม่ติดใจเรื่องนี้ แต่ว่าผมเห็นว่าการเลือกโดยตรงนั้นก็ก็เป็นโอกาสที่ดีที่ประชาชนจะได้เลือก
ผู้บริหารหรือเลือกนายกให้ชัดเจนไป แล้วที่สำคัญที่ผมเห็นข้อดีคือว่าตลอดเวลาในระบบเดิมที่
เลือก ส.ส. แล้วให้ ส.ส. ไปเลือกนายกรัฐมนตรีนั้น เวลาเราจับทุจริตเลือกตั้งเราจับได้แต่พวก ส.ส.
ซึ่งจับปลาชิวปลาสร้อยได้ไม่กี่คน มันไม่มีผลกระทบต่อการที่จะไปเลือกนายกในสภา ซึ่งการเลือก
นายกในสภาสุดท้ายพรรคที่ชื่อเสียงหรือมีทุจริตเลือกตั้งก็สามารถไปเป็นนายกรัฐมนตรีได้ ซึ่งไม่
กระทบกับการตรวจสอบเรื่องทุจริตชายเสียง เพราะว่ามันเป็นการเลือกทางอ้อม สิ่งนี้ก็เป็นจุดดีว่า
ถ้าท่านใช้วิธีการเลือกโดยตรงในคณะทั้งหมดหรือเป็นตัวนายกก็ตาม อย่างน้อยก็เหมือนผู้ว่า กทม.
คือตัวผู้ลงสมัครประชาชนเลือกถ้ามีการไปซื้อสิทธิขายเสียงอะไรต่าง ๆ เวลาตรวจสอบทุจริต
เลือกตั้งก็ตรงไปที่บุคคลคณะบุคคลนั้นหรือตัวนายกก็สุดแล้วแต่ ถ้าโดนใบแดงหรือใบเหลืองส่งศาล
อะไรต่าง ๆ ก็เป็นตัวของผู้มาเป็นนายกรัฐมนตรีเลย สิ่งนี้ผมเห็นเป็นจุดแข็ง แล้วก็นอกจากนั้นก็

เป็นจุดแข็งอีกข้อหนึ่งคือถ้าประชาชนเลือกมาแล้ว Screen มาแล้วตรวจสอบแล้วไม่มีทุจริตอะไรต่าง ๆ จนได้แต่งตั้งทำหน้าที่ไปแล้วและถ้ามีปัญหาที่เดินหน้าอย่างเดี๋ยว่าฟ้องไปศาล ถ้าศาลตัดสินให้พ้นจากตำแหน่งก็พ้น ไม่พ้นอยู่ต่ออะไรต่าง ๆ ก็จบกันไป คงจะลดเรื่องการที่จะมีประชาชนต้องออกมาเดินขบวนเต็มบ้านเต็มเมืองกัน มาเดินขบวนประท้วงไม่รู้จะประท้วงได้อย่างไรเพราะว่าเขาก็เลือกมาจากประชาชน ดังนั้นก็ต้องรอลงอย่างเดียวคือต้องทนรอไปให้มันครบนี้ก็เป็นข้อดีอีกข้อหนึ่งคือไม่ต้องมีความวุ่นวายเกิดขึ้น เพราะว่ามันเป็นระบบที่เข้มแข็ง ซึ่งมีความชอบธรรมในการที่จะบริหารประเทศในระยะเวลาที่กำหนด ส่วนเรื่องที่ยกมาเมื่อตั้งนายกโดยตรงแล้วจะไปมีปัญหาในสภาเรื่องผ่านกฎหมายอะไรนั้นผมไม่ห่วง ถ้าท่านไปออกแบบว่ากฎหมายใดก็ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอไปสู่สภาถ้าไม่เห็นชอบต้องใช้เสียง ๓ ใน ๔ ของสภานั้น ๆ ไม่ใช่ใช้เสียงปกติได้ ถ้าเห็นชอบใช้เสียงเกินกึ่งหนึ่งก็พอ แต่ถ้าไม่เห็นชอบท่านต้องใช้เสียง ๓ ใน ๔ ถึงค่อยติดกไม่เห็นด้วยกฎหมายของคณะรัฐมนตรีได้ สิ่งเหล่านี้ก็แก้ไขปัญหาได้ นะครับ เรื่องการอภิปรายไม่ว่างใจมันไม่มีประโยชน์อยู่แล้วไม่ต้อง ก็ไปฟ้องศาล ทั้งหมดผมพูดมามีแต่ข้อดี แต่มันมีข้อเสีย ข้อเสียที่เป็นห่วงกันมากมันก็เป็นข้อดีอีกแหละครับ ห่วงว่าปกติการเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งบริหารโดยตรงในต่างจังหวัดก็จะมี การซื้อสิทธิขายเสียงกันด้วยคะแนนต่อหัวกันมาก เพราะได้ประโยชน์ซื้อตรง ๆ กันเลย แต่ในขณะที่เดียวกันผมเรียนข้อดีไปแล้วว่าผู้ว่า กทม. ผลประโยชน์เยอะเหมือนกัน แต่ทำอะไรยาก เพราะว่าลงไปในตัวผู้ว่าเลย แต่ในต่างจังหวัดอาจจะทำได้ เพราะว่าท้องถิ่น เพราะว่า การจัดกุมอะไรต่าง ๆ ในท้องถิ่นยาก ถ้ายังเป็นระดับ นายกรัฐมนตรีทั้งประเทศถ้าทำไม่ดีโดนแน่ ๆ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จะว่าข้อเสีย ตอนแรกคิดว่าเสีย ตอนหลังผมว่ามันก็ไม่ค่อยเสียเท่าไร ส่วนอย่างอื่นบอกว่าไล่ไม่ออกผมก็สนับสนุนเรื่องการไปฟ้องศาลอยู่แล้ว ข้อเสียเขาก็บอกว่าเดี๋ยวเกิดพวกที่มานี้ไปรวมกับสภาด้วยยังมีอำนาจเต็มที่อยู่มันก็จะโค่นไม่ได้ ผมก็พูดไปแล้วว่าข้อดีคือประชาชนไม่ต้องเหนื่อย ดังนั้นก็ไม่ใช่ว่าข้อเสีย เอ๊ะ ผมยังหาข้อเสียไม่ได้ นะครับ เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน มันมีข้อกังวลอยู่หลายฝ่ายในเรื่องการเลือกโดยตรงผมก็เลยเสนอแนวทางที่ ๓ เพื่อเป็นแนวทางที่ Compromise ไป คือการเลือกในสภาผู้แทนราษฎร อาจจะมีปัญหามากรับไม่ได้ การเลือกโดยตรงนั้นข้อดีมีมาก แต่อาจจะมีบางคนกังวล ผมก็เลยเสนอแนวทางที่ ๓ คือใช้รัฐสภาเป็นผู้เลือก คือเมื่อบอกว่าเป็นระบอบรัฐสภาที่ต้องให้รัฐสภาเลือก ซึ่งรัฐสภาประกอบไปด้วย ส.ส. ส.ว. เป็นผู้เลือกนายกรัฐมนตรีในที่ประชุมรัฐสภา วิธีการไม่ใช่เป็น อย่างที่ผ่านมา ถ้าเป็นอย่างที่ผ่านมากลายเป็นว่าเสนอชื่อเสร็จก็ยกมือเลยสนับสนุนหรือไม่

อย่างเปิดเผย แต่กระบวนการที่ผมนำเสนอในที่ประชุมรัฐสภานั้นต้องประกอบไปด้วยว่าผู้ที่
ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกต้องมาแถลงนโยบาย ต้องนำเสนอทั้งคณะรัฐมนตรีที่จะมี แล้วก็มา
ตอบข้อซักถามของสมาชิกรัฐสภาในสภา ซึ่งแต่ละคนอาจจะต้องใช้เวลาเป็นวันในสภา
แล้วถ่ายทอดสดไปทั่วประเทศ จะใช้เวลาสัก ๒-๓ วันก็สุดแล้วแต่ เสร็จแล้วก็ค่อยให้สมาชิกรัฐสภา
รับฟัง พิจารณา ซักถามครบถ้วนแล้วก็ลงมติโดยลับแล้วก็จะได้นายกรัฐมนตรี ด้วยกระบวนการ
ก็แตกต่าง วิธีการก็ใช้ ส.ส. ส.ว. ในรัฐสภา ผมขอเสนอวิธีที่ ๓ และขออนุญาตให้บันทึกไว้
แต่ส่วนความเห็นที่ผมสนับสนุนวิธีที่ ๒ คือเลือกโดยตรงนั้นขอให้บันทึกไว้ด้วยเช่นเดียวกันครับ
ขอบคุณครับ

ประธาน : ฝ่ายเลขานุการบันทึกไว้ครับ เดี่ยวขอท่านอาจารย์นั้นทวัฒน์ ท่านยกไว้
ก่อนแล้ว เชิญครับ

นายทวัฒน์ ประมานันท์ : ขออนุญาตสอบถามนิดเดียวครับ เนื่องจากเรามี
ระบบแยกนิติบัญญัติกับบริหารออกจากกันเด็ดขาด และไม่เด็ดขาด อันนี้คือเด็ดขาดใช้ไหมครับ
หมายความว่าสมัครเป็น ส.ส. ในเวลาเดียวกันอยู่ในบัญชีรายชื่อ ครม. ไม่ได้เด็ดขาดใช้ไหมครับ
โอเคครับ

ประการที่ ๒ คนเดียวกันพรรคเสนอชื่อได้ไหม ยกตัวอย่างเช่นผมเป็นนักกฎหมายที่
เก่งที่สุดในประเทศไทยแล้วทุกคนรู้ว่าถ้าผมเข้ามาจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล
ทุกพรรคเสนอชื่อผมได้ไหมครับ หรือว่าผมต้องตัดสินใจอยู่พรรคใดพรรคหนึ่งตั้งแต่ต้นเลยครับ

ประธาน : บันทึกไว้ครับ อาจจะต้องไปอภิปรายต่อในที่ประชุมไม่ได้พูดเรื่องนี้
ท่านอาจารย์นิรันดร์

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : รู้สึกเราจะคุยกันนะครับว่าตอนแรกพูดถึงพรรคที่จะส่ง
สมัครจะต้องมีสมาชิกพรรค ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ตอนแรกพูดอย่างนั้น ที่นี้ก็มีปัญหาว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐
คนจะหาอย่างไรมีปัญหา ก็เลยเขียนไว้กว้าง ๆ ว่าเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเดียว
ที่นี้ตามที่กฎหมายกำหนดเวลาไปลงก็ต้องลงในรายละเอียดในกฎหมายเลือกตั้งว่าหลายพรรค
อาจจะรวมกันตามที่กฎหมายกำหนด สมมุติกฎหมายกำหนดว่า ๕๐,๐๐๐ คน พรรค ๑ พรรค ๒
พรรค ๓ ที่มาไม่เยอะรวมกันได้ ๕๐,๐๐๐ คน แล้วก็ส่งสมัครได้ แต่ว่ารายละเอียดเหล่านี้คงจะต้อง
ไปลงในกฎหมายการเลือกตั้ง ในนี้เป็นภาพใหญ่ ๆ แค่นั้นเอง ที่นี้ตอบโจทย์ของท่านอลงกรณ์
นิดหนึ่งคือว่า เรื่องการตรวจสอบแน่นอนมันมีกระบวนการตรวจสอบอยู่แล้ว แต่ว่าการตรวจสอบ

ที่มันค่อนข้างไม่ชัดเจนเหมือนการอภิปรายไม่ไว้วางใจและลงมติ แต่ที่เรามีการอภิปรายทั่วไป อาจจะร่วมกับวุฒิสภาอภิปรายทั่วไปโดยไม่ลงมติ แต่ถ้าสมมติว่าอภิปรายแล้วมันมีการทุจริต มีการกระทำความผิดอะไรเหล่านี้เป็นต้นก็จะใช้กระบวนการของศาลดำเนินการต่อไป ถามว่าอภิปรายทั่วไปใหม่ มีครบอภิปรายทั่วไปเพื่อเปิดเผยข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในการกระทำความผิดของ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี แต่ว่ากระบวนการมันไม่จบตรงนั้นถ้ามีการกระทำความผิดและมีหลักฐานจริง ๆ ก็ส่งกระบวนการยุติธรรมต่อไปในการถอดถอนหรืออะไรที่กว้างไปกว่าอีกที นี่คือ กระบวนการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติครับ

ประธาน : ต่อไปท่านฐิติวัฒน์ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขออนุญาตตอบอีกข้อหนึ่งด้วยนะครับ เรื่องการผ่านกฎหมายเรื่องงบประมาณต่าง ๆ ซึ่งสำคัญมาก

ประธาน : จดอยู่ครับ ผมดูว่าอันไหนยังไม่ตอบเดี๋ยวจะหาคำตอบนะครับ เชิญท่านฐิติวัฒน์ครับ

เลขานุการ : ขอขอบคุณครับท่านประธาน คือในกรณีที่ผมเป็นผู้ใช้สิทธิ การเลือกตั้ง Cabinet list เปรียบเทียบอย่างนี้ว่าผมจะไปซื้อหุ้น ผมก็จะไปดูผู้ประกอบการ ดูรายละเอียดต่าง ๆ นี่ก็เช่นกัน ถ้าผมจะเลือกคณะรัฐมนตรีจาก Cabinet list ของพรรคใด ๆ ผมก็ต้องไปดูแล้วว่า รายชื่อ ก นักกฎหมายที่เก่งที่สุดคนนี้น่าสนใจเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติผมก็เลือก ในกรณีที่ซ้ากันในระบบรัฐสภาเราจะเห็นว่าคนไหนเก่ง ๆ ทุกพรรคก็จะไปจีบมา แล้วก็มาใช้กระบวนการ คือประชาชนเลือกเพียง ๔ วินาที ที่เหลือจะมีกระบวนการเลือกของพรรค คณะกรรมการพรรคก็จะไปหาคนหรือหานายทุนมา อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ผมเข้าใจอย่างนั้น ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ผมว่าเดี๋ยวเขาจะขอออกความเห็นเป็นช่วง ๆ ไปครับ

ประธาน : ท่านบุญเลิศครับ เดี่ยวนะครับพยายามกระจายก่อนครับ

นายบุญเลิศ คชายุทธเดช : ผมอยากจะเรียนว่าประเด็นที่ ๑ การเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรีและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเลือกตั้งนายกนี้มันเป็นเสียงเรียกร้องของประชาชนมานานมากแล้ว และคณะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการร่างรัฐธรรมนูญเราก็ไม่กล้าที่จะตอบสนอง เพราะว่าเสียงที่บอกว่าจะเป็นประธานาธิบดีมันแย่งขึ้นมา ผมคิดว่าการออกแบบคราวนี้ที่จะปฏิรูปประเทศนี้ ถ้านำเสนอว่าประชาชนจะเลือกผู้นำประเทศด้วยมือของประชาชนเองพร้อม ครม. มันจะเป็นของใหม่ แล้วก็จะได้รับการแซ่ซ้องขานรับอย่างกว้างขวาง นี่เป็น highlight เลย หากว่าเรายัง

วนเวียนอยู่ของเดิมไม่ว่าจะเป็นให้ ส.ส. เสียงข้างมากเลือก ไม่ว่าจะเพื่อให้วุฒิสภามาเลือกมันก็ยังเป็นของเดิม และมันก็เป็นพิธีกรรมสั้น ๆ อยู่ในเวทีซึ่งไม่ได้มีข้อผูกพันเชื่อมโยงกับประชาชนโดยตรง ทีนี้เมื่อเราให้ประชาชนเลือกตั้งนายกโดยตรง ซึ่งผมเห็นว่าพูดไปตรง ๆ ไม่ต้องไปอาย ถ้าเราอายุสี่มวลงนก็บอกให้เลือกนายก แล้วเรามาแย้งบอกไม่ใช่เลือกนายก หมายเลข ๑ มันไม่ใช่ แล้วประชาชนก็เข้าใจว่าไปเลือกตั้งนายก ดังนั้นเราก็ต้องพูดออกไปว่าเราเลือกตั้งนายก เราออกแบบแบบนี้ แต่ว่าการให้ประชาชนเลือกตั้งนายกเป็นการใช้อำนาจประชาธิปไตยโดยตรงเลยทางตรงไม่ต้องอ้อมแล้วเลือกผู้นำประเทศมันต้องมีกระบวนการ เหมือนอเมริกาจะเลือกประธานาธิบดีเขาเตรียมการในแต่ละพรรคคู่กันเองระหว่างฮิลลารีกับคลินตันใช้เวลาตั้งหลายเดือนออกไปพูดจา ของบ้านเราถ้าหากจะให้เลือกตั้งนายก ครม. ก็ต้องกำหนดออกแบบให้สร้างเนื้อสร้างตัวที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำประเทศในอินโดจีนประเทศไทยเป็นศูนย์กลางตรงนี้มีเวลาไม่ใช่ ๔๙ วัน พรุดขึ้นมาหมายเลข ๑ นางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นความมหัศจรรย์ ผมคิดว่าปฏิรูปการเมืองไม่ใช่แบบนี้มันต้องสร้างเนื้อสร้างตัวทำกันมามีความพร้อมอะไรอย่างไรร่าง ๆ แล้วที่สำคัญเมื่อคุณสมบัติเหมาะสมตัวนโยบายมันก็ต้องชัดอีก นโยบายภายใต้ยุคปฏิรูปประเทศที่เราออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วจะมีกฎหมายรองรับ คนที่จะเป็นผู้นำประเทศต้องเป็นพรรคการเมืองคุณก็ต้องไปเตรียมต้องให้มีเวลาในการที่ประชาชนจะศึกษาและเปรียบเทียบกันว่านายกและ ครม. มีนโยบายอะไร ตัวบุคคลเหมาะสมไหม ต้องมีห้วงเวลาไม่ใช่แค่ ๔๕ วัน ๖๐ วัน แล้วไปเลือกเลย อย่างนี้ไม่ใช่มันเร็วเกินไปต้องดูใจเห็นหน้าเห็นหลังกันพอสมควร ทีนี้อันที่ ๒ ประเทศเราเป็นประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ซึ่งเราเรียนกันมาต้องถ่วงดุลต้องตรวจสอบ แต่ในทางปฏิบัติฝ่ายบริหารกับทางฝ่ายนิติบัญญัติมันเป็นคนละเรื่อง เขาอนอบอยู่บ้านเดียวกัน กินอยู่ด้วยกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แล้วมาให้ถ่วงดุลมันถ่วงไม่ได้ ดังนั้นรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ก็คิดออกแต่เพียงว่า ให้แบ่งหน้าที่ก็แล้วกันเมื่อเป็น ครม. เป็นนายก ก็พ้นสภาพจากการเป็น ส.ส. อย่ามาลงคะแนน ส.ส. เมื่อทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายนิติบัญญัติก็ออกกฎหมายคอยควบคุม แต่อย่าไปยุ่งอย่าไปใช้จ่ายเงินงบประมาณ อย่าไปแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ อย่าไปใช้อำนาจหน้าที่ในทางบริหาร เราทำได้แค่นั้นในช่วงปี ๒๕๔๐ ดังนั้นในช่วงของการปฏิรูปประเทศเมื่อเป็นแบบนี้ผมคิดว่าเรากำหนดกันในเมื่อประชาชนเลือกตั้งนายกก็ต้องเคารพเสียงประชาชนก็ให้รัฐบาลอยู่ไปถึง ๔ ปี ตรงนี้ก็อยู่ไปถึง ๔ ปีคอยควบคุมตรวจสอบ แล้วไม่ใช่มันจะมีแต่รัฐสภานะต่อไปอาจจะมีสภากลเมืองอีกองค์กรหนึ่งแล้วก็มีกลไกอันนี้ อันนั้นเพื่อ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

พรเทพ ๒/๙

ควบคุมผู้นำการเมืองที่ดี ป้องกันการทุจริตอะไรเราออกแบบกันไปหมด แล้วผมไม่ยากให้มาตกว่า
พูดกันจะทำอะไรที่พูดแต่เรื่องทุจริตเลือกตั้งอยู่นั้น ถ้ามันจะมีการทุจริตเลือกตั้งเกิดขึ้นมันก็คง
จะต้องมีบ้างสังคมไทย แต่ถ้ามันจะเกิดขึ้นจริง ๆ แสดงว่ากาออกแบบอะไรต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้ล้มเหลวทั้งหมด ถ้าเรายังเห็นว่าการซื้อเสียงของประชาชนมันยังประสบความสำเร็จเป็นยักษ์
เป็นมารอยู่เราออกแบบอะไรต่าง ๆ เราทำไม่ได้เลยนะ ผมไม่ได้มองว่ามันจะเป็นปัญหาใหญ่โต
ที่เราหวาดกลัว ผมก็ขอเรียนเท่านี้ครับ

ประธาน : ท่านไพบูลย์เข้าคิวไว้เมื่อสักครู่นี้ครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ขออนุญาตเสริมท่านนิรันดร์
เกี่ยวกับกระบวนการถ้าคณะรัฐมนตรีหรืออะไรทำผิด ในส่วนผมดูเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจ
รัฐได้เพิ่มเรื่องของ ส.ส. ส.ว. ให้มีอำนาจในการนำเรื่องของฝ่ายบริหารหรือนายกรัฐมนตรีไปฟ้อง
ตรงยังศาลได้ ซึ่งถ้าเกิดอภิปรายทั่วไปหรือกรรมการไปค้นพบเรื่องมีปัญหาต่าง ๆ ไม่ใช่ไปผ่าน
องค์กรอิสระไปฟ้องได้เลย อันนี้ก็เป็น การตรวจสอบถ่วงดุลที่จะเข้มข้นขึ้น ส่วนผมขออภิปรายเรื่อง
ที่ท่านบุญเลิศได้อภิปรายไปนั้น คำว่าผู้นำประเทศ ตรงนี้แหละครับเป็นเรื่อง ท่านต้องหลบไป
หลบมาเพราะใช้คำว่าผู้นำประเทศพอผู้นำประเทศคือประมุข ของเราก็ละเอียดอ่อนอยู่แล้ว แต่ถ้า
ท่านใช้ว่า ผู้บริหารประเทศ เหมือนผู้ว่า กทม. บริหารกรุงเทพ ผู้บริหารประเทศก็คือนายกรัฐมนตรี
มันไม่เห็นจะต้องนำกลัว ไม่ใช่ประธานาธิบดี แต่ถ้าไปเป็นผู้นำประเทศนั้นประธานาธิบดีแน่นอน
อันนี้ด้วยความเป็นห่วง -----

คณะกรรมการการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๓/๑

ดังนั้นผมเห็นด้วยกับท่านบุญเลิศก็คือก็พูดตรง ๆ ว่าจะเลือกนายกรัฐมนตรีและคณะนะครับ เพราะว่าอะไรครับ มันต้องไปพันเกี่ยวกับว่าถ้าตรวจสอบพบว่านายกรัฐมนตรีเกิดทุจริตหรือมีปัญหาต้องพ้นจากตำแหน่งมันต้องไปทั้งหมด ไปสู่การเลือกตั้งใหม่เลย ไม่ใช่กลายเป็นนายกรัฐมนตรีพันเดียวเอารองขึ้นมาก่อนนะ รองไม่มีเอารอง ๓ รอง ๕ รอง ๗ รอง ๘ อะไรไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น อันนั้นไม่ได้นะครับ ดังนั้นผมไม่เห็นด้วยกับชัยชนะ หรือจะวิธีใดก็ตามต้องเป็นการเลือกนายกรัฐมนตรี ถ้านายกรัฐมนตรีมีปัญหา ก็ไปทั้งหมดเหมือนผู้ว่า กทม. แล้วก็ต้องเป็นผู้บริหารประเทศนะครับ

แล้วสุดท้ายก็ย้ำว่าผมบันทึกไว้นะครับ ผมเห็นด้วยกับวิธีที่ ๓ อาจารย์ครับ วิธีที่ ๒ ผมอภิปรายเพราะว่าเห็นด้วยในระดับถัดไปครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เดี่ยวท่านอาจารย์นั้นทวัฒน์ ต่อไปก็เป็นท่านประสาร แล้วก็ท่านจรูญวิทย์ เดี่ยวตามนี้นะครับ แล้วก็มาท่านดำรงค์ เราเข้าคิวกันหน่อย เชิญครับ แล้วก็ท่านอลงกรณ์ก่อนะครับ

นายทวัฒน์ บรมานันท์ : ขออนุญาตครับ เมื่อกี้ที่คุณบุญเลิศเสนอถ้อยคำ และคุณไพบุลย์ไม่เห็นด้วย ผมก็ไม่เห็นด้วยตั้งแต่ต้นนะครับ ผมคิดว่าน่าจะเป็นการเลือกตั้งฝ่ายบริหารโดยตรง เพราะว่าเรามีเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติโดยตรงมาแล้วเราก็ต้องใช้คำว่าเลือกตั้งฝ่ายบริหารโดยตรง ที่นี้มันก็จะครอบคลุมทั้งหมดนะครับ ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ เรียนถามท่านประธานนิดหนึ่ง อาจจะไปไกลนิดหนึ่งนะครับ ผมไม่ทราบว่าจะเกี่ยวหรือไม่เกี่ยว นายกรัฐมนตรียุบสภาได้หรือเปล่าครับ ถ้ายุบสภาได้ ครม. ยังอยู่หรือไป เพราะว่าในระบบปกติมันไปใช้ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นมันจะอยู่หรือจะไปอันนี้อาจจะต้องเป็นประเด็นด้วยนะครับ แล้วก็ฝ่ายนิติบัญญัติอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล สมมุติอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีคนเดียว หรือว่ารัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งมันควรจะมียกโทษอย่างไรไปทั้งชุดหรืออะไร อย่างไร อาจจะต้องทั้งเป็นประเด็นไว้นิดหน่อยนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เดี่ยวจะได้ตอบ เชิญต่อครับ ท่านประสาร เชิญครับ

นายประสาร รอดพิทักษ์ : ผม ประสาร นะครับ ผมแสดงทัศนะผ่านสื่อไปแล้วว่า ผมไม่เห็นด้วยแจ่มชัด คือผมเรียนให้ทราบว่าคำว่าเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรงซึ่งผมดูแล้วอย่างที่คุณบุญเลิศว่ามันคือเรื่องเดียวกัน จะเลือก ครม. โดยตรงหรือเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง มันเป็นเรื่องเดียวกัน คนเสนอคนแรกชื่ออาจารย์พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย เป็นอาจารย์ผมเอง

ผมเรียนรัฐศาสตร์จุฬาเมื่อเข้าเป็นรัฐมนตรี ปี ๒๕๑๐ อาจารย์พวงเพ็ญพุดคำนี้ เสร็จแล้ว คนที่ขานรับคือประพันธ์ศักดิ์ กมลเพชร คือเป็นอาจารย์จุฬา นักศึกษาจุฬาเหมือนกัน ซึ่งอาจารย์พวงเพ็ญนี้เป็นพ่อตาของคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นะครับ คุณประพันธ์ศักดิ์ กมลเพชร ก็เป็น ๑ ใน ๑๓ กบฏเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ตอนนั้นแรงมากก็คือเสียงคัดค้านของอาจารย์ศีกฤทธิ์ ปราโมช อาจารย์ศีกฤทธิ์ใช้คำว่าแล้วจะเอาพระเจ้าอยู่หัวของผมไปไว้ตรงไหน แล้วจะเอาพระเจ้าอยู่หัวของผมไปไว้ตรงไหนคำนี้ก็ทำให้ความคิดนี้ถอยกรูดออกไปนะครับ ผมเชื่อว่าเป็นความบริสุทธิ์ใจที่คิดกันทั้งหลายทั้งปวงเป็นความบริสุทธิ์ใจ คำถามผมก็คือว่ามันตรวจสอบ ถ่วงดุลกันได้จริงไหม ๑. ตรวจสอบถ่วงดุลกันได้จริงหรือเปล่า คือระบบรัฐสภานี้ยังตรวจสอบ ถ่วงดุลได้ อภิปรายไม่ไว้วางใจ ยุบสภา ตั้งกระทู้อะไรต่อมิอะไร ระบบตรวจสอบนี้มันทำงานของมันอยู่ นายกรัฐมนตรีกับสภาคนละเรื่องกันมาจากประชาชนโดยตรง ครม. หรือนายกรัฐมนตรี มาจากประชาชนโดยตรง สภาก็มาจากประชาชนโดยตรง แล้วมันตรวจสอบถ่วงดุลกันอย่างไร สภาผมไม่มีหน้าที่ที่จะไปตรวจสอบถ่วงดุลใช่ไหม ออกกฎหมายอย่างเดียวใช่หรือไม่ นายกรัฐมนตรี ยุบสภาไม่ได้ใช่ไหม หรืออย่างไร ต่างคนต่างทำงานกันไปอย่างนั้นหรือ แล้วถ้าเผื่อว่าผมเป็น นายกรัฐมนตรีแล้วผมได้คะแนนเสียง ๒๐ ล้านคน สมมุตินะ แล้วองค์กรอิสระทั้งหลายที่เขา ทำหน้าที่ตรวจสอบ คุณมาตรวจสอบผมอย่างไร คุณมาจากไหน ผมมาจาก ๒๐ ล้านคน ขนาดมาจาก ๑๔-๑๕ ล้านคนเขาก็ยังอ้างของเขาสารพัดอย่าง ความยิ่งใหญ่ พอมาจากประชาชน โดยตรงความยิ่งใหญ่ของเขานี้ผมว่ามันมหัศจรรย์กว่าระบบเดิมอีกร้อยพันเท่า ความยิ่งใหญ่ ความเหิมเกริมของเขานะครับ เพราะฉะนั้นคนที่ชนะเลือกตั้ง ผู้ที่ชนะเลือกตั้ง

๑. ใช่หรือไม่ว่าคุณต้องมีทุนมหาศาล ถ้าเราบอกว่าคนที่มีความร่ำรวยจะเป็น นายกรัฐมนตรีได้ เอาละเอ่ยชื่อรุ่นเก่าอาจจะเป็นอานันท์ ปันยารชุน ประเวศ วะสี รุ่นต่อมา อาจจะเป็นบัณฑิต ล่ำซำ หรือเป็นใครก็ตามสมมุตินะ บุคคลเหล่านี้ไม่มาสู่สนามเลือกตั้งครับ เขารู้ว่าอย่างไรเขาก็แพ้ ไม่มีทางชนะเลย เขาจะไปหาเสียงทั่วประเทศอย่างไร เขาจะต้องใช้เงิน กี่พันล้านบาท เขาจะต้องไปเข้าถึง อบต. บางที่เขาต้องไปซื้อเสียงกับ อบต. ทั่วประเทศ สมมุติชนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าคุณไม่มีทุนคุณไม่มีสิทธิที่จะมาเป็นรัฐบาล แล้วคุณต้องเป็นทุนใหญ่ ทุนมหาศาลระดับพันหมื่นล้านโน่นนะครับไม่ใช่ธรรมดา

๒. คุณต้องมีระบบการจัดการที่ยอดเยียม ถ้าคุณไม่มีการจัดการที่ยอดเยียม เป็นสามัญชนธรรมดาคนหนึ่งไปหาเสียง คุณจะไปหาเสียงกับใคร และจริงหรือเปล่าว่าประชาชน

เขาจะมาดูคุณสมบัติของคุณว่าคุณมีคุณสมบัติอย่างนั้นอย่างนี้ จบดอกเตอร์มา เป็นนักกฎหมาย เบอร์ ๑ คนไม่สนใจ ดุสึเลือกตั้ง ส.ว. สมัยอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ส.ว. เลือกตั้งชุดแรก ๑๘ คน กรุงเทพฯ เราเลือกเพราะว่าคนนี้ดัง ปราโมทย์ ไม่กล้า ดำรง พุฒตาล เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมพงษ์ สุภาพงษ์ เรา รู้แค่นั้น แต่ถามสิว่าสมพงษ์ สุภาพงษ์ ทำอะไรมา ใครจะมารู้จักว่าปราโมทย์ ไม่กล้า ทำอะไรมา เป็นอธิบดีกรมชลประทาน มันไม่มีใครใส่ใจโยตีในรายละเอียดเพื่อที่จะบอกคุณสมบัติ อย่างนี้เลือกได้ ไม่มีใครครับ ผมเรียนว่าอย่างนั้น เพราะฉะนั้น ๒. ต้องมีการจัดการที่ยอดเยี่ยม

๓. ต้องใช้สื่อเป็น ใครที่ใช้สื่อเป็นก็จะได้ประโยชน์มหาศาล ทุกคนรู้ว่า ใครมีความสามารถในทางสื่อใช้สื่อเป็น ถ้าไม่มีอิทธิพลทางสื่อก็ไม่สามารถจะทำให้ตัวเองเป็นที่รับรู้ ทั่วประเทศได้

๔. ต้องมีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ ถ้าคุณไม่มีเครือข่ายระบบอุปถัมภ์ เครือข่าย อบต. ทั่วประเทศ เครือข่ายนายกเทศมนตรี เครือข่าย อบท. เครือข่าย อบจ. ที่คุณได้เปรียบอยู่ คุณไม่มีทางที่จะชนะเลือกตั้งได้ เพราะฉะนั้นมันจึงเปิดโอกาสให้กับทุนใหญ่ที่มีทุนมหาศาล มีการจัดการที่ดี มีสื่อที่ดี มีการบริหารจัดการที่ดีเท่านั้นครับ แล้วผมนึกภาพนะ อย่าหาว่าผม มโนนะ ผมนึกภาพนะครับ พรรคที่ชนะเลือกตั้งคือพรรคที่ได้เสียงอีสานบวกเหนือ อีสาน บวกภาคเหนือจะชนะการเลือกตั้ง พรรคที่แพ้เลือกตั้งคือภาคใต้บวกกรุงเทพฯ และผมมโนต่อด้วย ท่านจะหาว่าผมมโนผมก็ไม่ว่า มันจะทำให้แบ่งแยกประเทศไทยเป็น ๒ ซีก ซีกหนึ่งคือภาคเหนือ ภาคอีสาน อีกซีกหนึ่งคือกรุงเทพฯ บวกภาคใต้ บวกภาคกลางจำนวนหนึ่ง และผมคิดว่านี่คือ ภาพพจน์ที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้า แล้วมันอะไรจะเกิดขึ้นผมนึกภาพไม่ออกนะครับ ผมคิดว่า พวกเรามีความปรารถนาดีนะ ผมไม่ได้ตำหนิว่าความคิดของท่านมันถูกครอบงำด้วยอะไร ผมไม่มีความคิดนั้น แต่ผมนึกภาพแล้วนี่ไม่พ้นของการที่จะต้องเกิดระบบทุนเท่านั้นที่ชนะ ทุนและระบบอุปถัมภ์ การจัดการบวกสื่อ แล้วก็ตรวจสอบจริง ๆ ก็ตรวจสอบกันไม่ได้ เพราะอะไร เพราะต่างคนต่างใหญ่ คุณไม่สามารถจะเปิดอภิปรายไม่ว่างใจได้ คุณไม่สามารถจะยุบสภาได้ เพราะมันใหญ่ด้วยกันทั้งคู่ อเมริกา ระบบประธานาธิบดีเขาอยู่กันมา ๒๐๐ กว่าปี แล้วเขามาตั้งแต่ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว แล้วเขาก็มีการศึกษา คนเขามีคุณภาพ เขาสามารถจะเลือกคนของเขาได้ และจะว่าไปแล้ว Republican กับ Democrat มันก็เป็นน้ำเนื้อที่มันนโยบายมันไม่ต่างกันเท่าไร และมันก็สามารถที่จะเกี่ยเสี่ยวกันอะไรกันได้ คือมันสามารถจะไปด้วยกันได้ นี่ผมยังไม่พูดถึง สถาบันพระมหากษัตริย์นะ ผมยังไม่พูดถึงนะครับ ถ้าพูดถึงขึ้นมาก็เป็นเรื่องใหญ่อีกเรื่องหนึ่ง

มัน Sensitive มาก ไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตามมีผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ผมจะไม่พูดตรงนั้น แต่ฝากเป็นข้อสังเกตไว้ สิ่งที่ผมคิดคือ ๑. ไม่ได้แก้ปัญหา Check and balance ตรวจสอบถ่วงดุลไม่แก้ปัญหา ๒. ไม่ได้แก้ปัญหาคารซื้อเสียง เพราะเมื่อเขตใหญ่ทั่วประเทศ การซื้อเสียงก็ต้องหนัก ต้องใช้เงินมาก มากกว่าที่เคยใช้มา เคยใช้ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท อาจจะต้องใช้ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท อย่างนี้เป็นต้นสำหรับพรรคที่ชนะการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอย่างไรก็ตามผมขอสงวนตรงนี้ไว้ และผมก็ขอเอาไปสู้กันในสภาอีกครั้งหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

09.47 ประธาน : ผมอาจจะฝากท่านประสารไว้หน่อยนะว่าประเด็นที่พูดเรื่องจุดอ่อนเมื่อสักครู่ว่ามันเป็นจุดอ่อนของข้อเสนอใหม่ คำถามคือว่าสภาพที่เป็นอยู่ ปัญหาตรงนี้เป็นกับสภาพปัจจุบันด้วยหรือเปล่า ที่ท่านพูดเมื่อสักครู่ระบุว่าสภาพปัจจุบันเป็นปัญหาอย่างนี้ใหม่หรือแม้กระทั่งที่จะบอกว่าต่อไปเลือกตั้งแล้วภาคอีสาน ภาคเหนือจะชนะ ไม่ต้องเอารูปแบบใหม่รูปแบบที่เป็นอยู่จะเป็นอย่างนั้นใหม่

นายประสาร รอดพิทักษ์ : ผมขออนุญาตชี้แจงเพิ่มเติมประเด็นตรงนี้เพื่อความกระจ่าง คือที่สัมภาษณ์ไปแล้วผมก็บอกชัดว่าระบบการเลือกตั้งที่ผ่านมามันเองช่วยมันใช้ไม่ได้ ทูมันระบบอุปถัมภ์ แน่นนอนเลยนะครับถ้าลดตรงนี้ได้ก็จะเป็นปัญหา เพราะฉะนั้น ๑. ก็คือต้องมีระบบการเลือกตั้งที่สามารถจะลดอำนาจของทุนและระบบอุปถัมภ์ ซึ่งกำลังพูดคุยกันใช้ใหม่ครับ เรื่องระบบเยอรมัน ระบบออสเตรเลีย แต่ว่ามันมีความยุ่งยาก เลือก ๑ คนมันจะได้หลายคนบวกเข้าไปอะไรอย่างนี้ แล้วก็บางที่จัดลำดับด้วยอะไรด้วย ความยุ่งยากตรงนี้ผมว่าก็เป็นปัญหาที่ต้องมาแก้ไขกัน แต่ว่าผมตั้งข้อสังเกตว่าเลือกตั้ง ๑๘ คน ส.ว. เมื่อปี ๒๕๔๓ ชุดอาจารย์เจิมศักดิ์ ชุดดำรง พุฒตาล ปราโมทย์ ไ้มักัด นั่นไม่ต้องซื้อนะครับ สมัคร ๒๐๐ กว่าคน เลือกเบอร์เดียว อาจารย์ปราโมทย์ ไ้มักัด ได้ ๓๗๐,๐๐๐ ถ้าผมจำไม่ผิด ได้ที่ ๑๘ ก็คืออาจารย์จอน อึ้งภากรณ์ ได้ ๒๐,๐๐๐ คะแนน เลือกคนเดียว คุณจะเลือกใครก็ตามเลือกคนเดียวแล้วพอคะแนนออกมาอย่างนี้ ๑๘ คนมันก็เป็นวิธีหนึ่งไม่ต้องซื้อเสียงก็สามารถจะได้อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อทำให้เขตใหญ่ขึ้นจะ ๕ คน ๘ คน ผมไม่ทราบนะครับ แล้วระบบเยอรมัน ออสเตรเลียที่มันบอกลดการซื้อเสียงและระบบอุปถัมภ์ก็เอามาใช้ เอามาปรับใช้ แล้วก็ระบบการตรวจสอบที่เข้มข้น ป.ป.ช. ทำหน้าที่ตรวจสอบได้ดี ศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ตรวจสอบได้ดี ผมว่ามันเป็นองค์ประกอบร่วมกัน ผมไม่ได้บอกว่าระบบเลือกตั้งของเดิมมันคืออยู่แล้ว มันเองช่วยมันต้องเปลี่ยน มันต้องแก้ มันต้องลดอำนาจเงินกับระบบอุปถัมภ์ แต่จะทำอย่างไรนี่คือ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๓/๕

ระบบการเลือกตั้ง และมันยังไปสัมพันธ์กับเรื่องของการกระจายอำนาจด้วย ถ้าเผื่อกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นมาก ๆ ความบ้าที่จะมาครองอำนาจส่วนกลางมันก็ลดน้อยลง ผมว่าหลาย ๆ อย่างประกอบกัน ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านจรุงวิทย์ครับ ขออนุญาตทุกท่าน เดี่ยวเข้าคิว เดี่ยวท่านจรุงวิทย์ และท่านดำรงค์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : จรุงวิทย์นะครับ ในส่วนนี้ผมคิดว่ายังอยู่ในหลักการและเหตุผล ผมอยากจะเพิ่มหลักการและเหตุผลไปอีกส่วนหนึ่งครับ น่าจะอยู่ในข้อ ๓ หรือเพิ่มไปอีกข้อหนึ่งก็ได้ครับ เพราะในระบบเดิมที่เลือกตั้งโดยอ้อมโดยให้ ส.ส. ไปเลือกนายกรัฐมนตรี แล้วก็นายกรัฐมนตรีเลือก ครม. มันจะมีระบบโควตา คือในพื้นที่ ส.ส. ๔ หรือ ๕ คนได้ ๑ รัฐมนตรีก็จะปรับ ครม. ไปเรื่อย ๆ รัฐมนตรีที่เป็นหลักใช้ครับ แต่รัฐมนตรีอีกส่วนหนึ่งที่เราเห็นหน้าเห็นตาในส่วนนั้นที่มันไม่ค่อยจะเหมาะสมเท่าไร มันทำให้ขาดศรัทธาจากประชาชน และมีผลกระทบต่อระดับความเป็นสถาบันทางการเมืองของ ครม. ครับ จะโยงกับการทุจริตหรือไม่ ผมก็ไม่ยืนยัน เพราะในข้อ ๓ นี้บอกว่าจะมีการทุจริตซื้อสิทธิ ขายเสียง แล้วไปทำทุจริตในการบริหารราชการต่อไป เพิ่มหลักการนิดหนึ่ง ถ้าเกิดทางคณะกรรมการยกร่างไปเปลี่ยนไม่ใช่เลือกตั้ง ครม. โดยตรง ก็คือต้องคิดคำนึงถึงปัจจัยนี้ด้วยถ้าเป็นระบบรัฐสภาเนะครับ และผมเข้าใจว่าในการเลือกตั้ง ครม. คงไม่ใช่นายกรัฐมนตรีคนเดียวแน่ เพราะว่าถ้าเป็นอย่างนี้ก็คือจะมีระบบนี้เข้ามา มันจะขจัดระบบนี้ไม่ได้ ก็คงจะยี่นที่ ๕๐ นะครับ เพราะว่าที่อื่น ๆ ก็ประชุมว่า ๕๐ คนเลือกผู้บริหารฝ่ายบริหารเนะครับ

ประธาน : ต่อไปท่านดำรงค์ครับ

นายดำรงค์ พิเดช : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมฟังดูผมก็นั่งคิดไป ๆ คือตำหนิอะไรต่าง ๆ ตำหนิได้ แต่ท่านต้องเสนอวิธีที่ดีกว่านี้ทำอย่างไร ท่านไปบอกโน่นไม่ตี นี่ไม่ดี ผมก็นั่งฟังมันจะดีกว่านี้อย่างไร ท่านไพบูลย์ ท่านครับ อันนี้เป็นอย่างไร ของใหม่เป็นอย่างไร ฟังน่าคิด อย่างนี้ ๆ ไม่อย่างนั้นทุกคนตำหนิชั่ว ๆ หมด การเลือกนายกรัฐมนตรีไม่ต้องเลือกตั้งโดยตรง ทุกวันนี้เลือกพรรคมันก็รู้ว่าใครเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านก็ไปประบูกันได้ ท่านกลัวมีปัญหาต่อไปนี้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองนะ เพื่อหลีกเลี่ยงการยุบพรรคไปเอานายสี นายมีเป็นหัวหน้าพรรค ท่านก็ระบุดูไปเลยนายกรัฐมนตรีมาจากหัวหน้าพรรค ใส่ไปเลย พอจากนั้นนายกรัฐมนตรีก็ต้องไปปิดตายท่า ๒ เดือนมึงอย่าไปทำอย่างโน้นอย่างนี้ผิดกฎหมายแล้ว

นายกรัฐมนตรีโดยพลด ก็สามารถออกกฎหมายบังคับได้ ไม่ใช่ไปคิดไอ้โน่นก็แล้ว ไอ้นี้ก็แล้ว แต่ไม่บอก
ของดีคืออะไร อย่าไปมองภาพเก่าย้อนหลังอะไรมา เอามาเป็นบทเรียนเฉย ๆ ว่าไอ้โน่นไม่ดีก็หา
วิธีใหม่มาแก้สิครับว่าจะทำอย่างไร ก็บอกปฏิรูปมันก็ต้องมีของใหม่ ๆ มาดู แล้วก็บอกเลือก
รัฐมนตรีมา ๑ ๒ ๓ นายกรัฐมนตรี ๑ ๒ ๓ ก็ได้มาโชว์ให้ประชาชนเขาเห็น มันก็วิธีการใหม่ ไม่เอา
ไม่เอาท่านควรว่าเป็นอย่างไรก็ต้องเสนอครับ ไอ้โน่นคิดไม่ได้พะวงเรื่องนั้นพะวงเรื่องนี้
มันก็ไม่ปฏิรูปกัน ผมยังยืนยันว่าแบบที่เสนอเมื่อที่โชวีรัฐมนตรี โชวีนายกรัฐมนตรีอะไรน่าจะเป็น
วิธีการที่ดีที่สุด แต่ทั้งนี้ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับส่วนรวมถ้าเราอยากจะได้แปลก ๆ ใหม่ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์ครับ เดี่ยวท่านอลงกรณ์แล้วท่านนิรันดร์ แล้วไป
ท่านวรวิทย์นะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เรียนท่านประธานครับ ความจริงเรื่องนี้เรื่องใหญ่มาก
เพราะมันจะหมายถึงโครงสร้างอื่นที่จะตามมาทั้งระบบของเรา ก็ต้องใช้เวลาน้อย แล้วก็ค่อย ๆ
พิจารณากันไป ตอบโจทย์ให้ได้ทุกข้อในแต่ละข้อเสนอแนะครับ ผมเองมีความคิดเดิม แล้วก็
ความคิดใหม่ ไม่ได้บอกว่าไม่เห็นด้วยหรือว่าเห็นด้วย ขอฟังให้ครบก่อน สำคัญที่สุดก็คือว่า
ในการออกแบบใหม่นั้นเราก็เอาจากปัญหาปัจจุบัน ไม่ได้มโน เอาปัญหาปัจจุบันเลยว่า
ปัญหาปัจจุบันในระบบการเมืองของเราคืออะไร ปัญหาการใช้อำนาจอย่างฉ้อฉล ไม่ว่าจะฉ้อฉล
ในเชิงนโยบายหรือกฎหมาย หรือว่าการคอร์รัปชันซึ่งวันนี้มันลามไปทั่วประเทศ เพราะฉะนั้น
การใช้อำนาจอย่างฉ้อฉลของฝ่ายบริหารกับเรื่องของการคอร์รัปชัน แล้วก็นำไปสู่การพยายาม
แสวงอำนาจแม้แต่จะต้องแบ่งแยกประชาชนด้วยการใส่ความเชื่ออะไรลงไปก็ตาม ตรงนี้เอง
ท้ายที่สุดแล้วมันก็มาสู่เรื่องเดิมก็คือเรื่องการใช้อำนาจเกินขอบเขต เพราะฉะนั้นในระบบที่ผมถาม
ในครั้งแรกเลยก็คือว่าเรื่องของถ่วงดุลและตรวจสอบ จะเป็นการเลือกโดยตรงกับโดยอ้อม
ในระบบใหม่กับระบบเดิมมันไปได้ทั้งนั้น ก็หมายความว่าถ้าเลือกโดยตรงมีเสียงจากประชาชนมา
โดยตรง ระบบตรวจสอบต้องเข้มข้นมาก ผมเองเป็นคนเสนอให้มีศาลปราบคอร์รัปชัน อภิปราย
ไม่ไว้วางใจไม่ได้ในฐานะเป็นตัวแทนประชาชนที่เลือกมาเป็นหูเป็นตาแต่ต้องไม่มีลมติ แล้วก็ส่งเรื่อง
เหล่านั้นขึ้นศาล จะเป็นศาลฎีกาแผนกการเมืองหรือออกแบบศาลปราบทุจริตคู่กับศาลเลือกตั้ง
เพราะ ๒ ปัญหานี้ปัญหาใหญ่ และต้องทำได้เร็วนะครับ เพราะฉะนั้นประเด็นเรื่องการถ่วงดุล
ตรวจสอบก็เป็นเรื่องที่คุณคิดมากเพราะว่ามันมีตัวอย่างที่ท่านประสารได้พูดถึงมันก็จริง
เราเขียนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ หลักท่านประธานคงจะได้ว่าเป็นหลักที่ต้องการให้เป็น

Storm government เพราะฉะนั้นจึงให้การตรวจสอบนายกรัฐมนตรีทำได้ยากขึ้นเพื่อต้องการให้อยู่ยาวนานนโยบายจะได้ต่อเนื่องนะครับ แต่ปรากฏว่าในที่สุดออกแบบระบบมาอย่างไร คนมันไม่ทำตามมันก็เลยกลายเป็นที่มาของการควมรวมพรรคหลังจากเลือกตั้งเสร็จ แล้วก็อภิปรายไม่ไว้วางใจไม่ได้เลย นี่แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งคือยิ่งมีอำนาจมากก็ยิ่งใช้อำนาจในทางที่ผิด จนวันนี้ก่อให้เกิดวิกฤติมาหลายปี เกือบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ก็ต้องยอมรับความเป็นจริงว่าเป็นผลจากการที่มีอำนาจมากแต่ตรวจสอบไม่ได้ หรือมีหน้าซำยังซื้อการตรวจสอบได้อีก ทำายที่สุดแทนที่จะเป็นปัญหาเรื่องความถูกผิดกลายเป็นเรื่องระหว่างความเชื่อกับความคิดระหว่างสีต่าง ๆ ดังนั้นผมคิดว่าตรงนี้ก็เคยคิดอธิบายท่านประธานว่าแล้วผมมีทางเลือกอะไร ความจริงผมก็เลือกนะครับ ถ้ามี Choice ผมก็สนใจเรื่องเลือกโดยตรง แต่เราก็ใช้ว่าเลือกรัฐบาล เลือกสภา คนจำง่ายพูดง่าย ในภาษาชาวบ้าน แต่ว่าผมมีทางเลือกอีกอันหนึ่งลองพิจารณาดูว่าถ้าเราเอาตัวตั้งของปัญหา ปัญหาคอร์รัปชัน ปัญหาการซื้อเสียง ปัญหาการใช้อำนาจอย่างฉ้อฉล เต็มวันทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ ส.ส. ขายงบประมาณกินหมดเลย แล้วเราเห็นในสภาคนวิ่งเต้นในการมาขายงบประมาณหรือเป็นนายหน้าบประมาณ หรือตัวแทนบริษัท เข้ามาอยู่ในกรรมาธิการ เข้ามาอยู่เป็นตีนโรงตีนศาลที่เราพูดถึง ระบบมันเนาไปหมดแล้ว คนก็ต้องการเรียกร้องการปฏิรูป เพราะฉะนั้นการออกแบบใหม่ถามผมว่าทำายที่สุดแล้วประชาธิปไตยคืออะไร ง่ายที่สุดของประชาธิปไตยคือทำให้ง่ายที่สุด ปี ๒๕๔๐ ดีที่สุดแต่ซับซ้อนที่สุด แล้วทำให้อำนาจต่าง ๆ มันซ้อนกันไปซ้อนกันมา หัวใจคือให้ประชาชนได้เข้าใจง่ายที่สุด เข้าใจว่าใน ๔ ปีรัฐบาล หรือนายกรัฐมนตรี หรือ ครม. ดี เลวอย่างไร ส.ส. ดี เลวอย่างไร แล้วเลือกตั้งครั้งหน้าเราปฏิเสธการเลือกตั้งไม่ได้ถ้าเรายังยึดหลักประชาธิปไตยอยู่ และอำนาจอยู่ที่ประชาชน และต้องไม่ใช่ ๔ วินาที ๕ วินาที เพราะฉะนั้นผมก็มีความคิดว่าง่ายที่สุดก็คือการใช้ระบบรัฐสภา องค์กรอะไรที่มันยุ่งยากโละทิ้งให้หมดเลย เพราะนั่นคือความยุ่งยากที่ประชาชนเข้าไม่ถึง และการตรวจสอบอำนาจไม่เกิดความชัดเจน ทีนี้ปมของระบบรัฐสภาคืออะไร การตรวจสอบด้วยการอภิปรายไม่ไว้วางใจใช้ไม่ได้ผล ทุกจริตคอร์รัปชันกันเห็น ๆ ได้เสียงมากที่สุดกว่าทุกคนด้วย แล้วก่อนอภิปรายยกมือให้รับรองกันแล้วพัก ตรงนี้ไม่ได้ผล เพราะฉะนั้นระบบตรวจสอบเข้มข้นที่สุดของระบบรัฐสภาคืออภิปรายไม่ไว้วางใจที่มีการลงมติ ก็อภิปราย เสร็จแล้วไม่ต้องลงมติ เพื่อให้ฝ่ายตรวจสอบคือฝ่ายค้านทำหน้าที่เต็มที่ ข้อมูลเหล่านั้นส่งขึ้นศาลปราบปรามการคอร์รัปชัน หรือจะเป็นศาลฎีกา แผนกคดีอาญาอยู่แล้วแต่ แล้วมีวิธีพิจารณาอย่างรวดเร็ว

ไต่สวน ๖๐ วันตัดสินเลย รัฐมนตรีคนนี้ทุจริตหรือไม่ นายกรัฐมนตรีต้องรับผิดชอบ ออก อย่างนี้
ง่ายที่สุดแล้ว ไม่ต้องไปมีองค์กรอิสระอะไรซึ่งมันมีการคานอำนาจชั้นที่ ๒ ที่ ๓ ประชาชนก็ไม่ว่า
มันถูกหรือผิด บางที ๗ ปีแล้วกว่าจะตัดสิน บางที ๑๐ ปี ประชาธิปไตยต้องไม่เป็นอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นที่ผมคิดมาตลอดนะครับ ตั้งแต่ฟังมาข้อเสนอต่าง ๆ ก็คิดมาตลอด แต่ท้ายที่สุด
มันมีอยู่ ๒-๓ ปมเท่านั้นในระบอบประชาธิปไตยของเราที่จะเป็นผู้บริหารประเทศ ก็คือ
การออกแบบให้ง่ายที่สุดที่ประชาชนคุ้นเคยที่สุด และแก้ไขตรงจุด แก้ให้ถูกที่คั่นเท่านั้นเอง
การทุจริตที่เราบอกว่ารัฐบาล ทร. นายกรัฐมนตรีทุจริต เราสร้างระบบใหม่ขึ้นมา การซื้อเสียง
มันมีทุกระบบละครับ จะเลือกตั้งแบบตรง แบบอ้อม มันซื้อได้หมด ท่านไปดูท้องถิ่นสิครับว่า
เดี๋ยวนี้ นายกเทศมนตรีคนหนึ่งบอกผมเขาซื้อสู๊กันหัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท ผมไม่เคยเชื่อเลยนะ
แต่ว่าพอไปฟังมันพูดเองแล้วเป็นเขตซึ่งธุรกิจมันเยอะครับ มันไปไม่รอดแล้วประเทศนี้
เพราะฉะนั้นเราก็แก้ตรงนี้ให้ตรงจุด ศาลปราบคอร์รัปชัน นักการเมือง ข้าราชการหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น ขณะเดียวกันการเลือกตั้งที่ในอนุ. ที่เกี่ยวข้องเคยเสนอมาเขตใหญ่ซื้ออยากกว่าครับ
คนดีจะมีที่ยืน เขตเล็กใกล้ชิดจริงแต่ทุกวันนี้กลายเป็นจุดที่เหมือนเขตเทศบาล ซื้อรุนแรงมากขึ้น
ดังนั้นก็มองว่าถ้าใหญ่มันยืดหยุ่นกว่าที่จะให้คนดีได้ยืนได้ ๒. ก็คือที่ให้ลง One man One vote
พูดง่าย ๆ ไม่มีเป็นพวง ก็จะตอบสนองต่อผู้สมัครที่เป็นพรรคและผู้สมัครที่เป็นอิสระ ผู้สมัครพรรค
ก็ไม่ได้อยู่เป็นพวง ก็จับสลากกัน อาจจะมีกระโดดเพราะอย่างไรเป็นพรรคคนในพรรคก็ต้องรู้อยู่แล้ว
ว่าสังกัดพรรค แต่ว่าก็ไม่มีรายได้เปรียบเสียเปรียบในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นต้นทางที่ผ่านมาผมคิดว่า
ผมเสนอทางเลือกที่ ๔ ก็แล้วกันเพราะอาจารย์ไพบูลย์แกมาแล้วก็ไป คือผมกำลังถามว่า
จะเอาอะไรแน่ เห็นด้วยกับทุกอย่างแต่ผมเสนอทางเลือกที่ ๔ คือในระบบรัฐสภาที่ง่ายที่สุดครับ
แต่ว่าขณะที่เสนอตัวในการเลือกตั้งพรรคการเมืองจะต้องเสนอ Campiness list เลย
อย่างท่านดำรงคลังสมัครเสนอเลย ท่านดำรงหัวหน้าพรรค ท่านก็เป็นนายกรัฐมนตรี
หรือไม่จำเป็นต้องหัวหน้าพรรคเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ท่านต้องโชว์เลยว่านายกรัฐมนตรี
ที่พรรคท่านเสนอเป็นใคร แล้วก็ว่าที่คณะรัฐมนตรีก็แล้วกัน ไม่ต้องบอกตำแหน่งเพราะว่าบางที
มันต้องเป็นรัฐบาลผสมนะครับ ระบบรัฐสภามันต้องเป็นระบบที่ยืดหยุ่นครับ มันต้องออกแบบให้
ผสมได้ เป็นพรรคเดี่ยวก็ได้ แต่ที่เรากำลังตั้งโจทย์ตรงนี้คือต้องการให้ประชาชนรู้ว่าคณะรัฐมนตรี
ของเขาบุคคลเหล่านั้นต้องถูก Screen ก่อน และต้องข้อกำหนดด้วยว่าบุคคลเหล่านี้พรรคต้อง
รับรองนะ ไม่มีประวัติอะไรต่าง ๆ มา ผมคิดว่าถ้าเราออกแบบง่าย ๆ อย่างนี้มันก็สมประโยชน์ได้

ต่อไปภายหน้าสิ่งที่จะตัดสินครั้งต่อไปมันไม่ใช่พวกเราแต่คือประชาชน เพราะฉะนั้นประชาชนก็จะได้เห็นว่าการบริหารดี ไม่ดี แม้แต่เรื่องการใช้นโยบายประชานิยมสุดโต่งอย่างนี้เราก็ออกแบบได้ในระดับ กกต. ซึ่งก็มีการพูดถึงอยู่แล้วว่าให้ กกต. ได้มีการพิจารณาในเรื่องของการนำเสนอ นโยบาย ถ้าเห็นว่ามันจะ Off site ไปแล้วคุณต้องเรียกมาชี้แจงก่อนว่าจะใช้งบประมาณอย่างไร จะใช้การก่อหนี้อย่างไร อะไรอย่างนี้ อันนี้ก็จะลดปัญหาปัจจุบัน คือผมนี้พยายามเอาโจทย์จากของจริง แล้วสิ่งที่ผมเห็น ผมก็อยู่ในช่วงรัฐธรรมนูญ ท่านประธานคงทราบนะครับ หลังพฤษภาคม ปี ๒๕๓๕ ผมก็เกิดในช่วงนั้นแหละ แล้วก็ เป็น ส.ส. ในสมัยนั้น ก็อยู่ในการปฏิรูปการเมืองยุคแรกครับ และผมก็เลยได้เห็นเลยว่า ปี ๒๕๔๐ ดีที่สุดแต่เป็นจับฉ่าย อะไรดีท่านประธานคงทราบ ท่านก็เสนอเยอะมาก อะไรดีมา องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเราก็เกิดช่วงนั้นครับ แล้วทำที่สุดถามผมว่าดีที่สุด มีกลไกมากมายมหาศาล ทำยที่สุดแล้วมันเป็นอย่างไร Stom government เป็นอย่างไร และประชาชนได้เรียนรู้อะไร ได้เรียนรู้จนกระทั่งประชาชนแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ประชาชนติดกับประชานิยม เราตรวจสอบฝ่ายบริหารไม่ได้เลย ทำยที่สุดก็เดินขบวน ทำยที่สุดก็เกิดการรัฐประหารครั้งหลังสุดนี้ มันจะวนเวียนอย่างนี้อยู่ตลอดไปตราบใดที่เราออกแบบที่มันซับซ้อนและประชาชนเข้าถึงยาก ประชาชนเข้าใจยาก มีแค่ ๒ ปมเท่านั้นเองที่ออกแบบแล้วผมคิดว่าแบบที่ ๔ มันง่าย และ Effective แล้วพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบมากกว่าในการที่จะต้องคัดเลือกคนดี ๆ มาแนะนำเสนอ ไม่ใช่ระบบโควตา ผมเป็นรัฐมนตรีมาแล้ว ท่านประธานครับ ทราบดีว่าในทุกพรรคการเมืองมีระบบโควตา แล้วก็ใครที่ ๑. ให้ทุน มาจากไหนไม่รู้ ได้ลงสมัคร ส.ส. อย่างที่ท่านจรวงวิทย์พูด ทำงานหนักดีอยู่ในพื้นที่พอถึงขั้นตัดสินผู้ใหญ่ขึ้นมาเอาคนนี้ระบบสาขาพรรคมันก็เดินไม่ได้ ความศรัทธาของประชาชนในพื้นที่ก็เริ่มมองพรรคอย่างเคลือบแคลง เพราะฉะนั้นก็เป็นระบบซึ่งผมคิดว่าทำให้มันง่าย แล้วก็ประชาชนเข้าใจง่ายที่สุดแล้วทำยที่สุดระบบอย่างนี้มันจะสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็งเหมือนประเทศที่เราไม่อยากจะยกยอ อเมริกาหรืออังกฤษ อเมริกาวันนี้ที่ผมตั้งคำถามคือผมไปที่โน่นมาผมก็เห็นเลย ไม่ต่างจากประเทศไทยตอนนี้ะครับ อย่าคิดว่าอเมริกาเป็นต้นแบบ เขาบอก Floor drain out คือเทพพรรคการเมืองทิ้งกระโถนให้หมด เพราะว่าทุนใหญ่ทั้งหลายหลังจากการเลือกตั้ง Republican ท่านประธานจำได้ไหมครับ การเลือกตั้งอดีตคุณนั้นเป็นครั้งแรกที่ใช้เงินมากที่สุดตั้งแต่นั้นมาพรรคการเมืองไม่ว่า Republican เหมือนกันเป็นหนักกับระบบบริษัทใหญ่ ๆ ทั้งสิ้นแล้วใช้เงินมากขึ้น ๆ จนกระทั่งปรากฏการเลือกตั้งครั้งหลังสุดนั้นใช้เงินมหาศาล และออกนโยบาย

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๓/๑๐

ต่าง ๆ ออกมานี้ตอบสนองบริษัทยา ตอบสนองบริษัทค้าอาวุธ นี่คือระบบที่สร้างมา ๒๐๐ กว่าปี แต่ท้ายที่สุดนักการเมืองก็ทรยศเพราะระบบมันกินการเมือง ระบบในที่สุดมันกินตัวมันเอง ประเทศไทยหรืออังกฤษที่ท่านประธานยกวันก่อนก็คือว่าอังกฤษมี ๒ พรรค แต่วันนี้ปรากฏว่า พรรค Liberal กลายเป็นพรรคที่กำหนดนโยบาย ๘๐ เปอร์เซ็นต์ มีเสียง ๕๐ กว่าเสียง อยู่ข้างซ้าย ได้เป็นรัฐบาล อยู่ข้างขวาคนข้างขวาเป็นรัฐบาล ตอนนี้เป็นพรรคที่มีอำนาจที่สุด มันก็ผิดเจตนารมณ์ของระบบรัฐสภา เลือก Conservative มามากกว่า แต่มากกว่าไม่ได้เกินครึ่งเด็ดขาด

- ๔/๑

ปรากฏว่าผมก็ไปคุยกับผู้บริหารทั้ง ๓ พรรคมา เขาบอกว่าปวดหัวเลย ๒ พรรคนี้กลายเป็นอยู่ที่คนที่ ๓ ระบบอย่างนี้ครับ แต่ว่ามันก็เป็นพัฒนาการที่เราต้องเจอ ส่วนอเมริกาวันนี้ประธานาธิบดีชนะเลือกตั้งเสรีรัฐสภาเป็นของอีกพรรคหนึ่ง Deadlock เลย ทั้งที่เป็นประเทศที่มีนวัตกรรมสูงมากในทุกเรื่อง ทั้งการบริหารจัดการและอื่น ๆ Public administration ต่าง ๆ แต่ท้ายที่สุดการเมือง Deadlock เลย เพราะฉะนั้นการจะออกแบบอะไรก็ตามที่ผมชอบเรื่องนวัตกรรมใหม่ ๆ แต่ว่าพอท้ายที่สุดอยากให้ Back to basic แค่นั้นเองครับผมก็เลยเสนอทางเลือกอันนี้มาว่าเพิ่มเติมให้สนองตอบที่ท่านต้องการ แต่ว่าเป็น List ที่เสนอในพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่สมัครรับเลือกตั้ง

ประธาน : เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญเพราะฉะนั้นต้องฟังความเห็นให้กว้าง ๆ ผมพยายามพูดน้อย ๆ เชิญท่านอาจารย์นิรันดร์

นายนิรันดร์ พัทธนกิจ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมคิดว่าการเลือกผู้นำเป็นเรื่องสำคัญแล้วก็ต้องช่วยกันพิจารณาให้รอบคอบ อาจจะมีข้อความเห็นอะไรต่าง ๆ เป็นข้อสังเกตซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องฟังระวัง ประเด็นที่ผมคิดว่าอันนี้เป็น Innovation เป็นของประดิษฐ์ใหม่ไม่เคยทำกันแบบนี้มาก่อน แล้วเรามองว่าโจทย์แบบนี้ ข้อเสนอที่น่าจะแก้ปัญหาประเด็นที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันได้ ทีนี้เวลาคิดเรื่องใหม่ผมคิดว่าตอนนี้คิดแบบแยกส่วนไม่ได้ คือแบบนายกแล้วก็มาคิดเรื่องนี้มาคิดเรื่องนี้ที่จริงแต่ละเรื่องมันโยงกัน คือแปลความว่าถ้าสมมุติเราพูดแต่เรื่องนายกอย่างเดียวไม่พูดถึงการตรวจสอบ ไม่พูดถึง ส.ส. ไม่พูดถึง ส.ว. ไม่พูดถึงองค์กรอิสระ ไม่พูดถึงการตรวจสอบ ถ้าพูดแบบแยกส่วนมันจะไปไม่ได้ คือมันต้องพูดโยงกันไป แต่ว่าเอาละเราพูดในประเด็นนี้ไว้ก่อน แต่ให้เห็นว่าการพูดแบบแยกส่วนจะไม่ถูกเสียทีเดียว มันต้องพูดไปด้วยกันต้องรำลึกถึงตรงนี้ตลอดเวลาว่าต้องไปด้วยกัน ประเด็นที่ ๑ เวลาพูดต้องพูดแบบภาพรวม แต่ว่าเวลาอภิปรายอาจจะต้องแยกเพื่อให้เห็นภาพชัด แต่ว่าจริง ๆ แล้วมันมีกระบวนการตรวจสอบ มีการอภิปรายทั่วไป มีการฟ้องศาล มีอะไรต่าง ๆ ตามมาเป็นกระบวนการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่เคยมี อยากรับกระบวนการตรวจสอบไม่เคยมี เพราะฉะนั้นต่อความเห็นว่าฉันอ้างว่าฉันมี ๒๐ ล้านเสียงตรวจสอบฉันไม่ได้ คงไม่ได้ เพราะมันเป็นระบบใหม่คุณจะมา ๓๐-๔๐ ล้านเสียงก็แล้วแต่ แต่ถ้าคุณกระทำความผิดมันก็ต้องเข้ากระบวนการคืออภิปรายแล้วมีข้อมูลว่าคุณโกหกเขาอย่างนี้จะอ้าง ๔๐ ล้านเสียงสนับสนุนคงไม่ได้ อย่างนั้นคิดแบบเก่า ต้องคิดแบบใหม่ว่าคุณทฤษฎีศาลก็ฟ้องและ

พิจารณาให้สั้นอย่างที่ท่านอลงกรณ์ว่า ๔๐ วัน หรือ ๖๐ วันเสร็จเรียบร้อย อย่างนี้คิดแบบระบบ
ทั้งหมด คิดทั้งระบบในเวลาเดียวกัน

ประเด็นที่ ๒ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่เราพูดกันในอนุกรรมการมากคือเรื่องความเห็น
ของความเป็นประธานาธิบดีก็พูดกันเยอะ ผมคิดว่าคำพูดของท่านคึกฤทธิ์สั้น ๆ แบบนั้นเอามาเป็น
นิยามไม่ได้หรอกครับ เพราะว่าท่านไม่ได้พูดในแง่ของวิชาการ เพราะว่าท่านเป็นระบบ
ประธานาธิบดีท่านประธานก็อธิบายหลายครั้งแล้วว่าตัวประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขและเป็นทั้ง
ผู้บริหาร ที่นี้ในเวลานี้เป็นแต่ผู้บริหาร ประมุขเรามีอยู่แล้ว จะไปพูดถึงประธานาธิบดีไม่ได้ นี่คือ
โจทย์ที่ผมว่าชาวบ้านเขาเริ่มจะเข้าใจปัญหาเหล่านี้ชัดเจนแล้วว่าประมุขของประเทศไม่มีใคร
เปลี่ยนแปลงได้ กฎหมายรัฐธรรมนูญก็เขียนและกำหนดว่าในหลวงเป็นประมุขของประเทศ แต่ว่า
การเลือกผู้บริหารเราก็พยายามหาคำ เมื่อก่อนก็ว่านายก ก็มีปัญหาอีก เลือกคณะรัฐมนตรีนี้มา
เปลี่ยนว่าเลือกคณะบริหาร คือ Wording ไม่เป็นอะไร แต่ว่าให้พูดว่าเลือกนายกและคณะรัฐมนตรี
เลือกคณะรัฐมนตรีทั้งคณะอะไรก็ได้แล้วแต่ แต่ให้เข้าใจตรงกัน ผมคิดว่าเวลานี้ประชาชนเข้าใจแล้ว
ว่าประมุขของประเทศ เพราะฉะนั้นจะเอาในหลวงไปไว้ตรงไหน ผมว่าคำพูดแบบนี้มันเมื่อ
๒ ทศวรรษที่แล้วอาจจะใช้ได้ แต่ปัจจุบันใช้ไม่ได้แล้วครับ คำพูดแบบนี้ของท่านคึกฤทธิ์ใช้ไม่ได้
แล้วครับ เพราะว่าเวลามันเปลี่ยนไป Concept ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยของคนมัน
เปลี่ยน นั่นคือประเด็นที่ผมคิดว่าจะต้องตอบโจทย์ อันนี้เราพูดกันในคณะกรรมการของเรา
ฉะนั้นเวลาพูดในคณะกรรมการใหญ่ก็คงจะพูดแล้วก็ไม่ใช่ว่าความเห็นของอนุกรรมการของ
เราจะเป็น Final มันไม่ใช่ครับ เพราะว่ามันจะต้องมีความเห็นจาก คสช. มีความเห็นจาก
คณะรัฐมนตรีมาจาก สนช. มาอีกอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย แต่ในความเห็นของเรามองว่า
ประเด็นเหล่านี้ทางออกอย่างนี้น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการเมืองปัจจุบัน เพราะฉะนั้นข้อเสนอ
เหล่านี้เดี่ยวอาจจะต้องเขียนรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วาระดำรงที่ปี เมื่อรัฐมนตรีขาดไปแล้วใครจะ
มาดำรงตำแหน่งต่ออันนี้ผมคิดว่าต้องไปพูดในรายละเอียดของกฎหมายเฉพาะ แล้วอันนี้ใส่ที่เรา
ต้องการอย่างนี้ แต่ในรายละเอียดต่อไปถ้าสมมุติว่าคณะกร่างเขาเห็นชอบเรียกผู้บริหารโดยตรง
อาจจะดำรง ๔ ปี แล้วก็ ๒ วาระขาดอะไรทำนองนี้ก็ต้องไปลงในกฎหมายลูกใน Concept ที่เราจะ
ใส่เข้าไปตรงนี้ครับ

ประธาน : คงเป็นเรื่องของหลักการก่อน และต่อไปถ้ามันเป็นที่น่าสนใจก็จะลง
รายละเอียดอย่างนี้เป็นต้น เชิญท่านวรวิทย์ครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ท่านประธานครับ อย่างนี้ะครับที่ผมต้องพูดอีก
ครั้งหนึ่งคือว่าต้องระวัง keyword นิดหนึ่งนะครับ คือเรื่องการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง
เดี๋ยวจะกลายเป็นน้ำผึ้งหยดเดียวและผมอยู่ในคณะกรรมการชุดนี้ผมไม่ยากเป็นเหยื่อคำพูด
ของตัวเอง ถ้าเกิดบอกว่าเป็นการเลือกคณะผู้บริหารประเทศก็อยากใช้คำนี้คำเดียวอย่าเบี่ยงเบนไป
ทางอื่น ที่พูดนี้เพราะผมเป็นนักการสื่อสาร ผมสามารถจะปลุกข้อมูลในสมองคนได้ ผมขอให้ระวัง
นิดหนึ่ง Key message กับ Keyword สำคัญมาก อย่างกรณีใช้คำว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากร
พูดทีเดียวต้องใช้เงินเป็นร้อยล้านกว่าจะปรับทัศนคติได้ให้คนยอมรับเพราะมีคำว่า เพิ่ม มาคำเดียว
นั่นคือหม่อมเต่า ฉะนั้นผมขอให้ระวังนิดหนึ่ง ที่นี้ผมขออธิบายก่อนที่ผมจะมาประชุมเมื่อหลายวัน
ก่อนผมไปคุยกับอาจารย์ลิขิต ธีรเวคิน ท่านเป็นราชบัณฑิตย์ผมความรู้้น้อยแต่ว่าเป็นลูกศิษย์ของ
ท่านมา ๓๐ ปี คุยกันมาตลอด ท่านมองอย่างนี้ะครับ เราจะมองเรื่องการถ่วงดุลอำนาจ อาจารย์
เขามองว่าหลัง ๒๕๗๕ มาจริง ๆ อำนาจศาลยังไม่มีใครแตะต้องยังเป็นพระราชอำนาจอยู่
เหมือนเดิม อำนาจที่ขุนวายุอยู่มีอำนาจของบริหารกับนิติบัญญัติซึ่งเป็นอำนาจการเมืองที่แยก
ออกมา ที่นี้ในการปฏิรูปประเทศครั้งนี้ที่มีการคิดรูปแบบการเลือกคณะผู้บริหารมาใหม่ แต่เดิมเรา
ให้ฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติถ่วงกันเอง พอปี ๒๕๔๐ เราก็ไปคิดมาใหม่เพิ่มนายกมีอำนาจมาก
แล้วก็ไปสร้างกลไกขึ้นมากลไกหนึ่งคือองค์กรอิสระเพื่อมาถ่วงอำนาจนายก อำนาจนายกก็กลืน
องค์กรอิสระเราก็ทุบ หมายถึงมีคนเข้ามาทุบเขา ปี ๒๕๕๐ เราก็ปรับองค์กรอิสระเพื่อให้มี
นักการเมืองเข้ามาอย่างน้อยลง ฉะนั้นสิ่งเหล่านี้อันนี้เป็นความคิดผมเอง ผมอยากให้มองสังคมไทยว่า
มีกลุ่มผลักดันที่ให้สังคมเคลื่อนหรือมีอำนาจอยู่ในสังคมมีอยู่ ๔ กลุ่ม กลุ่มแรกซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่และ
คนไม่ค่อยพูดถึงคือประชาชน กลุ่มที่ ๒ คือกลุ่มธุรกิจภาคเอกชน กลุ่มที่ ๓ ข้าราชการ กลุ่มที่ ๔
คือนักการเมือง ๔ กลุ่มจะมีการแชร์อำนาจกันตลอดเวลาะครับ แต่ว่าพอเราให้นายกรัฐมนตรีมี
อำนาจมากธุรกิจก็โตย้ายมา ถ้าเกิดปี ๒๕๔๐ คุณชวนยังเป็นนายกอยู่ไม่เกินเรื่องอย่างนี้ เพราะ
คุณชวนยังติดอยู่ในระบบเก่า คุณชวนไม่ขึ้นธุรกิจ ก็ยังมองรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ก็ยังไปได้ต่อ
แต่พอมันธุรกิจเข้ามาบีบทำให้โครงสร้างมันบิดเบี้ยว พอนายกมีอำนาจมากฝ่ายการเมืองมีอำนาจ
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ว่ากับ ส.ส. ต่างกัน ผู้ว่าเมื่อก่อนกับ ส.ส. จะพอดี ๆ กันเพราะผู้ว่ามีความ
เป็นพ่อเมืองมาก แต่หลังจากเกิดเรื่องแล้วซึ่งท่านดิเรกก็อยู่ในยุคนั้นท่านเพิ่งครองผู้ว่านหน้ไป
เพชรบูรณ์แล้วท่านก็ไปต่อเรื่อย ๆ ซึ่งผมก็ดูท่านอยู่ว่าผู้ว่าแต่ละยุคจะเป็นอย่างไร ส.ส.
ประเมินผู้ว่า แต่เมื่อก่อน ส.ส. ไม่กล้าหือผู้ว่าเพราะว่ามันเลือกตั้งบ่อย แล้วถ้าไม่คืนีตชนะครับ

ผู้ว่าแค่กระแอมกระไอ ส.ส. คนนั้นตกเลย ก็มีการถ่วงดุลกันพอดี ปี ๒๕๔๐ ก็ไปอีก ซึ่งอันนี้เป็นระบบรัฐสภาที่เกิดขึ้น ทีนี้อันหนึ่งที่มีในการปฏิรูปครั้งนี้ผมเห็นแล้วก็เป็นเรื่องที่ชัดมากคือเรื่องประชาชน ซึ่งเป็นอำนาจสุดท้ายถูกทอดทิ้งมาตลอด เข้ามามีตั้งแต่เรื่องตรวจสอบโน่นนี่นั่น ทีนี้พอมาถึงตรงนี้ก็มองนิดหนึ่งว่าแล้วใครจะมาถ่วงดุลนายกหรือรัฐมนตรีหรือรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง สำคัญก็มีอยู่ ๒ ส่วน ส่วนแรกคือชาวบ้าน ส่วนที่ ๒ ที่สำคัญมากและเป็นรูปธรรมคือศาล จะมีระบบการฟ้องศาลอะไรถ้าเกิดทำได้สั้น ผมไม่เชื่อว่านักการเมืองคนไหนจะมีฤทธิ์เดช ขอให้ ๖๐ วันแล้วได้เห็นคุก แล้วผมจะเป็นหนึ่งในนั้นที่จะช่วยเอาเขาเข้าคุก ผมว่าตรงนี้อาจจะให้วางใจนิดหนึ่ง เพราะว่าถ้าเกิดยังเป็นระบบรัฐสภา Classic แบบเดิมแล้วกระเตียด ๆ ทางให้นายกมีอำนาจมากนี้เราผิดพลาดมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ซึ่งคุณชวน หลีกภัย เคยเตือนไว้แล้ว ผมทำข่าวเตือนแล้วอย่าให้นายกมีอำนาจมากจะยุ่ง แล้วผมก็ทวงถามคนที่คิดเรื่องนี้หนังสือผมยังเก็บของเขาอยู่เขาเป็นต้นคิดแล้วก็ไม่ใช่ชนักการเมืองแล้วก็พูดขึ้นมา คนก็ฮือกันทั้งสังคม ผมบอกไม่พูดไม่ได้ผมเก็บหนังสือเขาไว้เป็นเอกสาร เขียนตำราอธิบายว่ามันดีอย่างไร ทีนี้สิ่งที่เราต้องคิดวันนี้ให้ได้คือการจะถ่วงดุล ๔ กลุ่มใหญ่ของสังคมอย่างมองเฉพาะเรื่องนายกกับเรื่องสภา มองเรื่องประชาชน มองเรื่องภาคธุรกิจเอกชนที่ไม่ถูกข้าราชการไปกดขี่เขา มองเรื่องข้าราชการไม่ถูกการเมืองกดขี่ มองเรื่องประชาชนจะไปตรวจสอบนักการเมืองได้อย่างไร ถ้า ๔ อย่างได้สมดุลผมว่าบ้านเมืองจะเกิดเสถียรภาพ เพราะทุกวันนี้ที่ขาดเสถียรภาพเพราะว่ามันเอียงซ้าย เอียงขวา สวิงไปสวิงมาตั้งแต่ ๑๔ ตุลาคม หรือแม้แต่เอาเรื่องของฮันติงตันมาพูด ถ้าเศรษฐกิจเปิด สังคมเปิดเสรีเปิดกว้างแล้วคนเลือกชนชั้นได้ เศรษฐกิจได้ แต่ถ้ามการเมืองปิดเมื่อไรจะเกิดการรบราฆ่าฟันกัน ตรงนี้อาจารย์ลิขิตสอนผมเมื่อปี ๒๕๒๖ และอาจารย์ก็อธิบายด้วยว่ามันเกิดอะไรขึ้นเกิดที่โซเวียต ฝรั่งเศส เพราะว่าโลกมัน Globalize หมดแล้วตั้งแต่ช่วงนั้นเศรษฐกิจเริ่มเป็นระบบการผลิตแบบอุตสาหกรรมแล้วแต่ยังไปใช้ระบบเก่ากดขี่เขา และการเมืองไม่สามารถตอบสนองการผลิตได้ ไม่ตอบสนองระบบเศรษฐกิจหรือสังคมที่เปลี่ยนไปได้คนก็ต้องลุกฮือ ทีนี้การเมืองผูกขาดหรือปิดมันผูกขาดอยู่ ๒ อย่าง คือปิ่นกับเงิน เราเคยต่อสู้กับปิ่นมายุคสุดท้ายพฤษภาทมิฬ จากนั้นทหารต้องไปขึ้นป้ายหน้าค่ายทุกวันว่าเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน เพราะตอนนั้นผมก็เป็นหนึ่งในการรณรงค์ไม่ให้ใครขายของให้ทหาร หมอโรงพยาบาลบ้านสมเด็จเป็นโรงพยาบาลแรกที่ประกาศไม่รักษาทหาร พฤษภาทมิฬตอนนั้นผมอยู่ในเหตุการณ์ด้วย เพราะฉะนั้นตอนหลังทหารรู้แล้วว่าไม่ใช่ ทหารปฏิวัติทุกครั้งก็เสียหัว ทุคนไม่มีใครอยากปฏิวัติ แต่เรากำลังอยากจะสร้าง

สังคมเราต่อไปถ้าไม่มีเสถียรภาพผมว่าทหารเป็นข้าราชการที่เข้มแข็งที่สุด ใครไปกดขี่ข้าราชการมาก ๆ เดี่ยวเขาก็ไปตามกันมาอีตึก แล้วทหารที่ยึดอำนาจไปต่างประเทศก็ลำบาก เดินบนถนนก็ลำบาก ผมเห็นชีวิตของบ๊องบั้งหลังจากการปฏิวัติแล้วทุกวันนี้เขายังไม่สบายใจเลย ก็ยังคุ้ยกันอยู่ ฉะนั้นถ้าเกิดการเลือกคณะผู้บริหารโดยตรงมีการตรวจสอบที่ชัดเจน แล้วชื่อเสียงไม่ได้เดี๋ยวผมจะพูดในช่วงเลือกตั้งจะอธิบายให้ฟังว่าถ้าเลือกคนละครั้งความหมายต่างอย่างไร ถ้าเลือกพร้อมกันความหมายต่างอย่างไร ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์อมรครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมไม่ยาวมากครับเพราะเห็นใกล้เที่ยงเกรงใจท่านสมาชิก ขออนุญาตอย่างนี้ครับได้อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องเลือกตั้งคณะผู้บริหารประเทศโดยตรง ผมคิดว่ามันขาดอยู่ ๒-๓ ปัจจัย เรื่องแรกเราคงมีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความเข้มแข็งของพรรคการเมือง คือถ้าจะทำได้อย่างนั้นเหมือนที่ท่านลงกรณ์ทิ้งท้ายไว้คือพูดถึงพรรคใหญ่ในบางประเทศเช่นอังกฤษ อเมริกา ตรงนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางการเมืองแล้วก็เรื่องคุณภาพประชากรหรือผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เหตุผลก็คือผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ท่านลงกรณ์ยกตัวอย่างที่อังกฤษ ในที่อีออกซ์เฟิร์ดเชียร์ที่ผมเคยอยู่หลายสิบปีที่นี่ที่อีออกซ์ฟอร์ด ก็ปรากฏว่าแต่เดิมมาพรรค Conservative มักจะได้รับคะแนนเสียงนิยมสูงมาก Labor มาหลัง ๆ แต่ท้าย ๆ ที่คุณลงกรณ์ยกตัวอย่างที่มีเข้ามาคือ Liberal democrat ได้เข้ามาก็เพราะว่าประชากรซึ่งมีการศึกษาเป็นส่วนใหญ่เขาก็มองประวัติศาสตร์ผลงานในอดีตของพรรคการเมืองและเขามีความคิดเห็นของตัวเอง มีอุดมการณ์ทางการเมือง คือไม่จำเป็นต้องไปยึดโยงกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเหมือนในบ้านเรา พอบุคคลที่เป็นสามีตาย ภรรยาาก็เข้ามาแทน ก็ลื้อกันมาแบบนี้คนเขาไม่ได้เป็นแบบนั้น นี่เป็นส่วนหนึ่งที่ผมเล่าให้ฟังเพื่อให้เห็นว่าระบบพรรคเลือกคน คนเลือกพรรคมันจะต้องมีที่มาที่ไป ผมไม่ได้ขัดข้องจะเลือกทั้งพวกเป็นทั้งนายก เลื่อนายกคนเดียวและให้นายกมาเลือก ครม. หรือเลือกทั้งนายกและ ครม. พร้อมกัน แต่ว่าคุณภาพประชากรเราต้องคิดตรงนั้นด้วย อันนี้ก็เหมือนกับว่าเรากำลังจะบีบคอกคือถ้าให้เลือกทั้งนายกและ ครม. ก็เลยขาดปัจจัยหนึ่งที่ท่านประธานเคยพูดไว้ซึ่งผมเองก็ไม่ได้ขัดข้อง ท่านประธานบอกเคยทำแล้ว แต่ผมก็ยังยืนยันว่าจะเลือกแบบใดก็ตามต้องมีกระบวนการประชาพิจารณ์ คือทำ Public hearing ผมว่าตรงนี้มากกว่าที่จะเป็นตัวชี้วัดชัดเจนว่าทั้งตัวนายกรัฐมนตรีรวมไปถึงตัว ครม. มีคุณสมบัติ ความชอบธรรม คุณธรรมเพียงพอ คือเวลาเราทำ Public hearing คงไม่ได้ให้เฉพาะ ส.ส. ส.ว. ทำในสภา แต่ว่าจะต้อง

เปิดกว้างให้ประชาชนอาจจะต้องลงทะเบียนเข้ามาวมไปถึงสื่อมวลชนต่าง ๆ ด้วย แล้วก็อาจจะ
ทอดเวลาให้เขามีโอกาสในการยื่นเอกสาร ยื่นข้อคัดค้านอะไรต่าง ๆ ในระยะเวลาพอสมควร แล้วก็
จะเอาประเด็นเหล่านี้มาพิจารณา ผมคิดว่าตรงนี้จะช่วยตรวจสอบและทำให้ระบบที่ท่านทั้งหลาย
อยากเห็นคือให้ ครม. หรือตัวนายกมาจากการเลือกตั้งนี้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากขึ้นครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ เข้าใจว่าน่าจะสรุปได้แล้วนะครับ เราใช้เวลากัน
พอสมควรทีเดียวก็ดีทุกท่านจะได้แสดงความเห็นกัน เชิญท่านชาติครับ

นายชาติ เจริญสุข : ขออนุญาตท่านประธานขอเติมประเด็นหนึ่งครับ
เพราะว่ามันมีคำถามมาเรื่องของการที่ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับฝ่ายนิติบัญญัติ ผมก็เลย
คิดถึงเรื่องของคุณสมบัติของผู้จะมาสมัครคณะบริหารประเทศน่าจะเป็น ๑. ต้องมาจากหัวหน้า
พรรค ซึ่งในระเบียบพรรคการเมืองต้องบอกอยู่แล้วว่าต้องเป็น ส.ส. มาก่อน แล้วถึงจะมาสมัคร
ทีนี้ถ้าหากว่าในระเบียบพื้นฐานกลับไปนิยามหนึ่งถ้าเกิดในพรรคการเมืองไม่มีระเบียบตัวนี้ว่าคนที่มา
เป็นหัวหน้าพรรคเกิดไม่ใช่ ส.ส. ดันมาเป็นหัวหน้าพรรค สุดท้ายจะมาสมัครในตำแหน่งผู้บริหาร
ประเทศ ผมว่าน่าจะระบุไว้เลยว่าคุณสมบัติของผู้จะมาโดยตรงนี้ต้องผ่านการเป็น ส.ส. มาก่อน
เพราะว่าจะเป็นการบังคับว่าบุคคลที่เคยเป็น ส.ส. ส.ว. มาก่อนจะให้ความสำคัญกับสภา แล้วมัน
จะคล้าย ๆ หรืออาจจะลงไปถึงว่าท้องถิ่น เราดูจากการเลือกตั้ง Primary caucus โอบามามาจาก
ท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าเขามาทีละชั้น แต่ถ้านายกรัฐมนตรีมาบีบเลยเหมือนพี่บุญเลิศพูดใครเป็น
ใครก็ไม่รู้ แต่ถ้าเราใส่คุณสมบัติไปบีบมันจะล็อกเลยว่าไม่ใช่คนนอกนอวงเงาที่ไม่ให้ความสำคัญกับ
การบริหารประเทศนะ ไม่สำคัญกับสภานะ ตรงนี้จะแก้คำถามได้ เพราะว่าวันนี้ผมได้ยินคำถามมา
ซึ่งเราตอบไม่ได้คือว่า ฝ่ายบริหารประเทศไม่ค่อยให้ความสำคัญกับสภาเลย ไม่ค่อยมาฟังการ
อภิปรายในสภาเลย เพราะเขาไม่ได้ผ่านเวทีจากสภามาก่อน อันนี้เป็นเรื่องใหญ่ถ้าใส่ผมว่าเป็น
ความละเอียดอ่อนครับ

ประธาน : ท่านทรงชัยครับ แหมนี่กว่าวันนี้ไม่พูดผมมองอยู่ เชิญครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ท่านประธานครับ ที่ไม่พูดเพราะว่าเป็น ๑
ในอนุกรรมการ ก็ขออนุญาตครับความจริงแล้วการเลือกผู้บริหารโดยตรงนี้มันเริ่มมาตั้งแต่
รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แต่มันไม่ได้เขียนว่าผู้บริหารโดยตรง ตอนนั้นเจตนารมณ์ของการให้มี ส.ส.
บัญชีรายชื่อเท่าที่ติดตามมาก็คือว่าต้องการให้พรรคที่เสนอตัวที่จะมาเป็นรัฐบาลคณะรัฐมนตรี
อะไรต่าง ๆ อยู่ในบัญชีรายชื่อ เมื่อได้เป็นรัฐมนตรีแล้วต้องพ้นจากการเป็น ส.ส. ด้วย แล้วก็เลือก

คณะรัฐมนตรีก็เลือกจากบัญชีรายชื่อนี้หลักการในครั้งแรก แต่ว่ามันไม่เป็นไปตามนั้น เพราะอย่างที่ท่านบุญเลิศขออนุญาตเอ่ยนามในฐานะที่เป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ บอกว่าพอร่างรัฐธรรมนูญเสร็จก็จบกลับบ้าน คนที่มาเขียนกฎหมายลูกก็เป็นอีกชุดหนึ่งเข้ามาเขียนมันอาจจะไม่สื่อกันในเรื่องของเจตนารมณ์ในการร่างรัฐธรรมนูญ อันนี้ของเราเอามาให้ชัดเจนเลยที่เราเสนอครั้งนี้ เขียนบอกว่าคุณฝ่ายบริหารคุณจะมาเป็นตรงนี้ ชื่อตรงนี้ หัวหน้าพรรคจะเป็นนายกรัฐมนตรีขึ้นเลย ใครจะมาเป็นรัฐมนตรีขึ้นมา อย่างท่านดำรงค์ พิเดช ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน เราก็คเคยพูดกันว่า เอ๊ะ ถ้าเราเสนอมาอย่างนี้แล้วเกิดว่ามันตายไป คนที่ถูกเสนอ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยนี้ตามไปแล้วจะเอาใครมาแทน ท่านดำรงค์ พิเดช ก็บอก ๓ เลย เสนอมา ๓ ชื่อ ถ้าตายทั้ง ๓ ชื่อก็ว่ากันไปใหม่ ก็เคยพูดถึงขนาดนั้น แต่ว่าท่านอาจารย์ไชยอนันต์ที่เสนอมานี้ ท่านเสนอมา ๕๐ ชื่อ แต่ไม่ได้ระบุว่าอยู่ในกระทรวงไหนที่ท่านดำรงค์พิเดชเสนอมากระทรวงเลย ถามว่าทำไมไม่มีเสียงข้างมากในสภาแล้วมาเป็นรัฐบาลแล้วจะมีปัญหา เราก็บอกว่ารวมได้เอาพรรคอื่นมารวมได้ แต่ว่าคนที่จะมาเป็นรัฐมนตรีคุณต้องเอาบัญชีรายชื่อของพรรคที่มารวม คนอื่นนอกจากนี้ไม่ได้ อย่างน้อย ๆ ก็ได้ผ่านการกลั่นกรองจากประชาชนมาครั้งหนึ่งแล้ว อันนี้ก็ก็เป็นเหตุผลที่คณะอนุกรรมการพูดกันแล้วก็นำเสนอ ก็ขออนุญาตท่านซาลีที่เสนอบอกว่าคนที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีต้องผ่านการเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. มาก่อน ต่อกรณีนี้ผมขออนุญาตมีความเห็นแย้งว่าคนที่จะมาเป็นฝ่ายบริหารนั้นมันไม่จำเป็นครีว่าจะต้องเป็น ส.ว. มาก่อน เป็น ส.ส. มาก่อน เพราะในประเทศไทยเรามีอีกหลายท่านที่ไม่ได้อยู่ในวงการณ์แต่ท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารได้ น่าจะเปิดโอกาส ถ้าเราไปปิดกั้นอย่างนี้บุคคลที่เขามีความรู้ความสามารถที่เขาไม่ได้อยู่ในวงการเมืองมาก่อนเขาก็อาจจะมองว่ามันไม่เหมาะกับเขาในขณะนั้น เขาก็จะได้มีโอกาสเข้ามาสู่เวทีนี้ได้ ผมยังมีความเห็นว่ามันไม่จำเป็นต้องไปกำหนดอย่างนั้น ขอบพระคุณครับท่านประธาน

ประธาน : ผมรวมประเด็นมาเยอะเชียว แล้วบางส่วนที่คำตอบยังไม่มีเดี๋ยวจะช่วยตอบ ฝ่ายเลขาช่วยบันทึกนะเพราะว่ามีหลายท่านที่ถามไว้และคำตอบไม่ชัดจะได้เอาไว้ให้ท่านดูว่ามีอะไรบ้าง เท่าที่เราได้วิเคราะห์กันมาอยากจะย้อนไปนิดเดียวสั้น ๆ ว่าการที่เราเสนอแนวทางการปฏิรูปการเมืองก็ดูจากสภาพปัญหาที่มีอยู่ว่าสภาพปัญหาที่มีอยู่แล้วมันมีอะไร เพราะเราคุยกันแล้วถ้าของเดิมมันคือยังไม่ต้องเปลี่ยน ใช้ได้ใช้ต่อไป ทีนี้ถ้ามันมีปัญหาแล้วถึงจะคิดเปลี่ยนและเปลี่ยนอย่างไรมันจะแก้ไขปัญหาได้บ้างไหมที่เราคุยกันเบื้องต้น ขอสรุปที่เรารวบรวมและคุยกันว่า ปัญหา

แรกของระบบรัฐสภาที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ในอดีตเห็นชัดเลยถ้าไม่มีพรรคใดได้เสียงข้างมาก พรรคขนาดกลาง ขนาดเล็กมันก็มีรัฐบาลผสม พอรัฐบาลผสมก็ต้องประนีประนอมคนเป็น นายกรัฐมนตรีก็ไม่มีเอกภาพ แล้วก็ยุบสภาเสมอรัฐบาลไม่มีเสถียรภาพทำให้เกิดปัญหาในอดีตมา ตลอด แต่พอรูปแบบนี้เหมือนกันมันมีพรรคโดดเด่นขึ้นมาเป็นรัฐบาลเสียงข้างมากก็จะมี การครอบงำที่เราเห็นคือครองงำทั้งฝ่ายบริหาร ครองงำทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ เร็ว ๆ นี้เราก็เห็น แล้วลักษณะอย่างนี้ถามว่าเคยเกิดขึ้นกับต่างประเทศไหมเราคุยกันมาแล้วสิงคโปร์ก็เป็นพรรคเดียว ตลอด มาเลเซียก็พรรคอัมโนเข้ามาตลอดเลย เพราะฉะนั้นถ้าดีก็ไม่ใช่อะไรถ้าดีเขาก็ทำประเทศ พัฒนาเจริญรุ่งเรือง แต่ถ้าไม่ดีเจอที่มีปัญหาคอร์รัปชันอะไรขึ้นมาประเทศก็จะลำบากมากแล้วก็จะ หาทางออกยาก เราจะเห็นว่าแทบไม่มีทางออกเลยถ้าไปถามสภาพที่ฝ่ายบริหารคุมฝ่ายนิติบัญญัติ เบ็ดเสร็จเด็ดขาดเวลามีปัญหาถามว่ามีทางออกไหมสภาพที่เพิ่งเกิดขึ้นมานี้เราก็คุยกันมาแล้ว มันหาทางออกไม่ได้เลยประเทศถึงมีปัญหาใหญ่ อันนี้ก็เป็นปัญหาหลักที่เราคุยจากระบบที่เป็นอยู่ ปัจจุบัน สิ่งที่ตามมาที่เราเห็นถ้ารัฐบาลมีเสียงข้างมากพรรคเดียวเด็ดขาดพรรคเดียวเห็นเลย ก็คือ การถ่วงดุลไม่มี อำนาจการตรวจสอบก็เป็นอัมพาตได้ที่บอกว่าระบบรัฐสภามันมีการอภิปราย ไม่ไว้วางใจแล้วพวกเราหลายคนก็พูดแล้วอภิปรายแล้วเป็นอย่างไรแพ้วทุกครั้ง แล้วก็ไม่มีใคร ฟัง ท่านอลงกรณ์บอกมันบอกจะยกมือให้ก่อน ก่อนที่จะอภิปรายด้วย เอาแบบนั้นเลย ทำท่ายแบบนั้น เลย ก็แสดงให้เห็นว่าระบบการตรวจสอบในระบบรัฐสภาที่มีอยู่มันไม่ทำงาน หรือทำงานไม่ได้ผล ไม่ใช่ประโยชน์ของประชาชน แล้วก็พอการตรวจสอบอ่อนแอมันก็ตามมาแล้วก็คือการทุจริต คอร์รัปชัน วันนี้ฝ่ายบริหารก็ต้องดูแล ส.ส. คือต้องให้งบประมาณ ให้โครงการเข้าจังหวัดไปแล้วไป เอาเงินทอง นักเข้าไปอีกคนมาเป็นรัฐมนตรีก็ขายตำแหน่งข้าราชการประจำเลยตำแหน่งเท่าไร ขายเสร็จก็เรียกมาชดเชยเลย ให้มาทำงานให้อีกก็เลยกลายเป็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันก็ยิ่งระบาด แล้วก็เนื่องจากตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีขึ้นอยู่กับจำนวน ส.ส. เพราะฉะนั้นจะอย่างไรถึงจะ ได้ ส.ส. เกินครึ่งอันนี้ก็เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องอีกว่ามันเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้มีการซื้อสิทธิขาย เสียงมากขึ้น ไม่อย่างนั้นก็ไม่ใช่ พรรคเดียวไม่ชนะก็รวมกันหลายพรรคเพื่อให้ตั้งรัฐบาลได้ แล้ว อีกส่วนหนึ่งที่เห็นชัด ๆ ระบบรัฐสภาที่มีอยู่หลายท่านพูดมาเมื่อสักครู่นี้ก็คือว่าฝ่ายนิติบัญญัติไม่มี บทบาทชัดเจนในสภา เพราะการเสนอร่างกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเงินเสนอโดยรัฐบาล ส.ส. ก็เลยไม่มีบทบาท พอรัฐบาลเสนอมา ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลก็มีหน้าที่จะต้องยกให้ จะมีการตรวจสอบอยู่ บ้านก็ฝ่ายค้าน พอตรวจก็แพ้วทุกครั้งมันก็เลยทำให้ ส.ส. ไม่ค่อยมีบทบาทอะไร ก็ลงพื้นที่รักษา

พื้นที่เป็นหลักและส่วนหนึ่งก็ใช้เวลาไปหาประโยชน์ ถ้านับองค์ประชุมก็จะแพ้ ก็จะประชุมต่อไม่ได้ อันนี้ก็เลยทำให้บทบาทที่ควรจะเป็นของ ส.ส. ในสภา ไม่ว่าจะเป็นบทบาทหลัก ไม่ว่าจะเป็นการบัญญัติกฎหมายก็น้อยมาก การตรวจสอบก็อ่อนแอคือตรวจสอบไม่ได้ เพราะรัฐบาลครอบคลุมหมดแล้วนี่ระบบที่เป็นอยู่ ถ้าหากว่าจะแก้ไขโดยรักษาโครงสร้างเดิมคือปัญหานี้จะแก้อย่างไรนี้เป็นโจทย์ใหญ่ ที่นี้พวกเราคุยกันเรื่องนี้แล้วและเห็นว่ามันน่าจะประยุกต์ระบบแบ่งแยกอำนาจมาใช้ยังใช้โครงสร้างระบบรัฐสภาเหมือนเดิม หมายความว่าประเทศเรามีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจนิติบัญญัติผ่านสภา อำนาจบริหารผ่านคณะรัฐมนตรี อำนาจตุลาการผ่านศาล ยังเหมือนเดิมโครงสร้างยังไม่เปลี่ยน เพียงแต่ประยุกต์การแบ่งแยกอำนาจมาใช้ ที่นี้การแบ่งแยกอำนาจมาใช้ถามว่าเราเคยประยุกต์ไหม เราเคยประยุกต์ปี ๒๕๔๐ ให้นายกมาจาก ส.ส. พอเป็นนายกแล้วให้หมดจากสภา ส.ส. รวมทั้งรัฐมนตรีด้วย อันนี้คือประยุกต์แบ่งแยกอำนาจมาใช้เราทำ แล้วอีกอันหนึ่งที่พวกเราไม่ค่อยได้พูดกันเราประยุกต์มาใช้ก็คือการถอดถอนออกจากตำแหน่ง ระบบรัฐสภาไม่มี กลไกไม่มีถามอาจารย์อมรรตุนี่ไม่มีนะครับเรื่อง Impressment ไม่มีของระบบรัฐสภา เป็นการประยุกต์การถอดถอนของระบบแบ่งแยกอำนาจมาใช้ซึ่งเราประยุกต์มาแล้ว แต่ว่าเอามาใช้แล้วไม่เป็นผลให้วุฒิสภาถอดถอนไม่ค่อยเป็นผล คือไม่เคยเห็นถอดถอนใครสำเร็จ -----

เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าจะใช้ต่อไปก็ต้องคิดว่าทำอย่างไรให้มันมีโอกาสสำเร็จ ไม่อย่างนั้นมันก็เขียนไว้ให้ดูดีเสร็จแล้วก็ไม่สำเร็จ ทีนี้พอเราประยุกต์หลักการแบ่งแยกอำนาจมาใช้ ถามว่าการถ่วงดุลและการตรวจสอบอย่างไร อันนี้เริ่มต้นด้วยการที่ข้อเสนอของเราที่หลายท่านพูดมาให้เลือกคณะรัฐมนตรีโดยตรง หลายท่านก็บอกว่าพูดไว้ชัดเลยเราไม่ต้องการ อยากจะรู้แค่นายกรัฐมนตรีคนเดียว มันไม่ใช่เป็นการเลี้ยงบาลี่ที่พูดกันถ้าผมฟังมานี้ แต่ว่าบอกว่าอยากจะรู้เลยคุณจะทำอะไรมาเป็นรัฐมนตรี ไม่อย่างนั้นคุณเอาตำแหน่งนี้ไปขายแล้วไปหาประโยชน์ ใครเป็นนายทุนเหมือนท่านอลงกรณ์บอก ใครเป็นนายทุนก็ให้ มาจากไหนไม่รู้ก็ให้เป็นรัฐมนตรีเพราะอะไร เพราะตอนนั้นประชาชนตรวจสอบไม่ได้แล้ว คุณได้เสียงข้างมากในสภาคุณก็ตั้งรัฐมนตรีก็ได้ แล้วหนักไปกว่านั้นอีกพอตั้งไปแล้ว ๓ เดือนเปลี่ยนที่ ๖ เดือนเปลี่ยนที่ เอาให้มันกลัวกันรวนรานไปเลยพวกรัฐมนตรี เราไม่ต้องรับใช้อย่างสุดจิตสุดใจ นี่เราเจอจากของจริงที่มันเป็นอยู่อย่างนี้ เพราะฉะนั้นตัวที่เราเสนอมันก็มีแนวคิดที่ท่านช่วยกันท่านบอกมากจะมีโอกาสคุยกับท่านหน่อย ก็คือมันต้องเป็นพันธสัญญากับประชาชน คุณต้องบอกมาแล้วคุณจะทำอะไรเป็นพันธสัญญา ส่วนที่บอกว่าจะทำอะไร จะทำอะไรแบบไหนเดี๋ยวต้องคิดรายละเอียดต่อจะเปลี่ยนอย่างไร แต่ว่ามันเริ่มต้นความคิดก็คือมันต้องเป็นพันธสัญญากับประชาชนภายใต้สังคมเราแบบนี้ มันต้องพยายามหาทางที่ให้นักการเมืองหลบออกไปยากมาก ถ้าคุณเอาคนไม่ดีมาถามว่าเป็นอย่างไรคนไม่ดี มีบางคนบอกเดี๋ยวเอาคนไม่ดีมาเดี๋ยวจะว่าอย่างไร คนไม่ดี ๑. คนมีความรู้เขาก็จะรู้สึกคุณดูถูกเขานะ ๒. พวกที่เคยสนับสนุนอยู่บอกทำไมคุณดูถูกเราขนาดนี้ อันนี้อาจจะไม่เลือกก็ได้ อย่าไปคิดว่ามาแล้วจะเอาเสาไฟฟ้ามาเพื่อจะเลือกมันไม่ใช่ ประชาชนบ้านเราก็ฉลาดเยอะขึ้นที่จะดูแลสิ่งเหล่านี้ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่มาของฝ่ายบริหารนะครับ ทีนี้ก็จะมีการขังวอลเมื่อสักครู่นี้มีคำถามบอกทำไม ๒๐-๓๐ ล้านบาทละ จะเป็นอย่างไร นายเอสตราดาถ้าใครจำได้นะ แกเป็นผู้สมัครที่ได้รับคะแนนเสียงถล่มทลายเลยของฟิลิปปินส์ ปรากฏว่าเข้ามาแล้วก็ไม่นานแกก็ทุจริต ทุจริตนะครับประชาชนเอาเลย กำลังส่งเรื่องเข้ากระบวนการไต่สวนนะ ประชาชนบอกคุณไม่ต้องรอผลแล้วไต่สวนมันชัดอยู่แล้วออกไป ต้องลาออก นี่เป็นตัวอย่างนะครับว่าการที่คุณได้รับเลือกตั้งมามาก ๆ แล้วไม่ได้หมายความว่า คุณจะกว้าง คุณจะเหิมเกริมอะไรได้ โดยประชาชนเขาจะยอมคุณ อันนี้มีตัวอย่างเลย มีตัวอย่างที่เป็นอย่างนั้นนะครับ และก็เรื่องของการเลือกฝ่ายบริหารโดยตรง บางทีเราอาจจะไปติดแบบอเมริกามากเกินไป เราลืมนะว่าประเทศหลายประเทศประยุกต์มาใช้ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ถามว่าล้าหลังกว่าประเทศไทยไหม

ถ้าหลังจากเยอะ ไม่ว่าจะการคมนาคมอะไรต่าง ๆ ในอินโดนีเซียถ้าหลังจากเยอะ ของเรามีประชาชนมีสิทธิเลือกตั้ง ๔๔ ล้านคน อินโดนีเซียมี ๑๔๐ ล้านคน นั้นแหละเขาประยุกต์หลักแบ่งแยกอำนาจมาใช้ผสมกับหลักรัฐบาลผสมของฝรั่งเศสประยุกต์มาใช้ในการเลือกตั้งนะครับ แล้วก็ขนาดมีคนมากขนาดนั้นนะครับ ระบบนี้ยังให้เลือกตั้งได้ถึง ๒ ครั้งถ้าคุณไม่ได้เกินครึ่งหนึ่งของผู้มาใช้สิทธิทั้ง ๆ ที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเยอะมากเหลือเกิน อันนี้ก็เป็นตัวอย่างนะครับ ที่นี้มาพูดถึงเรื่องระบบการถ่วงดุลและตรวจสอบนะครับ ปกติถ้ารัฐบาลฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ข้อเด่นของเขาก็คือจะมีเสถียรภาพ แล้วก็บอกว่าจะอยู่ในตำแหน่งได้ครบ ที่นี้การตรวจสอบทำอย่างไร อันหนึ่งที่เรบอกไว้แล้วก็คือเรื่องการถ่วงดุลยังมีอยู่ แต่ต้องไปคิดต่อทำอย่างไรให้การถ่วงดุลมันมีประสิทธิภาพและเป็นจริง อันนี้ต้องคิดต่อไปจบแค่นี้ไม่ได้นะครับ

อันที่ ๒ ก็คือตรวจสอบโดยการยื่นกระทู้ ยื่นญัตติทำได้เหมือนเดิม สามารถยื่นกระทู้ ยื่นญัตติให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี มาชี้แจงได้หมด

อันที่ ๓ การอภิปรายทั่วไป อภิปรายทั่วไปยังทำได้ เพียงแต่ว่าบอกทำไมไม่ลงมติ การลงมติจริง ๆ แล้วไม่มีประโยชน์อะไร เพราะที่ผ่านมาก็คือลงมติแล้วก็ปาที่แพ้ทุกครั้ง แต่การให้ลงมตินั้นทำให้ระบบ Abuse เพราะถ้า ส.ส. มีอำนาจลงมติเมื่อไรปั๊บเขาจะไปคุกคามรัฐบาลเลยว่าคุณต้องดูแลเขา เป็นการตอรองเลย ไม่อย่างนั้นเขาก็จะไม่ลงให้คุณได้นะ อย่างนี้ต้น เพราะฉะนั้นหลักการนี้เขาถึงไม่ให้ลงมติในการตรวจสอบ แต่ไม่ทำ ทำแบบท่านอลงกรณ์เสนอคือทำอย่างไร อภิปรายเสร็จแล้วเอาข้อมูลแล้วให้อัยการอิสระฟ้องศาลฎีกาเลย อันนี้เห็นผลมากกว่า ไม่ใช่คุณอภิปรายเสร็จแล้ว พอลงมติเสร็จก็ไม่มีอะไรก็ลอยนวลกัน ไม่ใช่ การถ่วงดุลแบบนี้ถ้าหนักมาก เพราะว่าถ้าคุณหลักฐานจริงจังก็ให้อัยการอิสระ แต่ต้องมีหน่วยงานอัยการอิสระที่จะทำหน้าที่ในการนำคดีเหล่านี้ไปสู่ศาลเลย เขียนไว้ในกฎหมายเลยให้ส่งศาลได้เลยนะครับ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องอีกอันหนึ่งที่ทำให้การถ่วงดุลเข้มแข็งมาก

อีกประการหนึ่งการตรวจสอบโดยการให้มีคณะกรรมการ เรียกเลยผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ถูกฟ้องร้องกล่าวหาว่าสงสัยว่าจะทุจริตมาไต่สวน แล้วต่อหน้าอัยการอิสระ พอไต่สวนแล้วมีข้อมูลว่าจะฟ้องได้อัยการเขานำเรื่องไปฟ้องเองได้เลย ส่วนผลของการสอบสวนเขาสามารถเอาเข้าสภาที่ประชุมให้มีมติแจ้งรัฐบาลว่าคุณทำอะไรไม่ถูกต้อง บกพร่องอย่างนี้จะทำให้ประชาชนรู้เรื่อง และรู้ว่าคุณทำอะไรไม่ถูกต้อง ระบบนี้การไต่สวนเขาเน้นเรื่องการไต่สวนเปิดเผยนะครับ

เมื่อสักครู่ผมพูดข้ามไปนิดหนึ่ง การถอดถอนที่ผ่านมากพร่องในบ้านเราก็คือ การตรวจสอบประวัติแบบเป็นความลับ ประชาชนไม่รู้มันเลยไม่ได้ผล แต่ถ้าตรวจสอบความผิด โดยเปิดเผยมันจะทำให้ประชาชนรู้ สมมุติว่าส่งไปถอดถอนแล้ววุฒิสภาไม่ถอดถอนมันก็จะมีปัญหา ก็คือว่าเขาจะรู้ว่าไอ้เนี่ยผิดเยอะขนาดนี้นะคุณยังไม่ถอด ความนิยมของคุณก็จะลดลง อันนี้ก็จะ เป็นประเด็นที่จะทำให้การถอดถอนถึงไม่สำเร็จแต่ว่ามีผลต่อผู้ที่ถูกยื่นถอดถอน อันนี้ก็จะช่วยได้ อีกนิดเดียวเดี๋ยวจะจบตอนนี้ ขออนุญาตเอาให้จบเลยตอนนี้ จะได้สรุปไปได้เพราะจะมีการตอบคำถามเรื่องการตรวจสอบถ่วงดุลที่มีพวกเราบางท่านถามไว้ นะครับ เพราะฉะนั้น การตรวจสอบถ่วงดุลมันก็จะ มี ๑. เรื่องของการถอดถอนเอาให้ชัด ๒. เรื่องของการยื่นญัตติ ยื่นกระทู้อภิปราย ๓. เรื่องการอภิปรายทั่วไปแล้วนำเรื่องส่งฟ้องศาลเลย อันนี้เป็นอำนาจ แล้วก็ ๔. กรรมการไต่สวนโดยมีอัยการอิสระ อันนี้ต้องไปออกแบบอัยการอิสระเพื่อที่จะสามารถส่ง ฟ้องศาลได้เลยถ้าพบว่ามี ความผิดจริง อันนี้อำมหิตกว่าเยอะ อำมหิตกว่าระบบเดิมที่เราบอกว่า จะตรวจสอบที่เราเคยมีอยู่ในระบบรัฐสภา อันนี้ก็จะทำให้นักการเมืองต้องระวังตัวมากขึ้นนะ ครับ แล้วก็ เรื่องของการตรวจสอบ มีเมื่อสักครู่ถามว่าวาระ วาระนี้ก็บอกปกติเราก็ใช้วาระเหมือนเดิม ๔ ปี ทีนี้ตายทำอะไร เขาเสนอตายทำอะไร อันนี้เบื้องต้นนะครับ ก็หมายความว่าถ้าหากว่า นายกรัฐมนตรีตายหรือรัฐมนตรีตายก็ให้คณะรัฐมนตรีเขาเลือกนายกรัฐมนตรีในกลุ่มนั้นขึ้นมาใหม่ เพราะไม่มีความผิดอะไร

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : นายกรัฐมนตรีตายไม่ถึงว่าพ้นใช้ไหมครับ

ประธาน : ยังไม่พ้นเพราะว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่มีความผิด แต่ถ้าหากว่าถูกถอดถอน อันนี้ก็ มีที่ เราจะพูดกันได้ ๒ อย่าง ถ้าถูกถอดถอน ก็คือให้คณะรัฐมนตรีนั้นหมดอำนาจไปเลย แล้วให้ชุดที่ได้คะแนนที่ ๒ ขึ้นมาทำหน้าที่รัฐบาลต่อ อันนี้เป็นหลักที่ใช้อยู่ทั่วไป เขาจะไม่เลือกตั้งใหม่จนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าเราบอกว่าไม่อยากเอาไว้แล้วเลือกตั้งใหม่เลย อันนี้ก็ เป็นเรื่องอีกอันหนึ่ง แต่ว่าโดยทั่วไปเขาก็จะให้ผู้ได้อันดับ ๒ ขึ้นมาทำหน้าที่แทน ในเวลาที่เหลืออยู่ ถ้าถูกถอดถอนถือว่าขาดความชอบธรรมแล้ว พอตีผมให้เขาจดว่าที่อธิบาย ตอบคำถามท่านเมื่อสักครู่ เรื่องของการตรวจสอบ ฝ่ายเลขานุการจัดส่งให้ทางท่านลงกรณ์ ด้วยนะครับ ส่วนเรื่องของการเลือกตั้ง เรื่องการทุจริต ผมก็ค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านอาจารย์ชัยนะ คือเลือกวิธีไหนก็ทุจริต เลือกตั้งมันยังมี แต่ว่ามันจะมีมาตรการทำอะไรที่ทำให้มันลดลง ก็คงเป็น อย่างนั้นเสียมากกว่าในเรื่องของการที่จะเลือกตั้ง คือสิ่งที่เปิ่นมาเราพบอยู่แล้วละว่า มันมีการทุจริต

ขายเสียงมาก แต่สิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่มันจะมีมากกว่าหรือไม่ อันนี้ก็เป็น การคาดหมายนะครับ และถ้าหากว่ากรณีที่มีคำถามก็มีคนหลายคนพูด และผมคิดว่าน่าสนใจ เพราะว่าเราบอกว่าถ้าเลือก ส.ส. เขตเล็กเขตเดียวมันซื้อหนัก ซื้อง่าย ถ้าเลือกเขตใหญ่ยิ่งซื้อมาก และมันก็มีตัวอย่างว่าถ้าใหญ่ ซื้อมากเลือกทั้งประเทศมันก็น่าจะนะตรรกะมัน เลือกทั้งประเทศมันจะง่ายกว่า เขตหนึ่งมันก็น่าจะ ไม่ใช่ตรรกะนะครับ แล้วก็ตัวอย่างการเลือกตั้งผู้ว่า กทม. มันคล้ายกัน ถ้าหากว่าเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรีทั้งชุดแล้วมันจะทุ่มเงินให้ชนะ คำถาม แล้วทำไมผู้ว่า กทม. มันก็เลือกกันมานานแล้วนะ ตั้งแต่สมัย พลตรี จำลอง ที่ผมตามมาว่าการชนะไม่ได้ชนะด้วยการซื้อ แต่มันชนะ เพราะกระแสการเมืองมันเป็นอย่างนั้น ผมว่าอันนี้เป็นตัวอย่างที่มันอาจจะทดแทนกันไม่ได้นะ แต่ว่ามันก็เป็นปรากฏการณ์ที่เราเห็นอยู่ สามารถที่จะบอกได้บางส่วนนะครับ โอเคนะเข้าใจว่าเรื่อง การถ่วงดุลอำนาจก็ตอบไปแล้วที่มีปัญหาอะไรบ้าง เดี่ยวขอท่านเอกชัยชนิดหนึ่ง ก็พยายาม เก็บตอบ เก็บตกที่เราพูดไว้

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธาน ผม เอกชัย ขออนุญาตพอดี้ เป็นประธานของอีกอนุ. เลยต้องไปชี้แจงในคณะใหญ่ ผมมีข้อเสนอแนะในเรื่องเกี่ยวกับการเข้าสู่ เป็นรัฐบาล เพราะว่าผมดูแลเรื่องเกี่ยวกับการสร้างความปรองดอง แล้วก็มันเป็นการป้องกันทุจริต อย่างหนึ่ง ได้ไปศึกษาและดูตัวอย่างมา ก็คือว่าในกรณีที่มีมันเกิดความขัดแย้งกันระหว่าง พรรคการเมือง และต้องเข้าสู่เป็นรัฐบาล ฝ่ายของความขัดแย้งคงไม่เอาคนที่อยู่ตรงข้าม เข้ามาร่วมแน่นอน แต่มันมีวิธีการถ้าเพื่อเราอิงต่อประชาชนในการเข้าสู่รัฐบาล ผมไปคุยกับ ตัว Ministry of state เขามาด้วยของไอร์แลนด์เหนือ ปรากฏว่าเขาให้คนที่ได้คะแนนเสียง มากที่สุดในพรรคใดพรรคหนึ่งที่จะเป็นรัฐบาล หากเสียงไม่ได้ ๓ ใน ๕ คุณจะเป็นรัฐบาล พรรคเดียวไม่ได้ ต้องรวมอีกพรรคหนึ่งเข้ามา ถ้าเพื่ออีกพรรคหนึ่งรวมเข้ามาแล้วยังไม่ถึง ๓ ใน ๕ ให้เอาพรรคที่ ๓ เข้ามา นี่คืออิงตามประชาชนเลือกมาทั้งหมด แล้วก็มาเป็นรัฐบาลร่วมกัน พรรคที่เหลือทั้งหมดต้องเป็นฝ่ายค้าน ปรากฏว่าคนขัดแย้งกัน ที่ฆ่าคนตายไป ๕,๐๐๐ คน ระหว่าง พรรค IRA กับพรรคของรอยัลลิสต์ต้องมาเป็นรัฐบาลร่วมกันเพราะประชาชนเลือก ๒ พรรคนี้ เข้ามา พรรคที่ ๑ คะแนนเสียงไม่ถึงจึงต้องเอาพรรคที่ ๒ มา ปรากฏว่าร่วมทำงาน เกิดความปรองดองในการเป็นรัฐบาลร่วมกัน เกิดการตรวจสอบ อีกฝ่ายหนึ่งที่ทุจริตไม่ได้เพราะว่า อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องตรวจสอบอยู่ในรัฐบาลเดียวกัน กลายเป็นว่าอยู่ได้ครบ ๔ ปีเป็นครั้งแรกในรอบ ๔๐ ปี และอันนี้ป้องกันอะไร ป้องกันการทุจริตได้ด้วย เพราะว่า การเข้ามาไม่มีการฮั้วกันเข้ามา

เพราะประชาชนเป็นคนเลือกเข้ามาหมดเลยฮั้วไม่ได้ เมื่อฮั้วไม่ได้ทุจริตยากแล้วเพราะเขาตรวจสอบกันเองด้วยในรัฐบาลเอง อันนี้เป็นรูปแบบหนึ่งนะ ซึ่งถ้าเพื่อทำตรงนี้มันจะสามารถที่จะช่วยทำให้ลดความขัดแย้ง วันนี้เขาสามารถอยู่ร่วมกันแล้วนะครับ เพราะว่าเขาแข่งกันทำงาน ไม่ใช่ว่าแข่งกันตอบโต้อะไร แข่งทำงานเลยที่จะเสนอผลงานต่อประชาชนเพื่อครั้งหน้าเลือกตั้งใหม่ เขาจะได้มีคะแนนเสียงมากที่สุดมากกว่า ๓ ใน ๕ ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ตอบนิทหนึ่งมีคำถามที่ค้างอยู่ ท่านถามว่าจะมีอำนาจยุบสภาใหม่ ตัวอย่างความล้มเหลวของอิสราเอล ให้มีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง แล้วก็ยังคงอำนาจเรื่องยุบสภากับการอภิปรายไม่ไว้วางใจล้มเหลวไปไม่รอด มันหวั้มกฎทำยมกรเกินไป เพราะว่าพอให้อภิปรายไม่ไว้วางใจปีบ ส.ส. ก็มีอำนาจชู้รัฐบาลเลย แล้วพอมีรัฐบาลผสมยากมาก เพราะฉะนั้นหลักอันนี้ก็คงต้องประยุกต์ต่อไปอีก ก็คือนายกรัฐมนตรีไม่มีอำนาจในการยุบสภา แล้วก็ ส.ส. มีอำนาจในการอภิปรายทั่วไปและเอาไปฟ้องศาลได้เลยแบบท่านอลงกรณ์บอก อย่างนี้ก็จะไม่ต้องลงมติ เพราะลงมติมันก็ไม่มีประโยชน์อะไรที่พูดแล้ว ทีนี้มันมีคำถามที่ท่านอลงกรณ์ถามไว้ ถ้าคณะรัฐมนตรีได้รับเลือกตั้งมาแล้วมีเสียงข้างน้อยทำอะไร ทีนี้ในอเมริกามันเป็นประเทศที่มี ๒ พรรคมันก็เลยทำให้เห็นชัด แล้วตอนนี้โอบามาก็มีเสียงข้างน้อยทั้งในสภาสูง สภาล่าง แต่พอมาถึงประเทศไทย ประเทศไทยไม่ใช่ระบบ ๒ พรรค ประเทศไทยมันยังเป็นระบบหลายพรรคอยู่ เลือกตั้งก็คง ๕-๖ พรรคครับ แล้วรูปแบบฝรั่งเศสอีกอันหนึ่งก็คืออนุญาตให้มีรัฐบาลผสม อันนี้ก็จะ เป็นลักษณะที่อินโดนีเซียประยุกต์มาใช้ด้วย ก็คือว่าถ้าคุณเป็นฝ่ายบริหาร ได้รับเลือกตั้งมาแล้ว แล้วคุณมีเสียงสนับสนุนในสภาไม่พอก็ให้เอาพรรคที่ ๒ ๓ ๔ มาร่วมสนับสนุนได้ ซึ่งตอนนี้มันก็จะทำให้เหมือนคล้าย ๆ วันนี้ยังลักษณะได้เสียงเกินครึ่งแล้ว เป็นรัฐบาลไปชวนพรรคชาติไทยมาร่วมสนับสนุนรัฐบาลอำนาจต่อรองก็น้อยลง ในสมัย Jacques Chirac เป็นประธานาธิบดีแต่ว่าเสียงไม่ถึงครึ่งในสภา ก็ไปเอา Lionel Jospin หัวหน้าที่คุมเสียงข้างมากในสภามาเป็นนายกรัฐมนตรีอย่างนี้เป็นต้น อันนี้เราต้องเขียนเพิ่มเติมหน่อยเพื่อที่จะให้ไม่มีปัญหา เพราะว่าบางพรรคกรณีนี้ถ้าเป็นที่เข้าใจกันแล้วพรรคที่เขาจัดตั้งรัฐบาลมันอาจจะคล้ายมาเลเซียคล้าย ๆ กัน ก็คือรู้ว่าพรรคเดียวคงจะไม่ชนะนะ เขาก็ไปเอาพรรคอื่นมาร่วมอยู่ในบัญชี Campiness list เลย พอเลือกตั้งเขาก็จะมีพรรคเขามาอยู่ด้วยนะ อย่างนี้มันก็เป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ นักการเมืองไทยแบบนี้จะเชี่ยวชาญไม่ต้องห่วงเพราะมันไม่ใช่ระบบ ๒ พรรค เรื่องการไม่ถึงครึ่งท่านอลงกรณ์ไม่ต้องห่วงเลย ในเมืองไทยนะไม่ต้องห่วงเลย เพราะว่าตัวกลไก

มันจะทำให้ฝ่ายบริหารมีผู้สนับสนุนในสภาเกินครึ่ง แล้วก็จะมีปัญหาเรื่องผ่านงบประมาณที่บอกไว้ ที่กังวลนะครับ แต่ที่กังวลอันหนึ่งแล้วเกิดหมดทั่วโลกแล้วตอบคำถามนี้ไม่ได้ เป็นสภาพที่ต้องจำใจ ก็คือถ้าหากว่าฝ่ายบริหารมีเสียงข้างมากในสภามากด้วย อันนี้การถ่วงดุลมันจะมีปัญหาแบบเดียวกับระบบรัฐสภาที่เราเกิดขึ้น เหมือนกับร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรม แต่ว่ากลไกของระบบแบ่งแยกอำนาจถ้าเราประยุกต์มาใช้ต่อ ก็คือผู้สมัคร ส.ส. สมัครอิสระได้ และ ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองนั้นพรรคไม่มีอำนาจที่จะไล่ออกอันเนื่องมาจากไม่โหวตตามมติพรรค อันนี้พูดชัด ๆ แบบนี้ถ้าคุณทำอะไรไม่ดีประชาชนสะท้อนมามันก็จะทำให้คนเป็น ส.ส. แม้กระทั่งอยู่พรรคเดียวกันมันก็จะไม่โหวตให้นะ การตรวจสอบแบบนี้มีความเป็นไปได้ ซึ่งในระบบเก่าเป็นไปได้เลย อันนี้ยังมีช่องทางเปิดโอกาสให้หายใจ เพราะว่ามันมีความเป็นอิสระในการตรวจสอบอยู่ อันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่มันพัฒนาได้ แต่ที่นี้เงื่อนไขท่านอาจจะต้องไปดูกันนิดหนึ่ง ปกติวันนี้ถ้าผมดูพยายามคิดไปคิดมาตามก็บอกว่าสภาพที่มีพรรคการเมืองโดดเด่นนะ วันนี้ประเทศไทยกำลังมีพรรคการเมืองโดดเด่น มีคนถามผมนะ ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วอย่างไรออกมาไม่รู้ ใครจะเป็นรัฐบาล ผมบอกไม่ต้องคิดกระมังคำตอบ แล้วคุณรู้ไหมว่าถ้าภายใต้กลไกนี้เขาจะเป็นตลอดไปด้วยนะ จะเป็นอีกเลยนะ ทำใจได้หรือไม่ได้คุณต้องทำใจนะ เพราะอย่างไรเขาก็ต้องได้ ส.ส. เสียงเกินครึ่ง ทีนี้ถ้าสมมุติว่าเราเปลี่ยนมาเป็นแบบนี้ บอกว่าให้เลือกคณะบริหารโดยตรงเขาก็อาจจะชนะอีก ถ้ามว่าเป็นไปได้ใหม่ มันก็เป็นไปได้เพราะว่าเขาเอาชุดของเขามาแล้วก็มาเสนอตัว แล้วก็ชนะก็เป็นไปได้ พอผมพูดเรื่องนี้ไปจุดพรู้ทันแต่ว่าอภิสิทธิ์รู้ไม่ทัน นายอภิสิทธิ์อาจารย์สมบัติพูดอย่างนี้ก็เพราะว่าไปดูคะแนนบัญชีรายชื่อว่าคราวที่แล้วพรรคเพื่อไทยชนะพรรคประชาธิปัตย์นิดหน่อย ถ้าเลือกแบบนี้พรรคประชาธิปัตย์มีโอกาสได้เป็นรัฐบาลนะ นายอภิสิทธิ์รู้ไม่ทันเข้าใจไหม นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะยังคิดว่ายังเป็นพรรคเพื่อไทยมีโอกาสตลอด ในขณะที่แบบนี้เลือก Campiness โดยตรง มันต่างกันอย่างไรท่านทราบไหมครับ ท่านไปดูของจริงนะ ภาคใต้คนได้ ส.ส. คนหนึ่งอาจจะมีคนลงคะแนนเสียง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ภาคอีสานลงคะแนนเสียง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ชนะอันดับ ๑ แล้ว ได้เป็นแล้ว จำนวน ส.ส. เท่ากัน จำนวนคนสนับสนุนไม่เท่ากัน เห็นไหมครับ อันนี้ถ้าสนใจศึกษาเรื่อง Voting behavior เลยนะ มันจะออกมาแบบนี้ครับ นี่ก็อภิสิทธิ์มองไม่ออกว่าระบบนี้มันมีโอกาส ในขณะที่ระบบเดิมน่าจะยากมากน่าจะไม่ได้ง่าย ๆ อันนี้เป็นความเห็นส่วนตัว เดี่ยวท่านประธานช่วยท่านจะมีความเห็นอะไร

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๕/๗

ก็เชิญนะครับ เดี่ยวผมจะขอข้อยุติสรุปเพราะว่าเรา ๒ ชั่วโมงครึ่ง เชิญท่านประธานชัยจะพูดอะไร เรื่องนี้เพิ่มเติมไหมครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ผมขออนุญาตก่อนนะครับ

ประธาน : เชิญ ะ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ท่านประธานครับ ผม ทรงชัย ครับ เมื่อก็มีข้อสอบถามของอาจารย์นันท์วัฒน์เหลืออีกข้อหนึ่ง คือท่านประธานยังไม่ได้ชี้แจงตรงนี้ ท่านอาจารย์นันท์วัฒน์ถามว่าถ้าเราไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรค อาจารย์นันท์วัฒน์ให้ตุ๊กตาว่าเป็นคนที่โดดเด่นหลาย ๆ พรรคเอาไปใส่ชื่อเป็นคณะรัฐมนตรีได้ไหม อันนี้ ๑. แล้วก็เมื่อผมขออนุญาตต่อเนื่องเลย ท่านเอกชัยเล่าให้ฟังว่าเอาพรรค ๑ พรรค ๒ พรรค ๓ มาร่วมรัฐบาลถ้าเสียงไม่พอ ถ้าพรรคที่ ๑ ได้คะแนน ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ อย่างนี้ พรรคที่ ๑ ได้แล้วไปบวกกับพรรคที่ ๕ ได้ไหม ไม่ต้องเรียงลำดับได้ไหม

ประธาน : ได้อยู่แล้ว

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ถ้าได้นะครับ ๒. ถ้ามองไปต่อว่ากำหนดจำกัดใหม่ว่าต้องไม่เกินเท่าไรเสียง เพราะถ้ามากมันก็จะเหมือนกับว่ารวบทั้งหมดก็จะเป็นเผด็จการรัฐสภาอีก อันนี้อยากจะฟังความคิดเห็นของท่านกรรมการนะครับ ถ้าเป็นไปได้มันก็ต้องกำหนดไว้เลยว่าเสียงรัฐบาลไม่ควรเกินเท่าไรนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ความจริงเรื่องนี้ไม่มีกำหนดนะครับ เพราะโดยหลักการทั่วไปถ้าเลือกพรรคเดียวแล้วเขาได้มีเสียงในสภาเท่าไรเราไปตัดเขาไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าพรรคเดียวเยอะ ๆ แบบที่เราเคยเจอพรรคเพื่อไทยมา ๓๗๕ อย่างนี้มันก็เป็นสิทธิของเขา แต่ถ้าเกิดว่าเราบอกว่าจะให้รวมกันถ้าไม่ถึง แล้วรวมได้ไม่เกินอย่างนี้เขียนได้นะครับ ถ้าคุณมีพรรคเดียวและคุณมีไม่ถึงนะ และถ้าคุณจะรวมกับพรรคอื่นไม่ให้เกินเท่านี้ อย่างนี้เขียนได้ แล้วก็อย่างที่บอกการรวมมันไม่จำเป็นต้องพรรคเรียงลำดับ มันแล้วแต่ว่าใครจะเจรจาใครก็ได้ คือเรื่องรัฐบาลผสมอย่างเช่นในเยอรมันถ้าพูดถึงจะรวมกันมีพรรคใหญ่ ๒ พรรคได้คะแนนเสียงมาก แต่พอจะผสมจะไปผสมกับพรรคเล็ก ประชาชนออกมาเลยไม่เอา เขาไปสำรวจความเห็นไม่เอา และจะให้พรรคใหญ่ ๒ พรรครวมกัน อย่างนี้เป็นต้น เขาใช้เวลา ๒ เดือนครึ่งในการตั้งรัฐบาลผสมของเยอรมนีอะไรแบบนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ถ้าในรายละเอียดเราสามารถเขียนเพิ่มเติมได้ ยกเว้นว่าเขามีเสียงสนับสนุนเกินครึ่งอยู่แล้วพรรคเดียว แล้วกรณีของท่านอาจารย์นันท์วัฒน์ถาม โดยปกติถ้าไม่มีอยู่ในบัญชี

รายชื่อที่เราคุยกันเหมือนกับที่เราไม่ให้ ยกเว้นจะมีกรณีที่จะต้องมีรัฐบาลผสมหรืออะไรก็แล้วแต่ ถ้าอย่างนั้นเราต้องไปเขียนเพิ่ม ตอนนี้นั้นยังไม่ได้คิดกันไปถึงนั้น ก็ยังเป็นหลักการเบื้องต้นอยู่ คุณต้องไปคิดกันต่อ นะครับ แต่ว่าเอาคนเดียวไปอยู่หลาย List ผมคิดว่าประชาชนไม่รับนะ เพราะฉะนั้นคุณต้องตัดสินใจว่าคุณจะเอา List ไหน ไปอยู่หลายอันผมว่าประชาชนไม่เอา และจะเสียมากกว่าจะได้ เชิญท่านอาจารย์อมรครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ประเด็นที่ท่านประธานพูดนี้ละครับคือเห็นด้วย เพราะว่าผมกำลังจะบอกว่ามันไม่ควรจะไปอยู่หลายพรรค เพราะว่าจริง ๆ แล้วเจ้าตัวเองคนมาทาบทาม ตัวเองในเชิงจริยธรรมก็ควรจะทราบ ไม่อย่างนั้นมันก็จะเกิดปัญหา ที่ผ่าน ๆ มาเราเคยพูดถึง ส.ส. ที่ไปเหมือนกับรับซองรับอะไรอย่างนี้นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าตัวเองมีชื่อแล้วก็เอาชื่อไปแปะไว้ ที่โน่นที่นี้มันก็คงเป็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ดี ก็เห็นด้วยกับท่านประธาน

ประธาน : ผมว่าเราคุยกันมา ๒ ชั่วโมงครึ่งซึ่งก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะต่อไป เข้าใจตรงนี้แล้ว พอไปถึงเรื่องฝ่ายนิติบัญญัติจะง่ายขึ้นเพราะมันพาดพิงกันไปแล้ว ทีนี้ก็ฟังมา เนื่องจากผมนั่งดูแล้วเป็นผู้ที่อยู่ในคณะอนุ. โครงสร้างเสียเยอะ ก็เลยจะถามมีใครต้องการสงวนความเห็นบ้างครับในเรื่องแนวคิดนี้ ๑. ท่านประสาร ๒. ท่านชัย ๓. มีใครไหมที่สงวนความเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอของอนุ. เพราะว่าเราจะบันทึกไว้หมดครับ เชิญท่านอลงกรณ์ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือผมไม่สงวนเพื่อที่ ในพลอร์ใหญ่ผมจะไม่พูด แต่ว่าให้บันทึกว่าผมมีข้อเสนอที่ได้เสนอไปสักครูนี้นะครับ

ประธาน : แยกบันทึกให้เรียบร้อยนะ เป็นระบบรัฐสภาที่มีการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการอะไรอย่างนี้ท่านมีรายละเอียดแล้ว ท่านอาจารย์อมรครับ เชิญ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ผมคิดว่าทางฝ่ายเลขานุการเมื่อสักครู่นี้ก็ปรายคงได้ บันทึกไปแล้ว เพราะฉะนั้นก็เป็นไปตามนั้นครับ คือให้มีประชาพิจารณ์เข้ามาตรวจสอบด้วย ไม่ใช่ให้ทางพรรคการเมืองเลือกใครมาแล้วแล้วท่านได้รับเสียงข้างมากก็ต้องเป็นตามนั้น ไม่ใช่ครับ

ประธาน : ทางท่านอาจารย์นิรันดร์ช่วยเก็บ เดี่ยวตรวจสอบความเห็นด้วยนะครับ ตกลงว่าจะเป็นข้อสรุปว่าเรื่องของโครงสร้างทางการเมืองในเรื่องฝ่ายบริหารที่ประชุมเสียงข้างมาก ก็แล้วกัน ก็จะเสนอให้มีการเลือกฝ่ายบริหารคือเลือกคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอของอนุ. แล้วก็มีเสียงข้างน้อยที่สงวนคำแปรญัตติไว้ นะครับ เชิญท่าน

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ท่านประธานครับ ให้ความชัดเจนคือผมไม่ได้สงวนความเห็น ผมยอมรับความเห็นเสียงข้างมากในระบบนี้ครับ แล้วก็ตอบโจทย์ในคำถามที่ผมได้เสนอไว้ แต่ว่าให้บันทึกว่าผมได้เสนอแนวทาง แนวทางที่ ๔ ไว้ แต่ว่ายอมรับในมติเสียงข้างมาก เพราะฉะนั้นผมไม่ใช่เสียงข้างน้อยนะครับ

ประธาน : ขอบคุณมากนะครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ผมเก็บประเด็นของท่านอลงกรณ์ยังไม่ชัดว่าแนวทางที่ ๔

ประธาน : เดียวฟังจากเทปได้ เขาจัดไว้แล้ว เขามีเทปใช้ไหม ผบ. ตุ่น ไม่ต้องห่วง ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวเช็กอีกที ไม่น่าใจก็เดี๋ยวถามเจ้าตัวได้เดี๋ยวเราจะโต้ตอบกันครับ อันนี้ผ่านไปแล้ว เดี่ยวเราจะต่อฝ่ายนิติบัญญัติ ผมพูดไปคร่าว ๆ นิดหนึ่งก่อนนะครับ เพราะเดี๋ยวกระผมจะรอว่า ท่านรองประธานดิเรกทานเสร็จแล้วผมจะทานบ้าง จะให้ท่านทำหน้าที่ เดี่ยวให้ท่านทานเสร็จ นิดหนึ่ง ก็รอท่านนิดหนึ่งไม่เป็นไรครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ประเด็นต่อไปเลยไหมครับ

ประธาน : เดียวครับ ผมขออนุญาตเกริ่น ๆ หน่อยนะ ขณะที่ผมกำลังจะรอ ท่านประธานชัยให้พูดก่อนนะ แล้วก็เดี๋ยวให้ท่านพูดนิดหนึ่งก่อน เชิญท่านวรวิทย์ก่อน

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ท่านประธาน ผม วรวิทย์ นะครับ ผมขอเรียนถาม นิดหนึ่งนะครับ รัฐบาลรักษาการ เพราะเดี๋ยวจะไปอย่างอื่น

ประธาน : เดี่ยวต่อรัฐบาลรักษาการครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ผมจะถามแค่นี้ว่านายกรัฐมนตรียามาจากไหนครับ

ประธาน : ได้เลยครับ เขาคิดกันไว้เลยนะ ก็น่าสนใจดีนะครับ คือพยายามหาทางออกที่ทำได้แล้ว แต่ยกเว้นบางเรื่องที่ยังติดขัดอยู่อะไรอย่างนี้ก็ดีครับ แล้วพอหลังเรื่องรัฐบาลรักษาการ เราก็จะพูดกันถึงเรื่องฝ่ายนิติบัญญัติ ความเห็นของอนุ. ก็เรียนท่านเลยนะครับว่า ประยุทธ์หลักแบ่งแยกอำนาจมาใช้ก็ยังมี ๒ สภา ๑. มีวุฒิสภา ๒. สภาผู้แทนราษฎรนะครับ ที่นี้ วุฒิสภาที่พูดในเบื้องต้นก็จะมีอำนาจถ่วงดุลกฎหมาย แล้วก็ยังมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการองค์กรอิสระ แล้วก็ยังมีอำนาจในการถอดถอน เพียงแต่จะต้องไปคิดกันต่อ ทำอย่างไรให้การถอดถอนมันมีประสิทธิภาพ เพราะมันเป็นสาระสำคัญอยู่อันหนึ่งเหมือนกันครับ ซึ่งถ้าไม่มีการถอดถอน ก็จะทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติดูอ่อน ๆ ไปหน่อยอะไรอย่างนี้ครับ แล้วก็ส่วนของสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่พูดคุยกันไว้แล้ว นอกจากกลไกการเลือกตั้งเดี๋ยวจะต้องประสานกับ กกต. ที่พูดไว้เรื่องพื้นที่

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

หน้า ๕/๑๐

เรื่องเขต แต่ว่าอำนาจอย่างหนึ่งก็คือ ส.ส. นี้จะมีอำนาจในการเสนอร่างกฎหมายอีกต่างกับระบบ
รัฐสภา ระบบรัฐสภากฎหมายการเงินต้องเสนอโดยสภาเท่านั้น แต่ระบบนี้ ๑. ฝ่ายบริหารก็เสนอ
กฎหมายได้เหมือนเดิม แต่ว่าฝ่าย ส.ส. คุณสามารถที่จะเสนอกฎหมายขึ้นเองได้ โดยกระบวนการ
หนึ่งก็คือว่าคุณอาจจะเสนอกฎหมายผ่านคณะกรรมการแล้วให้ทำร่างกฎหมาย เสร็จแล้วก็เสนอ
เข้าสภา เสนอประธานสภาบรรจวาระ หรือไปจัดทำร่างกฎหมายมาแล้วก็เสนอให้ประธานสภา
บรรจวเข้าวาระเข้าตามกระบวนการอย่างนี้ได้ อันนี้ทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจมากขึ้นในทางนิติ
บัญญัติ คือเสนอกฎหมายได้เอง ทีนี้มีคำถามบอกว่าแล้วถ้าเสนอกฎหมายไปแบบนี้แล้ว
นายกรัฐมนตรีเขาไม่เห็นด้วยว่าอย่างไร อันนี้ต้องให้อำนาจในการยับยั้ง ถ้าส่งไป ๓๐ วัน
นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยก็ให้ส่งกฎหมายนั้นกลับ และถ้าหากว่าสภาให้ความเห็น ๒ ใน ๓ ขึ้นไปก็
ใช้หลักการที่เราใช้อยู่แล้ว กฎหมายนั้นประกาศใช้ได้เลย อันนี้เป็นเรื่องที่เรามีบทบัญญัติอยู่ใน
ระบบเดิมอยู่แล้ว อันนี้ก็จะทำให้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติเข้มแข็งขึ้น อันนี้ที่จะแตกต่างกัน
เป็นการปฏิรูปและแตกต่างที่เข้มแข็งขึ้น ท่านอาจารย์นิรันดร์รออีกนิดหนึ่ง เดี่ยวรอท่านประธาน
ชี้ทานให้เรียบร้อย ไม่เป็นไรไม่ต้องรีบ ท่านครับ เราคุยไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ครับ จะได้ฟังความเห็น
ผู้อาวุโส นิดหนึ่ง เพราะว่าอาจารย์นิรันดร์รู้สึกจะเป็นหนุ่มใจร้อน จะขอเรื่องของคณะรัฐมนตรีก่อน
ขอท่านรองประธานดิเรกเป็นประธาน เดี่ยวผมขอเข้าน้ำหน่อยครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ประเด็นที่ ๒ รัฐบาลรักษาการ

คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอ ในขณะที่มีพระราชกฤษฎีกาให้จัดการ
เลือกตั้งให้มีรัฐบาลรักษาการคณะหนึ่งเป็นกลางเพื่อรับผิดชอบการบริหารราชการแผ่นดินในช่วงที่
มีการเลือกตั้ง และป้องกันมิให้รัฐบาลทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้รับความเป็นธรรม
และสนับสนุนคณะกรรมการเลือกตั้งในการจัดการเลือกตั้งให้เป็นการสุจริตเที่ยงธรรมและโปร่งใส
โดยให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงทำหน้าที่รักษาการรัฐมนตรี และให้ปลัดกระทรวงเลือกกันเอง
คนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่รักษาการนายกรัฐมนตรี กระทรวงที่ปลัดกระทรวงทำหน้าที่รักษาการ
นายกรัฐมนตรี ให้รองปลัดกระทรวงอันดับหนึ่งทำหน้าที่รักษาการรัฐมนตรีแทน ให้นายกรัฐมนตรี
รักษาการเป็นผู้นำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ สั้น ๆ ครับ

หลักการและเหตุผล ก็คือเพื่อให้มีรัฐบาลที่เป็นกลางรับผิดชอบการบริหารราชการแผ่นดินในช่วงที่มีการเลือกตั้งและสนับสนุนคณะกรรมการเลือกตั้งในการจัดการเลือกตั้ง ทำหน้าที่ดูแลในการจัดการเลือกตั้งให้สุจริตเที่ยงธรรมและโปร่งใส และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ ของรัฐบาลที่ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดไม่ได้รับความเป็นธรรม อันนี้หลักการและกระบวนการ

ประธาน : ท่านอมรครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ให้ความเห็นที่ประชุมว่าโดยปกติจากประสบการณ์ที่ศึกษามาส่วนมากเวลามีสุญญากาศแบบนี้ก็มักจะไปมองที่ฝ่ายตุลาการ เพราะผมมองว่าตัวปลัดกระทรวงตราบเท่าที่เราให้อำนาจคณะรัฐมนตรีในการแต่งตั้งโยกย้ายบุคคล หรือเสนอชื่อในการแต่งตั้งโยกย้ายได้มันก็นี่ไม่พ้นเรื่องการเมืองอยู่ดี เพราะว่าตัวปลัดกระทรวงทุกคนที่ทำงานร่วมกับ ครม. คือคนที่ได้รับการแต่งตั้งสรรหามาจากตัว ครม. ซึ่งเป็นการเมืองอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็แทรกแซงได้อยู่ดีครับ ถ้าพูดถึงนะครับ เพราะว่าถ้าสมมุติในอนาคต กกต. ไม่มีจะต้องไปให้กระทรวงมหาดไทยทำ กระทรวงมหาดไทยคือคนของคณะรัฐบาลชุดที่แล้วอยู่ดี เพราะฉะนั้นที่ผ่าน ๆ มาหลาย ๆ ประเทศเวลามีสุญญากาศอย่างอินเดียหรือที่ไหนที่ผ่านมาที่เคยพบเขาก็เอาประธานศาลฎีกา เรามองว่าเวลานี้ประธานศาลฎีกา เวลานี้มี ๔ ศาลก็จริง แต่ว่าเราก็มองว่าศาลยุติธรรมเป็นศาลที่มีมาเก่าก่อน ก็ยกให้ศาลฎีกา ก็ฝากให้เป็นข้อคิดแค่นั้นไม่ได้คัดค้าน ถ้าท่านคิดว่าวิธีการนี้ดีกว่ากันไป แต่ว่าโดยส่วนตัวผมเห็นว่าควรจะเป็นฝ่ายตุลาการมากกว่าครับ

ประธาน : เชิญท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ประเด็นนี้ทาง กกต. เคยศึกษานะครับแล้วค้นดูแล้วว่าเคยมีประเด็นถกเถียงในการร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ในฉบับก่อนหน้านี้ มีการโต้แย้งกันระหว่างท่านอาจารย์รัฐ ภัคดีธนากุล ที่เสนอว่าให้รัฐมนตรีรักษาการต่อโดยให้เหตุผลว่ามันก็แค่ช่วงสั้น ๆ ช่วงเลือกตั้ง ส่วนคุณพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ให้ปลัดกระทรวงรักษาการ คือแจ้งว่าเคยมีถกกันแล้วครับ

ประธาน : เชิญท่านดำรงค์ครับ

นายดำรงค์ พิเดช : กราบเรียนท่านประธานครับ ตามที่ท่านอาจารย์อมรบอกเมื่อกี้ให้ศาลฎีกาอะไรนี้ ถึงเวลาศาลฎีกาก็ต้องมาสั่งปลัดกระทรวงอยู่ดี เป็นกลางแต่ถึงเวลาเดินเครื่องมันก็ต้องปลัดกระทรวงอยู่ดี แต่เราก็บอกแล้วปลัดกระทรวงที่เสนอไปว่าแต่งตั้งต้องมี

หน่วยงานคณะกรรมการแห่งชาติแต่งตั้งข้าราชการระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ ปลัดกระทรวง อธิบดี ระดับ ๑๐ ขึ้นไปนี้ไม่ใช่การเมืองแต่งตั้งแล้ว เพราะถ้าหากการเมืองยังแต่งตั้งอีกมันก็อย่างนี้อยู่ดี เข้าอีกรอบเดิมทุจริตคอร์รัปชันประมุลกันไม่จบไม่สิ้น

ประธาน : ขออนุญาตท่านอลงกรณ์ ผมขออนุญาตนิดหนึ่ง พอดีในองค์กรอิสระนี้ เราได้เสนอจัดตั้งองค์กรคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ แล้วบอกว่าการเข้าสู่ตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปต้องผ่านคณะกรรมการประเมินผล เพราะฉะนั้นฝ่ายการเมืองก็จะลำบากหน่อยที่จะตั้งใคร คือคนที่ จะได้รับการแต่งตั้งต้องผ่านการประเมินบุคคลของคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ ตรงนี้ก็จะทำให้การแทรกแซงน้อยลงครับ เราหวังว่านะครับที่คิดออกแบบนี้อย่างที่บอก คือมันไม่ใช่เรื่องเดียว มันไปซ้อนกันไปโยงกัน ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เมื่อท่านประธานชี้แจงตรงกับคำถามที่ผมจะตั้งเหมือน เตาใจกัน ก็เลยไม่อภิปรายกันแล้วครับ ผมกังวลเรื่องความเป็นกลางว่ารัฐบาลที่บริหารมา ๔ ปี ยกตัวอย่างก็จะแต่งตั้งเป็นปลัดกระทรวงทั้งหลายหรือส่วนใหญ่ แต่ว่าถ้ามีกระบวนการองค์กรตรง นั้นมาก็เบาใจได้ครับ

ประธาน (นายดิเรก ถึงฝั่ง) : ท่านอื่นครับ ท่านอื่นไม่มีอะไรนะครับ ถ้าไม่มีอะไร ประเด็นนี้ผ่านไป เชิญต่อเลยครับท่านนิรันดร์

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ๓. ครับ ที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันนี้อาจจะ มีการถกเถียงกันเล็กน้อย คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอก็คือการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรโดยกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจำนวนประชากรตามที่กำหนด อาจจะมี ๑๕๐,๐๐๐ ถึง ๒๐๐,๐๐๐ คนก็แล้วแต่ และแบ่งเป็นเขตเลือกตั้งเขตละไม่เกิน ๓ คน การเลือกตั้งให้ประชาชน ๑ คนเลือกได้ ๑ เสียง คือ ๑ คน และให้นำคะแนนผู้สมัครมาเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปน้อยสุด ให้ผู้ได้คะแนนลำดับที่ ๑ ๒ และ ๓ เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น

หลักการและเหตุผล

๑. การกำหนดให้ประชาชนคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียงได้ ๑ เสียง โดยเลือกผู้สมัครได้ ๑ คน เท่ากับได้ใช้สิทธิหลัก ๑ คน ๑ เสียง One man one vote แสดงถึงความเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิในระบบประชาธิปไตย

๒. การแบ่งเขตเลือกตั้งเป็นเขตละไม่เกิน ๓ คน เป็นเขตเลือกตั้งที่ไม่เล็กและใหญ่เกินไป

๓. การแบ่งเขตเลือกตั้งเป็นเขตละไม่เกิน ๓ คน เพื่อลดอิทธิพลของการซื้อสิทธิขายเสียง เพราะเขตใหญ่ขึ้นหากจะมีการซื้อสิทธิขายเสียงก็จะทำยากขึ้น และต้องการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความใกล้ชิดกับประชาชน รับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ประชาชนสามารถเข้าถึงหรือติดต่อได้โดยง่าย นำความเดือดร้อนของประชาชนมาแจ้งแก่ฝ่ายบริหารเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไปโดยเร็ว

๔. ระบบการแบ่งแยกอำนาจซึ่งกำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่บัญญัติกฎหมาย และตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยไม่ให้อำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีจะลดสิ่งจูงใจในการซื้อสิทธิขายเสียงอันนี้หลักการและเหตุผลครับ

ประธาน : เนื่องจากว่าเรื่องนี้มันไปสอดคล้องกับงานของ กกต. ที่เขาทำอยู่แล้วเขาก็เสนอแนวทางต่าง ๆ ไว้ไม่รู้จะตรงกับเราหรือเปล่า ผมเลยอยากให้ทาง กกต. ได้นำเสนอตรงนี้ด้วยเพื่อพิจารณาไปพร้อมกันเลยที่ค้างอยู่เมื่อวาน เชิญเลยครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : เมื่อวานเป็นเรื่องของคณะอนุกรรมการกลไกและระบบเลือกตั้ง ในคณะอนุกรรมการก็ได้เห็นว่าการกำหนดเขตเลือกตั้งก็คือใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แล้วก็จำนวน ส.ส. เรายังไม่ได้กำหนดเพราะเราฟังโครงสร้างชุดใหญ่อยู่ เพราะฉะนั้นจังหวัดหนึ่งอาจจะ มี ๑ คน ๓ คน หรือ ๕ คนก็ได้ แต่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑ คน เลือกได้คนเดียว สมมุติว่าจังหวัดเชียงใหม่มี ๑๐ คน ท่านกรรมการก็ไปเลือกได้คนเดียว ไม่ใช่เลือก ๑๐ คน เหตุที่เป็นอย่างนี้เพราะเราดูที่การตัดสินใจในการโหวต พฤติกรรมการลงคะแนนของผู้โหวตคือ ๑ คนเลือกได้คนเดียวมันมีเหตุผล แต่ของอนุกรรมการจะชี้แจงให้ฟังนิดหนึ่งว่าส่วนใหญ่คนโดยธรรมชาติของมนุษย์จะเลือกสิ่งที่ดีที่สุดของตัวเอง ส่วนถ้าให้เลือก ๑ ไป ๓ คน หรือ ๔-๕ คน ๔-๕ คนนั้นอาจจะ มีปัจจัยอื่นเข้ามา ซื้อเสียงอะไรต่าง ๆ ฉะนั้นในอนุกรรมการก็ให้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง จำนวน ส.ส. ยังไม่ทราบ แล้วก็ ๑ คน ก็คือมีสิทธิโหวตเลือก ส.ส. ได้ ๑ คนเท่านั้น ส่วนกรรมการส่วนน้อยก็เห็นว่าควรจะ ๓๗๕ เขตตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เหตุผลว่าจะได้มีความใกล้ชิดในการดูแลประชาชนมากยิ่งขึ้น ในส่วนของอนุกรรมการเสนอไว้แบบนี้ แต่ในส่วนของ กกต. ที่ได้ข่าวว่าเสนอก็คือจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ ๑ คนอาจจะเลือกได้ ๓-๔ คน ยังไม่ยุตินะครับวันนี้กำลังประชุมกันครับ แล้วแต่ประชากร ระนองอาจจะได้

๑ คน อันนี้กำหนดไว้ว่าจำนวน ส.ส. มีเท่าไร แล้วก็เทียบกับประชากรและค่อยว่าด้วยระบบ สมมุติว่าเรากำหนด ส.ส. ๒๐๐ คน ๖๗ ล้านคน ประเทศไทยทั้งหมดเพราะฉะนั้น ส.ส. จะมีเท่าไร อันนี้แล้วแต่ทางคณะกรรมการครับ

นายสมบัติ อึ้งรังษีวงศ์ : ขออนุญาตให้ข้อมูลเพิ่มเติมหน่อยท่านอาจารย์อมร ทำตัวเลขให้ดูว่าถ้าประชาชน ๑๓๒,๐๐๐ คน ส.ส. ๕๐๐ คน ถ้าประชากร ๑๖๒,๕๐๐ อันนี้ ๔๐๐ คือแล้วแต่สัดส่วนของประชากร จะ ๔๐๐ คน หรือ ๕๐๐ คน แล้วแต่จะให้ยกร่างเขาไปดู ถ้ามันใหญ่ก็ได้ ๕๐๐ คน แต่ว่าสัดส่วนก็น้อยลง แต่ถ้า ๔๐๐ คน สัดส่วนประชากรก็เยอะขึ้น

ประธาน : อยากให้ทางนี้สรุปอนุให้จบก่อนนะครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ในส่วนของการเลือกตั้ง ส.ส. ก็ทำมาอย่างเดียว ในลักษณะนี้ แต่ประเด็นลักษณะที่ไม่เหมือนกันกับกรรมการโครงสร้างคือเขตเลือกตั้ง เพราะว่าอนุกรรมการกลไกระบบเลือกตั้งกำหนดว่าจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ทางโครงสร้างเขตละไม่เกิน ๓ คน แต่ว่าเขตเลือกตั้งอาจจะครึ่งจังหวัดหรือค่อนข้างจังหวัดที่รวมกันเป็นภาคครับ

ประธาน : ผมสรุปข้อต่างก็คือว่าทางคณะโครงสร้างเสนอเป็นเขตละ ๓ คน ส่วนอนุเขาเสนอมาใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ประเด็นอยู่ตรงนี้นะครับ เชิญเลยครับ ท่านบุญเลิศ

นายบุญเลิศ คชายุทธเดช : ท่านประธานครับผมขอตั้งประเด็นให้ช่วยกันขบคิด และหาคำตอบอย่างมีเหตุมีผล คือยุคปฏิรูปนี้เรากำลังออกแบบในส่วนของเราให้มีการเลือก Cabinet list คณะผู้บริหารด้วยมือของประชาชนเอง ขณะเดียวกันในการที่เราจะให้เลือกแบบนี้ ตัวผู้นำที่เราเสนอที่จะมาเป็นผู้นำในการบริหารและ ครม. ที่อยู่ในชื่อที่เรียกว่ามีฝีมือในด้านต่าง ๆ เข้ามาบริหารประเทศนี้ คุณสมบัติที่เหมาะสมเกียรติประวัติอันยาวนานที่สะสมมาเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ การนำเสนอนโยบายภายใต้ยุคปฏิรูปประเทศที่เราออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญและมีกฎหมายที่เราจะวางเอาไว้ เขาต้องนำเสนอ นโยบาย ขณะเดียวกันถ้าเราออกแบบให้ประชาชนเลือก ส.ส. กันตามใจชอบแล้วไม่ได้มีข้อผูกพันในเรื่องที่จะเกี่ยวข้องกับนโยบายพรรค แล้วมันจะไปคนละทางสองทาง หมายความว่าแบ่งเขตเขตละ ๓ คน ประชาชนเลือกกันตามใจชอบก็เป็นเบอร์ โนน เบอร์นี้ เบอร์นั้น แล้วมันจะไปโยงกับ Cabinet list จะเลือกกันอย่างไร พรรคเดียวกันเลือกคนเดียวอะไรอย่างนี้ผมว่ามันกระจัดกระจายและไม่สามารถอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคนที่

เราเลือกในเขตนี้คนเดียว พรรคนี้เขาส่ง ๓ คน แล้วก็เลือกกัน แล้วจะรณรงค์หาเสียงอะไรกันที่มัน
เข้าใจง่าย ๆ ผมขอตั้งประเด็นนี้แล้วตอบดูว่ามันเป็นอย่างไรรึครับ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์ครับ เชิญท่านสุธรรมก่อน

นายสุธรรม ลีสุวรรณเกษม : ผม สุธรรม กรรมการครับ จะอธิบายที่มาของ
ข้อเสนอของอนุโครงสร้าง เดิมวันนั้นที่เราประชุมกันก็พูดกันมากในเรื่องของ One man one
vote ในเรื่องของเขตใหญ่ เขตจังหวัดเป็นเขตใหญ่ และมาสรุปกันว่าแบ่งเขตเขตละ ๓ คน
เหตุผลที่เราตัดสินใจเลือกแบบนี้ก็คือว่าการที่จะเป็นเขตใหญ่หรือเป็น One man one vote มัน
ไม่สามารถจัดการทุจริตเลือกตั้งได้ วิธีคิดของเราจะทำอย่างไรที่จะลดการทุจริตคอร์รัปชันให้ได้
มากที่สุด การที่เป็นจังหวัดใหญ่ อย่างนครราชสีมาที่ดี กรุงเทพมหานครที่ดี ท่านพิเชษฐ รัตน์โชติ
ท่านก็ยกตัวอย่างว่าเลือกตั้ง ส.ว. หรือท่านประสารก็พูดว่า ส.ว. กรุงเทพ เลือกเบอร์เดียว คนหนึ่ง
กาเบอร์เดียว แล้วก็ ๑๒ คนคนที่ ๑ ได้ ๔๐๐,๐๐๐ คนสุดท้ายได้ ๒๐,๐๐๐ มันเห็นความต่าง
Popular vote มา ๔๐๐,๐๐๐ คนสุดท้ายที่ได้แค่ ๒๐,๐๐๐ ก็ได้เป็น ส.ว. แล้ว ถัดมาอีกรอบหนึ่ง
คนสุดท้ายที่ได้ก็ท่านชัช เตาบูน อย่างนี้ คะแนนมีไม่กี่หมื่นมันก็แสดงว่าเวลาหาเสียงเลือกตั้งกัน
จริง ๆ อิทธิพลของแต่ละกลุ่มในการหาเสียงสามารถที่จะเกาะกลุ่มเฉพาะอำเภอก็ได้ ผู้สมัคร
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะหาเสียงเฉพาะกลุ่มของตัวเอง ก็จะไม่ไปหาเสียงของคนอื่น
เพราะฉะนั้นความครอบคลุมที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนมาทำหน้าที่นิติบัญญัติก็จะไม่เต็มที่
เพราะอีกอำเภอก็ไม่ได้เกี่ยวข้องเลยเพราะเขาไม่ได้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านนี้ที่ได้รับ
เสียงน้อยก็จะไม่ไปหา ก็จะวนอยู่แค่นี้ เพราะฉะนั้นการที่เขตใหญ่อย่างจังหวัดนครราชสีมาที่ดี
กรุงเทพมหานครที่ดีมันก็จะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ยึดโยงกับประชาชน ห่างเหิน
ลักษณะนิสัยของประชาชนต้องผูกติดกับผู้แทนราษฎรด้วยว่าง่าย ๆ ต้องมีความเชื่อมโยงจะอยู่
แบบปฏิเสธกันเลยพอเลือกตั้งเสร็จไม่ผูกพันกันเลยโดยข้อเท็จจริงมันเป็นไปไม่ได้ ทางอนุก็คิดถึง
ส่วนนี้ด้วย แล้วก็ส่วนที่ว่าทำไมเราให้กาเบอร์เดียวใช้หลัก One man one vote คือแบ่งเขต
เขต ๓ คน ผู้ใช้สิทธิกาเบอร์เดียวและเอาคะแนนที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ให้ได้รับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็เป็นหลัก One man one vote คือเขตเล็ก การที่เป็นเขตเล็กนี้
อิทธิพลของผู้สมัครอาจจะมีการทุจริตซื้อเสียงได้มากหุ้เงินได้เยอะเพราะเขตเล็ก แต่ว่าหลักนี้
๑ คน ๑ เสียงเป็นหลักสากล เราถึงประยุกต์มาว่าถ้าอย่างนี้เราแบ่งเป็นเขตใหญ่ เขตละ ๓ คน
เวลาเลือกตั้งทุกคนก็กาเบอร์เดียวกันหมดทั่วประเทศ ๑ คน ๑ เสียง ไปที่ไหนก็

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

พรเทพ ๖/๖

One man one vote เพียงแต่ว่าเขตนี้ประชากรเยอะเอาคนที่จะได้รับเลือกตั้งคือคนที่ได้คะแนน
อันดับ ๑ อันดับ ๒ อันดับ ๓ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันนี้ก็อธิบายให้ที่ประชุมรับทราบครับ

- ๗/๑

ประธาน : เชิญท่านรองกรณักรับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขอบขอบคุณสุธรรมอีกเช่นเคย กำลังจะถาม ก็ดีเหมือนกัน แต่ว่าอีกข้อหนึ่งหมายความว่า Design ครั้งนี้คือจะมี ส.ส. ประเภทเดียวเท่านั้น ส.ส. เขตเลือกตั้ง ไม่มีบัญชีรายชื่อ ประการที่ ๒ คือผมคิดว่าในส่วนอนุที่นำเสนอเรื่องนี้กับอนุที่ท่านจรงวิทย์เป็น ประธานนี้จะสรุปตรงนี้ได้ เพราะว่าโดยพื้นฐานหลักคิดเหมือนกัน เพียงแต่เขตต่างกัน ผมคิดว่าเขต ละ ๓ คนเป็นเขตที่อยู่ตรงกลางพอดี คือ ๑ คน ๑ เขตใช้มาแล้ว ก็ดูเดือดเลือดพล่าน ใหญ่เกินไป ความเชื่อมโยงประชาชนหรือดูแลไม่ถึง แล้วยังเป็นภาระมากเกินไปของ ส.ส. อีก เพราะฉะนั้น ในระดับเอาเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จังหวัดใดที่มีมากกว่านั้นก็ต้องขอยจังหวัดครบ ก็คือเอา เขตละ ๓ คนนั่นเอง ยกเว้น ๑ หรือ ๒ ก็ได้จังหวัดที่อย่างระนองหรือพังงาก็ ๑ ๒ คนเท่านั้นเอง แต่อย่างเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์นี้ ๓ คน ตามประชากร แต่ทั้งนี้มันขึ้นกับการกำหนดจำนวนว่า จะหารด้วยประชากรเท่าไร ซึ่งในส่วนนี้ก็เห็นด้วยกับท่านประธานว่าให้กรรมการร่างฯ เขาได้ ทำงานบ้าง ฉะนั้นผมเห็นด้วย ๒. คือ One man one vote เป็นระบบที่เสมอภาคที่สุดแล้วใน ระบอบประชาธิปไตย ประการที่ ๔ การที่ให้เขต ๓ คน อย่างน้อยคะแนนสุดท้ายของคนที ๓ ยังพอมีหน้ามีตา ไม่เหมือนอย่างเลือกทีหนึ่ง ๑๘ คน มันเป็นอย่างนั้นจริง ๆ คนที่มีชื่อเสียงโด่งดังนี้ หรือคนที่มียศตำแหน่งที่ยอมรับ ไปก่อนเลยกวาดไป ๙๐ เปอร์เซ็นต์ของเสียงทั้งหมด แต่คนสุดท้าย เหลือ ๒๐,๐๐๐ เสียง อันนั้น ๔๐๐,๐๐๐ เสียง แต่เป็นวุฒิเหมือนกัน แต่ระบบอย่างนี้ผมคิดว่า เขตหนึ่งก็อยู่ระดับนี้ก็กำลังดี สุดท้ายก็คือว่าระหว่างผู้สมัครอิสระกับผู้สมัครพรรคการเมือง คือ ระบบนี้เราเคยใช้มาแล้วประเภทที่เขตละ ๓ คน แล้วเป็นพวงใหญ่ คือพวงเดียว หรือว่าเรียงเบอร์ ความหมายคือว่าเวลาสมัครรับเลือกตั้งนี้เราจะให้ความเสมอภาคระหว่างผู้สมัครอิสระกับพรรค การเมืองเหมือนกันหรือไม่ ความหมายก็คือว่าเวลาจับเบอร์นี้ไม่ว่าคุณจะมาจากรองไหนคุณต้องจับ เท่ากันหมด ไม่มีเป็นพวง อันนี้ต้องการการชี้แจง เพราะมันมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

ประธาน : ขออนุญาตครับ พอดีที่ประชุมนี้ตกลงกันว่าให้เนื่องจากเป็น One man one vote แล้วก็สละได้ ก็เลยบอกว่าพรรคเดียวกันก็ต้องจับกันเป็นเบอร์ ๆ แยก ไม่เป็นพวง ทุกคนเท่ากัน พรรคเดียวคุณอาจจะมีคนละเบอร์อันนี้เป็นเรื่องปกติ แล้วให้ประชาชนเลือกเอาว่า คุณจะทำเอาใคร อันนี้ก็พยายามที่จะทำให้เกิดความเสมอภาคในแง่ของสิทธิของประชาชน

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมอยู่ในอนุกลไก การเลือกตั้งกับท่านจรัญวิทย์ครับ เหตุผลการแบ่งเขตที่ใช้ ๓ คนหรือ ๑ จังหวัดนี้ เราก็เถียงกันพอสมควร ทีนี้ถ้าเป็น ๓ คน ประสพการณ์ที่ผมทำมาแล้วก็ไปดูเขาชื่อเสียงนะครับผมว่ายังทำได้ อยู่ยังมีอิทธิพลอยู่ แต่ถ้าใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง เขตใหญ่ ๆ ดูจากการเลือกตั้ง ส.ว. นี่ชื่อไม่รู้จะชื่อ อย่างไร หรือแม้กระทั่งการเลือกตั้ง ส.ว. ครั้งล่าสุดที่ผ่านมา จะเห็นว่ามีท้องถิ่นหลุดเข้ามาได้ ๓๒ คน ๓๒ จังหวัด เป็นปรากฏการณ์ที่แปลก ๆ ดี ทีนี้ผมก็มาดูคราวที่แล้วกรุงเทพมหานครมี ๓๓ คน โคราช ๑๕ คน อุบลราชธานี ๑๑ คน ส่วนจังหวัดที่มี ๖ คนลดลงมาเรื่อย ๆ ก็มี นครสวรรค์ นนทบุรี สุราษฎร์ธานี ปทุมธานี เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ๖ จังหวัด ส่วนจังหวัดที่มี ส.ส. ๑ คนมีไม่กี่จังหวัด มีตราด นครนายก พังงา แม่ฮ่องสอน ระนอง สิงห์บุรี สมุทรสงคราม สิ่งเหล่านี้ ถ้ามองว่าทำไมจังหวัดต้องใช้เขตให้ใหญ่ขึ้น อย่างนี้ครับ ถ้าเกิดจะมีการชื่อเสียง ผมเสนอที่แปลก ยิ่งกว่านั้นคือเป็นแบบเขตใหญ่ไม่เรียงเบอร์ ไม่เรียงเบอร์ที่ว่าแม้อยู่พรรคเดียวกันเบอร์ก็ไม่เรียง ชื่ออยากมาก ฉะนั้นแต่ละคนต้องดิ้นรนเอาตัวรอด คนที่ลงสมัคร แม้แต่อยู่พรรคเดียวกัน ไม่รู้จะชื่อเสียง ชื่อแพะชื่ออย่างไร ทักษะจะมาติดเทอร์โบให้ก็ทำไม่ได้ แล้วการได้เบอร์นี้ก็คือได้จากวันที่ ๕ ที่ปิดรับสมัครแล้ว แล้วให้ผู้สมัครทั้งหมดมาจับเบอร์พร้อมกัน ใครได้เบอร์ไหนก็ว่าไปเรื่อย ตัวนี้ จะทำให้การชื่อเสียงชื่ออยาก แล้วก็จริง ๆ ครับ คนที่ได้คะแนนอันดับ ๑ อาจจะเป็นคนที่เป็นผู้วิเศษ เลย หรืออันดับ ๒ เป็นมหาโจร คือเป็นผู้มีอิทธิพลในจังหวัดนั้นมากที่จะบังคับอะไรก็ได้ แต่คนที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ มีแนวโน้มจะเป็น Technocrat เป็นคนที่มีชื่อเสียง ประพฤติดี เป็นตัวอย่างที่ดี แล้วคน สุดท้ายอาจจะประเภทแบบคุณภาพอาจจะด้อยกว่าชาวบ้านเขาหน่อย แล้วติดมา แต่มาดู ส.ส. กลุ่มใหญ่ของแต่ละจังหวัด สมมุติว่ามี ๕-๖ คน คนกลาง ๆ จะกลายเป็นพวก Technocrat เยอะ คนบนสุดอาจจะเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเป็นคนดีไปเลย คนล่าง ๆ สุดท้ายจะได้คนที่อยากดังหรืออะไร ขึ้นมาสักคน ๒ คนที่ได้สัก ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ แต่ ส.ส. ที่เข้าสภาส่วนใหญ่แล้วจะกลายเป็นคนที่มี คุณภาพ ผมมองอย่างนี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านสุธรรมครับ

นายสุธรรม ลิ้มสุวรรณเกษม : ขอบพระคุณครับ ผมเพิ่มเติมนิดเดียว ลิ้มชี้แจง ที่ประชุมไป ๒ ประเด็น คือที่อนุเสณรูปแบบนี้ เหตุผลหนึ่งก็คือว่าเราประยุกต์การแบ่งแยกอำนาจ มาใช้แล้ว เพราะฉะนั้น ส.ส. ทำหน้าที่นิติบัญญัติอย่างเดียว เพราะฉะนั้นการที่จะไปทุ่มเงินชื่อเสียง มันก็จะลดลง แต่ว่าทางอนุก็ไม่ได้ปฏิเสธว่าไม่สามารถที่จะจัดการทุจริตหรือชื่อเสียงได้ แต่ว่า

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

ประไพพิศ ๗/๓

การเสียงนี้ทำอย่างไรให้ลดลง ถ้าเป็น One man one vote เขตเล็กนี่ อิทธิพลในการซื้อก็ยังซื้อได้ สะดวกขึ้น เพราะฉะนั้นการเอาเขตใหญ่ไม่เกิน ๓ คน ก็จะทำให้การซื้อเสียงทำได้ยากขึ้น หรือว่า ถ้าทำก็ต้องใช้จ่ายมากขึ้นครับ

ประธาน : ท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ครับ ในเอกสารหน้า ๓ คือที่มาของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ ส.ส. นี้ ยังไม่ได้เขียนไว้ เมื่อกี้ผมเลยสอบถามครับ ๓ เขตนี้คือแบ่งใน จังหวัดไซไหมครับ มันไม่มีคำว่าจังหวัดครับ ขอให้เติมครับ เวลาอ่านจะได้รู้ว่าสมมุติจังหวัดใหญ่ จะแบ่งอย่างไรให้ประชากรมี ส.ส. แยกเป็น ๓ คน สมมุติกรุงเทพฯ อาจจะมีสัก ๙ หรือ ๑๐ เขต

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : ถ้าอย่างนั้นขออนุญาตอธิบายอย่างนี้ได้ไหม ในความเป็นจริงที่เราทำมาความจริงว่าเขต ๓ คนนี้ต้องใช้คำว่าเขตไม่เกิน ๓ คน เพราะบางจังหวัดมี ส.ส. ๔ คน จะไปแบ่ง ๓ คน แล้วอีกคนหนึ่งเขาไม่ทำ เขาจะแบ่งเป็นเขตละ ๒ คน ๒ เขต เท่าที่เขา เคยทำ แต่จังหวัดที่มี ส.ส. คนเดียวก็เขตเดียวไม่มีปัญหา แต่พอ ๔ คนปั๊บเขาจะแบ่งเป็น ๒ เขต ถ้าเป็น ๖ คน เขาก็แบ่งเป็นเขตละ ๓ คน ๒ เขต อันนี้เราเคยทำแบบนี้ ฉะนั้นอย่าไปทำอะไรที่มัน ยุ่งยากกว่าที่เราเคยทำ ก็จะทำให้เข้าใจง่ายกว่า แต่ไม่เกิน ๓ คน อันนี้หลักที่คุยมาจะเป็นแบบนี้

ประธาน : ชัดเจนนะครับ ท่านอื่นครับมีไหม ถ้าไม่มีผ่านไป เสียงส่วนใหญ่ ก่อนข้างจะเห็นด้วย เชิญต่อครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งครับ ด้วยเรื่องของการแบ่งเขต เลือกลงนี้เป็นอำนาจของ กกต. ในการจัดการแบ่งเขต อยากจะฝากว่าการแบ่งเขตเลือกตั้ง ส.ส. นั้น ใช้เขตอำเภอเป็นหลัก ไม่อยากจะให้เหมือน ส.จ. ครับ หมู่บ้านเดียวแบ่งเป็น ๒ เขต คนนี้ไปเลือก อีกเขตหนึ่ง คนนี้ไปเขตหนึ่ง สับสนวุ่นวาย อยากจะเอาให้เขตอำเภอเป็นเขตแบ่งเขต ยกอำเภอครับ

ประธาน : คือมันจะต้องไปเกี่ยวกับจำนวนประชากรด้วย

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ก็เราไปเลือกเอาจำนวนประชากร เราเอาจังหวัดสิครับ เอาจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

ประธาน : หมายถึงท่านเสนอว่าเป็นเขตอำเภอโดยไม่คิดจำนวนประชากรไซไหม คือถ้าคิดจำนวนประชากรมันต้องรวม

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : คืออย่างนี้ครับ การแบ่งเขตโดยจำนวนประชากรนั้น เราไม่สามารถเอาจำนวนประชากรมาหาร สมมุติจังหวัด ก แบ่งเป็น ๒ เขตเลือกตั้ง โดยใช้จำนวนประชากร แล้วก็ไปบอกว่าอำเภอนี้ส่วนหนึ่งไปอยู่กับอีกเขตหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งไปอยู่กับอีกเขตหนึ่ง อย่างนี้มันก็จะกลายเป็นปัญหาในการลงคะแนน ผมก็เลยเสนอว่าการที่จะแบ่งเขตนั้นจำนวนประชากรใช้ประมาณการโดยเฉลี่ย ไม่ต้องว่าต้อง ๕๐-๕๐ ถ้า ๕๐ นี้ต้องแบ่งประชากรเป็นหมู่บ้าน หมู่บ้าน ก อาจจะมี ๒-๓ เขต ก็จะกลายเป็นปัญหาครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : คือในเรื่องการแบ่งเขตนี้มันมีปัญหาลดท้อทั้ง ท้องถิ่น ทั้งอะไร แต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้อยู่แล้วว่าโดยให้ใช้เขตการคมนาคมสะดวกหรืออะไร ไม่เป็นลักษณะแบบออกตะ แต่ก็มีเรื่องร้องประจำครับเพราะเรื่องเขตเลือกตั้งเป็นการได้เสีย ระหว่างคะแนนเสียง ส.ส. ก็ต้องไปชี้ขาดกันหลายขั้นตอน ท้องถิ่นบางที่ยังแบ่งเขตกันไม่ได้เลย เพราะมีการคัดค้าน เราก็เปิดโอกาสให้เสนอมาทั้ง ๒ ฝ่าย แล้วมาชี้ขาดที่ กกต. เรื่องการแบ่งเขต ส.ส. ครับ คือมีวิธีการ มีขั้นตอนของมันที่เป็นระเบียบและกฎหมายที่เขียนไว้โดยชัดเจนครับ

ประธาน : OK ครับ อันนี้ส่วนใหญ่เห็นพ้องกัน เชิญท่านทรงชัยครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ขออนุญาตครับ ขออนุญาตที่เมื่อวานคณะอนุปฏิรูป ระบบเลือกตั้ง แล้วก็กำหนดคุณสมบัติของ ส.ส. ไว้ ผมขออนุญาตย้อนไปนิดหนึ่ง เพราะกลับไปแล้ว ก็ไปนั่งคิด ก็วิตกกังวลว่าการเมืองกับข้าราชการมันมีความต่างกัน การเมืองเป็นเรื่องของการ แย่งชิงผลประโยชน์ คณะอนุกรรมาธิการและระบบการเลือกตั้งได้เสนอข้อห้ามของผู้สมัคร ส.ส. ถ้าถูก คำพิพากษาให้จำคุก เมื่อวานเราตีไปว่าถึงที่สุด แล้วก็หรือรอการลงโทษ รอลงอาญาหรือรอการ ลงโทษ ปัญหานี้ผมเกรงว่าจะเกิดมีการกลั่นแกล้งกัน ผมถามท่านกรรมาธิการว่าการที่เราตีมีสุรา เกินขนาดที่กฎหมายกำหนด ไม่ถึงขนาดว่าเมาลาก เราขับรถไปไหนมาไหนได้อยู่ แต่ถ้าเป่า แอลกอฮอล์แล้วเกิน ถามว่ากรณีอย่างนี้เป็นคนที่สังคมควรตั้งข้อรังเกียจไหม ถามว่าโดยทั่วไปก็ ไม่ถึงขนาดนั้น ไม่ลหุโทษนะครับ กรณีอย่างนี้ตีมีสุราแล้วขับรถขึ้นศาลนะครับ ถูกฟ้องศาล แล้วก็ ศาลลงโทษ ถ้า ๑ เดือนลหุโทษครับ ถ้ากรณีอย่างนี้ช่วยคิดให้ผมหน่อย ถ้ากรณีผมตีแล้วผมขับ ออกไป เกิดมีคู่ต่อสู้แกล้งแจ้งตำรวจเป่าเลย ตำรวจร่วมกันเป่าเลย พอเป่าปุ๊บเกิน ขึ้นศาล ศาลตัดสิน ถามว่าเราไปปฏิเสธไหม คงไม่ปฏิเสธ รับสารภาพ สุดท้ายศาลก็ลงโทษจำคุกแล้วก็รอลง อาญา หมดสิทธิเลยครับอนาคตทางการเมืองตลอดชีวิต นี่คือข้อที่น่าคิดครับ ผมอยากจะฝากครับ

มันเป็นไปได้ในสภาพสังคม การเขียนกฎหมายใด ๆ เราต้องดูสังคม ไม่อย่างนั้นผู้แทนไม่ต้องไปไหนครับ

นายดำรง พิเศษ : ก็เฉพาะช่วงเลือกตั้งห้ามกินเหล้าครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ไม่ใช่ครับ ตลอดชีวิตครับ วันนี้เลือกตั้งเสร็จ พรุ่งนี้ไปกินโดนจับ หมดเลยครับขาดคุณสมบัติ อันนี้ผมฝากพิจารณาให้ถี่ถ้วนหน่อย ไม่อย่างนั้นจะมีปัญหาเรื่องการกลั่นแกล้งทางการเมืองมันเกิดขึ้นได้ครับ ขอบพระคุณครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ในประเด็นนี้ คือจริง ๆ มันไม่ใช่ไม่เคยเขียนมาก่อน จริง ๆ คืออันนี้เรายกจากมาตรา ๑๐๖ คือสมาชิกภาพของ ส.ส. สิ้นสุดลงตาม (๑๑) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอกการลงโทษก็ตาม คือระหว่างที่เป็น ส.ส. นี้ถ้าเกิดไปตี้มเหล่าแล้วถูกจับ แล้วศาลรอลงอาญา นี้ขาดสมาชิกภาพครับ เรายกอันนี้มาใส่ในคุณสมบัติเลย คือถ้าต้องคำพิพากษาแล้วคือไม่ต้องมาสมัครแล้วครับ เพราะว่าเราต้องการคนดี เพราะระบบของเรานี้เราอภิวัดณ์ครับ ที่เราไปดูเรื่องอภิวัดณ์แล้วเราต้องคัดกรองคนดี เพราะฉะนั้นก็พยายามตี้มแล้วอย่าจับครับ ค้างที่ไหนได้ค้างไปเลยครับ

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : ผมว่าเป็นข้อสังเกตไว้ เป็นประเด็นไว้ บันทึกไว้หน่อย

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ถ้าท่านกรรมการยื่นอย่างนี้ ผมขออนุญาตสงวนครับ

ประธาน : OK ครับ สรุปว่าประเด็นนี้จบครับ เชิญท่านเลขาฯ ต่อเลยครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ต่อไปประเด็นที่ ๔ เรื่องการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ส.ว. คำอธิบายประกอบประเด็นที่น่าเสนอ ที่มาของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนจังหวัดละ ๑ คน ๗๗ จังหวัด และการเลือกตั้งจากกลุ่มองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและกลุ่มอาชีพอื่น ๆ จำนวน ๗๗ คน รวมเป็น ๑๕๔ คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ ๑. มีอำนาจกลั่นกรองกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร ๒. มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรอิสระ ๓. มีอำนาจในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงต้องกระทำโดยเปิดเผย ๔. มีอำนาจในการยื่นกระทู้และญัตติให้รัฐบาลชี้แจง ๕. มีอำนาจร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ หลักการและเหตุผล ๑. สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง โดยประชาชนจะต้องมีฐานของประชาชนที่แตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือมาจากการเลือกตั้งในระดับจังหวัด โดยให้แต่ละจังหวัดมีจำนวนวุฒิสมาชิกเท่ากันจังหวัดละ ๑ คน ๒. เพื่อให้มีความ

หลากหลายและเป็นบุคคลที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญพิเศษ และเป็นประโยชน์ในการทำหน้าที่
กลั่นกรองกฎหมายที่เสนอจากสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมี
สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากกลุ่มที่มีความชำนาญพิเศษในด้านต่าง ๆ ๓. เพื่อให้มีความกว้างขวางและ
มีความหลากหลายในสมาชิกวุฒิสภา จึงกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากกลุ่มวิชาชีพและอาชีพอื่น ๆ
ตามที่กฎหมายกำหนด ที่จดทะเบียนไว้กับคณะกรรมการเลือกตั้งตามกฎหมายกำหนด
โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่ให้กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้เลือกตั้งตัวแทนมาเป็นสมาชิก
วุฒิสภา เลือกตั้งเหมือนกันครบแต่เลือกตั้งจากกลุ่มอาชีพ ๔. ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาให้มีอำนาจ
ในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นเพื่อเป็นกระบวนการถ่วงดุล กลั่นกรอง ตรวจสอบ
ผู้ที่ใช้อำนาจในการบริหารจะต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินนโยบาย และให้
กระบวนการถอดถอนต้องเป็นกระบวนการตรวจสอบที่กระทำโดยเปิดเผย ๕. การติดตาม
ตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล วุฒิสภาสามารถอาศัยการตั้งกระทู้หรืออภิปรายโดยทั่วไปได้

ประธาน : เชิญครับท่านอาจารย์อมร

นายอมร วานิชวิวัฒน์ : ผมขออนุญาตแล้วกันจะได้ตรงประเด็น คือผมไม่เห็นด้วย
กับการมีวุฒิสภาเลย คือมองว่าในอนาคตนี้องค์กรตรวจสอบที่เรา กำลังจะตั้งขึ้นนี้มากมาย
แม้กระทั่งการเข้าสู่อำนาจของฝ่ายข้าราชการประจำยังมีสภาประเมิน แล้วอีกอย่างหนึ่งในสัดส่วน
ที่ท่านกำหนดมาว่า ๗๗ คนมาจากการเลือกตั้ง เห็นได้เลยว่าไม่เป็นธรรม คือกลุ่มนี้ไม่เป็นธรรม คือ
กว่าเขาจะได้มา ๗๗ จังหวัดต้องสู้กันทั้งจังหวัด แต่ในขณะที่องค์กรวิชาชีพผมเรียนด้วยความ
เคารพว่าส่วนมากมาเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ เป็นกลุ่มผลประโยชน์ของตัวเอง จะเป็นสภาอะไรต่อ
อะไรไม่อยากจะชื่อ บางทีเขาชี้เอาหรือเวียนกันเลย แล้วมันไม่ได้เป็นเรื่องระบอบประชาธิปไตย
แล้วในอนาคตผมคิดว่ามันเย็นเยือกเกินไป คือถ้า ส.ส. ทำผิดจะถอดถอน ฝ่ายการเมืองทำผิด
องค์กรอิสระทำผิดนี้ฟ้องศาลเลยครับ หรือไม่มีองค์กรตรวจสอบที่เป็นองค์กรอิสระอยู่แล้ว ฉะนั้น
ตรงนี้ถ้าเรากลัวว่าจะไม่มีคนมาดูแลในเรื่องความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านนี้เราตั้งเขามาเป็น
กรรมาธิการจะดีกว่า ไม่จำเป็นต้องมีวุฒิสภา คือทำให้กระบวนการมันไม่มีความจำเป็นตรงนี้ครับ
ผมคัดค้านครับ ไม่เห็นควร แล้วอีกนิดเดียวครับ คือผมมองว่าหน้าที่ตรงนี้ถ้าไม่ได้มองว่าเป็นการ
ใช้อำนาจของ สปช. เอง ผมคิดว่าในส่วนอำนาจหนึ่งของ สปช. ในอนาคตซึ่งเราไม่รู้ว่า สปช. จะไป
อยู่ตรงไหนในรัฐธรรมนูญ ในบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบกลั่นกรองหรือการให้ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ

สพช. ก็ทำได้เทียบเท่ากับวุฒิตรงนี้ที่บัญญัติเป็นอำนาจ ก็บันทึกในที่ประชุมว่าผมคัดค้านการมีวุฒิสมาชิกครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : อันนี้ในส่วนคณะกรรมการกลไกระบบเลือกตั้งก็ยังมีเห็นต่างอยู่ เพราะไปมองว่าเสียงส่วนใหญ่มองว่าน่าจะมี ส.ว. สรรหาเป็นหลัก ส่วนเสียงส่วนน้อยก็จะให้ใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ เหมือนเดิม เพียงแต่ปรับเปลี่ยนเพียงเล็กน้อย คือกรรมการสรรหาควรจะมีมากกว่า ๗ คน ควรจะมีจากภาคประชาชนเข้ามา ส.ว. สรรหาด้วยก็มีเหตุ เพราะลักษณะที่ว่าโดยมีงานวิจัยหลายอันว่า ส.ว. สรรหาที่มีความรู้และประสบการณ์วุฒิมามากกว่า ส.ว. เลือกตั้ง นี่คือรายงานของสถาบันพระปกเกล้า ประเด็นสำคัญอันที่ ๑ อันที่ ๒ อนุกรรมการบางท่าน พลเรือเอก สุรศักดิ์ ศรีอรุณ ท่านบอกว่าในช่วงหลังที่เกิดปัญหา ระหว่าง ส.ว. สรรหากับ ส.ว. เลือกตั้ง จริง ๆ แล้วไม่ได้เป็นปัญหา เข้ากันได้ดี และมันจะมีความหลากหลายมากขึ้น เพราะสรรหานี้เปิดโอกาสให้คนที่อย่างเป็นทางการระดับสูง ไม่ว่าจะเป็นทหารหรือระดับอธิบดี ระดับกรม สามารถที่จะเข้ามารับการสรรหาเป็น ส.ว. ได้ เพราะมีประสบการณ์มีความรู้ นอกจากนั้นคือยังจะแก้รายละเอียดอีกว่าไม่เป็นข้าราชการมาก่อน คือเปิดโอกาสให้สรรหา ระหว่างรับราชการอยู่เลย ไม่ต้องลาออกก่อน เพราะคราวที่แล้วก็ลาออกไปหลายคน นี่คือคร่าว ๆ ของอนุกรรมการกลไกระบบเลือกตั้งครับ

นายดำรง พิเศษ : ผมมองอย่างนี้ครับ วิธีการสรรหาอะไรก็ดีหมด แต่การคัดคนเข้ามาวิธีสรรหานี้มันก็จะเล่นพวกกันอยู่อย่างนี้ ท่านสังเกตดูมีตามชนบทเข้ามาไหม มีแต่คนกรุงเทพฯ เกือบทั้งนั้น ๙๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วเป็นพวกเดียวกันทั้งนั้น คือถ้าสรรหามันยุติธรรมหลายหลากตามชนบท คนยากคนจนได้มีโอกาสเข้ามาสะท้อนเสียงชาวไร่ชาวนามันก็ดี ปัจจุบันขึ้นหอคอยกันทั้งนั้น ก็มันเป็นอย่างนี้ถึงต้องตัดแปลงออกเป็นอย่างอื่น คืออะไรมันดีหมด ที่เป็นคนสรรหาเข้ามานี้จะคัดอย่างไรให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน วิธีนี้ต่างหาก ที่ผ่านมาก็เห็นกันอยู่อย่างนี้ ถ้าเอาอีกก็เป็นแบบนี้อีก วันนี้ไปเอาซี อาชีพชนบทเล็ก ๆ เข้ามา สรรหามาแล้ว คนยากจนหัวหน้าขอตาน อะไรไม่รู้ หลากหลายความเสมอภาคอย่างนี้เขายอมรับ แต่ถ้ายังเป็นแบบนี้อยู่ก็เป็นแบบนี้อีกครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์เชิญครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เป็นที่มาแบบผสมผสาน ซึ่งก็เหมือนชุดที่แล้ว เพียงแต่จำนวนต่างกันเล็กน้อย ผมคิดว่าถ้ายังมี ส.ว. อยู่ ซึ่งในความคิดเห็นผมนี้ผมคิดว่าประเทศไทย

เหลือสภาเดียวพอแล้ว แต่ว่าเมื่อมีความเห็นอย่างนี้ผมก็ยังให้น้ำหนักว่าถ้ายังเป็นระบบผสมผสาน ส.ว. จากเลือกตั้งควรจะมากกว่า เพราะการให้อำนาจหน้าที่ คือตราบดที่เรายังมีแนวคิดที่ต้อง ส.ว. สรรหามากกว่า ส.ว. แสดงว่าพัฒนาการของเราแย่มาก ๘๐ กว่าปีแล้วประชาธิปไตย และเมื่อเราให้สภาหลักมีหน้าที่เต็มที่แล้ว คือ ส.ส. เป็นสภาหลักที่ทำหน้าที่เต็มที่ ก็แสดงว่าเรายอมรับในเรื่องหลักของประชาธิปไตย แต่พอมาออกแบบ ส.ว. กลายเป็นอันนี้เท่า ๆ กันกระมังครับ รู้สึก ๗๗ กับ ๗๗ ซึ่งมันไม่ได้สะท้อนหลักคิดและพัฒนาการของเราเลย ผมว่าถ้ายังมี ส.ว. ถ้าคิดว่ายังจำเป็น ก็ควรจะให้เกิดความเสี่ยงจากประชาชนมากกว่า มากกว่านิทมน้อยก็ยังมี แต่ว่าไม่ใช่แนวคิดที่ต้องสรรหามากกว่า แล้วก็เห็นด้วยกับท่านดำรงควาเสนอ List เข้าไปได้เต็มที่เลย ผมคิดว่าส่วนนี้ ยังคิดว่าการมีตัวแทนกลุ่มอาชีพนี้ผมไม่เห็นด้วย เพราะมันไม่รู้จะไปลงตรงไหน พอท่านไม่มี Party list นี้ไม่มีแล้ว มีแต่ ส.ส. เลือกตั้ง แต่ตัวแทนที่จะสะท้อนตัวองค์กรวิชาชีพนี้ คือวันนี้ประเทศต้องคิดถึง Competitiveness คิดถึง Professionalism ในการเข้ามามีส่วนที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนนำของประเทศ คือความเป็นรัฐบาลและฝ่ายนิติบัญญัตินี้มันเป็นองค์กรขับเคลื่อนนำของประเทศ ฉะนั้นเรื่องการคัดสรรโดยพรรคการเมืองนี้ก็ไม่ครอบคลุม เวลาเลือกคนเข้ามาก็ไม่ได้ดูว่าแยกออกมาเป็นความหลากหลาย ไม่ได้วางตรงนั้นเต็มที่ ฉะนั้นไม่มีองค์กรไหนที่จะสะท้อนตรงนี้เลย ผมก็ยังคิดว่าถ้ายังเหลือวุฒิสภา ตัวที่จะเป็นตัวสะท้อนตรงนี้คือตัวที่เป็นตัวแทนองค์กรวิชาชีพ ให้มีความหลากหลาย แล้วก็เหมือนที่เรามา ๑๑ สาขานี้แหละครับ คือ ๑๐+๑ แล้ว ๑ ก็แตกสายออกไป แล้วมาเป็น ๑๘ เพราะอย่างน้อยใน ๑๘ นี้มันเป็นตัวสะท้อน แต่ว่าจำนวนนี้ผมก็ยังคิดว่าควรน้อยกว่า ส.ว. ที่มาจากการเลือกตั้ง ผมไม่ทราบเป็น ๗๗ แล้วนี้ ถ้าอย่างนั้นวิชาชีพก็อาจจะไปอยู่ที่ ๖๐ ยกตัวอย่างนะครับ คือทำอย่างไรก็ได้ขอให้น้อยกว่าเพื่อซ่อนหลักคิดของพวกเราที่เป็นประชาธิปไตยครับ

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : คือได้สรุปความเห็นของอนุมาณะครับ ขออนุญาตให้ข้อมูลนิดหนึ่งว่าหลักคิดของเรื่อง ๒ สภา นี้ มันมีสภาเดียวกับ ๒ สภา ในโลกนี้มีสภาเดียวมากกว่า ๒ สภา มีสภาเดียวสัก ๑๒๑ ประเทศประมาณนั้น ที่นี้หลัก ๒ สภา นี้มันมีทั้ง ๓ รูปแบบหลักใหญ่ ๆ ๑. คือมาจากการแต่งตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แบบสภาขุนนางของอังกฤษ ๒. คือมาจากการเลือกตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์แบบอเมริกา เลือกตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ๓. คือมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมแบบฝรั่งเศส หมายถึงให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้เลือก ที่นี้พอมีที่มาต่างกันนี้อำนาจต่างกัน มาจากการแต่งตั้ง ๑๐๐ เปอร์เซนต์นี้อำนาจแค่กำนกรองกฎหมาย มาจาก

การเลือกตั้งทางอ้อมก็มีอำนาจน้อยกว่าสภาผู้แทนราษฎร แต่พอมาจากการเลือกตั้งทางตรงนี้ มีอำนาจมากกว่าสภาผู้แทนราษฎร หมายความว่า มีอำนาจในการเสนอร่างกฎหมายเท่าสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจในการถอดถอนซึ่งสภาผู้แทนราษฎรไม่มี มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็สภาผู้แทนราษฎรไม่มี เพราะฉะนั้นหลักการสากลมันใช้อย่างนี้ ที่นี้ประเทศอื่นเอามาก็ประยุกต์ใช้บ้างอะไรบ้าง ประเทศไทยก็ประยุกต์มา ที่นี้ก็มาคิดว่าถ้ามีความต้องการจะให้ มี ส.ว. ดูจาก Trend ของคนไทย ถ้าไปถามสำรวจสถิตินี้ ให้สำนักงานสถิติสำรวจนี้คนไทย อาจจะบอกอยากมี ส.ว. แล้วถ้าถามต่อไปอีกให้มาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง เขาอยากให้มีการเลือกตั้งครับ มันจะมาตามกันแบบนี้ แต่ว่าจากกระบวนการของการทำงานในสภาพสังคมของเราก็พบว่าถ้าเราให้อำนาจอยู่ที่สภาผู้แทนราษฎร อำนาจ ส.ว. ก็ไม่ต้องมาก เอาแค่กลั่นกรองพอ มันก็คล้าย ๆ ของอังกฤษ แต่ถ้าไปแต่งตั้งแบบอังกฤษเรารู้สึกย้อนหลังไปเยอะ ก็เอาที่เราพัฒนามาส่วนหนึ่งแล้วละ เอามาเลือกตั้งสักครึ่งหนึ่ง มันคล้าย ๆ สรรหา แต่สรรหามันมีตำหนิ หมายความว่าพวกอหังค์ ๗ องค์อีกแล้วมาสรรหา ไปวิ่ง ๗ องค์นี้คุณก็ชนะแล้วละ ประเทศไทยนี้มันเป็นสังคมวิ่ง อย่งไรมาพูดเถอะ เอาใครมาก็ไม่รู้วิ่งหมด ที่นี้ที่คุยกันบอกว่าถ้ามันผสมแล้วให้อำนาจน้อย คงไม่เป็นไร แต่ทำอย่างไรไม่ให้เข้าไปตอกกับดักว่าวิ่ง แล้วให้มันมีลักษณะบุคคลากรจะเข้ามานี้ใกล้เคียงกัน ก็เลยมีความคิดว่า ๑. ให้มาจากการเลือกตั้งของกลุ่มวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพบ้านเรานี้เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเลย เช่น แพทยสภา สภานายความ สภายาบาล สภาเภสัช อะไรอย่างนี้ นี่เป็นตามกฎหมายบอกไว้เลย แล้วคนจะประกอบอาชีพนี้ต้องมีใบประกอบวิชาชีพ เวลาใครเลือกตั้ง เตี้ยว กกด. ต้องไปดูว่าจะให้กี่คนต่อวิชาชีพ ดูจากจำนวนสมาชิกเขา เพราะฉะนั้นคนเลือกตั้งก็จะเป็นคนที่มีความรู้ เพราะว่าเขาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วก็เรากำหนดอายุอะไรต่าง ๆ เข้าไปด้วยมันก็จะทำให้เขาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพ -----

ทีนี้ก็จะมียุทธศาสตร์หนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ควรละทิ้ง กรรมการ เราก็บอกเขามีสภาพแรงงาน เพราะฉะนั้นก็ให้สมาชิกสภาพแรงงานเป็นคนเลือก จะเอาที่คนก็ว่าไป มีเกษตรกร มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เลือกกันไป และถ้ามันไม่เข้าอาชีพอื่น ไม่เข้าอาชีพพวกนี้ก็บอก อาชีพอื่นแล้วให้มาขึ้นทะเบียน กกต. ไปจัดให้มาขึ้นทะเบียนแล้วก็เลือกไปก็คน อย่างนี้ก็จะทำให้ แก้อัศจรรย์ว่าที่มาจากมาจากการสรรหาที่ไม่ค่อยโปร่งใส วิ่งเต้นได้ แบบนี้ก็จะยากหน่อย เพราะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงเหมือนกัน เราให้กลุ่มต่าง ๆ เขาเลือกตั้งโดยตรงนะครับ อย่างนี้ จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิได้ไหม และครอบคลุมไหม ก็บอกผู้ทรงคุณวุฒิก็เยอะจากกลุ่มวิชาชีพนี้ คงบอกว่าไม่ทรงคุณวุฒิไม่ได้หรอก เอ๊ะ แล้วกลุ่มจากข้างล่างล่ะ สภาพ เกษตรกร ก็มีเข้ามา อะไรอย่างนี้เป็นต้น ส่วนสัดส่วนเราไม่มีเวลาคิด ก็จะทำให้ กกต. ไปคิดว่าถ้ามีจำนวนคนเท่านี้ เขามีอย่างนี้จะมีจำนวนอะไร เท่าไร อันนี้ก็เป็นแนวคิดที่จะ ๑. ทำให้สอดคล้องกับหลักการว่า ไม่มีอำนาจมาก ๒. ส่วนที่มาจากสรรหามันมีข้อครหา ก็เลยจะให้มาจากการเลือกตั้งเหมือนกัน แต่เป็นเลือกตั้งของกลุ่มวิชาชีพอย่างที่บอกแล้วนะครับ ทีนี้จำนวนก็คุยกันอยู่พักหนึ่งเหมือนกัน บอกถ้าเราให้มีอำนาจถดถอยด้วย ปัจจุบันเขาก็บอกว่าที่ผ่านมามันถดถอยไม่สำเร็จ อันนี้ต้องขอประทานโทษท่านรองดิเรกหน่อยนะครับ เขาบอกมาจากการเลือกตั้งมีความสัมพันธ์ กับสายการเมือง เสร็จแล้วจะเอาคะแนนพวกนี้ยากมากเลยที่จะให้ถดถอยได้ มันก็จะถดถอย ไม่ชนะและถดถอยไม่สำเร็จ เพราะฉะนั้นพวกที่มาจากไม่ใช้การเลือกตั้งจากการเมืองโดยตรง ความจริงมีคนเสนอว่ามากกว่าถึงจะมีโอกาสถดถอยได้นะครับ แต่ว่าเขาก็บอกว่ายังเกรงใจกันอยู่ ท่านอลงกรณ์ก็ยังไม่บอกว่าจะน้อยกว่า เขาก็เลยบอกว่าถ้าอย่างนั้นที่เราเคยทำมา มันพอ ๆ กัน เท่า ๆ กันนะ อันนี้ก็เป็นลักษณะประนีประนอม ไม่ถึงกับเหตุผลทั้งหมดนะครับ เป็นลักษณะกึ่ง ๆ ประนีประนอมครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : คือถ้าคำชี้แจงของท่านว่าที่มาของการสรรหามาจาก องค์กรวิชาชีพโดยเลือกกันมาตามกระบวนการที่เราจะกำหนดรายละเอียดก็เท่ากันได้ครับ เห็นด้วย เลือกตั้งเหมือนกันแต่มาจากองค์กรวิชาชีพ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ที่เสนอไปมีการคุยกันใหม่ว่าตัววิชาชีพ คือเขาไม่มีความจำเป็น คือผมเข้าใจนะครับว่ากลั่นกรองกฎหมายถ้าเรามีคนที่มีความรู้ในเรื่องที่ เข้ามามันก็พิจารณาได้ แต่หมายความว่าเราก็ทำเหมือนอย่างที่เราประชุมกันในสภา สปช. นี้ คือเวลามีเรื่องอะไรที่เกี่ยวข้องเราก็มีกรรมการขึ้นเป็นชุดเลย ก็เหมือนกัน สภาวิชาชีพ

ไม่จำเป็นต้องมาเป็น ส.ว. คือถ้าเขาเสียสละจริงก็ตั้งเป็นกรรมการหมุนเวียนกันมาก็ได้ ก็คนที่ได้
ที่เขาคิดว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นในองค์กรวิชาชีพนั้น แล้วก็มาเป็นที่ปรึกษาเหมือนกับพวกเรา
อาจจะไม่จำเป็นต้องมีอำนาจถอดถอนก็ได้ ส.ว. นี้ ในเมื่อเรามีองค์กรอิสระ ผมฝากไว้ ไม่รู้ว่า
ที่ประชุมมีการคุยกันถึงขนาดนั้นไหม แต่ว่าส่วนตัวไม่ได้มีความรู้สึกว่าจะต้องประหยัดงบประมาณ
หรืออะไร แต่ว่ามองดูว่าไม่มีความจำเป็น เพราะว่าเราก็ต้องไว้ใจ เหมือนอย่างที่ท่านอลงกรณ์
พูดว่าในประเทศที่พัฒนาแล้วการตรวจสอบประเทศที่พัฒนาแล้วเข้มข้นจริง แต่พอถึงเวลา
เขาเข้ามาสู่กระบวนการแล้ว หมายถึงตัว ส.ส. ตัวรัฐมนตรี ก็ต้องปล่อยให้เขาทำงาน แต่ว่า
ถ้าเขาผิดนัดหนึ่งก็ไม่มีโอกาสเกิดเลย เรายังทำไม่ได้ถึงขนาดนั้น คือปรากฏว่าใครผิดเล็กน้อย
ผิดมาก ก็ยังกลับมาเป็น ส.ส. ส.ว. เป็นรัฐมนตรีได้อีก ตรงนี้คือปัญหา เพราะฉะนั้นผมก็เลยคิดว่า
ความจำเป็นที่คัดค้าน ก็เห็นด้วยกับหลาย ๆ ท่านในที่นี้ ทั้ง ส.ว. สรรหา ส.ว. เลือกตั้ง ไม่ได้มีอคติ
อะไรกับท่านนะครับ แต่วันนี้มองผลประโยชน์ในภาพรวม ก็ฝากไว้ว่าองค์กรวิชาชีพผมก็ยังมองว่า
ในที่สุดก็เป็นเรื่องพวกเหมือนอย่างที่ท่านติเรกว่า เพราะว่าส่วนตัวผมเองก็เป็นองค์กรวิชาชีพ
อาจารย์ ผมยังไม่ได้รับการเสนอชื่อเป็น สปช. ในนามของมหาวิทยาลัย ก็ไม่เคยตั้งคำถามนะครับ
แต่ผมก็มีที่มาของผมทางอื่นได้ แต่หมายความว่าตรงนี้นั้นก็สะท้อนว่าไม่มีความเป็นธรรม
และไม่เป็นประชาธิปไตยครับ

ประธาน : ท่านอื่นมีไหมครับ เชิญครับท่านประธาน

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : ขอนิดหนึ่งครับ พอดีที่เราถกเถียงกันอยู่นี้ก็พยายามคิด
ผมเห็นสมาชิกเขาคิดเยอะเขี้ยว อยากจะให้หา Floor ยาก Floor หมายความว่าจุดดำหนิไม่ดี
ให้มันสมบูรณ์ที่สุดนะครับ แต่รู้สึกหลายคนก็เห็นว่าไม่ว่าเราจะเสนอแนวทางใดก็ไม่มีแนวทาง
ที่สมบูรณ์ มันยังมีข้อบกพร่องในตัวมันอยู่เสมอ ทีนี้มันพอที่จะเป็นแนวทางที่พอจะรับได้ไหม
และสภาพสังคมของเราแบบนี้มันค่อนข้างจะยากอยู่พอสมควร หากคำตอบที่เราคิดว่าสมบูรณ์มาก
มันก็ค่อนข้างจะยาก ในที่สุดก็ต้องแล้วแต่ท่านสมาชิกจะว่ากันอย่างไรครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผม ชาติชาย นะครับ ผมก็คิดว่า
อยากจะเสนอความเห็นสนับสนุนเรื่องของการที่ ส.ว. มาจากการเลือกตั้งในวิชาชีพต่าง ๆ
กลุ่มต่าง ๆ ผมมองว่าเวลานี้ถ้าเราดูสภาพสังคมบ้านเราเรื่องการประណอมอำนาจเป็นเรื่องสำคัญ
เพราะว่ามีความแตกต่างหลากหลายกันในกลุ่มต่าง ๆ ค่อนข้างจะมาก โดยเฉพาะกลุ่มตามอาชีพ
ก็ดี กลุ่มตามวาระ ประเด็นปัญหา นโยบายก็ดี คนมีความสนใจที่หลากหลายมากขึ้น

ถ้าเราเปิดโอกาสให้มีตัวแทนทั้งในส่วนที่เป็นการเลือกตั้งตามจังหวัดก็คือตัวแทนเชิงพื้นที่ แล้วก็ยังมีตัวแทนในเชิงของกลุ่มอาชีพ กลุ่มความสนใจอย่างนี้ ที่จะสะท้อนให้เขาได้มีเวที มีตัวแทนได้พูดจา ผมคิดว่าบ้านเมืองจะได้มีโครงสร้างส่วนบนที่สอดคล้องกับความหลากหลายที่เกิดขึ้นจริงในสังคมเรา ผมอยากให้การสนับสนุนในเรื่องนี้ ส่วนจำนวนนี้ผมไม่ติดใจอะไร แต่ขอให้ได้มีสัดส่วนได้มาพูดบ้าง สำหรับวิธีเลือกตั้งเดี๋ยวค่อยไปคิดกันในรายละเอียดว่าจะเลือกอย่างไรที่จะไม่ให้หละหลวม จะรัดกุม แต่ว่าเลือกตั้งจะดีกว่านะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมขออนุญาต เมื่อไม่มีใครอภิปรายตรงนี้แล้วนะครับ เรื่องนี้ผม เป็นคนที่ขอสงวนเอาไว้ ผมจะนำเรียนนิดหนึ่ง ผม ดิเรก ถึงฝั่ง นะครับ ผมมีความเห็นว่า ส.ว. น่าจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ผมสงวนไว้ ๒ ประเด็น ประเด็นหนึ่งมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ประเด็นที่ ๒ ถ้าจะมีจากกลุ่มหลากหลายอาชีพ จากกลุ่มที่หลากหลายอาชีพนั้นให้สมัครในกลุ่ม แล้วส่งให้ประชาชนเลือก เหตุผลของผมก็คือว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับ รวมทั้งฉบับชั่วคราวนี้ด้วย เขียนไว้ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย เพราะฉะนั้นที่มาของอำนาจต้องมาจาก ประชาชนทั้งหมด ยิ่งเอาไปสู่กระบวนการให้ความสำคัญเรื่องการถอดถอนด้วยต้องเป็นอำนาจ ของประชาชนเขาในการถอดถอน เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่า ๑. เมื่อไม่มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด เราไม่ว่า เราสงวนไว้ แต่ถ้าจะมาจากหลากหลายอาชีพ แนวคิดเราก็เห็นด้วยจากหลากหลายอาชีพ ครึ่งหนึ่ง แต่หลากหลายอาชีพนั้นจะต้องเป็นผู้ให้ประชาชนเขาเลือก เพื่อให้มันเข้าทางว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย แล้วก็ไปไปตามกระบวนการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยที่ชัดเจน ท่านทราบไหมว่ารัฐธรรมนูญ ๑๙ ฉบับเขียนเหมือนกันหมดเลย ในมาตรา ๓ แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้เป็นอำนาจของประชาชนเขาอย่างแท้จริง ผมก็เลยสงวนตรงนี้ได้ แล้วก็ยืนยันว่าควรจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด หรือถ้ามีกลุ่มหลากหลายอาชีพอีก ๑ กลุ่ม ก็ส่งให้ประชาชนเขาเลือก เพื่อรองรับว่าเป็นอำนาจของประชาชน อันนี้ผมก็ได้ขอสงวนเอาไว้ เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ก็จะสรุปว่าหลายท่านที่สงวนไว้ก็โอเค นอกนั้นก็ไปตามที่ คณะกรรมการเราได้เสนอแนะครับ ก็ผ่านไปครับ ท่านนิรันดร์ต่อเลยครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : **๕. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)**

คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอ

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎและระเบียบ การเลือกตั้ง จัดการเลือกตั้งและประกาศผลการเลือกตั้ง และควรมีการปฏิรูปเกี่ยวกับที่มา และการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ระดับชาติและระดับจังหวัดต้องปราศจากการแทรกแซง อันนี้ที่จริงตอนเดิมเขาก็เขียนว่าการแทรกแซงจากการเมือง ก็มีสมาชิกอภิปรายว่า แทรกแซงมีหลายแบบ ก็เลยทิ้งเอาไว้ตรงนั้นแหละครับ

๒. การตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้งให้แบ่งความผิดเป็น ๒ ประเภท

๒.๑ ความผิดที่เกิดจากการทุจริตการเลือกตั้งโดยตรง เช่น การซื้อสิทธิขายเสียง และการโกงการเลือกตั้ง เป็นต้น

๒.๒ ความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริตการเลือกตั้งโดยตรง เช่น การปราศรัยหาเสียง การจัดทำป้ายหาเสียง เป็นต้น

๓. การตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้งให้กระทำในเชิงรุก

๔. ควรจะให้ฝ่ายทหารมาปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนในการจัดการเลือกตั้ง

๕. ควรมีศาลการเลือกตั้ง และให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว

๖. การพิจารณาให้ใบเหลือง ใบแดง ต้องให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำความผิดทุกคน

๗. ในช่วงการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและบุคคลที่มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งมีอำนาจทางกฎหมายในการเข้าตรวจค้นสถานที่ต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นสถานที่ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางการเมืองโดยที่ไม่ต้องมีหมายค้น

หลักการและเหตุผล

๑. การเลือกตั้งจำเป็นต้องมีคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพราะต้องมีผู้ออกกฎและระเบียบการเลือกตั้ง สรรหาคณะกรรมการเลือกตั้งระดับจังหวัด จัดการเลือกตั้ง ประกาศผลการเลือกตั้ง และสืบสวน สอบสวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง

อนึ่ง การเลือกตั้งมีหลายระดับ ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

๒. เหตุผลที่ทำให้มีการปรับปรุงการได้มาของบุคคลที่เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อให้ปราศจากอิทธิพลทางการเมือง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงคุณสมบัติของบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

๓. การที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และผู้ที่มีอำนาจจัดการเลือกตั้งทางกฎหมายในการเข้าตรวจค้นสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการป้องปรามให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมโดยไม่ต้องมีหมายค้น ทั้งนี้ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยพลัน

๔. การพิจารณาคดีเลือกตั้งต้องไม่ใช่ระยะเวลานานเกินไป เพราะจะทำให้เกิดปัญหาในการจัดประชุมสภาเป็นครั้งแรก

ประธาน : เชิญท่านจรงวิทย์ก่อนครับ

พันตำรวจเอก จรงวิทย์ ภูมมา : ประเด็นมันตรงกันตรงไหนบ้าง หรือว่าต้องมาพิจารณาว่าต่างกันตรงไหนบ้าง คุณชนพจน์เอาขึ้นจ้อได้ไหมครับ ในส่วนของผมจะเสนอกลไกเลือกตั้งครับ

นายชนพจน์ พุทธรักษ์ (เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ) : เรียนที่ประชุมครับ ผม นายชนพจน์ พุทธรักษ์ เป็นตัวแทนของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง คือจากที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้งได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว อนุกรรมการมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑.๑ ที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่เหมือนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยไม่ต้องนำคดีไปศาล ทั้งการเลือกตั้งระดับชาติและท้องถิ่น ทั้งก่อนประกาศผลและหลังการประกาศผลการเลือกตั้ง โดยเห็นว่าการควบคุมบริหารจัดการเลือกตั้งต้องมีอำนาจตามสมควร จึงจะควบคุมสถานการณ์การเลือกตั้งให้เป็นไปโดยความเรียบร้อย

๑.๒ ให้มีคณะบุคคลพิจารณาความชอบตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีความเห็น ตาม ๑.๑ เพื่อให้การส่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น

๑.๓ ให้มีการถอดถอนคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และเมื่อมีการยื่นเรื่องและรับเรื่องถอดถอนไว้พิจารณาแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่

๑.๔ ให้กำหนดอัตราโทษ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำความผิดให้สูงขึ้น

๑.๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการป้องกัน ป้องปราม ปราบปราม สืบสวนสอบสวน วินิจฉัย เพื่อให้การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม

อนึ่ง มีอนุกรรมการส่วนหนึ่งเสนอให้สภาพลเมืองจังหวัดมีอำนาจสืบสวนสอบสวนในคดีเลือกตั้ง และสามารถนำเรื่องฟ้องต่อศาลได้เอง

๑.๖ ให้มีการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า บรรลุผลสำเร็จหรือไม่ หากประเมินผลแล้วปรากฏว่าการซื้อสิทธิขายเสียงยังมีอย่างแพร่หลาย และรุนแรงเหมือนเดิมคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องพ้นจากตำแหน่ง

๑.๗ กำหนดให้เป็นหน้าที่หลักของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการที่จะทำให้ การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม โดยไม่ต้องรอคำร้องคัดค้านของผู้สมัคร

๑.๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวางระเบียบการตรวจสอบนโยบายของ พรรคการเมืองที่มุ่งสร้างความนิยมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ ของประเทศและประชาชนในระยะยาว ประมาณว่านโยบายประชานิยมครับ

๑.๙ อนุกรรมการมีความเห็นว่า ไม่ควรมีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด เนื่องจากที่ผ่านมามีปัญหาในการปฏิบัติงาน

อนึ่ง หากจะมีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ก็ต้องให้มีการแต่งตั้ง เฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้ง ไม่ให้มีอำนาจในการพิจารณาให้ใบเหลือง ใบแดง และให้ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ขอเพิ่มเติม ๑.๙ นิดหนึ่งนะครับ พอดี ท่านประชา เตร์ตัน ท่านขอเพิ่มเติม เพราะว่าท่านอภิปรายไว้ในคณะอนุกรรมการแล้วนะครับ คือให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอยู่ต่อไปเพื่อช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ว่าอาจจะ มีอำนาจหน้าที่อะไรบางสิ่งบางอย่างที่หลุดออกไปนะครับ พอดีท่านประชา เตร์ตัน ท่านไม่อยู่ ท่านทำบันทึกมาแล้วนะครับ

ประธาน : ท่านอมรเชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตเพื่อให้ข้อมูลนะครับ บังเอิญผมเป็น อนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมครับ คือเป็นข้อมูลล่าสุดของ คณะอนุกรรมการพิจารณากรอบการจัดทำรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๘ ที่มีท่านไพบุลย์ นิตตะวัน เป็นประธาน แล้วก็เป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ บังเอิญจริง ๆ ผมมีฐานะ แต่นั่งอยู่รอ

เพราะว่าหลาย ๆ เรื่องมันมีสะเต็ดน้ำเรียบร้อย แล้วก็เมื่อวานนี้สรุปแล้ว อย่าง กกต. ก็คือให้มี ๙ คนเท่าที่ผมจำได้ กกต. กลาง ๙ คน ดำรงตำแหน่ง ๕ ปี มีวาระเดียว แล้วก็ กกต. ประจำจังหวัดไม่ให้มีครบ ตัดไปเลย ทีแรกเราจะตัดไม่ให้มี กกต. กลางด้วยซ้ำไป แต่ว่าธรรการก็ยังให้คงไว้ที่ไม่ให้มี กกต. กลางเพราะเราคิดว่าอาจจะใช้วิธีการเหมือนใส่ตะกร้า คือขึ้นบัญชีผู้ทรงคุณวุฒิแบบคณะลูกขุน แล้วก็เหมือนกับว่าเวียนกันเข้ามาทำหน้าที่ แต่ที่นี้มีคนคัดค้านเพราะบังเอิญมันมีเรื่องกฎหมาย เรื่องอะไรต่าง ๆ ที่อาจจะต้องดูแล เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีคนดูประจำนี้ทีแรกมีคนเสนอ ๓ ปี แต่ในที่สุดลงตัวจำได้ว่า ๕ ปี แล้วก็ให้มีศาลเลือกตั้ง นี่คือข้อมูลเรียนให้ที่ประชุมทราบครับ

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : ท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : พอตีเหตุผลทำไมถึงไปเอารัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ มาชนะครับ นับตั้งแต่มี กกต. มาเราเห็นร่องรอยแห่งความสำเร็จที่เราว่าตอนที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือ กกต. ชุดแรกอยู่ ประเด็นนั้น ก็เลยกลับไปหาปี ๒๕๔๐ ก็คือ กกต. ชุดแรกนั่นเอง ที่หลาย ๆ คนว่าทำไม กกต. ชุดที่ผ่าน ที่ปัจจุบันนี้ไม่ทำเหมือน กกต. ชุดแรกก็เลยมองไปหาปี ๒๕๔๐ ยังมีร่องรอยแห่งความสำเร็จอยู่ตรงนั้น เพียงแต่เรามีการเอามาใหม่นั้นก็คือมีการประเมิน ถ้าปราบซื้อเสียงไม่ได้ก็เปลี่ยน กกต. อะไรทำนองนี้นะครับที่เราเพิ่มเข้ามา

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ผมขออนุญาตต่อเรื่องท่านจรุงวิทย์นะครับ ผมก็เห็นด้วยว่าให้อำนาจ กกต. แต่ว่าต้องยอมรับว่าเขากลับมาใหม่ต้องไปขึ้นศาลนี้เพราะว่าการทำงานของ กกต. ถ้าซ้ำทำให้สภาเปิดไม่ได้ ยกตัวอย่างที่ผ่านมาสภาเปิดไม่ได้ ทำงานไม่ได้ รัฐบาลก็เลยตั้งไม่ได้ เพราะว่ารัฐบาลต้องมาตั้งจากสภา กกต. กำหนดได้ใหม่ที่สามารถตรวจสอบการเลือกตั้งและประกาศผลได้ภายในเท่าไร ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ เท่าที่ผ่านมาในความรู้สึกของผมว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นไม่ได้พิจารณาโดยถี่ถ้วน พอมีเรื่องการร้องเรียนมากก็จะมีคณะอนุกรรมการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของ กกต. ไปทำการสอบสวนและสรุป ผมคิดว่า กกต. ไม่ได้ดูในเนื้อหาสาระในคดี เพราะว่ากรณีมีการร้องเรียนที่เรื่องเดียวกันเหมือนกันนี้นะครับ อันหนึ่งให้ใบขาว อีกอันหนึ่งให้ใบแดง คณะกรรมการชุดเดียวกัน ผมว่ามันก็แปลกนะครับ พอไปถึงศาลศาลก็เลือกเอาสิตรงนี้ ศาลจะให้ใบขาวก็เอาอันนั้นมาใส่ ถ้าศาลจะให้ใบแดงก็เอาอันนี้ไปยื่น มันก็เลยมีปัญหาว่า กกต. ทำอย่างไรที่จะให้ชัดเจน ไม่ใช่คณะอนุกรรมการคณะนี้มาอย่างหนึ่ง คณะอนุกรรมการอีกคณะหนึ่ง

ก็ไปอีกอย่างหนึ่ง กกต. ก็สรุปตามคณะอนุกรรมการไป บางครั้งจังหวัดเท่าที่ผมอ่านรายงาน จังหวัดเขาให้เหตุผลมาชัดเจน โดยเฉพาะการเลือกตั้งท้องถิ่นนี้ ผู้กำกับดูแลเขาก็บอกว่า อย่างนี้ไม่ได้ ทำอย่างนี้ผิด กกต. บอกได้ เอาอย่างไรละ แล้วผมก็เลยถามมองว่า เอ๊ะ กกต. กับผู้มีอำนาจในการออกระเบียบ กกต. มีอำนาจเหนืออยู่หรือ เจ้าของระเบียบเองเขาบอกไม่ได้ กกต. บอกว่าได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นที่ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ กกต. เราก็ออมรับว่า ที่ผ่านมามีการพูดกันหนาหูเลยครีว่าหมดเท่าไร ใช้เท่าไร อันนี้ผมฝาก กกต. ว่าสิ่งที่ออกมา อย่างนี้เราจะแก้อย่างไร ลบข้อครหาเขาอย่างไร ขอขอบคุณครับ

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : คือเรียนท่านอย่างนี้นะครับว่าข้อมูลของเราที่ทำ อาจจะมี ๒-๓ ส่วน เดี่ยวต้องช่วยกันตรวจ ส่วนไหนอยู่ในรัฐธรรมนูญ ส่วนไหนไปอยู่ในกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ไม่เหมือนกัน ก็คืออย่างนี้ครับ มันจะมี ๒ อย่าง ถ้าเราเห็นตรงกับของเขา เราปรับเลย อันไหนที่เราเห็นไม่ตรงกับเขาก็เป็นความเห็น แล้วเขาก็จะไปดูอีกทีว่าความเห็น จะเป็นอย่างไร อันนี้ไม่เป็นไร เดี่ยวถ้าเราเห็นด้วยว่า ๙ คน เราบอก ๙ คนไปด้วยก็ได้ นะครับ คือถ้าเราไม่ตั้งใจเราก็บอกเขาไปเหมือนกันเลยใช้ไหมครับ และส่วนไหนที่เราคิดจะไปต่าง ก็เป็นความเห็นที่ต่างไปได้ไม่เป็นไร เชิญท่านเอกชัยครับ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธาน ผม เอกชัย นะครับ ผมมีข้อคิดเห็น และข้อสังเกตอย่างนี้ครับ ประการแรก จำนวน กกต. กลางน้อยไปหรือมากไป ที่บอกว่า ทำให้ตัดสินใจช้า ผมยกตัวอย่าง ผมไปดูที่ประเทศอินเดียมา มี กกต. ๓ คน คนมาลงเลือกตั้ง ๘๕๐ ล้านคน ทำไม่จึงทำได้ อันนี้ฝากคิดนะครับ เพราะว่ากระบวนการจัดการเราไม่ดีใช้ไหม ต้องไปดูตรงนี้ เพราะกระบวนการจัดการของเรายังใช้ยึกยิบ เอาหีบหนี เอาบัตรไปซ่อน มันจะเป็น อย่างนั้นหรือเปล่าถึงได้ไม่ดี ผมฝากคิดตรงนี้นะครับ

ประการที่ ๒ คำว่าที่มาของกรรมการกลางต้องให้ชัดเจนว่าที่มาจะมาอย่างไร ถ้าเพื่อบอกว่าเป็นแบบระบบเดิมผมบอกได้เลยใช้ไม่ได้ เพราะอะไร เพราะกรรมการกลางที่มา ครั้งสุดท้ายบางท่านมาจากองค์กรอิสระยอมลาออก และมั่นใจเลยว่าในเกือบ ๕๐ คนเขาต้องได้ ที่ใหม่ ผมไม่ต้องบอกว่าเป็นใคร นั้นแสดงว่ากระบวนการสรรหาคนมาลง กกต. ไม่โปร่งใส อันนี้ ผมบอกเลยนะครับไม่โปร่งใส เพราะฉะนั้นวิธีการเดิมใช้ไม่ได้อีกต่อไปแล้วนะครับ

อันต่อไปก็คือผมเห็นว่ากรรมการกลางนี้ เมื่อกี้บางท่านบอกว่าไม่ให้อยู่ประจำ แต่ผมเห็นว่าควรอยู่ประจำ แต่ว่างานที่ทำต้องไม่ประจำ เพราะว่าการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

เขาอาจจะเปลี่ยนคนที่ไปทำในอีกตำแหน่งหนึ่ง และเขาเองต้องสลับเปลี่ยนไป แล้วก็ไม่ได้ตัวเองวางรากฐานและวางแผนเอาไว้ล่วงหน้าจนเกินไป เพราะว่าระบบของ กกต. ดิอยู่แล้ว เปลี่ยนตำแหน่งอะไรเพื่อไปคุมเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเปลี่ยนได้แต่ทำไมให้อยู่ประจำตรงนั้น

แต่จังหวัดนี้ผมมีความคิดเห็นนะครับ ที่ยังไม่ได้มีใครมีความคิดเห็นอย่างนี้ คือว่าจังหวัดจะมี กกต. จังหวัดที่มีอยู่แล้วได้ แต่ตัวเขาเองไม่รู้ว่าจะเลือกตั้งครั้งหน้าจะไปอยู่จังหวัดไหนไม่รู้ครับ จะไปรู้ใกล้ ๆ เลือกตั้งว่าเขาไปอยู่ ผมนี่อยู่จังหวัดลพบุรีกลายเป็นว่าผมไปอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ไม่ให้เขารู้ อันนี้เป็นการแก้การวางรากฐาน เพราะอันนี้แต่ละคนวางรากฐานตัวเองไว้หมดแล้ว ยิ่งอยู่ประจำเท่าไรยิ่งสร้างฐานของตัวเองเยอะ เราไม่ให้เขารู้ คุณเตรียมอะไรเตรียมไว้ได้ แต่พอถึงเวลาจะเลือกจริงคุณไม่ได้อยู่ที่นี้แล้ว อันนี้อีกประการหนึ่งนะครับ

อีกประการหนึ่ง ผมมองอย่างนี้ครับ ที่เขียนเอาไว้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติและระดับจังหวัดต้องปราศจากการแทรกแซง ตรงนี้ไม่ทราบว่ายานยนต์อะไรถ้าเพื่อความเห็นผมนี้เขียนไว้อย่างนี้คุณต้องไม่ให้ใครมาแทรกแซง แล้วก็คุณก็ต้องไม่แทรกแซงเขาที่ผ่านมานี่องค์กรอิสระเคยแทรกแซงทางการเมืองเยอะมากเลย มันใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นคุณต้องเขียนตรงนี้ให้เป็นกลางว่านอกจากไม่ให้ใครมาแทรกแซง แล้วคุณก็ไม่แทรกแซงเขาด้วยก็เขียนอย่างนี้ว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นกลางทางการเมืองและปราศจากการแทรกแซงผมขออนุญาต ถ้าเผื่อจะเพิ่มขอเพิ่มอย่างนี้ครับ ขอบคุณครับ

นายสมบัติ อารังธัญวงศ์ : เดี่ยวมีที่จะพูดต่อ ความจริงมีนิดหนึ่ง ท่านรองเอกชัยมันจะมีประเด็นเหมือนกัน กรรมการมาก กรรมการน้อย ที่ผมฟังมากก็คือว่าของเรามันไม่เหมือนเขาอยู่เหมือนกันนะครับ คดีทุจริตฟ้องมันเยอะมากเลย ของเขาที่ประเทศอินเดียไม่ฟ้องกันนะครับ เรื่องชื่อเสียง ของเขาไม่มีนะครับ เพราะว่าชื่อไม่ไหวคนมันเยอะมาก คนจนเยอะมากชื่อไม่ไหวเลยไม่มีคดีฟ้องทุจริตแบบบ้านเรา ก็เลยทำให้อาจจะลดปัญหาพวกนี้ไปเยอะเหมือนกัน ท่านจรัลวิทย์ขอต่อนิดหนึ่งนะครับ

พันตำรวจเอก จรัลวิทย์ ภูมมา : ผมขออนุญาตต่อนิดหนึ่งครับ เพราะว่าคำถามหลายคำถามเดี๋ยวลืม คือจริง ๆ แล้วจากเลือกตั้งแล้วเปิดสภาไม่ได้รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ครับว่าจะเปิดสภานี้ ก็คือองค์ประกอบของสภาต้องมี ส.ส. จำนวนเท่านั้นเลยนะครับ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ก็เลยมาลดลงไป ๕ เพอร์เซ็นต์ ก็คือ ๕ เพอร์เซ็นต์จาก ๕๐๐ คนก็กะว่าได้ก็คนที่ยังประกาศผลไม่ได้แล้วก็ให้เปิดสภาได้ เมื่อ ๒-๓ วันได้ยื่นท่านไพบูลย์ให้สัมภาษณ์ว่า

๗๕ เปอร์เซนต์ก็เปิดได้แล้ว ก็คือให้ลดจำนวนของ ส.ส. ลงมาอีก เพราะว่าถ้าเราไม่ประกาศผลไปก่อนสภาเปิดไม่ได้มีผลกระทบต่อการบริหารนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งที่ฝากมา ผมก็รับไว้หมด แต่ว่าอีกประเด็นหนึ่งคือผมชี้แจงไปหลายครั้ง ทั้งในไลน์ด้วยนี่นะครับ จริง ๆ แล้วนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่มีอำนาจศาลมานี่ ผมเป็นคนไปร่างเองครับ ร่างระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการเลือกตั้ง คือพยานครับ ท่านนี่ถึงตำบล อบต. หรือว่าเทศบาลครับ พยานซื้อเสียงก็อยู่บ้านตรงนี้ ผู้สมัครนายกก็บ้านอยู่ตรงนี้ครับ ไปตลาดก็เจอกันทุกวัน เสร็จแล้วไปเจอกันที่ศาล ความเป็นอยู่วิถีชีวิตของเขาต้องเปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ใช้บังคับมาจนกระทั่งเราจะมาร่างใหม่ อยู่นี้ครับคดีซื้อเสียงลดลง แต่ซื้อเสียงยังมีอยู่ เพราะเขาไม่ร้องครับ เขาจะร้องแต่ว่ากรรมการประจำหน่วยไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือนับคะแนนไม่ตรง ไม่ถูก นี่คือข้อเท็จจริงที่ผมชี้แจง แล้วก็เคยลงไปในไลน์แล้วนะครับ ทางคณะอื่นท่านก็รับแล้วว่าใช่ เริ่มเห็นสภาพปัญหาว่าทำไมซื้อเสียงดำรงอยู่ และทำไม กกต. บอกคดีซื้อเสียงลดน้อยลง ก็คือจุด ๆ นี้จุดหนึ่งนะครับ ถ้ามีอำนาจศาล ก็ควรจะให้ไม่เปิดเผยชื่อพยาน เพราะกระบวนการพิจารณาในศาลปกติต้องส่งบัญชีพยานครับ พยานที่จะขึ้นมาสืบในศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกานี้ต้องส่งบัญชีพยานว่ามีชื่ออะไรบ้าง ที่มาขึ้นศาลส่วนใหญ่จำนวนเปอร์เซนต์มาก ผมจำเปอร์เซนต์ไม่ได้ คือกลับคำหมด กลับคำแบบไม่ถูกดำเนินคดีด้วยนะครับ มันมีวิธีการเทคนิคทางกฎหมาย จากเห็นชัดเจนเป็นคลับคล้ายคลับคลา แค่นี้ไม่เป็นไรแล้วครับ จบกัน คือเทคนิคมันเยอะ แล้วก็บ้านเรานักกฎหมายเยอะมาก และมีช่องลอดอะไรเยอะมาก ผมก็เลยที่ว่าถ้าศาลบอกว่าสืบพยานลับหลังจำเลยคดีซื้อเสียงได้หมด โอเคครับ ซื้อเสียงหมดแน่โดยไม่เปิดเผยพยาน ถ้าทำได้นะครับ ก็เรียนท่านอาจารย์ไพบูลย์ และเห็นท่านอาจารย์ไพบูลย์ให้สัมภาษณ์ว่าจะทำอย่างนั้น แต่ผมไม่ทราบว่าศาลจะทำได้หรือไม่ เพราะปกติกระบวนการพิจารณาในศาลของเราเปิดเผยต่อหน้าจำเลยครับ แต่ กกต. ที่ทำไม่เปิดเผย เราก็ปิดปิดยังรู้เลยครับ แต่ก็ยังดี ยังมีกระบวนการพิจารณาที่ปิด วิธีการพิจารณาที่ปิดนะครับ อันนี้ก็คือว่าพอเราประชุมกันในคณะอนุกรรมการเหตุผลตรงนี้ทำไมเรามาใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่กระบวนการสรรหาจะไม่ให้การเมืองเข้ามามีส่วนอะไรก็ได้ และกระบวนการที่ถอดถอนหรือว่าการประเมินให้มันเข้มแข็งมากขึ้นก็ยังไม่พอจะไปได้ แต่กับในศาลเลือกตั้งถ้ายังไม่เปลี่ยนกระบวนการพิจารณาโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยเมื่อไรไม่มีทางที่จะปราบเรื่องซื้อเสียงได้ครับ

นายดิเรก ถึงฝั่ง : เชิญท่านดำรงค์ครับ

นายดำรงค์ พิเดช : กราบเรียนท่านประธาน พอที่จะถามท่านอาจารย์สมบัติเรื่อง กกต. ที่เรากำลังประชุมกันอยู่ อาจารย์ยอมรับบอกทางโน้นเขาเรียบร้อยแล้ว ผมก็ตกใจอย่างนี้จะไปประชุมกันทำไม พอที่ท่านอาจารย์สมบัติบอกเขาก็บันทึกอะไรไว้ก็ OK แล้ววันนี้เราตี กกต. หนักมาก เราต้องเห็นใจชุดใหม่นี้ยังไม่ได้ทำงานเลย ที่พูดกันมาส่วนใหญ่เป็นชุดของเก่า คดีหมดอายุความ บ้างอะไรบ้าง คือ กกต. ไม่มีฎกกลางโทษ มีแต่ให้โทษคนอื่นที่ผ่านมา คดีหมดอายุความก็ไม่เป็นไร อะไรก็ไม่เป็นไร ที่นี้ของใหม่เราก็อยาเพิ่งไปโทษประณามอะไรที่เลือกตั้งมาเพราะยังไม่ทำงานอะไรเลย เพราะอาจจะดีก็ได้ แต่ทางเราก็ให้ท้วงติง กลัวจะเกิดแบบเก่า ๆ กลัวจะเป็นแบบเดิม แบบนี้ ๆ อีกฝั่งผิดหมด อีกฝั่งก็ถูกหมดอยู่อย่างนี้ มันก็เลยไม่ไว้วางใจ ก็เกิดการระแวง ทั้ง ๆ ที่อาจจะทำตรงก็ได้ แต่ระแวงไประแวงกันมาอยู่อย่างนี้ในชนบท วันนี้ท่านพลเอกเอกชัยที่พูดก็ตรงกับที่ผมพูดว่า กกต. จังหวัด ๕ คน ถึงเวลาเลือกตั้งนี้เอาไว้แค่ ๒ คน เอาที่อื่นมา ๓ คน หมุนเวียนกันทั่วประเทศอย่างนี้ เชียงรายอาจไปอยู่สุราษฎร์ธานีก็ได้ แต่ต้องเอาไว้ ๒ คน ให้รู้จักพื้นที่ แต่เสียงน้อย ๒ ใน ๓ คน มาจากที่อื่น ที่นี้มันจะเจ๊งกันหมด กลับภาพกลับหัวกลับหาง จับดำเนินคดี แจกใบแดงกันมันเลย แต่ถ้าใช้ในพื้นที่ ๕ คน เป็นข้าราชการในพื้นที่ ผู้ว่าฯ บ้าง ญาติโกโหติกา ภรรยาบ้าง ญาติโยม ไม่มีทางทำอะไรได้เลยในพื้นที่ถ้าเอากันจริง ๆ กลัวกันอยู่อย่างนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายดิเรก ถึงฝั่ง : เชิญท่านเอกชัย แล้วท่านจุไรรัตน์ และท่านทรงชัยครับ

พันเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : ท่านประธานครับ ที่ท่านดำรงค์เสนอนี้ผมเห็นด้วย แต่เห็นด้วยว่า ๒ คนนี้ต้องไม่ใช่เป็นประธาน ประธานต้องเปลี่ยนหัว แต่ว่า ๒ คนนี้ช่วยทำงาน เตรียมงานไว้ได้ แต่ถ้าเพื่อให้เป็นประธานด้วยนี่อีหروبเดิมครับ

นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ : ขออนุญาตให้ข้อมูลดีกว่านะคะ อยากขออนุญาต เรียนถามว่าในเรื่องของ กกต. นี้ อันดับแรกก่อน พอพูดคำว่า กกต. นี้หมายถึง กกต. กลาง กกต. จังหวัด สำนักงาน กกต. กกต. ท้องถิ่น หรือหมายรวมทั้งหมด อันดับแรกก่อนนะคะ อันดับที่ ๒ ถ้าชี้เฉพาะได้ว่า กกต. นี้คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง มันจะต้องมีประกอบว่าที่ว่านี้ทั้งหมด ถ้าทั้งหมดก็ต้องพูดอีกแบบหนึ่ง ถ้า กกต. กลาง ๕ คนที่มีอยู่ปัจจุบันนี้ ก็ต้องอีกแบบหนึ่ง อันนี้ไม่ทราบได้คุยกันตรงนี้ไหม เพราะคนมักจะคิดว่า กกต. แล้วแต่คนจะตีความ กกต. ในที่นี้หมายถึง กกต. จังหวัด เรื่องนี้เป็นประเด็นที่ตัวเองพยายามจะอธิบายกับ Public อยู่เสมอ ๆ คนบอก กกต.

รับสตางค์ หรืออนุกรรมการสืบสวนสอบสวนส่วนกลางแล้วก็ส่วนจังหวัด หรือ กกต. เป็นสื่อ
กระดาศ คุณหมายถึง กกต. กลางหรือ กกต. จังหวัด หรือว่า กกท. ท้องถิ่น หรือว่าเจ้าหน้าที่ กกต.
อย่างนี้ อันนี้ขออนุญาตให้ข้อมูล

อันที่ ๒ เรื่องของข้อเท็จจริง อยากจะเรียนถามว่าไม่ว่าจะอนุใด ๆ ก็ตาม หรือ
กรรมการใด ๆ ก็ตาม มีใครได้ทำงานตรงนี้บ้างไหม ไม่ว่าจะเป็นผู้ออกความเห็นใด ๆ ก็ตาม
ก็คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างเช่นท่านทรงชัยก็เป็นนักการเมือง เป็นนักวิชาการ ท่านอาจารย์ก็เป็น
นักวิจัย ไม่มีใครเป็น กกต. สักคน ท่านจรุงวิทย์เป็น กกต. กลาง ที่นี้ตัวดิฉันเองก็ขออนุญาตพูด
ในฐานะผู้ปฏิบัติ กกต. จังหวัด ไม่มีใครรู้ดีเท่าผู้ปฏิบัติ ก็ยังยืนยันกับอาจารย์คำเดิมวันนั้นจนถึงวันนี้

ประเด็นต่อมาคือเรื่องที่มา เห็นด้วยอย่างยิ่งที่มาจาก กกต. กลาง และ กกต. จังหวัด
มีอยู่หรือไม่อยู่ไม่สนใจ แต่จะบอกเหตุผลว่ามันควรมีอยู่หรือไม่ควรมีอยู่ ท่านจรุงวิทย์ต้องทำใจคะ
ถ้าเราจะเอาการเลือก กกต. อยู่ ถ้ายังคงอยู่จำเป็นต้องมี กกต. จังหวัดอย่างยิ่ง ก็ยังยืนยันคำเดิมอีก
ถ้าไม่มีตายเลย ถ้ามีเฉพาะสำนักงาน กกต. จังหวัด มีเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการประจำ เจ้าหน้าที่
ประจำในส่วนกลางและในระดับจังหวัด จบ ขออนุญาตแซร์นะคะ ทุกวันนี้ทั้งต้น ทั้งผล
ทั้งป้องกัน มันเหมือนเวลาเรานวดแป้งแล้วลวดออกตามนิ้ว ตลอดเวลา ขนาดสำนวนส่งมาให้
เดี๋ยวจะไปถึงเรื่องของ กกต. จังหวัดที่ว่ามี ๒ ๓ แล้วขยายโดยกะทันหัน เดี่ยวจะขออนุญาตให้ข้อมูล
ขนาดว่าสำนวนที่เขียนมาถึงนี้ กกต. จังหวัดทุกอย่างหาข้อมูลมาหมดแล้ว แล้วก็บอกให้ไปเปลี่ยน
เชื่อใหม่ว่ามาให้เราเซ็นนี้มันทำมาอีกแบบหนึ่งอย่างที่ผมอยากจะทำ ต้องมีคนคอยดูคอยจับผิด
ตรง ๆ จับได้ไล่ทัน อันนี้กรณี กกต. ๕ คนเป็นคนเหมือนกันหมด แล้วยลองคิดว่าถ้าดีบ้างไม่ดีบ้าง
เพราะฉะนั้นกระบวนการได้มาของ กกต. จังหวัดก็อาจจะต้องเปลี่ยนรูปร่างอย่างที่บอก จำได้ทุกคำ
ที่พูดวันนั้น อยากรู้ก็ยืนยันเหมือนเดิม ที่นี้มาถึงเรื่องของ กกต. จังหวัด พื้นฐานสำคัญของ กกต.
จังหวัดคืออันนี้ที่ถูกตองนะคะ ต้องมีความรู้สึกซื่อแล้วเข้าใจบริบท พอเห็นคนนี้ปุ๊บรู้เลยว่าพื้นฐาน
คืออะไร หรือ ๒. ต้องมีศักยภาพในการหาข้อมูลที่เป็นจริงได้ในจังหวัด หาได้หมด อำเภอสอด
อำเภอฟาง อำเภอลี้ อำเภอดอยสะเก็ดอะไร คือสามารถจะมีคนที่แสวงหาข้อมูลได้อย่างแม่นยำ
ถ้าไม่มีเลยนี้หายนะ ขอเรียนเลย เพราะว่าไม่มี กกต. จังหวัด กกต. จังหวัดต้องไม่เป็นแบบนี้
ที่มีอยู่ทุกวันนี้ก็ Qualify ไม่ได้ แต่ยืนยันหลักการว่าควรต้องมี ขออนุญาตท่านจรุงวิทย์คะ เพราะ
สำนักงาน กกต. แต่ละที่ถ้าจะหาเงินใช้เนี่ย หมายถึงเจ้าหน้าที่ที่มีเงินได้อยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มี
กกต. จังหวัดไปคาน แต่ก็ต้องได้ กกต. จังหวัดที่ดีด้วย จริง ๆ ต้องมีบาร์มีแล้วก็มีแขนมีขา แล้วก็

ต้องฟังตัวอยู่ในจังหวัด ถ้าสมมุติดอกเตอร์จูไรรัตน์อยู่เชียงใหม่ รู้ดีทุกอย่างเชียงใหม่ วันดีคืนดี ย้ายให้ไปอยู่ลพบุรี บอดเลนนะคะไม่มีทางเลย ทำบ้านไม่ได้เลยง่อยเลยต้องลาออกอย่างเดียว ไม่รู้ ไม่มีข้อมูล พอเจอหน้าอาจารย์ประสานก็รู้ว่าเขาเป็นคนอย่างไร อะไรอย่างนี้ แต่จะฟังหรือไม่ฟัง หรือจะรับฟังอย่างไรนี้ขออนุญาตเพราะว่าจำเป็นต้องพูดมันเป็นเรื่องของบ้านเมืองคะ แต่ประเด็นที่สำคัญกว่านั้น การที่ทำให้ กกต. ทำงานไม่มีประสิทธิภาพเลย มันก็ยียวนเหมือนเดิมอีก อยู่ที่กระบวนการโครงสร้างอำนาจหน้าที่ ตลอดจนในเรื่องของการ Design โครงสร้างขององค์กร มันไม่ Fit in กับบริบทของการทำงานเลย ต้องยอมรับว่า กกต. ในส่วนกลาง แม้กระทั่งคณะกรรมการ การเลือกตั้งส่วนกลางก็หวงอำนาจ เรื่องเล็กเรื่องน้อยเช่นเองหมดแล้วเมื่อไรจะประชุมจบเสียที เช่นแบ่งเขตเลือกตั้งเรื่องเล็ก ๆ น้อย ยกเว้นชุดนี้เพราะชุดนี้เพิ่งเข้ามาไม่นาน แต่ถึงแม้ว่าอย่างที่ท่านดำรงก็จะบอกว่าให้เวลา ถึงให้เวลาเท่าไรก็ไม่มีประสิทธิภาพเพราะว่าย่างคงโครงสร้าง วิธีปฏิบัติ กระบวนการเหมือนเดิม เพราะฉะนั้นงานของ กกต. จะล่าช้า แล้วยิ่งนานวันก็จะยิ่งถูกทำลายด้วยระบบด้วยตัวเขาเอง มันก็มีทางเลือก เช่นอาจจะไม่ต้องมีเลยแล้ว Create ใหม่ขึ้นมาแบบเป็น องค์กรอะไร แต่อย่างไรก็ตามในขณะนี้โดยความเห็นส่วนตัว กกต. ก็น่าจะต้องยังคงมีอยู่ แต่ต้องปรับระบบใหม่ทั้งหมดทุกอย่าง อันนี้ต้องขออนุญาต แล้วก็ที่สำคัญกลับไปอดีตคือต้อง Defiled ก่อนว่า กกต. ที่ว่านี้ต้องฝากไว้ด้วยนะคะ

นายดิเรก ถึงฝั่ง : เชิญท่านทรงชัยครับ ท่านทรงชัย ท่านนิรันดร์ และวรวิทย์ครับ

นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์ : ท่านประธานครับ ต้องขออนุญาตครับ ผมไม่ได้ตื่นครับ แล้วผมไม่ได้เสนอให้ยกเลิก กกต. ผมเป็นผู้หนึ่งที่เสนอให้คง กกต. แล้วก็เพิ่มอำนาจให้ด้วย ผมเป็นผู้เสนอ ที่ผมเพิ่มอำนาจ ๑. เพราะว่าการทำงานนั้นโดยเฉพาะการทุจริตการเลือกตั้ง ถ้าจะไปยื่น คำร้องขอศาลออกหมายค้นไม่ทันการ มันต้องทันที่ทันใด ผมเสนอให้ในช่วงที่มีการเลือกตั้งนั้น ให้ กกต. มีสิทธิในการที่จะเข้าตรวจค้นในเคหะสถานที่มีพฤติกรรมในการที่จะมีการทุจริตการเลือกตั้ง ผมเคยยกตัวอย่างในคณะอนุกรรมการว่ามันเกิดขึ้นในกรณีที่ผู้สมัครการเลือกตั้งท้องถิ่น ไประดมคนมา กำนันผู้ใหญ่บ้านมา เขาก็ไปแจ้ง กกต. ว่าจุดนี้มันมีการระดมคนมาอย่างนี้ในเวลา วิจารณ์ กกต. บอกไปไม่ได้ต้องไปขอยกก่อน มีผู้สมัครอีกคนหนึ่งบุกเข้าไปเลย พอบุกเข้าไปในจุด ที่ชุมนุมกัน แตกกันหมดต่างคนต่างกลับกันหมด สุดท้ายผู้สมัครคนนั้นถูกฟ้องศาลข้อหาบุกรุก ถ้ำรอก กกต. จะเป็นไปได้หรือครับ ก็เรียบบ่อย พอมาถึงนี้เขากลับบ้านกันแล้ว เอาสตางค์ใส่กระเป๋า กลับบ้านกันหมดแล้วไม่รู้ไปไหนแล้ว อันนี้เลยต้องให้อำนาจ กกต. ในช่วงเลือกตั้งให้เหมือนกับ

เจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ส. ในการที่เข้าตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมาย แล้วอีกอันหนึ่ง เมื่อกี้ผมก็เห็นด้วยว่าให้ กกต. มีอำนาจเด็ดขาด แต่ต้องรับรองในเรื่องของสุจริตและความถี่ถ้วนในการที่จะให้เพราะการให้ใบเหลืองใบแดงมันขึ้นเป็นขึ้นตายกับเขา ๒. ถัดมาต้องให้ระยะเวลาพอสมควร อย่านานเกินไป ผมเลือกตั้งวุฒิสภาเมื่อปี ๒๕๔๙ ผมเป็นวุฒิสมาชิก ๕ เดือน ไม่มีการเปิดประชุมสภาจนปฏิวัติครบ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๙ ถึง ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ๕ เดือนพอดีเลย ปฏิวัติ ไม่มีการประชุมสภาเลย อันนี้ก็เป็นปัญหาที่ทำให้การบริหารงานไม่สามารถเป็นไปได้อีก กำหนดเวลาที่ชัดเจน รวดเร็ว แล้วก็ก็เป็นธรรม อีกประการหนึ่ง ที่ผ่านมามีขออนุญาตท่านดำรงค์ พิเศษ ว่าไม่ใช่ไปว่าอย่างเดียว คือนี่เอาข้อเท็จจริงมาเล่าสู่กัน เอาปัญหาไปเล่าให้ฟังเพื่อที่จะแก้ปัญหามาให้มันเกิดขึ้นในอนาคต การทำงานของ กกต. นั้น โดยเฉพาะฝ่ายสอบสวนสืบสวนต้องทำงานในเชิงรุก ไม่ใช่เขาไปแจ้งแล้วบอกว่าเอาหลักฐานมา มีรูปถ่ายใหม่ มีพยานใหม่เอามา ถ้า กกต. ทำงานอย่างนี้ อย่าทำเลยครับ เพราะมันจับทุจริตไม่ได้หรอก ผมเป็นประชาชนผมมาร้อง ผมไม่มีส่วนได้เสีย ผมไม่ได้ว่าร้องแล้วเอาคนนี้ถูกตัดสิทธิแล้วผมจะได้เป็น ไม่ใช่ เรามองถึงว่าชาวบ้านนะครับ แล้วจะให้ผมไปหาพยานมา เอาเอกสารมา เอาอะไรต่าง ๆ มานี้ ผมถามว่าชาวบ้านที่ไหนจะทำ กกต. เมื่อเขาแจ้งเบาะแสแล้วต้องรีบดำเนินการ ไม่ใช่ นั่งอยู่กับที่ เพราะนั่งอยู่กับที่ก็ไม่ต้องทำแล้ว คุณก็ไปอยู่ศาลแล้วกัน อันนี้พูดปัญหาให้ฟังว่าการทำงานในอดีตมันเป็นอย่างนี้มันถึงจับทุจริตเลือกตั้งไม่ได้

๒. อย่างที่ท่าน กกต. เชียงใหม่ ท่านดอกเตอร์จูไรรัตน์ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ท่านบอกว่าบางครั้งเข้ามาไม่มีประสบการณ์ เพราะบ้านเราเขียนนักการเมืองเป็นยักษ์ มองว่านักการเมืองชั่วหมด องค์กรอะไรต่าง ๆ ตั้งขึ้นมาต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมือง แล้วเราจะเขียนอย่างไรว่าต้องมีพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง มันเป็นไปได้อย่างไร บางท่านพอไปสมัครบอกคุณเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ผมยังไม่รู้เลยว่าผมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคอะไร มันนานมาแล้ว คือไม่ได้สมัครอะไรกับพรรคเลย แต่ก็ถูกตัดสิทธิไปสมัครอะไรไม่ได้ ในทางตรงกันข้าม เราจะเห็นอยู่ทุกวันนี้ว่าคนที่ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองแต่มาทำหน้าที่ในภาคการเมืองมากกว่าคนที่ เป็นสมาชิก บางคนไม่เป็นครับ เพราะว่าถ้าเป็นสมาชิกเป็นอย่างอื่นไม่ได้ แต่ก็มาทำงานการเมือง มาทำงานให้พรรคการเมืองมากกว่าคนที่ เป็นสมาชิก เราไปเขียนอย่างนี้สิครับเราถึงไม่ได้คนที่เขามีความรู้ มีประสบการณ์ด้านนั้น ๆ มาทำหน้าที่ เราเร่งเชิญหมดครับ เร่งเชิญนักการเมือง เป็นสมาชิกไม่ได้ ผมถึงถามอย่างไรบางที กกต. ที่ผ่านมานั้นท่านไม่ได้เป็นนักการเมือง บางทีท่านก็ไม่รู้หรอก

สายสนกลใน การเลือกตั้งเป็นอย่างไร ทำอย่างไร ไม่รู้ครับ แล้วจะไปจับได้อย่างไรถ้าไม่รู้ และอีกอันหนึ่ง ผมขออนุญาตในฐานะที่เราจะให้อำนาจ กกต. ไปออกระเบียบอะไรต่าง ๆ ขอความอนุเคราะห์ว่าการพิจารณาออกระเบียบนั้นขอให้ดูสภาพสังคมด้วย ยกตัวอย่างการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไปเขียนกฎหมายเลยว่าการจ่ายเงินเกินกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท ให้กับค่าใช้จ่ายเกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ต้องจ่ายเป็นเช็ค ผมสมัคร ผมไปทำโปสเตอร์ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แล้วถ้าผมต้องจ่ายเป็นเช็ค ผมถามว่าถ้าร้านที่ทำโปสเตอร์ให้ผมบอกไม่เอาเช็คผมเพราะไม่เชื่อเครดิตผม แล้วจะทำอย่างไร จ่ายอย่างไร มันไม่เชื่อในนะครับ นักการเมืองนี้ไปเลยช่วงเลือกตั้งนี้ ไปถามเขาเอาเงินสดไม่เอาเช็คเขากลับ นี่แหละออกระเบียบอย่างนี้มาแล้ว แล้วถือเป็นความผิดติดคุกนะครับ มีโทษทางอาญา นี่ผมเพิ่งไปขึ้นศาลแต่ไม่ใช่ของผม ผมไปฐานะเป็นทนายความให้เขา ผมดูแล้วมันไม่ถูก เพราะมันออกกฎหมายมาขัดกับทางปฏิบัติ มันไม่มีสภาพบังคับ ฉะนั้นคุณต้องไปออกกฎหมายว่าผู้รับจ้างจะต้องรับเช็ค ถ้าไม่รับเช็คผิด มันต้องอย่างนั้น ประการที่ ๑

๒. บางแห่งที่จะเกิดขึ้นอย่างเชียงใหม่ นี่มีเขาเขียนมาบอกการเดินทางจากตัวจังหวัดไปผาง ไปแม่ฮาด มันต้องนอน ไม่ใช่ไปกลับได้ เขาเอาเช็คไปจ่าย ไปจ่ายอย่างไร แล้วให้เขาจ่ายได้ ๒๐,๐๐๐ บาท เงินสด แล้วทำอย่างไร เบิกอย่างไร นี่มันเป็นข้อระเบียบที่ไม่เป็นไปตามสภาพของสังคม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก็อยากจะฝาก มีโอกาสได้คุยกับทาง กกต. จะได้บอกให้เห็นว่ามันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอุปสรรค ถามว่าถ้ามันเป็นอย่างนี้แล้วทำไมทำไม่ได้ ท่านไปดูครับทำได้อย่างไร มันก็ฝืนกฎหมายนั่นแหละครับ เอาเงินสดไปจ่ายแล้วเอาเช็คไปจ่ายด้วย พอมันไปขึ้นเช็คมาเอาเงินคืนเรามา มันก็อย่างนี้ครับ มันทำให้คนที่ไม่ยอมทำผิดกฎหมายต้องทำผิดกฎหมาย ถ้าไม่เอาเงินไปจ่ายก็ไม่ให้มาโปสเตอร์ อย่าพูดถึงโปสเตอร์เลยครับ การไปรษณีย์ไทยนี้ท่านบอกว่าให้เขาส่งจดหมายอะไรได้นี้ เขามีระเบียบของเขาเลยนะครับว่าเขาไม่รับเช็ค เขารับเป็นเงินสด คุณจ่ายค่าไปรษณีย์ อันนี้ก็ปัญหาที่อยากจะฝากครับ ขอบพระคุณครับ

นายดิเรก ถึงฝั่ง : ครับ เดี่ยวท่านนิรันดร์ แล้วท่านวรวิทย์ครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ท่านประธานที่เคารพ ที่จริงในคณะอนุกรรมการชุดนี้ไม่ได้พูดรายละเอียดของ กกต. มาก เพราะเรารู้อยู่แล้วว่ามันมีคณะกรรมการอีกคณะหนึ่งของท่านจรูญวิทย์นี่พูดมาก ฉะนั้นเราจะไม่พูดมากเท่าไร จริง ๆ แล้วรายละเอียดไม่มี คือในความเห็นของคณะเราคือฟังตรงไปเบื้องต้นเลยว่าต้องมี กกต. อันนี้แน่นอน เพราะว่าต้องมีกรรมการในการออกระเบียบ จัดเลือกตั้งอะไรต่ออะไร อันนี้เป็นข้อสรุปเบื้องต้นของคณะอนุของเรา แต่มันก็มี

ประเด็นนี้คือเราก็พูดถึงปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ของ กต. กลางและ กต. จังหวัดว่า มันมีปัญหาหลายเรื่อง แต่เรื่องที่สำคัญอันหนึ่งคือการเลือก กต. กลางยังมีการแทรกแซงจาก ฝ่ายการเมือง อันนี้คงจะต้องเป็นคำถามไว้ด้วยสำหรับ กต. ว่าการได้มาของ กต. ในโครงสร้างที่ ทางฝ่ายอนุของท่านจรูญวิทย์นำเสนอนี้ กระบวนการได้มาของ กต. อันใหม่เป็นอย่างไร ได้มา อย่างไรถึงจะถือว่าปลอดจากอิทธิพล การแทรกแซงจากการเมืองหรือจากอะไรก็แล้วแต่ อันนี้เป็น คำถามเดียวที่ท่านช่วยตอบหน่อยนะครับ เพราะคณะเราไม่ได้พูดถึงโครงสร้างการได้มา เราไม่ได้พู

ประเด็นที่ ๒ คณะกรรมการ กต. จังหวัดที่จริงเราก็แตะ แต่ผมก็ไม่ได้เขียนสรุปไว้ ในนี้ แต่ก็มีที่แตะเหมือนกันและมีข้อเสนอจากท่านดำรงค์และหลาย ๆ คน ของอาจารย์นนท์ด้วย ว่า กต. ควรจะมีโครงสร้างใหม่ ท่านอาจารย์นนท์บอกว่าควรมีผู้พิพากษาใน ศาลปกครองมา ๑ คนด้วยถ้าเป็นไปได้ เพราะว่าเรื่องรักษาความยุติธรรม ๒. ท่านดำรงค์ พิเศษ บอกว่าควรจะมาจกคนต่างจังหวัด ไม่มีหน้าที่ ไม่มีอาชีพการงานอยู่ในจังหวัดนั้น ควรจะมาเป็น กต. เพราะว่าจะได้ไม่ถูกอิทธิพลจากนักการเมืองในท้องถิ่นบีบบังคับ แต่มันก็ขัดกับแนวความคิด ของท่านจรูญรัตน์อีกว่าถ้า กต. มาแล้วไม่รู้เหนือรู้ใต้ ไม่รู้พื้นที่อะไรต่าง ๆ เราก็เลยบอกว่า กต. นี้ น่าจะมาสัก ๓ คน แต่ในขณะเดียวกันก็ควรมี กต. ที่มาจากจังหวัดด้วยเพื่อให้รู้พื้นที่ ขนบธรรมเนียมประเพณี บุคคลต่าง ๆ ก็จะได้ให้ข้อมูลกับคณะกรรมการ กต. จังหวัด ฉะนั้นก็เลย เป็น ๑ ๓ ๑ ถ้าผมจำไม่ผิดคือยัง ๕ เหมือนเดิม แต่เป็น ๑ ๓ ๑ คือจากศาลปกครอง ๑ จากคนนอกพื้นที่ ๓ จากในพื้นที่อีก ๑ เป็น ๑ ๓ ๑ อันนี้ก็ไม่ได้เขียนไว้ในข้อสรุปนี้ กระบวนการ ได้มาควรจะเป็นโครงสร้างแบบนี้ อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นหนึ่งที่เราพูดถึงแต่ไม่ได้เขียนไว้ใน รายละเอียด เพราะเรารู้ว่าคงจะต้องมีอนุกรรมการอีกคณะหนึ่งที่จะต้องทำหน้าที่ลงรายละเอียด แต่เราก็ให้กรอบใหญ่ ๆ ไว้แค่นั้นเองครับ

ประธาน : ขอแทรกนิดเดียว พอดีข้อ ๖ ท่านอาจารย์นรินทร์ ผมอ่านแล้วไม่แน่ใจ ว่าหมายความว่าอย่างไร ข้อ ๖ การพิจารณาให้ใบเหลือง ใบแดง ต้องให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ กระทำความผิดทุกคน อันนี้เลยไม่ค่อยสื่อ เพราะที่เราคุยกันนี้เราบอกใบเหลืองไม่ค่อยมีความหมาย แจกไปแล้วก็เลือกมาได้อีกเหมือนเดิม เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา ใบแดงก็ยังมี ความหมาย ทีนี้เขียนตรงนี้ปกติถ้าผิดก็ให้อยู่แล้ว แต่ทีนี้มันเลยไม่สื่อความหมาย

นายนรินทร์ พันทรกิจ : คืออย่างนี้ครับ ความหมายคืออาจจะไม่แสดงเท่าไร ประเด็นคือที่ผ่านมามันกลายเป็นว่าคนที่โดนใบแดง ใบเหลือง คือคนที่ได้รับการเลือกตั้ง แต่คนแพ

ไม่โดนอะไร นั่นคือปัญหา เพราะคนแพ้แปลความว่าแม้กระทำความผิดแต่แพ้เลยไม่ได้ทำอะไรสักอย่างเพราะแพ้ แปลว่าคนที่กระทำความผิดแต่ได้รับการเลือกตั้งก็โดนใบเหลืองไปทำนองนี้ ซึ่งอันนี้ก็เขียนเป็นข้อสังเกตไว้ แต่อาจจะลบบอกก็ได้หรือจะเขียนอย่างไร แต่ประเด็นหนึ่งที่เราพูดถึงกันก็คือเรื่องของใบเหลืองมันไม่ค่อยมีประโยชน์เท่าไร เพราะว่าใบเหลืองเมื่อเลือกตั้งใหม่ปรากฏว่าคนที่ได้ใบเหลืองได้รับการเลือกตั้งทุกใบเหลืองเลย แต่ข้อนี้หมายถึงคนกระทำความผิดที่มักจะได้ใบเหลือง ใบแดง กลายเป็นคนที่ชนะการเลือกตั้ง

ประธาน : ผมว่าถ้าจะเขียนให้ชัดเจนก็คือคนที่กระทำความผิดการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะแพ้หรือชนะควรจะต้องถูกลงโทษทุกคน อย่างนั้นจะดีกว่าครับ ขอขอบคุณครับ

นายดิเรก ถึงฝั่ง : ท่านวรวิทย์เชิญครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ขอขอบคุณครับ ผมตั้งใจข้อ ๔ นิดหนึ่ง ที่ว่าควรให้ทหารมาปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งปกติมาอยู่แล้ว ก็คือ กกต. มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการทุกประเภทมาช่วยงานอยู่แล้ว ทีนี้ถ้าไปเน้นผมว่าเดี๋ยวก็กลายเป็นรัฐธรรมนูญทหาร ผมอยากให้ตัดออกครับ แล้วอีกอันหนึ่งเรื่อง กกต. จังหวัด มีการเถียงกัน โดยเฉพาะคณะที่ ๘ คือ กกต. จังหวัดเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากกว่า กกต. กลางในเรื่องของการเรียกรับผลประโยชน์หรืออะไรก็แล้วแต่ ทีนี้อย่างคณะ ๘ รู้สึกเขาจะไม่ให้มี มีแต่ผู้อำนวยการสำนักงานเลือกตั้ง ทำหน้าที่ แล้วก็จะมีสภาตรวจสอบภาคประชาชนเยอะมาเป็น ๕๐-๖๐ คน สุ่มมา ดูเป็นเรื่อง ๆ เวียนกันมาเพื่อคุมไม่ให้ข้าราชการใน กกต. จังหวัดนั้นเล่นแร่แปรธาตุมาก แต่ถ้าเป็น กกต. จังหวัด กกต. จังหวัดก็เป็นปัญหาอยู่ แล้วจะให้เลือกคนอื่นมามันติดไปหมด บอกว่าเอาเลือกคนที่บริสุทธิ์มาส่วนใหญ่ นี่ก็จะไม่รู้เรื่อง ถ้าจะเอาคนรู้เรื่องมานี่ก็ไม่ค่อยบริสุทธิ์ เพราะเขาก็ต้องเก่งเขาถึงจะรู้ทุกอย่างว่าโกงเป็นอย่างไร ฉะนั้นเขาเลยบอกว่าเอาอย่างนี้ มันก็จะกลับไปสู่เรื่องของประชาชนนิดหนึ่ง คือว่าการเลือกตั้งจริง ๆ ถ้าประชาชนมาชะงักหน้าดูกันเยอะ ๆ การที่ กกต. ที่เป็นเจ้าหน้าที่จะไปแก้มือเขาหรือจะละเว้น เขามาแจ้งแล้วไม่ไปอย่างนี้ ผมก็เชื่อว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ จะส่งคนเข้าไปอยู่ในสภาภาคประชาชนให้เยอะ ๆ ถ้าต่างคนต่างเข้าไปชะงักดู เหมือนการนับคะแนน มีตัวแทนพรรคมาดูทุกคนนี้คุณนั้นโกงไม่ได้หรอกครับ ก็จะเป็นอย่างนั้น อันนี้ให้ความเห็นไว้ตรงนี้ แต่ส่วนข้อ ๔ ผมขอเสนอตัดครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ก็เพิ่มเติมครับ เพราะท่านวรวิทย์กับผมอยู่คณะเดียวกัน เรียนพีจุไรรัตน์ว่าจริง ๆ พวกเราก็เห็นแก่ชาติบ้านเมืองแน่นอนไม่ได้ตั้งใจจะมาลิดรอนเรื่อง กกต. จังหวัด แต่ที่ประชุมนี้ก็คือไม่ต้องการให้มี กกต. ประจำที่อยู่เหมือนกับว่าตลอดเวลา คือให้มีเป็นวาระ เป็นครั้งคราวที่ท่านวรวิทย์ว่า มันจะมีสภาประชาชน มีการคุยกันถึงขนาดว่าจะเอาโดยตำแหน่งใหม่ เหมือนอย่างบางที่ความเชี่ยวชาญเรื่องกฎหมายที่ท่านจุไรรัตน์ว่าบางครั้งสอดใส่มาอะไรอย่างนี้ ถ้าไม่มีประสบการณ์ก็ไม่มีความรู้ ก็มีการคุยกัน แต่ว่าเรื่องหนึ่งเพิ่มเติมคือรู้สึกว่ไบแดงจะไม่มีแล้วนะครับ เพราะว่าเรามีศาล ก็จะมีเฉพาะไบเหลืองครับ

ประธาน : ผากท่านอาจารย์อมรครับ ไบเหลืองยิ่งไม่ควรมี มันควรจะเสนอว่าเป็นลงโทษก็ลงโทษไปเลย เพราะว่าไบเหลืองพอไปเลือกตั้งมาใหม่ก็ชนะกลับมาอีก ๙๐ เปอร์เซ็นต์ครับ ท่านที่บอก เชิญท่านจุไรรัตน์ครับ

นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ : ขอนิดเดียวค่ะ คือที่ให้ข้อมูลนี้ยังมีข้อมูลที่จะให้อีกเยอะ ถ้าคณะที่ ๘ สนใจอยากได้ข้อมูลมาส่วนตัวได้ เพราะเป็นห่วงจริง ๆ กระบวนการทั้งหลายแหล่ อย่างสภาประชาชนหรืออะไรนี้บางจังหวัดพื้นที่เป็นของเขาทั้งหมดบางที่ก็ลำบาก แต่ว่าอันนี้เป็นข้อมูลเฉย ๆ ค่ะ บางที่เราสุมเราอะไรก็เจอพวกเดิม ๑. ยินดีให้ข้อมูลทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ โดยเป็นจริง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์จากที่ได้ทำหน้าที่มา ๓ ปีกว่า ๒. ไม่ได้เห็นว่าเป็นการลิดรอน แต่ว่าอย่างที่ยืนยันว่าจะมีหรือไม่มีก็ตามขอให้การเมืองได้เข้มแข็ง แข็งแรง แล้วก็เรื่องของระบบการเมือง ระบบการเลือกตั้งมันมีประสิทธิภาพจริง ๆ แต่เลือกที่พยายามพูดในที่ประชุม จริง ๆ มีเรื่องอื่นที่จะพูดเยอะแยะก่อนหน้านี้นี้ แต่เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องบางสิ่งบางอย่างก็ยังมีมุมที่ยังไม่ถูกต้องทั้งหมด แต่ว่าอันนี้ขออนุญาตปวารณาตัวว่าถ้าอยากจะได้ข้อมูลเชิงลึกหรือรายละเอียดมากกว่านี้ก็ด้วยความยินดีค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

ประธาน : เชิญท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ต่อคำถามท่านอาจารย์นิรันดร์ เรื่องการสรรหากกต. ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ย้อนไปช่วงนั้นที่เราเห็นร่องรอยแห่งความสำเร็จของการเลือกตั้งเดี่ยวผมจะให้ทางเลขานุการของคณะอนุกรรมการสั้น ๆ ครับว่ามีกี่คน และมีใครบ้างเป็นกรรมการสรรหากกต. ที่เราเสนอเราเอาของปี ๒๕๔๐ มาใช้ ถ้าจะปรับจะเอาภาคไหนออกเอาส่วนไหนออก ผมว่าถ้าจะรับเอาปี ๒๕๔๐ ของผมไปนะครับ

ประธาน (นายสมบัติ อ่างธัญวงศ์) : ขอแสดงความเห็นนิดหนึ่งครับ ผมคิดว่าที่เราจะทำนี้ ๒ ส่วนจะได้ง่ายขึ้น ส่วนหนึ่ง ส่วนที่เราจะไประบุในรัฐธรรมนูญนี้มันสั้น ๆ และอีกส่วนหนึ่ง ไประบุในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ อันนี้เราแยกให้ชัด ในส่วนของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรายังมีเวลาอีกเยอะในการทำเพิ่ม ไม่อย่างนั้นเราก็จะไปติดอยู่กับรายละเอียดซึ่งเรายังไม่ใช้ เพราะฉะนั้นเสนอโดยสรุปก็แล้วกัน เพราะว่าเราจะเอาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวรัฐธรรมนูญเป็นหลักก่อน

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : อาจารย์ครับ ในส่วนของที่มาขององค์อำนาจตามรัฐธรรมนูญนี้จะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญหมดเลยครับ ที่มา อำนาจ จำนวน แล้วก็วาระอะไรต่าง ๆ สั้น ๆ ครับ

นายชลรัช จิตในธรรม (เลขานุการ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง) : ขออนุญาตครับ ผม ชลรัช เลขานุการ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้งนะครับ ที่มาของการสรรหาประธานและกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๓๘ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มี ๑๐ คน มี ๒ คณะ ชุดที่ ๑ คือ ๑๐ คน ประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๔ คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรค ที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละ ๑ คน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๔ คน ทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหาผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓๗ ก็คือผู้เป็นกรรมการให้ได้ เสนอ ๕ คน และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเสนออีก ๕ คน และให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ใน ๑๐ คนนี้ไปเลือกให้เหลือ ๕ คนครับ

ประธาน : ท่านชาลีเชิญครับ

นายชาลี เจริญสุข : กราบเรียนท่านประธานครับ พอดีผมจะเติมประเด็นนิดเดียวในส่วนของ กกต. ผมจะย้ายไปที่ กกต. จังหวัดก็แล้วกัน เพราะว่าส่วนกลางผมมาดูแล้วโครงสร้าง

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กุลณี ๑๐/๒

เขาตีมากคือมีส่วนร่วม ประเด็นก็คือว่าการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๕ เสือจังหวัดนี้ กรรมการสรรหาถ้าใครสรรหาก็จะได้ เขาเรียกว่าอะไร คนรู้จักในพวกนั้น อย่างเช่นฝ่ายปกครอง สรรหาก็จะได้ฝ่ายปกครองเกือบทั้งนั้นเลย แต่ก็ยังดีที่ว่า กกต. ใหญ่ให้ส่งตั้ง ๑๕ คน แล้วไปคัดเอาเอง ก็จะไปเกลี้ย แต่ปัญหาก็มีอยู่ว่าถ้าโครงสร้างใหญ่ตีผมว่าลื้อเอาไปใช้จังหวัดได้ อย่าให้จังหวัดหรือฝ่ายปกครองเป็นคนสรรหา ทราบแล้วใช้ไหมครับข้อนี้ คงมีประเด็นร้องเรียน ไปแล้ว เชื่อมโยงกันครับ

ขอนิดหนึ่งครับ คนที่มาสมัครขอร้องเลยครับว่าอย่าเป็นข้าราชการประจำ เพราะมันเป็นเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน คุณทำงานหลักอยู่แล้วและมาเป็น กกต. อีก ตกลงงานหลักของท่านอะไรไม่รู้ แต่งานอดิเรกเป็นเรื่องของประเทศชาติ สำคัญด้วย เป็นงานอดิเรกครับ มากิน Job ครับ แสดงให้เห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องสำคัญเลยเพราะเป็นงานอดิเรก ฉะนั้นผมย้ำเลย ผมว่าคงจะมีคนเสนอไปเยอะ

ประการที่ ๓ ผมกับท่านทรงชัยพูดไว้ตรงกัน ใจตรงกันว่าการโยกย้ายนี้ไม่ต้องไปโยกย้ายข้ามภาค ให้อยู่ในภาค หมุนเวียนกันให้ดี ผมเห็นใจเรื่องการเดินทางครับ กกต. จังหวัด ถ้าเกิดได้มาจริง ๆ จะต้องมีการหมุนเวียนบ้าง มันก็ดีนะครับ เอาแค่ในภาค ไม่ต้องไปนอกภาค หลอกครับ เพราะมันค่าใช้จ่ายเยอะต้องมีไปเช่าบ้านอีก

แต่ถ้าเราทำได้ ๓ อย่างที่ผมบอกว่าสรรหา แพร์ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ใช่เป็นข้าราชการประจำ และเรื่องของการหมุนเวียน เราอย่าใช้เกณฑ์เรื่องของความสนิทสนม หรือความรู้สึกครับ ต้องใช้หลักฐาน อันนี้สำคัญมากครับ การสืบสวน สอบสวนไม่ใช่คิดว่า คนนี้เป็นคนดีแล้วเราก็ตัดสิน เอียงไปในเรื่องของความรู้สึก ต้องใช้หลักฐานครับ ถ้าเขาทำผิดจริง ต้องกล้าฟันธง อันนี้ต้องเรียนไว้ ๓ ประเด็นเชื่อมโยง แล้วก็สูตรนี้เอาไปใช้กับ ป.ป.ช. ได้ครับ เพราะเดี๋ยวมันจะมี ป.ป.จ. ป.ป.จ. ก็จะใช้สูตรต้องคัดสรรอีกครับ ผมว่าอันนี้จะลื้อกันเลยครับ คู่ขนาน ใช้สูตรเดียวกันนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อย่างนี้นะครับ พอตีมีประเด็นเรื่องกรรมการ มันมีประเด็นที่ประชุม แยกขึ้นมาอันหนึ่ง ก็คือเรื่องของ กกต. จังหวัด บอกว่าไม่ควรจะมี กกต. จังหวัด ให้มีเฉพาะ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งจังหวัด เพราะฉะนั้นอันนี้จะถามความเห็นหน่อยว่ามีใคร เรื่อง กกต. ระดับชาติมีอยู่แล้ว ส่วนมีที่คนนั้นเดี๋ยวท่านอาจารย์อมรก็ไปว่ากับเขา เราไม่ใส่ไป ให้เขาไปว่ากันเอง ทีนี้ กกต. จังหวัดเป็นประเด็นเหมือนกัน เพราะว่าเราพูดกันเยอะเหมือนกันนะครับ ที่จะหา

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กุลณี ๑๐/๓

มาอย่างไรให้มันดูดี และพอไม่ดีก็จะมีปัญหาอะไรอย่างนี้ พอดีมีท่านที่เสนอเป็นประเด็นว่าไม่ควรมียกต. จังหวัด มีใครเห็นแย้งไหมครับ ท่านวรวิทย์เสนอไม่มี ยกต. จังหวัด เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมขออนุญาตครับ ก็เป็นความคิดที่น่าพิจารณา ในมุมหนึ่งเหมือนกัน ก็คือว่าถ้าไม่มี ยกต. จังหวัดในลักษณะเป็นองค์กร แต่มีตัวบุคคลที่เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ก็ต้องไปพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่อีกนะครับ เพราะว่าก็เป็นแค่ทำหน้าที่ในการจัดให้มีการเลือกตั้ง ดำเนินการตามระเบียบที่ ยกต. กลางกำหนดเท่านั้น และมีหน้าที่ทำเรื่องหรือว่าแจ้งเหตุต่อศาล ดำเนินคดีต่อผู้ละเมิดหรือว่าสงสัยอะไรก็ว่ากันไป ก็เท่านั้นเอง ก็จะเป็นการหายไป ถ้าจะเป็นตัวบุคคลคนเดียวที่ทำหน้าที่นี้แค่นั้นพอ ผมคิดว่่าอาจจะลองดูให้รอบคอบอีกนิดหนึ่ง เพราะว่าทุกวันนี้อย่างที่ท่านประธานได้พูดว่า มันมีช่องโหว่ทั้งนั้นแหละ ไปซ้ายก็มี ขวาก็มี ไซ้ไหมครับ แต่ที่นี้เราก็คงดูในลักษณะที่ว่าเราจะให้กระบวนการตุลาการ ในคณะที่ ๘ เสนอเข้ามาทำหน้าที่ใหม่ไซ้ไหมครับ เพราะการไปชี้เหลือง ชี้แดง ชี้อะไรแล้ว ก็พบว่า ก็มีความที่ไม่ชำนาญการหรืออะไรต่าง ๆ เยอะแยะ ถ้าหากจะให้ตุลาการเข้ามาทำหน้าที่ ยกต. ทำหน้าที่เพียงจัดการเลือกตั้ง ผมคิดว่่าก็มีแค่ผู้อำนวยการจัดการเลือกตั้งจังหวัดเท่านั้นเองนะครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านรองจู่ไรรัตน์ครับ

นางจู่ไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ : ขออนุญาต ๑ นาที จริง ๆ แล้วเห็นด้วยอย่างยิ่งกับที่ ท่านอาจารย์ชาติชายพูดคือถ้าเฉพาะให้ ยกต. ทำหน้าที่จัดการการเลือกตั้งอย่างเดียว ไม่จำเป็นต้องมี ยกต. จังหวัดเลยคะ ไม่จำเป็นต้องมีเลยนะคะ ให้สำนักงานเขาทำงานธุรการไป แล้วเขาก็เชี่ยวชาญด้วย แต่ถ้าเมื่อไรเอาเรื่องของกระบวนการสืบสวนมันเป็นช่องโหว่มาก ๆ เลยคะ ยกต. จังหวัดไม่จำเป็นต้องมีนะคะ อย่างที่อาจารย์บอกถ้ายังมีเรื่องเหลือง แดง มีเรื่องการศึกษา และสำนักงาน ยกต. จังหวัดต้องไม่มีอนุกรรมการสืบสวน สอบสวนด้วยนะคะ จัดการเลือกตั้งอย่างเดี๋ยวนี้นี้จบเลย งามมาก ๆ เลยนะคะ

ประธาน : ท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : ท่านประชา เตรีรัตน์ ท่านทำบันทึกให้ผม ตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้วครับ พอดีตัวท่านไปประชุมอยู่คณะอื่น ท่านบอกว่าท่านมีความเห็นแย้งที่บอกว่า ยกต. จังหวัดไม่ควรให้มีทั้ง ยกต. จังหวัดยังคงต้องมี เพียงแต่ต้องปรับกระบวนการ

สรรหาใหม่ให้สามารถได้ กกต. จังหวัดที่เป็นกลาง และอิทธิพลการเมืองภายในจังหวัดไม่สามารถเข้ามาถึง กกต. จังหวัดได้ อยู่ที่การออกแบบกรรมการสรรหาครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ท่านประธานครับ ผม นิรันดร์ พันทรกิจ ครับ ผมค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านประชา คือกระบวนการในการเลือกตั้งนี้ นอกจากกระบวนการจัดการเลือกตั้ง จัดหน่วยเลือกตั้ง อะไรต่ออะไรแล้ว ผมคิดว่ามันจะต้องมีคนที่ย้ายเสาะดูแล ต่อไปนี้ถ้าไม่มีคนที่คอยเป็นกรรมการติดตามการเลือกตั้ง ที่เราให้อำนาจว่าต้องไปสู่สถานที่เหล่านั้น โดยไม่ต้องมีหมายค้นอะไรต่าง ๆ นี้ เพื่อให้กระบวนการนี้สุจริต ยุติธรรม ที่นี้ประกอบกับการเลือกตั้งไม่ใช่มีแต่การเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. มีการเลือกตั้งท้องถิ่นหลายตำบล หลายเทศบาล อะไรต่าง ๆ ออบจ. ต่อไปนี้ไม่รู้ว่าจะมีอะไรบ้าง แต่คิดว่าคงจะต้องมี กกต. จังหวัดคอยบริหารจัดการ ติดตาม สืบสวน สอบสวน อันนี้ผมมีความจำเป็น ผมเห็นด้วยกับท่านประชาครับ

ประธาน : ก็มีแนวคิด ๒ แนวคิด แนวคิดหนึ่งก็คือมี กกต. ระดับชาติ แล้วก็ให้ต้องมีกรรมการสรรหามา ไม่ให้มีการแทรกแซง แนวคิดที่ ๒ ก็คือมี กกต. จังหวัด แต่ก็ให้มีการสรรหา ไม่ให้แทรกแซง อันนี้ยากมาก เป็นความฝันที่ยากมากนะครับ แล้วก็ยังมีอีกแนวคิดหนึ่งก็คือไม่ให้มี กกต. จังหวัด แต่ว่ามีผู้อำนวยการการเลือกตั้งจังหวัด หลักเกณฑ์นี้ก็ตรงกันแล้วคือ ๑. กกต. จะมีอำนาจในการกำหนดกฎ ระเบียบ หรือประกาศการเลือกตั้ง ๒. มีอำนาจในการจัดการเลือกตั้ง ส่วนเรื่องการเงินวินิจฉันี่เราบอกให้ศาลเลือกตั้งแล้ว เห็นตรงกันขึ้นไปศาลเลือกตั้งแล้ว เพราะฉะนั้นจะไม่มีอำนาจในการวินิจฉันี่ อันนี้เดี๋ยวต้องไปคิด อันนี้เป็นรายละเอียด ตอนนีเราคิดไม่ทัน เราต้องไปหา ถ้าเอาประเด็นอย่างนี้ก็ต้องคิดว่าถ้าเอาอย่างนี้จะเอาอย่างไรองค์ประกอบ เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : คือจะเรียนถามท่านประธานว่าที่คณะที่ ๘ ท่านวรวิทย์ กับผมเห็นนี้ไม่รู้มันอยู่ในข้อไหนนะครับ ก็คือมันไม่ได้หมายถึงว่าจะไม่มี กกต. เลย แต่หมายความว่ามาได้มาซึ่ง กกต. จะไม่ประจำเหมือนอย่าง กกต. จังหวัดที่มีอยู่ แต่ว่าเรามีคณะบุคคลเหมือนกับเป็นสภาหรืออะไรก็ตาม ๔๐-๕๐ คนเข้าตะกร้าไว้แล้วก็หมุนเวียนกันมาทำหน้าที่ตรงนี้ด้วยครับ

ประธาน : เข้าใจ ๆ ท่านวรวิทย์เหมือนกันหรือเปล่าความหมาย

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : อันเดียวกันครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผมสรุปให้ตรงกัน

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : นิดเดียวครับอาจารย์ ตะกร้าที่ว่านี่เอามาจากประเทศ เกาหลีใต้ นะครับ แต่ประเทศเกาหลีใต้เขาใช้ระดับชาติ แต่ของเราจะมาใช้ระดับที่อยู่ในพื้นที่ คือเอาผู้ทรงคุณวุฒิมาใส่ ใส่ ใส่ตะกร้าไว้ ถึงเวลาปุ๊บกอดแล้วก็สูมออกมา ทำหน้าที่เป็นคราว ๆ กรณีสั้น ๆ เพื่อไม่ให้มีอำนาจมาก

ประธาน : เชิญท่านจรุงวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : อาจารย์ครับ คือเมื่อสักครู่นี้ที่ทาง อาจารย์นิรันดร์เสนอของคณะอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระขึ้นมา และผมก็เสนอของคณะอนุกรรมการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้งให้ใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือถ้ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คือเป็นของ กกต. อย่างเดียว ไม่มีศาลครับ เพราะว่าเราคิด เรื่องกระบวนการพิจารณาในศาล ที่ผมอธิบายครับว่าเรื่องพยาน อะไรต่าง ๆ จะมีปัญหา ถ้าเกิดศาล ไม่สามารถที่จะรับกระบวนการพิจารณาแล้วหลังจากเลยได้ทั้งหมดโดยไม่เปิดเผยพยานนะครับ

ประธาน : ถ้าเขารับหลักว่าเขาจะให้ศาลเขาก็ต้องไปติดต่อตรงนั้น แก้ปัญหา ของท่านจรุงวิทย์ครับ ไปปล่อยอย่างเก่าไม่ได้ รู้ว่ามีปัญหาอย่างนั้นต้องไปพูดเรื่องนั้นต่อ ในกระบวนการไต่สวน ของศาลต้องมาแยกต่อไปอีกมันถึงจะแก้ได้ ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวผมขออนุญาต สรุปลงอย่างนี้นะครับ คือถ้ามันตรงกันได้เราก็จะรู้สึกว่าจะไม่ต้องเป็นปัญหาขัดแย้งกันนะครับ คือ ๑. กกต. ระดับชาติเรามีอยู่แล้ว เพียงแต่เราบอกว่าที่มาให้ปลอดจากการแทรกแซง ๒. ให้มี กกต. จังหวัดมาจากการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครั้ง ๆ ไป เป็นคราว ๆ ไป ไม่ได้บอกว่าไม่มี และให้มีผู้อำนวยการ กกต. จังหวัดทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงาน อย่างนี้ก็คร่าว ๆ นะครับ เดี๋ยวลองดู ส่วนประเด็นตรงอื่นเราก็ไปปรับให้มันสอดคล้อง คืออันนี้ ในแง่ของรัฐธรรมนูญนะครับ

ที่นี้ประเด็นอื่นที่ไม่แย้งกันทั้งฝ่ายของอาจารย์นิรันดร์กับของท่านจรุงวิทย์นะครับ ที่ไม่แย้งกันเราก็เอาไปใส่ได้ แต่แยกหน่อยว่าส่วนไหนอยู่ในรัฐธรรมนูญ ส่วนไหนอยู่ในกฎหมาย การเลือกตั้ง ที่เรากุยกั๊กมานี้มันเยอะนะครับ เดี๋ยวต้องไปเอาออก Check อันไหนเห็นตรงกัน เห็นแย้งกันใหญ่ ๆ ผมฟังดูแล้วเมื่อสักครู่นี้ที่ตกลงแล้วนี้ครับพอได้ ได้ นะครับอาจารย์นิรันดร์ โอเค ถ้าอย่างนั้นกรณีนี้จะผ่านไป อาจารย์อมรจะได้สบายใจ ไม่มีอะไรขัดแย้ง กรรมการเราไม่ได้บอก จำนวนไปท่านก็ว่าไป ถ้าอย่างนั้นก็เป็นอันว่าเรื่อง กกต. ให้อาจารย์นิรันดร์กับท่านจรุงวิทย์ ช่วยดูด้วยกันว่าอันไหนเป็นประเด็นที่เห็นพ้องต้องกันและอยู่ในรัฐธรรมนูญ อันไหนที่อยู่ใน

กฎหมายลูก แยกออกทั้ง ๒ อัน เสร็จแล้วเราก็อาจจะเสนอได้ และผมกำชับนิดหนึ่งครับ เวลาเขียน ขอให้เขียนเป็นประเด็นที่เป็นปฏิรูปนะครับ ถ้าเขียนไม่เป็นประเด็นปฏิรูป เขียนลอย ๆ อย่างนี้ มันไม่สื่อ อันนั้นก็ฝากไว้ นะครับ เชิญท่านอาจารย์อมรครับ แล้วไป ป.ป.ช. เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : กราบขอภัยที่ประชุมด้วย พอตีผมมีนัดต่อจากนี้ นะครับ คือของ ป.ป.ช. ทางคณะที่ ๘ มีข้อเสนอ ถ้าท่านวรวิทย์จำได้ช่วยด้วยนะครับ ก็คือผมจำได้ว่ามี ๑๕ คนที่เสนอมา แล้วก็วาระเราไม่อยากให้เป็น ๙ ปีเหมือนเดิม รู้สึกทางคณะพยายามจะลด ให้เหลือ ๕ ปี เท่าที่จำได้นะครับ ๕ ปี แล้วก็วาระของ ป.ป.ช. รู้สึกจะอนุญาตให้เป็นได้ต่อ หรือเปล่า ผมไม่มั่นใจ แต่ว่าส่วนใหญ่ก็คงจะไม่ยอมให้เป็นอีกวาระหนึ่ง

แล้วก็ประเด็นหนึ่งก็คือของผมมีข้อติดใจ แต่ว่าก็ให้บันทึกในคณะที่ ๘ ไปแล้ว คือผมไม่เห็นด้วยกับการกำหนดคุณสมบัติ ป.ป.ช. ว่าจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ซึ่งตรงนี้ได้อภิปรายไปว่าอาจจะเป็นเรื่องของการ Lock spec แต่ว่าเรื่อง ป.ป.จ. นี้ผมไม่แน่ใจ ลืมไป ยุบด้วยใช่ไหมครับ ป.ป.จ. ก็ไม่มี เพราะเราก็คงว่าปัญหามันจะคล้าย ๆ ขอโทษนะครับ ไปพาดพิง กต. แบบเดิมอย่างนั้นครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ท่านอาจารย์นิรันดร์มีตรงไหนที่จะเพิ่มเติม เชิญครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : **๖. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)**

คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอ

๑. ที่มาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

๒. แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ปฏิรูประบบและกลไกการสอบสวนคดีการทุจริตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การจัดลำดับความรุนแรงและความเสียหายอันเกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน และการจัดทีมงานการสอบสวนที่มีความชำนาญมาทำหน้าที่และรับผิดชอบการสอบสวนโดยตรงในแต่ละคดีจนแล้วเสร็จเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ วินิจฉัยต่อไป

๔. ปฏิรูปการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยแยกหน้าที่ด้านการส่งเสริมและการปราบปรามให้ชัดเจน เพื่อประชาชนจะได้รับทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

๕. โอนหน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เป็นหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อไม่ให้ถูกแทรกแซงทางการเมือง

๖. การฟ้องคดีต่อศาลของข้าราชการและนักการเมืองที่กระทำการทุจริตควรมีการฟ้องคดีเพียง ๒ ชั้นศาลเท่านั้น

๗. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ควรมีอำนาจฟ้องคดีได้เองโดยไม่ต้องผ่านองค์กรอัยการ

๘. ควรมีการจัดตั้งศาลว่าด้วยคดีการทุจริตและประพฤตินิষอบในวงราชการ

๙. คดีทุจริตไม่ควรมียุควม

หลักการและเหตุผล

๑. เนื่องจากที่มาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ยังมีอิทธิพลทางการเมืองแทรกแซงได้ เพราะองค์คณะของคณะกรรมการสรรหา ยังมีฝ่ายการเมืองเข้าไปเป็นองค์คณะ คือประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

๒. ปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตยังขาดประสิทธิภาพและไม่ทันกาล เพราะมีคดีเข้ามาสู่การพิจารณาของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถพิจารณาได้ทันและปรากฏตามข้อเท็จจริงว่ามีคดีที่ถูกตัดสินว่ากระทำผิดจริงมีจำนวนน้อย

๓. เหตุผลที่ต้องมีการแยกหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นด้านการส่งเสริมและการปราบปรามออกจากกันให้ชัดเจนนั้น เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) อย่างชัดเจน และสามารถติดต่อประสานงานได้อย่างถูกต้อง

๔. เหตุผลที่ต้องโอนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เป็นหน่วยงาน ในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพราะที่ผ่านมา บทบาทของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) มักถูกแทรกแซงโดยการเมือง และภารกิจ ในการปราบปรามการทุจริตก็มีน้อยมาก

๕. การที่กำหนดให้ฟ้องคดีการทุจริตของข้าราชการและนักการเมือง เพียง ๒ ชั้นศาลนั้น เพื่อให้กระบวนการในการพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายจนเกินกว่าที่แก้ไขได้ และลักษณะความผิดของนักการเมือง และข้าราชการประจำมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน และบางครั้งความผิดอันเกิดจากการทุจริตนั้น มีความเกี่ยวพันระหว่างข้าราชการประจำและนักการเมือง

ประธาน : ขอแก่นิดหนึ่ง ตรงข้อ ๔ สุดท้ายครับ และภารกิจในการปราบปราม การทุจริตก็มีน้อยมาก แก้ไขเป็น และผลงานในการปราบปรามการทุจริตมีน้อย นะครับ การทุจริต มีเยอะครับ แต่ว่าไม่ค่อยได้ทำ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ๖. เหตุผลที่ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีอำนาจฟ้องคดีได้เองนั้น เพราะที่ผ่านมานอกจากอัยการจะตกอยู่ ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายการเมืองแล้ว ในบางคดีซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายจำนวนมาก และควรจะ แก้ไขได้โดยเร็วแต่ก็ทำให้เกิดความล่าช้า เพราะคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (ป.ป.ช.) จะต้องได้รับฟังความเห็นของอัยการก่อน

๗. การที่ให้มีการจัดตั้งศาลว่าด้วยคดีการทุจริตและประพฤตินิชอบในวงราชการ เนื่องจากมีคดีการทุจริตและประพฤตินิชอบในวงราชการจำนวนมากเข้าสู่การพิจารณาของศาล และโดยวัฒนธรรมในการพิจารณาคดีของศาลปกติต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน ทำให้มีคดี ค้างการพิจารณาในระบบเป็นจำนวนมาก

อนึ่ง การพิจารณาคดีประเภทดังกล่าวต้องอาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ในเรื่องดังกล่าวมาเป็นผู้พิพากษาพิจารณาและตัดสินคดี

๘. การที่ให้คดีทุจริตและประพฤตินิชอบในวงราชการไม่มีอายุความ เพราะความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดดังกล่าวมีความเสียหายอย่างร้ายแรงและกระทบเป็นวงกว้าง

บ่อยครั้งที่ผู้กระทำความผิดใช้ช่องทางกฎหมายหนีคดีไปอยู่ต่างประเทศที่เป็นประเทศที่ไม่มี
อนุสัญญาว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจนกระทั่งคดีหมดอายุความ ทำให้ไม่สามารถนำตัว
ผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

ประธาน : ถ้าใครติดตามเมื่อวานนี้มีข่าวออกมาว่าธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ
เพิ่งจะตัดสิน นายวิระพล มุตตามระ ใช้เวลา ๒๐ ปี อย่างนี้เป็นต้นนะครับ อันนี้เป็นตัวอย่าง
มันเลยไม่มีใครกลัว

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ครบแล้วครับ

ประธาน : โอเคครับ ทีนี้ก็จะเรียนถามนะครับว่าประเด็นต่าง ๆ นี้มีท่านไหน
ที่เห็นแตกต่าง เราจะได้อภิปรายกันแล้วก็เพิ่ม อันนี้ก็ประเด็นหลักเท่านั้นเองนะครับ
เพราะหลาย ๆ เรื่องเรายังไม่ได้ลงรายละเอียด แล้วก็ประเด็นของเราจะไปทับซ้อนกับ
คณะกรรมการการปฏิรูปป้องกันและปราบปรามการทุจริต เดี่ยวเขาจะต้องไปดูด้วยกันอีก
อันไหนตรงกัน แตกต่างกัน อะไรแบบนี้ครับ ท่านอาจารย์วันชัยเมื่อวานนี้ถามท่านนิดหนึ่ง
อาจารย์บวรศักดิ์ท่านบอกว่ามีปัญหาเวลาไปฟ้องอะไรแบบนี้ทำให้ช้า แล้วท่านบอกว่าจะให้
ศาลอุทธรณ์อะไรสักอันหนึ่งที่จะเอาคดีทุจริตเรื่องการเงินไปขึ้นศาลตรงนี้ ท่านกำลังคิดว่า
กระบวนการนี้มันล่าช้า

นายวันชัย สอนศิริ : คืออย่างนี้ครับ เมื่อวานนี้อาจารย์บวรศักดิ์พูดในที่ประชุม
คณะกรรมการประสานงาน ท่านบอกว่าขณะนี้ข้อโต้แย้งกันว่าคดี ป.ป.ช. ก็ดี สดง. อะไร
ในทำนองนี้ แล้วก็ในที่สุดอัยการจะฟ้องให้หรือไม่ฟ้องให้ ในขณะที่ความเสียหายเกี่ยวกับการเงิน
การทองที่ก่อให้เกิดขึ้นในประเทศนี้เป็นจำนวนมาก อาจารย์บวรศักดิ์ก็บอกว่าคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญก็เลยคิดกันที่จะมีศาลขึ้นมาศาลหนึ่ง เรียกว่าศาลว่าด้วยการเงิน การคลัง
อะไรของประเทศในทำนองนี้นะครับ และบอกการพิจารณาคดีน่าจะเป็นการพิจารณาให้เสร็จ
ภายใน ๒ ศาลด้วยความรวดเร็ว ว่าอย่างนั้นนะครับ แค่นี้เท่าที่ว่า เพราะท่านบอกว่า
ขณะนี้ข้อโต้แย้งอัยการฟ้องไม่ฟ้องอะไรกันนี้ก็เลยมีปัญหาล่าช้า เพราะฉะนั้นสรุปแล้วให้ สดง.
ฟ้องตัวเอง ป.ป.ช. ฟ้องตัวเอง เมื่อวานนี้ท่านพูดอย่างนั้นครับ

พอดิฉันยกมือจะถามท่านประธานผ่านไปยังผู้ที่ชี้แจง อาจารย์นิรันดร์ ผมถามว่า
สิ่งที่ท่านเสนอมาทำให้เกิดการปฏิรูปอะไรใหม่ ของ ป.ป.ช. ไหม มีตรงไหนไหมครับอาจารย์
ที่เห็นว่าทำให้ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลง มีการปฏิรูป ตรงไหนมีไหมที่ชี้ ผมเลยขอถามหน่อยครับ

ประธาน : ความจริงตรงนี้ประเด็นหนึ่งที่เราเห็นว่ามันมีประเด็น แต่ต้องไปคิดดู ก็คือว่า ป.ป.ช. ถ้ามีการแทรกแซงการแต่งตั้งกรรมการการทำงานก็จะมีปัญหา เพราะฉะนั้น กระบวนการที่ได้มาซึ่งกรรมการทำอะไรที่จะไม่ให้เกิดการแทรกแซง แต่ตอนนี้เรายังไม่ได้คิด รายละเอียด แต่ประเด็นว่าต้องปฏิรูป ๑. เพื่อไม่ให้เกิดการแทรกแซง

นายวันชัย สอนศิริ : ไม่ให้เกิดการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง

ประธาน : ๒. ที่เราบอกว่าวันนี้มันมีปัญหาก็คือดูจากข้อมูลของ ป.ป.ช. ๘ ปี เขาแถลงนะครับ มีคดี ๓๐,๐๐๐ คดีทุจริต ทำเสร็จไปแล้ว ๒๕,๐๐๐ คดี ใน ๒๕,๐๐๐ คดีนี้ ฟ้อง ๖๓ คดี และ ๖๓ คดีเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับรายงานทรัพย์สินเป็นเท็จ ๕๔ คดี ยึดทรัพย์สิน ๒ คดี และมีคดีที่ผิดจริง ๆ ๗ คดี อย่างนี้แสดงว่ากระบวนการในการทำงาน และเวลาตั้งกรรมการ มันก็จะยาวนานสอบจนให้สิ้นสงสัยอะไรแบบนี้จนคดีหมดอายุความไป เพราะฉะนั้นที่เราเสนอ ตรงนี้ให้ปฏิรูปต้องปฏิรูปเรื่องของกระบวนการอย่างนี้ให้มีประสิทธิภาพ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก็ต้องแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ กระบวนการเราเสนอไปด้วยนะครับในนี้ เช่นเมื่อคุณจัดลำดับ ความเสียหายแล้ว อันไหนเสียหายมากอะไรอย่างนี้ ไม่ใช่เข้าคิว แล้วก็ควรจะมีทีมสอบสวน ที่เชี่ยวชาญ สมมุติคุณมี ๑๐ ทีม ๒๐ ทีม พอคุณรับคดีมาก็ให้ไปสอบตั้งแต่ต้นเลย สอบจนจบ Full-time ไม่ใช่ให้คณะอนุกรรมการมาทำงานแบบ Part-time เสร็จแล้วพอสอบได้ผลอย่างไร เสนอ ป.ป.ช. เลย ป.ป.ช. พิจารณาตัดสินเลย อย่างนี้มันจะเร็ว มันหมายถึงใช้ความเชี่ยวชาญ ซึ่งเรามีทีมอย่างนี้จะดีกว่าการที่จะไปรอตั้งคณะอนุกรรมการ ที่เราทำมานี้เห็นแล้วว่าไม่ได้ผล ยิ่งนานยิ่งหลุดเยอะ ยิ่งนานยิ่งมีโอกาสหลุดมาก อันนี้ก็เป็นประเด็นการปฏิรูป ถ้าเขาสนใจ และให้ความสำคัญตรงนี้จะนำไปสู่การปฏิรูปได้

และอีกนิดหนึ่งครับ ที่บอกว่าให้โอน ป.ป.ท. ปปง. นี้ อันนี้ได้พูดกันเยอะ ป.ป.ท. ตั้งแต่ตั้งมานี้เขาบอกว่าแทบจะไม่มีผลงานเลยนะ พอเลขาธิการจะไปจับอะไรเข้าหน่อย ฝ่ายนักการเมืองพวกเดียวกันก็สั่งหยุด ถ้าขึ้นไม่หยุดก็ย้ายเลย มันเลยไม่มีประโยชน์ ถ้าไปนับคิดว่า ตอนนี้ทำอะไรได้บ้างที่ ป.ป.ท. มันก็เลยมีแต่องค์การที่มีค่าใช้จ่ายแต่ที่ไม่มีผลงาน และถูกแทรกแซงง่าย เพราะฉะนั้นถ้าเอามาเป็นส่วนหนึ่งของ ป.ป.ช. ก็เรียก ป.ป.ท. เสีย แต่ว่ามันอยู่ใน ป.ป.ช. แบ่งกันดูแลรับผิดชอบ มันก็จะมีอิสระ ไม่ถูกครอบงำโดยฝ่ายการเมือง ปปง. ก็เหมือนกันถ้ามาอยู่ในองค์กรที่ไม่ถูกแทรกแซงอย่างนี้ก็จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันนั้นก็เป็นประเด็น เชิญท่านเอกชัยครับ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธานครับ ผมขอแสดงความคิดเห็น
อย่างนี้ นะครับ คิดว่าที่มาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นี่คือการปฏิรูปต้องไม่ใช่แบบเดิม ต้องไม่เป็น
ลักษณะที่ไปกระจุกอยู่ที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแล้วก็คัดสรรมา แต่ถ้าเผื่อจะไปอิงต่อภาคประชาชนได้
ยิ่งดีใหญ่ อันนี้ประการแรก

ประการที่ ๒ ในคดีความที่จะต้องดูจากมูลค่าของความเสียหาย สามารถ
ประเมินได้ ถ้าเผื่อความเสียหายน้อยต้องเอาไปให้ส่วนอื่นทำ เหตุที่ต้องพูดอย่างนี้เพราะว่า
เมื่อตอนที่มีการนำกฎหมายนิรโทษกรรมเข้ามีการแถลงคดีออกมาว่าคดีขณะนี้ที่ ป.ป.ช. มีอยู่
๓๕,๐๐๐ คดี ผมฟังแล้วผมตกใจเลย ๓๕,๐๐๐ คดีถ้าเผื่อเก่งมากเลยทำคดีได้วันละ ๑ คดี
ต้องใช้เวลา ๙๘ ปี ก็แสดงว่าคดีทั้งหมดจะหมดอายุความหมด เพราะฉะนั้นต่อไปนี้จะต้องเลือก
เฉพาะคดีความที่มีมูลค่าสูงเท่าไรถึงจะมาทำในที่คณะกรรมการนี้

ประการต่อไป ผมคิดว่าจะต้องมีส่วนหนึ่งที่จะต้องเป็นความผิดด้วย ที่จะต้อง
กำหนดไว้ในส่วนใดส่วนหนึ่ง ความผิดหมายความว่าเหตุทำให้ชาติเสียหายในระดับไหน
อะไรอย่างนี้ ผมว่าต้องมีอีกส่วนหนึ่ง

ประการสุดท้าย เห็นด้วยเลยว่า ป.ป.ช. สามารถทำได้แค่ ๒ สถานะเท่านั้นเอง
สถานะเหมือนตำรวจกับเหมือนอัยการ แต่วันนี้ ป.ป.ช. พยายามเรียกร้องอยากจะได้เป็นศาลด้วย
ผมว่าไม่ควรให้เด็ดขาด ไม่มีอำนาจขององค์กรไหนที่จะได้ทั้ง ๓ ส่วน ถ้าได้ ๓ ส่วน
บ้านเมืองล่มสลายหมด ต้องได้อย่างมากแค่ ๒ ส่วนพอ แค่ตำรวจกับอัยการ แล้วก็ตัดสินนั้น
เป็นศาล ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งครับ

ประธาน : ตรงกันนะครับที่มานี้ เราบอกว่าเป็นคุณมีหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน แล้วการตัดสินใจอยู่ที่ศาล ทีนี้ปัญหาที่ผ่านมาถ้าเป็นคดีทางการเมืองเท่าที่ผมรับฟังไม่ได้มีปัญหว่า ศาลทำงานช้า แต่มีปัญหาไม่มีคดีขึ้นศาล ศาลฎีกาครับ เพราะจะเห็นว่าคดีขึ้นศาลฎีกาน้อยมาก แต่ศาลทั่วไปมันไปปนกัน ถ้าเป็นข้าราชการมันไปปนกันแล้วอยู่ยาวเป็นแบบนั้น คนละส่วน ที่เราเสนอว่าให้มี ๒ ศาลเหมือนกันนี้ คำว่า ๒ ศาล เนื่องจากว่ากฎหมายระหว่างประเทศเขาห้ามมีศาลเดียว เพราะฉะนั้นมันต้องมี ๒ ศาล เพราะฉะนั้นเราขึ้นศาลฎีกาแล้ว พอศาลฎีกาตัดสินแล้ว ก็ต้องไปอุทธรณ์ที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เป็น ๒ ศาล ที่ความหมายว่า ๒ ศาล ที่เราพูดกันว่าข้าราชการทำผิดแล้วขึ้น ๓ ศาลอย่างนี้ มันทุจริตมันไม่ควรจะมีผลต่างกัน ข้าราชการก็ควรจะเหมือนกับนักการเมือง ไม่ควรจะมีสิทธิพิเศษอะไรแบบนี้ครับ อันนี้ที่เราพูดคุยกันมา เชิญท่านวรวิทย์ครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : นิดเดียวครับท่านประธาน จะอธิบายเรื่องศาลงบประมาณ วินัยการเงินและการคลัง อันนี้ที่เขาตั้งชื่อมา หลักการคือทางด้านคดีอาญามีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาอยู่แล้ว แต่เวลาเกิดเรื่องขึ้นมันจะมีคดีทางแพ่งมาด้วย เพื่อระงับความเสียหายโดยเร่งด่วนก็ควรจะมีศาลวินัยตัวนี้ขึ้นมาที่สามารถจะฟ้องและระงับธุรกรรมนั้นไม่ให้เกิดที่ผมฟังมาจากคณะที่ ๘ นะครับ เป็นประมาณนี้ ซึ่งเขาก็พูดกันมาหลายวันแล้ว เวลาอย่างกรณีรถดับเพลิง กทม. ผมเป็นคนทำเองตั้งแต่แรกแล้ว เรื่องไปเบรก LC แล้วก็เปิด ๆ ปิด ๆ ตัวนี้ไม่สามารถระงับยับยั้งได้ แล้วตอน คตส. ส่งสำนวนไปถึง ป.ป.ช. หลักฐานหายไปหลายชิ้น ผมก็ต้องวิ่งไปหาอาจารย์วิชาแล้วก็เอาหลักฐานไปให้ใหม่ ตัวนี้ก็ได้มาอีกหลายอย่าง แต่ว่าอันนี้เร็วที่สุดคือ ๗ ปี คดีนี้ ก็เรียนเป็นข้อมูลไว้ครับ

ประธาน : ครับ ขอเรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งครับ มีท่านที่เกี่ยวข้องท่านบอกว่าประเทศไทยโดยกระบวนการที่เขาทำขณะนี้ จะเกิดความเสียหายมาก อย่างเช่นกรณีค่าโง่คลองด่าน จ่ายเงินหมดไปแล้วใช้ของไม่ได้เลยยังต้องจ่ายค่าโง่เพิ่มอีก ๙,๐๐๐ กว่าล้านบาท และเดี่ยวเร็ว ๆ นี้จะได้ยื่นค่าโง่ไฮโปเธลิซที่ยกเลิกไป และต่อหม้อต้องมาเสียค่าตัดเอง นี่ก็จะแพ้อีก อันนี้ก็จะเห็นความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจทั้งของนักการเมืองและข้าราชการประจำ ได้มีผลที่ต้องเอาภาษีไปชำระอีกเยอะโดยกระบวนการที่ทำแบบนี้ แล้วก็เหมือนกับท่านวรวิทย์พูด ถามบอกว่ารถดับเพลิงขึ้นมาแล้วก็กองไว้จนเสียหายหมด แล้วพอมาถึงวันนี้ถามว่าไปเรียกร้องอะไรกับใครได้ มันก็จะเรียกร้องไม่ได้ รัฐก็สูญเปล่า กระบวนการแบบนี้ประเทศไทยเราก็ไม่รู้จะแก้ยังไงเหมือนกันเท่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ มันก็เป็นภาระของประชาชนทั้งประเทศ อันนี้เป็นข้อมูลครับ ท่านจรูญวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา : คือจริง ๆ ที่อาจารย์ยกก็ดี ไม่ว่าจะคล่องด้าน
ทฤษฎีธรรมกายอะไร ผมเป็นพนักงานสอบสวนตอนสมัยเป็นตำรวจทั้งหมดเลย ก่อนที่จะมี ป.ป.ช.
คือ ป.ป.ช. ตั้งปี ๒๕๔๐ คือต้องการจะให้ปลอดอำนาจทางการเมือง แต่ที่ผมจะอภิปรายนิดหนึ่งคือ
ที่มาของ ป.ป.ช. จริง ๆ แล้วที่รัฐธรรมนูญเราที่เขียนที่มาจากวันนี้ส่วนใหญ่เราเอาแต่คนดี ชื่อสัตย์สุจริต
แต่เราไม่เคยเขียนว่าต้องประกอบวิชาชีพหรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวน
สอบสวนคดีหรือฟ้องคดี เพราะปัจจุบันคดีที่ค้างค้างอยู่จริง ๆ แล้วยกตัวอย่างเช่นคดีทุจริตคล่องด้าน
ที่ทำ ตอนนั้นอยู่กองปราบ ทำนี้เราใกล้จะออกหมายจับแล้ว ปรากฏว่า ป.ป.ช. ออกกฎหมายมา
ในช่วงนั้น ส่งคดีที่ ป.ป.ช. ปรากฏว่าได้แต่คดีที่ให้พระกับเจ้าหน้าที่ที่ดินที่ออก แล้วความล่าช้า
ในการสอบสวน เพราะว่ากระบวนการพิจารณาของเขาคือลักษณะที่พยาน ๑ ปากนั่งเต็มองคณะ นี่คือ
บริหารจัดการหรือต้องมอบอำนาจไปตามกฎหมายตรงนี้อีกทีหนึ่งว่าที่เสนอมาก็ถูกต้องแล้ว ควรจะมี
เป็นคณะกรรมการสอบสวนที่เล็ก ๆ ที่สามารถคล่องตัว แล้วต้องเชี่ยวชาญพิเศษครับ ไม่ใช่ดี
ชื่อสัตย์ สุจริต แล้วเข้ามาแล้วก็ไม่ทราบว่าจะไปทางไหน บริหารจัดการไม่ได้ครับ

นายดำรง พิเดช : กราบเรียนท่านประธาน ผมมีนิดเดียวเรื่อง ป.ป.ช. เราควรจะ
กำหนดอายุ ที่ผ่านมา ๙ ปีมันนานไป ผมว่าควรสัก ๔ ปีครับ ผมเสนอ ๔ ปีครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานครับ ผมพิจารณาของกฎหมายและ
กระบวนการยุติธรรม พูดถึงศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญนี้ ๙ ปี ที่ประชุมเราก็มีมติว่าเอา
๕ ปี ๒ สมัย คือเห็นว่า ๕ ปี แล้วถ้าเขายังเป็นได้ คือยังเป็นคนมีความรู้ความสามารถ ไม่เอนเอียง
ไม่อะไร เขาก็มีสิทธิที่จะมาลงสมัครอีก แล้วกรรมการจะชุดใดหรือใครก็ตามก็มีสิทธิเลือกเขา
ฉะนั้นน่าจะให้ออกาสสัก ๒ สมัย เพียงแต่สมัยที่ ๒ เขาจะได้หรือไม่ก็อยู่ที่ตัวเขาเอง ถ้าให้เขา ๕ ปี
บางคนก็ยังมีโอกาส ผมไม่รู้ว่า จะ ๕ ปีหรือ ๔ ปีก็เถอะ แต่ควรจะให้ ๒ สมัย แต่ถ้าเขาดีเขาก็
เลือกเอง ถ้าไม่ดีเอียงไปเอียงมาคนก็ไม่เลือกครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ผมให้เหตุผลนิดหนึ่ง ในหลักสากลที่กำหนดสมัยเดียวทั้งหลายนี้มันมี
เหตุว่าเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลเหล่านี้ทำงานเพื่อจะเป็นต่อสมัยที่ ๒ ว่าจะเป็นการต่อสมัยที่ ๒ นี่บางทีก็
ต้องไปเอื้อประโยชน์ ใครที่จะเป็นคนมีอำนาจในการแต่งตั้งอะไรแบบนี้ก็จะเอื้อประโยชน์กัน
เขาเลยว่าจะถ้าไม่ต้องการให้มีการชดใช้บุญคุณไม่ควรให้มี ๒ สมัย จะเอายาว เอาสั้นก็ให้มันอยู่ที่
สมัยเดียว ท่านวันชัยครับ ที่อเมริกาดูเด็ด ใครได้รับการคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาศาลสูงไม่มีวาระ
ตั้งแต่วันแรกจนกระทั่งตาย เพื่อไม่ให้ใครมามีอิทธิพล นี่เป็นตัวอย่างว่าทำไมเหตุผลถึงเป็นอย่างนี้

อันนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าจะไม่ต้องการให้แทรกแซงอะไรหรือทำงานเพื่อหวังผลจะอยู่รอบ ๒ ยาวสั้น ต้องตัดใจเลย แต่ให้ตรงสมัยเดียว ไม่อย่างนั้นทำเพื่อจะ มันจะมีสิ่งยั่วใจว่าจะขอยู่อีกสมัยหนึ่ง อย่างนี้ครับ แล้วก็จะมีลักษณะการเอื้อประโยชน์ อันนี้เป็นเหตุผลที่เขาใช้กันอยู่ จะสมัยเดียว จะสั้นจะยาวท่านต้องตัดใจ แต่ ๒ สมัยนี้หลักตรงนี้เขาบอกจะมีปัญหา

นายวันชัย สอนศิริ : โดยหลักเขาก็เป็นได้สมัยเดียวอยู่แล้วปัจจุบันนี้ แต่มันยาว

ประธาน : ถ้ายาวก็ตัดใจให้สั้นแบบเกาหลีใต้ ฝรั่งเศสนี่เคยมีประธานาธิบดี ๗ ปี ตอนหลังบอกยาวไป ๗ ปี ๒ สมัย ให้เหลือ ๕ ปี ๒ สมัย พอมาถึงเกาหลีใต้บอก ๒ สมัยมากไป ให้ ๕ ปี สมัยเดียว เกาหลีใต้ อย่างนี้ครับ ที่ฟิลิปปินส์ อเมริกาบอก ๔ ปี ๒ สมัย ฟิลิปปินส์บอกให้ สมัยเดียวต่อรอง ๖ ปี อย่างนี้ครับ วิธีการคิดไม่เหมือนกันแต่มันจะมีลักษณะที่เราเห็น ใช้หลักอะไร ที่จะเอามาใช้

นายวันชัย สอนศิริ : มีหลักไหม สั้นมีหลักคิดอย่างไร ยาวมีหลักคิดอย่างไร

ประธาน : ในการยาวนี้เขาบอกเลยว่าถ้าในกรณีที่เขามาเข้ามาทำงานแล้วเราไม่ต้อง สรรหาบ่อย ถ้าเป็นคนที่มีคุณสมบัติ เพราะปกติถ้าไม่ดีเอาออกแล้ว ไม่ดีสามารถเอาออกกลางทางได้ แต่ถ้าเป็นคนดีก็เอาเข้ามาที่ก็ทำได้ยาวเลย เป็นอย่างนั้นครับ ไม่ต้องทำบ่อย มีท่านอื่นอีกไหมครับ ถ้าไม่มีท่านอื่นผมก็มีแค่ท่านดำรงค์บอกว่า ๔ ปี แล้วท่านอื่นก็บอกว่าให้เหลือ ๕ ปี ใครเห็นว่าจะ เป็น ๔ ปีเหมือนท่านดำรงค์ครับ สงวนสิทธิไหมครับท่านดำรงค์ครับ

นายดำรงค์ พิเดช : ผมขอถอนดีกว่านะครับ เอาตามนั้นครับ

ประธาน : OK นะครับ เสียงส่วนใหญ่เราก็เป็น ๕ ปี อาจารย์นิรันดร์ไปเติมครับ วาระให้เหลือ ๕ ปี แล้วก็ตรงกับสมัยเดียวครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : สมัยเดียว ๕ ปีนะครับ เชี่ยวชาญมีอยู่แล้วครับ ข้อ ๗ อนึ่ง การพิจารณาคดีประเภทดังกล่าวคืออาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องดังกล่าวมาเป็น ผู้พิพากษาพิจารณาและตัดสินคดี อยู่ในข้อ ๗ หน้า ๖

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นข้ออื่นไม่มี ท่านอาจารย์นิรันดร์ยังต้องไปดูอีกนะครับว่า ประเด็นไหนที่จะอยู่ในรัฐธรรมนูญ ประเด็นไหนจะอยู่ในกฎหมายลูก ไปดูต่อ นะครับ ที่นี้เหลืออีก ๕-๖ นาที ผมต้องไปพบอาจารย์บรรวรศักดิ์ เดี่ยวจะฝากท่านไปเลย ที่นี้ผมขอไปนิดหนึ่ง จะมีเรื่อง คณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ เพื่อจะได้อธิบายสักนิดหนึ่ง เพราะตรงนี้คิดว่าจะช่วยแก้ปัญหา ของเราได้หลายส่วน ถ้ามันสามารถขับเคลื่อนไปได้

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : เอาหน้า ๘ ก่อนก็ได้ครับ เพราะเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องใหม่ ข้อ ๑๐ การจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติหรือ กพช. ให้เป็นองค์กรอิสระ คำอธิบายประกอบ ให้จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประเมินบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งบริหารระดับสูงของข้าราชการพลเรือน ระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่าขึ้นไปของภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้สุจริตเที่ยงธรรม ตามระบบคุณธรรม และการประเมินผลโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำความเข้าใจถึงความคุ้มค่าของนโยบายหรือโครงการให้รัฐบาลและสาธารณชนได้ทราบ การประเมินบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งระดับสูงของภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ให้คณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินบุคคลเป็นคราว ๆ ไป การประเมินผลโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดเตรียมงบประมาณสำหรับการประเมินไว้ด้วยทุกโครงการ ให้คณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินผลโครงการของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและรายงานผลการประเมินให้รัฐบาลทราบภายในเวลาที่กำหนด

หลักการและเหตุผล การแต่งตั้งคณะผู้เข้าสู่ตำแหน่งระดับสูงของภาครัฐในปัจจุบัน ถูกกล่าวหาว่าถูกแทรกแซงโดยฝ่ายการเมือง รวมทั้งการซื้อขายตำแหน่ง ทำให้คนดีไม่มีโอกาสเข้าสู่ตำแหน่งที่สำคัญ ทำให้ข้าราชการที่ดีท้อแท้และหมดกำลังใจ ส่วนข้าราชการที่ได้ตำแหน่งด้วยการวิ่งเต้นซื้อขายตำแหน่งหรือมุ่งรับใช้การเมือง ก่อให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง การมีคณะกรรมการประเมินผลระดับชาติ กพช. เข้ามาดูแลการประเมินผลบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งระดับสูง โดยมีการกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานตามระบบคุณธรรมและรวบรวมผลงานประกอบการประเมินอย่างเที่ยงตรง พร้อมทั้งมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติทำการแต่งตั้งเป็นผู้ประเมินอย่างเที่ยงธรรม จะแก้ไขการวิ่งเต้นซื้อขายตำแหน่งและการแทรกแซงของฝ่ายการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะลดการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะข้าราชการที่ดี จะมีโอกาสเข้าสู่ตำแหน่งและไม่มีเงื่อนไขที่จะต้องทุจริตคอร์รัปชันเพื่อหาเงินมาใช้ซื้อตำแหน่ง ประการสำคัญ จะเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการที่ดีมีความรู้ความสามารถได้มีโอกาสทำงานเพื่อประชาชน ๒. การประเมินผลนโยบายหรือโครงการภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหลักการบริหารงานสมัยใหม่ เพราะจะทำให้รู้ว่ำนโยบายหรือโครงการของรัฐที่ดำเนินการไปนั้นเป็นไปตามเป้าหมายและมีความคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินผลโดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระและโดยผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพจะทำให้ผลการประเมินเป็นที่เชื่อถือของสาธารณชน โดยเฉพาะข้อเสนอแนะจากการประเมินผลโครงการ

จะทำให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐรู้ว่าควรจะทำเนื้องานต่อไปหรือหยุดโครงการ หรือจะต้องปรับปรุงโครงการอย่างไรให้มีความคุ้มค่า จะทำให้ลดความเสียหายจากภาครัฐจากการดำเนินนโยบายหรือโครงการที่ไม่คุ้มค่าได้มากครับ

ประธาน : ความจริงเรื่องนี้ เดิมผมคิดว่ามีปัญหาเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูง ก็คิดว่าอย่างไรก็ให้เป็นอำนาจของฝ่ายการเมือง แต่ให้เขาเสนอให้ ส.ว. ตรวจสอบ แต่ว่าโดยความเป็นจริงเราก็รู้สึกว่ายังเป็นไปได้ยาก เลยมาได้ประเด็นของท่านดำรงค์บอกมันต้องมีคณะกรรมการประเมินระดับชาติ ใครจะเข้าตำแหน่ง ก็เลยไปคิดเป็นการบ้าน อันนี้ต้องให้เครดิตท่าน เพราะผมเอาของท่านมาคิดต่อ ก็เอามาคิดแล้วก็รู้สึกว่าย่างอย่างนี้ ถ้ามีองค์กรอิสระสักองค์กรทำหน้าที่เป็นหลักเลย เป็นคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติขึ้นมาอย่างนี้ แล้วกำหนดเกณฑ์เลยว่าการประเมินบุคคลเข้าสู่ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ ต้องมีเกณฑ์อย่างไร มีเจ้าหน้าที่ไปรวบรวมผลงานต่าง ๆ ข้าราชการกระทรวงต่าง ๆ ถ้าใครจะเข้าระดับนี้คุณก็ต้องเสนอชื่อมา แล้วกรรมการ ป.ป.ช. เขาก็จะกำหนด แล้วไปเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นครั้ง ๆ ชุดนี้เอาใครมา ๆ อย่างนี้ก็จะไม่ค่อยรู้ตัว จะวิ่งเต้นกันยาก แล้วถ้าตรวจสอบประเมินแล้ว แล้วเห็นว่าใครควรเข้าสู่ตำแหน่ง อันนี้เขาก็จะได้ตำแหน่ง ก็จะทำให้การซื้อยากขึ้น เพราะถ้าคุณไปซื้อมาแล้วคุณอาจจะไม่ได้ แล้วที่สำคัญเวลาที่เขาตรวจสอบประวัติและผลงานต้องให้ตรวจสอบโดยเปิดเผย ต้องให้ประชาชนรู้ อย่างนี้ก็จะทำให้โอกาสที่จะไปเล่นพวกเล่นอะไรยากขึ้นไปอีก ก็จะทำให้คนดีมีความหวังว่าจะได้ขึ้นอยู่ตำแหน่งสูง แล้วถ้าคนที่ประวัติไม่ดีจะไม่กล้า ก็จะเปิดช่องให้คนดีเข้ามาทำงานมากขึ้นในอนาคต แล้วมันจะลดเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันได้มาก เพราะท่านดำรงค์พูดชัด ถ้ามันยังทำกันอยู่ที่เป็นอยู่อย่างนี้มันแก้ปัญหาทุจริตไม่ได้หรอก อันนี้ก็เป็นโจทย์ที่ไปคิดแล้วก็เลยมาเสนอว่าน่าจะเป็นองค์กรอิสระแบบนี้ แล้วเราก็เลยไปพูดโยงกับเรื่องของปลัดที่จะให้รักษาการเป็นรัฐมนตรี ถ้าต่อไปปลัดมาแบบนี้เราก็ไม่ต้องห่วงว่าปลัดจะเป็นคนของนักการเมือง ก็จะทำงานของมันได้ตรงไปตรงมา อะไรแบบนี้ อันนั้นเป็นเรื่องของการประเมินบุคคลสู่ตำแหน่ง ทีนี้มันมีหน้าที่อีกอันหนึ่ง เราเห็นว่าโครงการของรัฐมากมายเลยที่เสียหาย มันไม่ถูกประเมินอย่างเป็นระบบ เราก็เขียนไว้โครงการขนาดใหญ่ว่าให้หน่วยงานนี้มีหน้าที่ประเมินโครงการหรือนโยบายของรัฐขนาดใหญ่ด้วย ประเมินแล้วทำรายงานให้รู้ว่าโครงการนี้มันคุ้มค่า ไม่คุ้มค่าอย่างไร เสนอทั้งรัฐบาล แล้วก็รายงานให้ประชาชนทราบ ถ้าทำไม่ดีแล้ว ผลไม่ดี รัฐบาลยังจะทำต่อไป อันนี้ประชาชนจะจ้องว่าคุณจะทำให้เกิดความเสียหาย เพราะที่ผ่านมามาประเทศไทยทำโครงการไปแล้วเสียหายและไม่ได้ประโยชน์

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

ประไพพิศ ๑๑/๖

ไม่ได้ใช้เยอะเลย เต็มแผ่นดินเลย อย่างข้อมูลเรื่องของโครงการบำบัดน้ำเสียนี้หมดไป ๖๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ใช้ประโยชน์ได้ไม่กี่โครงการ อย่างนี้เป็นต้น ทั้งประเทศนะครับ อันนี้ก็เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเรามีลักษณะองค์กรแบบนี้มาทำหน้าที่ แล้วประเมินแบบผู้เชี่ยวชาญ เขาก็จะไปเอาผู้เชี่ยวชาญมาประเมิน ซึ่งอย่างนี้ก็จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากขึ้น แล้วผมคงจะต้องไปแล้ว ผากท่านให้ข้อคิดเห็นไว้กับท่านรองฯ ดิเรกซึ่งจะทำหน้าที่ประธานครับ ขอขอบคุณครับ ขอคิดหนึ่ง วันนี้ผมคุยกับท่านรองฯ ดิเรกว่าเอาให้จบเลย แล้วพรุ่งนี้ ผากสัก ๑๐ โมงเช้า ว่าประธานกับเลขาฯ ช่วยทำงานกับฝ่ายเลขาฯ เราหน่อย แล้วทำให้เข้าแบบฟอร์มครับ เพราะเราต้องพร้อมส่ง เฉพาะประธานและเลขาฯ จะต้องมานั่งทำงานกันเดี่ยวท่านรองฯ นัดแล้วกันนะครับเพื่อจะได้ทำกับฝ่ายเลขาฯ เรา แล้วทำให้จบ ทำตามแบบฟอร์มขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ท่านประธานครับ เผอิญผมไปรับคณะเลขาฯ IPU เลยผ่านตรงส่วนนี้ มีนัดเดียวครับไม่รบกวนเวลา ในเรื่อง กกต. นี้ที่มีเขียนว่า ข้อ ๔ ควรจะให้ฝ่ายทหารมาปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนในการจัดการเลือกตั้ง

ประธาน (นายดิเรก ถึงฝั่ง) : เมื่อกี้เสนอตัดแล้วครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านวรวิทย์ครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : เรียนท่านประธานครับ คือเรื่องคณะกรรมการประเมินครับ ทางคณะ ๘ นี้ก็พูดอยู่เหมือนกัน แต่ว่าไม่ได้ลงลึกถึงเรื่องข้าราชการ แต่ว่าจะประเมินหลายอย่าง แม้กระทั่งองค์กรอิสระก็จะถูกประเมิน อย่าง ป.ป.ช. หรืออะไรอย่างนี้ คดีล่าช้านี้ แต่การประเมินจะไม่ลงโทษอะไร แต่จะประกาศให้สาธารณชนรับทราบ ส่วนโครงการที่ทำแล้วนี้ แล้วไม่มีประสิทธิผล อย่างเช่นกรุงเทพฯ เมืองแพชั่นนี้หมดไป ๑,๐๐๐ ล้านบาท มีขบวนแห่ที่สุขุมวิทขบวนเดียว จากนั้นผมไม่เห็นอะไรอีกเลย แต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทครับ ไปดูได้क्रम. อนุมัติงบ ๑,๐๐๐ ล้านบาท เรื่องจริงครับ ผมตามดูทุกเรื่องโครงการใหญ่ ๆ ที่นี้ของพวกนี้หรือแม้กระทั่งหลาย ๆ อย่างโครงการ ก็อย่างคณะ ๘ ก็มีพูดกัน แล้วก็ที่ ป.ป.ช. ก็พูดกัน ตัวนี้ ควรจะให้ ค.ต.ง. ประเมิน สตง. หรืออะไรนี้ แทนที่ สตง. จะตรวจแบบบัญชีอย่างเดียวว่ามีใบเสร็จใหม่ อะไรใหม่ หรือ ป.ป.ช. ถ้า ป.ป.ช. ตรวจ ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ประมูลมีฮั้วหรือไม่มี คือจับไม่ได้

แต่ว่าโครงการนี้ออกมาแล้วล้มเหลวไม่ได้อะไรเลย ตัวนี้ก็ต้องลงโทษผู้ที่คิดโครงการในทางบริหาร เช่น ขึ้นบัญชีไว้ว่าหมอนี่คิดอะไรขึ้นมาไม่ค่อยได้ประโยชน์สักที เวลาขึ้นตำแหน่งก็จะเอาเรื่องนี้มาพิจารณาด้วย อาจจะไม่ต้องติดคุกไม่อะไรเพราะไม่ผิดอะไร แต่ความคิดประเภทอย่างนี้ไม่ควรจะให้โต ก็มีการพูดกันถึงนะครับ ก็กราบเรียนไว้ในที่ประชุมครับ

ประธาน : ก็ OK ครับ คณะกรรมการประเมินก็คงจะผ่านไปนะครับ เพราะฉะนั้นอะไรที่ตรงกับคณะ ๘ ที่ว่านี้ ตรงกับเรื่องรัฐธรรมนูญเรากว่ากันไป ส่วนประเด็นที่เราจะเสนอเขาก็ไปพิจารณากันอีกทีหนึ่ง เชิญท่านนิรันดร์ต่อเลยครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ต่อไปกลับมาหน้า ๗ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ค.ต.ง. คำอธิบายครับ

๑. ที่มาของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

๒. ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ให้อำนาจกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในการปรับปรุงแก้ไขกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเท่าทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๔. การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบผลการดำเนินงานด้วย

๕. ปฏิรูปมาตรฐานและกลไกการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้มีมาตรฐานอย่างเดียวกัน

หลักการและเหตุผล

๑. ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นตำแหน่งที่อิสระและปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองและปรับปรุงระเบียบกลไกให้มีมาตรฐานเดียวกัน

๒. ปัจจุบันการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบทางการเงิน ซึ่งผู้ที่กระทำความผิดประพฤติดมิชอบล้วนมีความเชี่ยวชาญและสามารถป้องกันมิให้เกิดความบกพร่องทางการเงิน จึงทำให้การตรวจสอบความผิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไม่สอดคล้องกับสภาพความทุจริตที่เกิดขึ้นในโครงการของรัฐ การกำหนดให้ตรวจสอบ

ผลการดำเนินงานจะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่สามารถหลบหลีกได้เนื่องจากเป็นหลักฐานประจักษ์
ที่ปรากฏอยู่ในโครงการแต่ละโครงการ

ประธาน : มีท่านใดจะมีความเห็น เชิญท่านอลงกรณ์ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เรียนท่านประธานครับ มีประเด็นหนึ่งซึ่งอยากเรียนถาม
ในเรื่องของการตรวจสอบ ค.ต.ง. คือองค์กรอิสระนี้ไม่ว่าจะเป็น ป.ป.ช. กิติ หรือว่า ค.ต.ง. กิตินี้
ผมดูแล้วยังไม่เห็นกระบวนการตรวจสอบหรือประเมินของ ค.ต.ง. ในส่วนที่เรามีองค์กรอิสระในหน้า ๘
ข้อ ๑๐ สักครู่นี้ เป็นเรื่องการประเมินในเรื่องของโครงการแล้วก็ประเมินในเรื่องบุคลากรภาครัฐ
ในระดับสูง ไม่ทราบว่าในส่วนอนุที่เสนอขึ้นมาได้กำหนดแนวทางอย่างไร ยกตัวอย่าง ในส่วน
ตำรวจ เวลาไปจับบ่อนเขตไหนนี้ผู้กำกับโดน วันนี้มี การฮั้วประมูลด้วยการจัดซื้อจัดจ้างทั่วทุก
หัวระแหง สตง. เดิม หรือ ค.ต.ง. มีสำนักงานภาค สำนักงานเขตอยู่ ควรจะต้องรับผิดชอบ เพราะมี
หน้าที่ในการตรวจโดยตรง คือถ้าตรวจเรื่องเงินแผ่นดินนี้เป็นเรื่อง ค.ต.ง. หรือ สตง. เดิมนี้ แต่
การที่มีการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างกว้างขวาง ที่บอกว่าคอร์รัปชันกันทั่วทุกหัวระแหงนี้
เราจะแก้ปัญหาได้อย่างไร ในเมื่อเรามีหน่วยรับผิดชอบในการตรวจ แต่ไม่ดำเนินการตามสิ่งที่ควร
จะเป็น ไม่ทราบว่า มีระบบที่จะให้มีการตรวจสอบ ค.ต.ง. หรือไม่อย่างไร

ประธาน : หมายถึงตรวจสอบของคณะกรรมการใช้ใหม่ครับที่ท่านพูดนี้

นายอลงกรณ์ พลบุตร : หมายความว่า ค.ต.ง. เป็นองค์กรอิสระ รับผิดชอบเรื่อง
การตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งในเรื่องวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งโครงการภาครัฐต่าง ๆ ด้วย แต่
การทุจริตมีโดยทั่วไป การประมูล การฮั้วประมูลมีโดยทั่วไปโดยรัฐท้องถิ่น แล้วก็ในแง่โครงสร้าง
การเมืองของเขาเขาก็มีเป็นเขต เป็นภาค แต่ทำไมปล่อยให้ปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้น ผมเปรียบเทียบ
เหมือนอย่างที่ว่าตรวจเกิดขึ้นขณะนี้ หรือว่าในกรณีที่จับบ่อนได้นิดหน่อยให้ผู้กำกับต้องไป แต่อย่างนี้
มันควรจะมีมาตรการอย่างนั้น แต่ใครจะทำ ตรงนี้ไม่ทราบว่าระดับอนุนี้ได้พิจารณาหรือเปล่า มัน
ไม่มีองค์กรอิสระใดที่ปราศจากการตรวจสอบ ๒. ก็คือในระบบที่ผ่านมาก็เป็นเพียงการรายงาน
ประจำปีต่อ ครม. รัฐสภาเท่านั้น แต่ไม่สามารถที่จะทำให้เห็นถึงการดูแลเงินแผ่นดินอย่างที่ควร
จะเป็น ฉะนั้นองค์กรอิสระทั้งในระดับจนถึงระดับปฏิบัติการไม่ควรจะปลอดจากการไม่ถูก
ตรวจสอบ มันต้องมีระบบ Check and balance ตรงนี้เหมือนกัน คือเป็นหน่วยงานที่คุมทั้ง
ประเทศ เหมือนบอกตำรวจน้ำต้องดูแลอาณัติกรที่เป็นน่านน้ำ แต่ว่าของเถื่อน ของอะไรต่าง ๆ

คณะกรรมการการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

ประไพพิศ ๑๑/๙

ที่ปรากฏเป็นข่าวนี้ อันนั้นก็ยังมีระบบตรวจสอบลงโทษอะไรอย่างนี้ แต่ตรงนี้ผมยังไม่เห็นจะมี
องค์กรอะไร

ประธาน : ท่านหมายถึงว่าเราไม่ได้มีบทลงโทษองค์กรพวกนี้เลย เมื่อทำแล้วไม่มี
ผลสัมฤทธิ์ที่ถูกต้องนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ผมพูดถึงระบบครับ จะมีระบบอะไรที่จะมา Check and
balance ในการให้เขาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างที่ควรจะเป็น

ประธาน : ครับ ท่านนิรันดร์เชิญครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ท่านประธานครับ ที่จริงแล้วตรงนี้เราก็กังไม่ได้พูดไปถึง
การตรวจสอบตัว ค.ต.ง. แต่ประเด็นที่เราพูดส่วนใหญ่จะเน้นไปที่การทำงานของ ค.ต.ง. ว่าจะต้อง
มีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ การตรวจสอบผลการดำเนินงาน มีการอะไรต่าง ๆ แต่ว่าประเด็นที่
ท่านอลงกรณ์หยิบขึ้นมาี้หมายถึงว่าควรจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบผลงานการดำเนินงาน
ของ ค.ต.ง. อันนี้ยังไม่ได้พูดเลยในคณะกรรมการ เพราะฉะนั้นถ้าจะใส่ก็จะต้องใส่เพิ่มเข้าไป

ประธาน : เราหมายเหตุไว้เลยครับ หมายเหตุเพิ่มไปเลยครับ ขอบคุณ
ท่านอลงกรณ์ครับ เชิญท่านเอกชัยครับ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธานครับ ผมคิดว่าการตรวจสอบนี้มี
๒ ส่วนครับ ถ้าเพื่อตัว สตง. เขาถูกตรวจสอบโดย ค.ต.ง. อยู่แล้ว ในขณะที่ ค.ต.ง. ถูกตรวจสอบ
โดยรัฐสภา เหมือนสถาบันพระปกเกล้าเช่นเดียวกันก็ถูกตรวจสอบโดยรัฐสภาเช่นเดียวกัน มันจะ
เป็นลักษณะนี้ เพราะว่ามันจะต้องมารายงาน แล้วเขาจะมีการตรวจสอบ ท่านก็เคยพูด
ในรายละเอียดขององค์กรพวกนี้ เพราะเผอิญ ค.ต.ง. มันสูญหายไปจากสังคมไทยนานมากเลย
หลายสมัยของรัฐบาล เพิ่งมาเกิดเอายุค คสช. มันก็เลยทำให้เรามองไม่เห็นว่าเขาถูกตรวจสอบ
โดยอะไร แต่จริง ๆ จะต้องถูกตรวจสอบโดยรัฐสภาครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ขออนุญาตต่อเนื่องครับ ในระบบมันเป็นอย่างนั้นครับ
แต่มันไม่เคยได้ผลเลยตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา นี่เป็นเวลา ๑๗ ปีแล้ว เพราะฉะนั้นเราจะปฏิรูปนี้
ผมคิดว่ามันต้องมีกลไก Paganism อะไรที่มันมีประสิทธิภาพกว่านั้น คือระบบการที่รายงานเข้า
สภาฯ สภาฯก็พิจารณาแค่รายงานครับ ก็อาจจะมีความเห็นเรื่องนั้นเรื่องนี้แล้วก็ผ่านไป ฉะนั้น
ตรงส่วนนี้ผมพูดตรงนี้หมายถึงองค์กรอิสระทั้งหมด องค์กรอิสระในระบบของเราที่ทดสอบใช้มา

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ จน ๑๗ ปีให้หลัง มันไม่ค่อยจะ Work ในแง่ของความรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าตรงนี้ทำงานเข้มแข็ง ระบบเดิมดีจริง คอร์รัปชันไม่มากขนาดนี้ครับ การฮั้วประมูล การจัดซื้อจัดจ้างมันไม่เป็นแบบนี้ครับ จนผมรู้สึกไม่ต้องมีหระ อิศระจนรู้สึกทำงานแล้วไม่ได้ผล ก็ไม่ควรมี ก็กลับไปเป็นส่วนราชการเสีย ยังมีวินัย ยังมีอะไรที่กำกับเป็นชั้น ๆ ได้ เหมือนอย่างตำรวจครับ มีเจอบ่อนที่ไหนผู้กำกับก็ดึง นี่คุมเขตตรวจสอบการเงินที่ไหน มีฮั้ว มีทุจริต เด็ง แต่ถามว่าวันนี้เพราะความเป็นองค์กรอิสระ ก็บอกอย่างนี้ครับ รับผิดชอบอยู่แล้วต่อรัฐสภา รับผิดชอบต่อกรรมการ ค.ต.ง. แต่ปัญหาเลยกลายเป็นว่ายิ่งทำให้ยากต่อคนที่เข้าไปจัดการ เพราะถือว่าอยู่ในอำนาจขององค์กรอิสระ พอไปก็ถูกแทรกแซงหาว่าแทรกแซง คือผมว่าต้องกลับมาทบทวนนิยามหนึ่งในความคิดว่าบทบาท ๑๗ ปีมานี้เป็นอย่างไรในองค์กรอิสระ ขณะเดียวกัน ความสามารถในการที่จะดูแลรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย ตามรัฐธรรมนูญนี้ในทางปฏิบัติ มันเกิดขึ้นจริงหรือเปล่า เหมือนที่เราไปรื้อระบบที่มา ครม. ที่มาของนายก หรืออะไรทำนองนี้ ก็เพราะว่าปัญหาเดิมมันไม่ Work ตรงนี้ก็เหมือนกันคือโดยภาพรวมแล้วนะครับ ผมเป็นคนที่ปกป้องมากเรื่ององค์กรอิสระ เพราะผมเกิดในช่วงนั้นพอดีทางการเมือง ก็เกิดในช่วงการปฏิรูปยุคแรกหลังปี ๒๕๓๕ ก็ปฏิรูปยุคแรกท่านประธานคงทราบ จนเกิดรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ อะไรที่ดีจากทั่วโลกเราก็ Import มาใส่ในปี ๒๕๔๐ หหมด รวมทั้งระบบขององค์กรอิสระ แม้แต่ Ombudsman เดิมตั้งใจให้เป็นเพียงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นเครื่องมือของรัฐสภา เป็นเครื่องมือดูแลประชาชน แต่เสร็จแล้วก็ Upgrade ขึ้นมาเป็นองค์กรอิสระ เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินเฉย ๆ คือดูทั้งแผ่นดินเลย -----

แต่ท้ายที่สุดผมถามว่าเราประเมินจากอะไร ถ้าเราไม่ประเมินจากปัญหาของประเทศต่อขอบเขต ความรับผิดชอบขององค์กรเหล่านี้เราจะประเมินจากอะไร เพราะฉะนั้นถ้าประเมินตรงนี้ สอบตกหมด ทุจริตก็เยอะมาก ฮั้วประมูลจัดซื้อจัดจ้างก็เยอะมาก จนเราไม่กล้าเข้าไปเป็น Government procurement ของสหประชาชาติในภาคนี้ ผมถึงบอกว่าโอเค เมื่ออนุกรรมการดูเรื่ององค์กรอิสระแล้ว ดูเกือบครบหมดแล้ว เหลือแต่أيการเท่านั้น ที่เราอยากจะทำประเด็นนี้จากกรณี คตง. เพราะว่ามันเห็นชัดเจนที่สุด ก็จะมีกลไกระบบอย่างไร ที่จะ Check and balance และให้เขาสามารถ Function ได้ ให้อิสระแล้ว ไม่ใช่เป็นหน่วยงาน ในสังกัดใด คุณก็ต้องยังมีประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาในความรับผิดชอบมากขึ้น แต่ว่า มันไม่ใช่อย่างนั้นนะครับ ไม่อยากจะเรียนว่ามันมีเรื่องของความไม่ถูกต้องอะไรในการวิ่งเต้นของ การประมูลอะไรต่าง ๆ ตรงนี้ก็เลยอยากให้ทางอนุกรรมการได้ลองพิจารณาดูว่าจะ Set ระบบ ในการที่จะทำให้ตรงนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ผมขอถามท่านอลงกรณ์นิดหนึ่ง ก็คือว่าเมื่อ คตง. ต้องรายงานต่อสภา ในกระบวนการรายงานต่อสภานอกจากการดูเรื่องของเอกสารต่าง ๆ แล้ว สภามีอำนาจหรือสภามีหน้าที่ในการพิจารณาวิเคราะห์ ติดตามดูการทำงานของ คตง. หรือว่าฟัง รายงานเอกสารอย่างเดียวแล้วก็จบ หรือว่าตัวสภาเป็นตัวที่สามารถจะ Check and balance กับ การทำงานของ คตง. ได้

ประธาน : เชิญครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ผม อลงกรณ์ กรรมการ ก็รายงานเพื่อทราบครับ ท่านก็คงทราบว่ารายงานเพื่อทราบเป็นอย่างไร ปีหนึ่งก็มารายงาน แล้วไม่ใช่ปีต่อปีนะครับ ปีนี้ก็อาจจะได้ อีก ๒ ปีมารายงาน อย่างมากก็ให้ความเห็นมีปัญหาเรื่องนั้นเรื่องนี้ ตรงนี้ ผมเห็นด้วยว่าความเห็นอิสระจำเป็นมาก แต่ความเห็นนั้นต้องมีประสิทธิภาพด้วย เพราะภายใต้ ความเป็นอิสระได้สร้างกำแพงกั้นการแทรกแซงจากภายนอก ซึ่งก็เป็นปรกการที่ดี แต่ทางปฏิบัติ แล้วมันก็ไปอย่างหนึ่ง ขอโทษทีนะครับ เหมือน DSI ตอนออกกฎหมายนี้เราก็ออก ก็หวังว่าจะเป็น FBI ปรากฏว่ากลายเป็นองค์กรเครื่องมืออะไรสักอย่าง ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรเขาก็เสียไป ภาพลักษณ์ก็เสีย กลายเป็นว่าเหมือนเครื่องมือทางการเมือง ซึ่งเราไม่ควรจะให้เป็นอย่างนั้น มันควรจะเป็น FBI ครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมก็คิดว่าทำอย่างไรจะมีระบบในการตรวจสอบตรงนี้ อาจจะเป็นเรื่องความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างองค์กรอิสระกับองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

หรือสถาบันทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ เช่นกรณีที่ท่านนิรันดรได้พูดถึงว่าในส่วนนี้จะโยงกับทางสภาในเรื่องระบบ Impeachment หรือระบบตรวจสอบที่เข้มข้นกว่าเพียงการรายงานเพื่อทราบ แล้วก็มีข้อสังเกตไปให้และจบกัน มากกว่านั้นหรือไม่ หรือว่าจะมาเรื่ององค์กัรประเมินผล เพราะองค์กัรประเมินผลจะเพิ่มหน้าที่ตรงนี้หรือไม่ ประเมินองค์กัรอิสระด้วย แทนที่จะประเมินแค่โครงการใหญ่ ประเมินบุคคล ประเมินองค์กัรอิสระ การกำหนดอย่างนี้ได้ต้องเขียนในชั้นรัฐธรรมนูญเท่านั้น กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเขียนไม่ได้ เพราะมันเป็นอำนาจต่ออำนาจ ซึ่งเป็นองค์กัรตามรัฐธรรมนูญ ฝ่ายฝ่ายเลขาฯการแล้วกันครับ เพราะว่าท่านยังต้องมาประชุมกันเองพรุ่งนี้

ประธาน : ตรงนี้รับไปนะครับ คือเสร็จจากเราเสนอเรื่องจะพิจารณาเรื่องรัฐธรรมนูญแล้ว เรายังทำงานตรงนี้ต่อ เราก็สามารถป้อนข้อมูลได้เป็นระยะ คือเห็นด้วยเหมือนกันนะครับในกรณีที่ว่าองค์กัรประเมินผลน่าจะประเมินองค์กัรอิสระด้วย แล้วก็องค์กัรอิสระนั้นมันต้องระบุว่าเป็นใครต่อใครบ้าง เขียนไว้ให้ชัดเจน โอเค รับตรงนี้ไปนะครับ เชิญต่อเลยครับท่านนิรันดร อัยการครับ

นายนิรันดร พันทรกิจ : **๘. องค์กัรอัยการ**

คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอ

๑. ที่มาของกรรมการองค์กัรอัยการและอัยการสูงสุดต้องปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

๒. ปฏิรูประบบและกลไกการทำงานของอัยการให้ทำหน้าที่อำนวยความยุติธรรมอย่างเที่ยงธรรม

๓. ปฏิรูประบบและกลไกการทำงานขององค์กัรอัยการให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานในการอำนวยความยุติธรรม

๔. ให้ภารกิจการสอบสวนคดีอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการโดยตรง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจเพียงการจับกุม

๕. เพื่อให้องค์กัรอัยการดำรงความยุติธรรมอย่างเที่ยงธรรม ห้ามมิให้พนักงานอัยการไปดำรงตำแหน่งคณะกรรมการในรัฐวิสาหกิจ และ/หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์

หลักการและเหตุผล

๑. ที่ผ่านมามองค์กรอัยการและอัยการสูงสุดมักถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง โดยในขณะที่อยู่ในตำแหน่งอัยการก็มีบทบาทในการช่วยเหลือการเมือง และเมื่อเกษียณอายุราชการก็ได้รับการตอบแทนให้มีตำแหน่งในทางการเมือง

๒. การทำหน้าที่ของอัยการที่ผ่านมายังมีข้อครหาจากประชาชนว่ามี การได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทำให้กระบวนการยุติธรรมมีการผิดเพี้ยนไป

๓. ที่ผ่านมามีการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการจับกุมและสอบสวน ทำให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมากเกินไป ทำให้ลดบทบาทอำนาจของอัยการลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักสากลที่ถือปฏิบัติกัน

๔. เหตุผลที่ไม่ให้พนักงานอัยการรับตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ เพราะต้องการให้พนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการอำนวยความยุติธรรม เพราะกระบวนการขึ้นสู่ตำแหน่งของอัยการก็ใช้วิธีการเช่นเดียวกันกับผู้พิพากษา

ประธาน : ท่านใดมีความเห็น เชิญท่านจรูญวิทย์ครับ

พันตำรวจเอก จรูญวิทย์ ภูมมา : ในส่วนนี้ครับ อาชีพเดิมคือพนักงานสอบสวน ก่อนที่จะออกมาอยู่ที่นี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ ทำงานในด้านนี้มีอยู่อย่างหนึ่งคือการทำให้อัยการสอบสวนคดีมีมาตั้งนานแล้วครับ พยายามที่จะทำ แต่จริง ๆ กระบวนการสอบสวนอะไรต่าง ๆ คือตำรวจทำมานาน มันไม่ใช่เป็นการที่เรียกพยานมาแล้วสอบสวนอย่างเดียว มีเทคนิควิธีการในการรวบรวมพยานหลักฐาน อัยการก็บอกกฎหมายมาแต่ว่าความเชี่ยวชาญในจุดนี้จะเป็นลักษณะเดียวกับ ป.ป.ช. ที่ผมอภิปรายไปว่าจะทำให้คดีไม่มีคุณภาพ เพราะถ้าคดีมีคุณภาพจริง ๆ ต้องมีการสืบสวนด้วย คือต้องมีการสืบสวนนำไปไม่ว่าจะเป็นคดีอะไรก็ตาม ยกตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นคดีคลองด่าน คดีต่าง ๆ นี้ครับจะต้องมีการเข้าไปสืบสวนหาข่าว เวลาที่ทำงานต้องเข้าไปอย่างนี้ แต่ลักษณะที่ต่างประเทศเขาทำก็คือเขาเข้าไปสอบสวนและเขาจับประเด็น คืออาจจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนของตำรวจ แล้วก็หน้าที่ปัจจุบันนี้ที่เห็นหน้างานของอัยการก็คือที่ฟ้องคดีอยู่ทุกวันนี้ คดีจำนวนมากครับก็ต้องเข้าไปสืบสวนในศาลเยอะพอสมควร เพราะฉะนั้นตรงนี้ต้องเพิ่มจำนวนอัยการมาก อันนี้ผลต่อมานะครับ

อันที่ ๑ ก็คือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในด้านการสืบสวน ต้องใช้เวลา นานมากกว่าจะรู้และเข้าใจ

อันที่ ๒ คือจำนวนอัยการปัจจุบันนี้แต่ละจังหวัดมีไม่กี่คนครับ แต่สำนวนที่อยู่ในมือที่ตำรวจส่งไปให้ฟ้อง แม้จะแยกแขวงแล้วก็ตามนี้แหละครับ จำนวนมาก แล้ววันหนึ่งก็สืบได้ไม่กี่ปาก อันนี้เป็นข้อตั้งนิตหนึ่งว่าถ้าเอาอำนาจสอบสวนไปให้อัยการจะมีปัญหา

อันที่ ๓ คือการถ่วงดุล ปัจจุบันนี้วิธีพิจารณาความอาญาเมื่อสอบสวนเสร็จ ตำรวจจะสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องไปอัยการจะตรวจสำนวนอีกทีหนึ่งว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ หรือว่าควรสอบสวนเพิ่มเติมอะไร แล้วก็สั่งให้ตำรวจสอบสวน ลักษณะคือการคานอำนาจในระดับชั้นสอบสวนและชั้นฟ้องคดีอยู่แล้วนะครับ ๓ ประเด็นครับ

ประธาน : เชิญครับอาจารย์

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานครับ ผม วันชัย สอนศิริ กรรมการ
ประเด็นแรก ตามรัฐธรรมนูญเดิมกำหนดไว้ให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
ไม่ใช่องค์กรอิสระ แล้วก็ขึ้นกับนายกรัฐมนตรี ปัญหาก็คือว่าการแทรกแซงก็ยังมียู่ และแม้ว่า
จะบอกว่าเป็นองค์กรกระเดียดไปเชิงอิสระตามรัฐธรรมนูญก็ตาม ซึ่งการเมืองก็ยังเข้าไป
แทรกแซงอยู่ เพียงแต่เขียนมาฉันนั้นก็ยังไม่ภาพไม่ออกมาไม่ให้การเมืองเข้าแทรกแซง
ควรจะทำอย่างไร เขียนแล้วมันไม่ค่อยเห็นภาพของการปฏิรูปใหม่ในองค์กรของอัยการ ผมเป็น
กรรมการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม พอวันนี้พิจารณาเรื่องตำรวจเสร็จ
เรื่องศาลรัฐธรรมนูญเสร็จ เรื่องศาลยุติธรรมเสร็จ กำลังจะมาอัยการอยู่ที่นี่ ก็ทำอยู่เหมือนกัน
แต่ยังไม่ไปถึง พอตีก็ได้ท่านอาจารย์เข็มชัยซึ่งอยู่อัยการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมเห็นท่านเสนอมาอยู่อันหนึ่ง
เหมือนกันก็คือเรื่องไม่ให้ไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ แต่อันอื่น ๆ เท่าที่ผมดูและอ่านไว้
เหมือนเป็นนามธรรม มันยังไม่เห็นอะไรชัดเจนว่า เอ๊ะ เราเสนอแล้วนี่คือการปฏิรูปอัยการ ก็ไม่ได้
ตำหนิอะไรนะครับ เพียงแต่ผมอยากให้เสนอออกไปแล้วว่ามันเปลี่ยนแปลงนะประเทศนี้ อัยการ
มันเปลี่ยนแน่ เหมือนเมื่อคืนผมไปเสนอเรื่องตำรวจกัน แถลงข่าว ฟังแล้วมันเปลี่ยนแล้วนี่
อะไรอย่างนี้ แต่ผมอ่าน ๆ แล้วของเรา ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง ให้อำนวย
ความยุติธรรมอย่างเที่ยงธรรม มันยังไม่ค่อยเห็น อันนี้พูดไปอย่างนั้น ไม่ได้ตำหนิท่านนะครับ
เพียงแต่มันลอย ผมยังไม่เห็นว่ามันเปลี่ยน ใครที่ทำมาผมขอโทษด้วย

ประธาน : ท่านสุธรรมเชิญครับ

นายสุธรรม ลิ้มสุวรรณเกษม : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม สุธรรม
กรรมการครับ จะกราบเรียนท่านวันชัยว่าอนุกรรมการพิจารณาเรื่องนี้ เพียงแต่ว่า

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กฤษฎีกา ๑๒/๕

ท่านประธานบอกว่าไม่ต้องลงลึกมาก เพราะว่าคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเขาทำหน้าที่อยู่แล้ว เราก็เลยไม่อยากจะไปก้าวล่วง เราถึงมาขนาดนี้ครับ เพราะว่าคณะอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระทำเรื่องใหญ่ ๆ ครับ อย่างเรื่องแบ่งแยกอำนาจก็คณะอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและองค์กรอิสระคิดอยู่แล้ว ไม่มีหน่อมแน้ม แต่อันนี้ให้เกียรติกรรมการคณะอื่นซึ่งรับผิดชอบโดยตรง ก็เลยนำเสนอในแบบนี้ที่เห็นนะครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ชุดผมทำอยู่ อันนี้เอาบาง ๆ พอใช้ไหมครับ เพราะฉะนั้นไม่ควรจะต้องอภิปรายต่อไป พอแล้ว มันบาง ๆ โอเค แล้วให้ผมหนัก ๆ เอง เต็มผมจัดให้ครับ

ประธาน : โอเค ท่านจรรยาวิทย์พูดเรื่องอำนาจสอบสวนใช้ไหมครับ ท่านนิรันดร์ว่านิตหนึ่งครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : อยู่ในข้อ ๔ อยากรู้ครับ ผมยังงง

ประธาน : คือท่านจรรยาวิทย์ท่านไม่เห็นด้วยกับเรื่องของการทำงานที่ให้อัยการสอบสวน เพราะท่านบอกว่าความเชี่ยวชาญในเบื้องต้นกับอำนาจสืบสวนนี้เป็นอัยการไม่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการสืบสวน มันประกอบกันสืบสวนกับสอบสวน ท่านท้วงไว้แบบนี้ครับ ท่านอื่นครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานพอแล้ว เดี่ยวให้คณะทำงานไปว่ากัน

ประธาน : เชิญท่านชาลีครับ

นายชาลี เจริญสุข : ท่านประธานครับ วันนั้นก็พอดีท่านประธานสมบัติได้คุยถึงว่าทำไมถึงจะต้องให้อัยการเป็นองค์กรอิสระขึ้นมา เพราะว่าตอนแรกเราจะตั้งลงว่าจะไปเป็นธรรมดาก็ได้ แต่ว่าเนื่องจาก ๑. อัยการเขาเป็นอัยการสูงสุด และเขาปรับโครงสร้างอะไรไว้หมดแล้ว คือมันเทียบเท่าเหมือนเป็นผู้พิพากษา คือว่าเกษียณก็ขยายถึง ๗๐ ปี และเงินเดือนก็ตอบแทนสูงมาก ฉะนั้นท่านประธานสมบัติก็เลยบอกว่าเมืองนอกนี้อัยการเขาสอบสวนเองเลยนะ การปฏิรูปครั้งนี้ก็น่าจะลองเสนอความคิดนี้สิว่าจะเปลี่ยนได้ไหมว่าสามารถจะสอบสวนเบื้องต้นหรืออะไรก็ได้ให้มันเป็นเอกเทศ และที่สำคัญคือเหมือนกับว่าใกล้เคียงกับทางศาล ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ อันนี้ความคิดในกรรมการของเรา นะครับ ก็เป็นประเด็น ซึ่งจริง ๆ แล้วก็อย่างที่บอกครับเราแตะน้อย เพราะเดี๋ยวให้ท่านอาจารย์วันชัยได้ไปแตะเยอะ ๆ เอาให้เปลี่ยนเลย เอาให้เป็น Quick win ให้ได้เลยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : สรุปรว่าเราเปิดประเด็นเอาไว้แล้ว เป็นเพียงข้อเสนอแนะเอาไว้
โอเคครับ อย่างนั้นผ่านองค์การฯ ไป เชิญต่อเลยครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ๙. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คำอธิบายประกอบประเด็นที่นำเสนอ

ยูลีกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประธาน : ท่านอลงกรณ์เชิญก่อนครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : เรียนท่านประธานครับ ผมยังแคลงใจนะครับ
เรื่องการยุบเลิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ความจริงผมได้มีโอกาสไปดูการทำงาน
แล้วก็ดูที่มาและความหลากหลายของที่มา ผมว่าเป็นสภาที่ผลิตแนวทางการความคิด วิสัยทัศน์มาก
อาจจะมากกว่าทุกสภา แม้แต่สภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา อันนี้เป็นลักษณะ Advisedly Board
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งผมกำลังคิดว่าถ้าเราจะปฏิรูปเรามี Super agency คือสภาพัฒนา
และสภาพัฒนาไม่เคยเปลี่ยนตัวเองตั้งแต่ตั้งมา ๕๐ ปีแล้วนี้ และนานวันก็กลายเป็น Super agency
คือแทนที่จะเป็นลักษณะของ Planning body เป็น National planning body เดียวนี้กลายเป็น
Implement แล้ว เป็น Regulator แล้ว โครงการใหญ่ ๆ อะไรทุกอย่างต้องผ่านสภาพัฒนา
และแผนตั้งแต่แผน ๑ จนแผน ๑๑ มันก็หัวมังกุท้ายมังกคือก็ไม่ได้ไปอย่างแผน ผมเคยคิด
ใน Model นี้ว่าถ้าจะมีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่ง Represent มาจาก
ทั้งระดับ Area ระดับจังหวัด ระดับสาขาอาชีพ ครอบคลุมนี้ จริง ๆ ก็คล้าย สปช. เรายินะครับ
ที่มาจากระดับ Area base แต่ว่าเขาทำต่อเนื่องตามรัฐธรรมนูญ ๒. ก็คือว่าสภาพัฒนาที่เราเรียกอยู่
ควรเปลี่ยนรูปแบบได้แล้ว ควรเปลี่ยนรูปแบบเป็นเหมือน National planning body อยู่ภายใต้
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ใช่จบดอกเตอร์มา จบโน่นจบนี้มาไม่กี่คน
อยู่ตรงนั้นเป็น Super agency แล้วมากำหนด Direction ของประเทศ หรือกำหนดในเรื่องของ
การลงทุนของประเทศใหญ่ ๆ โดยที่ไม่มีใครก้ำกัฏ ครม. เข้ามามีความชำนาญน้อยกว่า
เข้ามาก็ฟังอย่างเดียว แม้แต่สภาพัฒนาเวลาที่เสนออะไร ถ้าลองดู Model ในเรื่องของการวางแผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระยะยาว ซึ่งวันนี้ไม่มีองค์กรไหนทำนะครับ เราไม่มี
องค์กรไหนที่ทำหน้าที่ตรงนี้ในระดับชาติเลย ในส่วนรัฐบาลมาแล้วก็ไป มีเทอมอย่างมาก ๔ ปี
เรามีของเดิมก็คือสภาพัฒนา ซึ่งวันนี้องค์ประกอบนี้ไม่เปิดกว้างอย่างที่ควรจะเป็นแล้ว ถ้าลองเรามี
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเหมือน National advisedly board ทางด้าน

การวางแผนพัฒนาประเทศ แล้วก็มีสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเหมือนสำนักงานที่สนับสนุนการทำงานในส่วนนี้ ตรงนี้ก็เปรียบเสมือน Think-tank Think-tank ของประเทศก็ส่งตรงนี้ไปให้คณะรัฐมนตรี ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าเป็นเช่นนี้มี คือผมยังมองไม่เห็นว่าคุณภาพเรามีหน่วยงานไหนที่ทำเรื่องเป็นเหมือน Think-tank ของประเทศ และวันนี้ก็มาตามสำนักครับ ท่านประธานก็สำนักนิด้า ประธานใหญ่ก็สำนักจุฬา คือมันไม่มีที่เป็น National think-tank ผมก็เลยคิดว่า เอ๊ะ เราต้องดิไซน์หน่อยว่ามันควรจะมี National think-tank สักอันหนึ่ง ที่นี้พอมาเห็นตรงนี้ก็คิดว่าตรงนี้จะทำอย่างไร ฝากลองพิจารณาดูว่าองค์กรตามรัฐธรรมนูญแล้วทั้งประเทศมันยังขาดอยู่หน่วยที่จะเป็น Think-tank หน่วยที่คอยคิด คอยอะไร แล้วก็ Represent ไม่ใช่คนในกรุงเทพฯ อย่างที่ท่านดำรงคํ่าว่ามี The big name อะไรต่าง ๆ หรือองค์กรชั้นนำของประเทศเช่นหอการค้า พวกนี้ก็ Elite ชั้นสูงทั้งนั้นแหละ และพวกตัวแทนชาวนา ชาวไร่ เกษตรกร เขา Represent อยู่ในสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผมแอบอ่านเรื่อยนะครับ คอยเปิดอ่านเขาจะมีผลการศึกษาเร็วมาก แต่ละเรื่อง ๆ ปี่บผมก็จะเอามาใช้ประกอบการอภิปรายในสภาของผม ก็เลยฝากท่านว่าลองทบทวนหน่อยอย่าเพิ่งไปมีมติว่ายุบเลิก แต่ว่าลองดูว่า National think-tank นี้ ฝากไว้ด้วยครับ

ประธาน : เชิญท่านวันชัยครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับท่านอลงกรณ์อย่าใจด่วนเกินไป เพราะว่าต้องดูเหมือนกันว่าในอดีตนั้นสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีจุดอ่อน จุดแข็งตรงไหน บางที คสช. ก็ยุบเลย แต่คราวที่แล้วเรามากจะได้ข่าวกันว่าสภานี้ไม่ได้มีประโยชน์โทษอะไร เป็นที่รวมของกลุ่มพ่อค้าหาเสียงกัน วิ่งเต้นกัน เพื่อจะเอาโนนเอานี่กัน และไม่ได้มีภารกิจ รัฐบาลก็ไม่ได้ให้ความสำคัญจริงจัง ก็ลองปรับว่าจุดอ่อน จุดแข็งแล้วเราจะปรับอะไร แบบไหน ผมว่าไว้ค่อยเสนอ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็แขวนไว้ก่อนนะครับ คือแขวนไว้ แล้วก็ยังไม่จำเป็นจะต้องไปยุบเลิก หรือว่ามีมติว่าจะต้องเอาหรือไม่เอาตรงนี้ เพียงแต่แขวนไว้ก่อนแล้วเอามาพูดคุยกันในกลุ่มของคณะอนุกรรมการอีกทีหนึ่งก็ได้ผมว่า ยังไม่ต้องรีบพลันเสนอไป

ประธาน : เชิญครับ

พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย : ท่านประธานนิดเดียวครับ คืออย่างนี้ครับ เรื่องสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการพูดกันเยอะ แต่ทีนี้อย่างนี้ครับ คณะที่ ๘

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กุลณี ๑๒/๘

ก็เถียงกันหนักเลยเมื่อวาน ทางนักวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่าควรยุบ เพราะว่าผลงานที่ผ่านมาที่เห็นคือไม่ชัดเท่าไร แล้วก็ตัวบุคลากรเข้ามาก็จะมาเอาเครื่องราชอิสริยาภรณ์บ้าง อะไรบ้าง ซึ่งผมดูแล้วมันคนละเรื่องกับ Concept ยิ่งเรอบอกว่าเราจะปฏิรูปการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีบทบาทมากขึ้น ผมว่าควรจะมีบันไดเป็นขั้น ๆ ให้เขาเดิน ถ้าเกิดจะให้เขามีส่วนแบ่งของอำนาจโดยเฉพาะเรื่องความคิดผมก็เห็นด้วยกับท่านอลงกรณ์ว่าจะต้องมีเวทีให้เขาบ้าง แต่คนที่ไร้สาระเข้ามาในสภาผมก็เห็นเยาะนะครับ เราก็ต้องมีกระบวนการที่จะเอาเขาออกไป แต่ว่าสภาไม่มีความผิด ความผิดคือคนที่เข้ามา ฉะนั้นเราก็ต้องแยกให้ได้นะครับว่าหลักการเรานี้ยังต้องการจะให้ประชาชนเติบโตไหม ยังต้องการจะให้ประชาชนมีเวทีที่เขาจะเล่นไหม มีเวทีที่จะพูดไหม โดยเฉพาะเวทีของเกษตรกร เขาบอกว่าที่สภานี้จะมีเกษตรกรเข้ามาเยาะพอสสมควร และเกษตรกรเวลาถ้าเกิดเขาไปอยู่ในจังหวัดนี้ ในเวทีของจังหวัดส่วนใหญ่จะแพ้ เพราะว่าพูดไม่เป็น เคลื่อนไหวไม่เป็น อะไรไม่เป็น แล้วก็ไปเสร็จ NGO เพราะฉะนั้นเราจะทำอย่างไรให้คนเหล่านี้เขาทำได้ ก็คือต้องมีเวที ผมก็เห็นด้วยว่าจะแขวนหรือจะอะไรก็ได้แล้วแต่นะครับ

ส่วนประเด็นที่ ๒ อันนี้ผมขอท่านนิดหนึ่งครับ คือมันผ่านมาแล้วนะครับ เรื่อง ส.ส. ที่ว่าเขตเลือกตั้ง ตอนแรกผมนึกว่าตรงนั้นจบ ผมจะขอสงวนไว้นิดหนึ่งครับ ที่ว่าเขตละไม่เกิน ๓ คน ผมขอสงวนว่าใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งครับ แล้วก็ (เขตใหญ่ไม่เรียงเบอร์) ตามที่คณะอนุกรรมการเสนอแนะครับ และเดี๋ยวถ้าเกิดใครจะให้ผมไปอธิบาย ผมพร้อมจะไปอธิบายให้เขาฟังครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านวรวิทย์ได้สงวนตรงนี้ไว้

พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย : ขอบพระคุณมากครับ

ประธาน : เชิญท่านชาลีครับ

นายชาลี เจริญสุข : ผม ชาลี เจริญสุข ครับ ท่านประธานครับ อย่างนี้ดีไหมครับ เพราะว่าสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตอนนี้วาระเขาหมด เหลือแต่เจ้าหน้าที่ ในฐานะถ้าเราอยากรู้ข้อมูลหรือเราในฐานะกรรมการอยากรู้ว่าเขาทำงานมีเป้าหมายอย่างไร ผมว่าถ้าเป็นไปได้เราเชิญเขามาพูดบ้างไหม เพราะเหมือนกับว่าเราเป็นผู้พิพากษาแล้ว พิพากษาเขาแล้วเขียนว่ายุบเลิกนี้ แต่เขายังไม่ได้มาพูดเลยว่าเขานี้มี เหมือนกับที่ท่านอลงกรณ์พูดว่าในระยะยาวเขามีวางแผนอะไร และมันจะสอดคล้องกับอะไร ซึ่งผมว่ามันก็ดีนะครับ เราจะได้เปิดโอกาสให้เขา มาชี้แจงหรือมาคุยในคณะอนุกรรมการเราบ้าง แต่อย่าไปให้เขาเห็นเอกสารนะครับ เขาจะตกใจ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กุลนที ๑๒/๙

และคณะที่ ๘ ด้วยนะครับก็อย่าทำให้เขาตกใจ เพราะว่าไม่รู้ เดี่ยวเขามาเห็นเขาตกใจว่าถูกยุบเลิก
ท่านประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเผอิญเป็นคนแปดริ้วครับ คุณโอกาส
เทพละกุล สนทนกันด้วย อยู่หอการค้าด้วย เขาจะเป็นประธานคนสุดท้าย ผมจะเสียใจมากเลยครับ
ขอบคุณครับ

ประธาน : โอเคครับ ท่านนิรันดร์จะพูดอะไร เชิญก่อนครับ

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ไม่ครับ ผมก็จะเขียนเน้นตรงนี้ว่าแขวนเอาไว้ก่อน แล้วก็
ในโอกาสหลังจะได้เชิญเขามาให้ความรู้ ให้ความเห็นต่าง ๆ

ประธาน : โอเคครับ อย่างนั้นดำเนินการตามนั้นเลย คือเรื่องนี้ผมทำความเข้าใจ
นิดหนึ่ง ก็มีการพูดคุยกันเยอะในวันนั้น และเขาก็บอกว่าผลงานมันไม่มี เหตุผลก็คือว่ารัฐบาล
จะไปใช้สภาพัฒน์หมด ไม่ได้ไปใช้ตรงนี้เลย แล้วก็ไม่ได้มีศักยภาพอะไรที่แสดงออกว่า
มีความสามารถในการที่จะทำให้รัฐบาลต้องไปพึ่งพา เขาเลยคิดว่ามันควรจะต้องยุบเลิกเสีย
เพราะของเราเราตั้งง่ายแต่เราขยับยากมาก สรุปลแล้วตัวขยับมันยากที่สุด เพราะทุกคนก็ไม่อยากให้ขยับ
ไม่อยากอะไรต่าง ๆ กันมา มันก็มีผลอันหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรื่องบริหารจัดการของรัฐ
ซึ่งจะต้องทำองค์กรให้เล็กลงและมีคุณภาพขึ้นมันลำบาก และเงินของรัฐก็สูญหายไปมาก
มันเลยเป็นปัญหาตรงนี้ เอาละครับ เมื่อหลาย ๆ ฝ่ายมีความเห็นจะให้แขวนไว้ก่อนเพื่อจะได้พูดคุย
กับเขาก็ว่าไป อันนี้เราก็ดำเนินการไปตามนี้นะครับ เรายังมีระยะเวลาเวลาที่เราจะต้องทำกันไป
เชิญท่านวันชัยครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานครับ ผม วันชัย สอนศิริ ถาถามนิดหนึ่งครับว่า
ผู้ตรวจการแผ่นดินกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเราได้พิจารณาไหม หรือว่าแขวนไว้
เหมือนกัน

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : ความเห็นของคณะอนุกรรมการเดิมก็เห็นว่า
อำนาจหน้าที่คล้าย ๆ กันตอนแรกก็จะให้รวมกันเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติรวมกันเลย แล้วก็ย้ายบุคลากรหน่วยงานนั้นเข้ามาอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
หน่วยงานนี้ หน่วยงานใหม่ที่จะคิด แต่ว่าตั้งชื่อยาวหน่อย อันนั้นก็แขวนไว้เหมือนกันเลยไม่ปรากฏ
อยู่ในเอกสารนี้ครับ เอาเรื่องเร่งด่วนที่จะเสนอในรัฐธรรมนูญก่อน เรื่องนี้ก็แขวนไว้ได้ ไม่เป็นไร
ไม่เร่งด่วนอะไรครับ

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง
วันอังคารที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

กุลณี ๑๒/๑๐

นายวันชัย สอนศิริ : คือผมเองว่ามันควรครบรวมไปแล้ว เพราะว่าไม่ได้มีประโยชน์อะไรเลย เหมือนกันนั่นแหละ คือผู้ตรวจการแผ่นดินกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรจะครบรวมกัน แต่ทำไมรู้ว่าที่ประชุมว่าอย่างไร ต้องรอครบรวม

นายนิรันดร์ พันทรกิจ : เป็นอย่างนี้ครับ ตอนแรกว่าจะมีการครบรวม แต่ที่นี้พอดีมีหนังสือจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาถึงท่านประธานชี้แจงอะไรต่าง ๆ นิดหน่อยก็เลยให้แขวนไว้ก่อนเผื่อจะได้เชิญเขามาให้ความเห็นต่าง ๆ ครับ

ประธาน : คือเดิมนี่เราคุยกันเรื่องครบรวมแล้วใช่ไหมครับ แต่ว่าเราตัดตรงนี้ออกไป แขวนไว้ก่อน ไว้คุยกันอีกทีหนึ่งนะครับ คือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ และทั่วโลกเขาถือตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นก็เลยลำบากนิดหนึ่งเราไม่อยากจะทิ้งเขา เราอยากควมมันเสียจะได้อยู่ในอันเดียวกัน โอเคครับ วันนี้เราก็สรุปเรียบร้อยดีจบนะครับ พุ่งนี้ขออนุญาตหมายอย่างนี้นะครับ พุ่งนี้ประชุมใหญ่ไม่มีเชิญประธาน คณะอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะกับเลขานุการมาประชุมกันที่ห้อง ๓๕๐๑ ชั้น ๕ เพื่อที่จะได้เอารายละเอียดของเรานั้นกรอกไปในแบบฟอร์มที่จะเสนอในการให้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเขาได้ดำเนินการ พุ่งนี้พบกัน ๑๐ โมงเช้า ขอขอบคุณมากครับ ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๓

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข